روزنامه اقتصادی صبح ایران

وفات حضرت زینب(س) تسلیت باد

جهان صنعت

ISSN 2252-0767

www.jahanesanat.ir

شنبه ۹ اسفند ۱۳۹۹ ■ ۱۵ رجب ۱۴۴۲ ■ ۲۷ فوریه ۲۰۲۱

سال هفدهم ■ شماره ۴۶۷۸ ■ ۱۶ صفحه ■ قیمت ۲۰۰۰ تومان

فاضل میبدی در گفت‌وگو با «جهان صنعت» با اشاره به اظهارات علم‌الهدی:

برخی با اظهارنظرهایشان آبروی اسلام و ایران را می‌برند

۲

تحلیل اکونومیست از آغاز مرحله جدیدی در رقابت جهانی در حوزه فناوری

نزاع بزرگ

۴

واعظی: دلار را گران کردیم تا بتوانیم اقتصاد کشور را اداره کنیم

گرانی خودخواسته دلار

۳

تحلیل محسن رنانی از وضعیت مدیریت کلان اقتصادی

تنگی نفس اقتصاد ایران

۶

مهرداد نیکروان - «جهان صنعت»

سرمقاله

نبض اقتصاد مردم را بگیریم

محمدصادق جنان‌صفت

در پزشکی برخی نشانه‌های هر فرد می‌تواند نشان دهد او در چه وضعیتی از نظر سلامت و پایداری سلامت قرار دارد. یکی از این نشانه‌ها شماره ضربان قلب است که با گرفتن نبض آن را اندازه می‌گیرند و آن را هر چند ساعت یک بار تکرار می‌کنند تا معلوم شود قلب در حال اجرای وظیفه خود هست یا ضعف دارد.

ادامه در همین صفحه

نقد روز

داستان عجیب استان‌های مرزی

«جهان صنعت»- ایران در بهترین وضعیت اقتصادی که درآمد صادرات نفت برقرار باشد و انتقال درآمدهای ارزی با دشواری همراه نباشد، یک کشور در حال توسعه به حساب می‌آید. این داستان اقتصاد ایران در نیم‌سده در حال سپری شدن است. اما همین میزان از توسعه و رشد اقتصادی ایران در این دوره به دلایل گوناگون به صورت متوازن در پهنه سرزمینی ایران توزیع نشده است. به دلیل توزیع ناکارآمد و فقدان عدالت و نیز انصاف و همچنین به دلیل سیاست‌های اقتصادی فاقد پشتوانه نظری ...

ادامه در همین صفحه

یادداشت

ضرورت توجه به هشدارهای گروسی

دکتر صلاح‌الدین هرسنی*

پیش از سفر رافائل گروسی مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به تهران، او در گفت‌وگو با شبکه خبری ژاپنی (ان‌اچ‌کی) گفته بود: اگر ایران و دیگر کشورها از جمله آمریکا درباره برنامه هسته‌ای ایران به توافق دست نیابند، جامعه جهانی با وضعیت کاملا جدیدی در مورد پیشرفت هسته‌ای ایران روبه‌رو می‌شود. او همچنین اعلام کرده بود تعلیق پروتکل الحاقی می‌تواند ضایعه‌ای مهم برای جامعه جهانی باشد. حالا و بعد از سفر گروسی به تهران و بازگشت به وین او به خبرگزاری بی‌بی‌سی گفته است: توافق موقت این آژانس با ایران، فرصت گرانبهایی به دیپلماسی برای حفظ برجام داده است و تاکید کرد هفته‌های آتی، حیاتی خواهند بود.

به این ترتیب و با همه تلاش‌هایی که گروسی در جلوگیری از وخامت اوضاع حول رابطه آژانس با تهران به انجام رسانده است، به نظر نمی‌رسد که ما شاهد گشایش‌هایی بابت همکاری تهران با آژانس به روش دیپلماتیک در روزهای آینده باشیم. به عبارت دیگر سفر گروسی نه‌تنها موجب عدم تقاعد تهران در همکارگرایی چندجانبه در قبال آژانس شد بلکه رویکردهای واشنگتن به جای اتخاذ راهبردهای عملی فقط در مرحله نمادین و روی کاغذ باقی مانده است. در واقع فقدان گشایش‌های منتظره تحت تلاش‌ها و مساعی جمیله گروسی بیشتر در ارتباط با بی‌توجهی مقامات واشنگتن و تهران در قبال هشدارهای گروسی است و همین بی‌توجهی‌ها و اعلام مواضع رادیکال سبب شده وضعیت بیش از اندازه در روزهای آینده حساس و شکننده باشد. حساس بودن و شکنندگی وضعیت برای روزهای آینده را می‌توان از اعلام مواضع مقامات تهران و واشنگتن بازخوانی کرد و به خوانش گرفت. در این ارتباط تهران قویا اعلام کرده چون آمریکا از برجام خارج شده، برداشتن گام اول برای بازگشت به برجام باید از سوی واشنگتن باشد بنابراین این کشور باید تحریم‌های وضع‌شده را لغو کند و بعد از راستی‌آزمایی اقدامات ادعایی واشنگتن، تهران دوباره تعهداتش را از سر بگیرد. همچنین تهران اعلام کرد مطابق مصوبه مجلس شورای اسلامی، اجرای داوطلبانه پروتکل الحاقی به دلیل لغو نشدن تحریم‌های آمریکا علیه ایران و اجرا نشدن مفاد برجام، متوقف خواهد شد و دیگر اجازه نظارت‌های فراپادمانی را به بازرسان نخواهد داد. در سطح دیگر رهبر معظم انقلاب قویا اعلام کردند که تهران غنی‌سازی اورانیوم را به ۲۰ درصد متوقف نخواهد کرد و ممکن است آن را به ۶۰ درصد هم برساند. افزون بر همه اینها، ما شاهد چندصدایی راهبردی پیرامون برجام در کشور هستیم به این معنی که مجلس تهران با اتخاذ مواضع رادیکال و انقلابی اجرای داوطلبانه پروتکل الحاقی را امری ضروری و غیرقابل بازگشت می‌داند. از طرف دیگر دولت تمایل دارد با همکاری‌های چندجانبه و اولویت دادن به راهبرد دیپلماسی و خارج کردن مصوبه مجلس از دستور کار، همچنان برای احیای برجام و حفظ آن و در نتیجه استفاده از مزایای پیش‌بینی شده در آن امیدوار باشد.

ادامه در همین صفحه

ادامه سرمقاله

نبض اقتصاد مردم را بگیریم

اقتصاد یک جامعه را می‌توان با کمی تسامح یک انسان فرض کرد که نشانه‌های زندگی دارد و باید هر چند وقت یک‌بار آن را اندازه گرفت تا معلوم شود در حال فعالیت عادی هست یا درجا می‌زند و به مرور عقب می‌نشیند یا اینکه از گردش منظمی برخوردار است و روندی رو به رشد از یک زندگی شاداب را نشان می‌دهد.

شوربختانه باید گفت مدیران سیاسی ایران به اندازه‌ای در مسائل خود غرق شده و به این می‌اندیشند که سیاست را از گرداب‌های داخلی و خارجی که البته خود ساخته‌اند که یادشان می‌رود اقتصاد در دوام و قوام جامعه نقش اصلی و غیرقابل انکار دارد و اگر این عنصر اصلی از کار بیفتد نمی‌توان با هیچ نیرویی سایر مسائل را حل کرد. پیش از این و در سال‌های قبل از اینکه درآمد صادرات نفت ایران قطع شود زندگی اقتصادی ایران با خونی که منابع ارزی نفتی به پیکره اقتصاد تزریق می‌کرد قلب اقتصاد در یک وضعیت نسبتا مناسب می‌زد و سیاستمداران نیازی نمی‌دیدند نبض اقتصاد را بگیرند و مطمئن بودند که اقتصاد از کار نمی‌افتد و حرکت دارد هر چند راهش را گم کرده باشد. در سه سال تازه‌سپری‌شده و در ۱۰ سال دهه ۱۳۹۰ اما قلب اقتصاد ایران به دلیل نرسیدن خونی که منابع ارزی به آن می‌رساندند حرکت آهسته‌ای دارد که نشانه‌های آن را می‌توان در رشدهای منفی اقتصادی سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ و نیز نرخ‌های بالای تورم و روند فزاینده بیکاری و نیز سقوط سرمایه‌گذاری به خوبی دید. این نشانه‌ها در سه سطح اقتصاد کلان، اقتصاد بنگاه‌ها و نیز اقتصاد خانواده‌ها پیامدهای پیدا و پنهانی داشته‌اند که هنوز درباره آنها به دلیل گوناگون، خوب و مفید و بدون لکنت زبان گفته و نوشته نشده است. در این وانفسا و کند شدن نشانه‌های زندگی اقتصاد ایران اما دولت با فروش سرمایه تاریخی ایرانیان که از نیم‌قرن پیش در صدها بنگاه تولیدی انباشت شده و نیز انتشار اوراق بدهی به قیمت بدهکار کردن آیندگان گلیم خود را از آب بیرون کشیده و درد و مرض‌های خود را به بنگاه‌ها و خانواده‌ها منتقل کرده است

بنگاهداران ایرانی نیز اگرچه روزهای دشواری را پشت سر می‌گذارند اما با این همه بخشی از فشار بیرونی را با افزایش قیمت فروش و نیز احتمالا کاهش نرخ سود پشت سر می‌گذارند و تا جایی که می‌توانند، فشار را بر خانواده‌ها تحمیل می‌کنند. شهروندان ایرانی که بیشتر آنها مزد و حقوق‌بگیرند اما دیگر جایی ندارند که فشار را به آنجا انتقال دهند و با ناآرامی ذهنی و مادی روبه‌رو هستند و این فشارها به هر حال روزی آنها را در نقطه جوش قرار می‌دهد و نمی‌توانند حرارت فوق‌العاده را تاب بیاورند و در چنین وضعیتی واکنش‌های شهروندان را نمی‌توان پیش‌بینی کرد.

اقتصاددانان باور دارند سیاستمداران ایرانی در حالی که به جنگ‌های داخلی بر سر دستیابی به قدرت ادامه می‌دهند و نیز با محیط ناامن بیرونی مبارزه می‌کنند باید نبض اقتصاد را اندازه‌گیری کنند و بفهمند این بخش اصلی قوام‌دهنده کلیت جامعه در چه وضعیتی قرار دارد. این اندازه‌گیری به ویژه باید روی شهروندان متمرکز شود.

ادامه نقد روز

داستان عجیب استان‌های مرزی

... مطابق با دانش روز اقتصاد ایران و در همین وضعیت، ایران یک کشور با توسعه نامتوازن است و با توزیع دارایی و امکان کسب درآمد برای شهروندان از فقدان توزیع بهینه بسیار رنج می‌برد. سرمایه‌گذاری‌های رخ داده دولت و بخش خصوصی در دهه‌های طولانی در پهنه سرزمینی در تاریخ معاصر به‌گونه‌ای بوده است که استان‌های ایران را به استان‌های برخوردار و استان‌های نابرخوردار تقسیم کرده است. دقت در توزیع ثروت و سرمایه‌گذاری‌ها نشان می‌دهد شوربختانه استان‌های نابرخوردار ایران عموما استان‌هایی هستند که در مرزهای ایران با کشورهای همسایه قرار دارند. چنین توزیع نابرابری و تهیدست بودن شهروندان و استان‌های مرزی ایران بدون چون و چرا با توجه به اینکه تاثیرپذیری‌ها با گستردگی رسانه‌های اجتماعی و نیز شبکه‌های تصویری در کشورهای دیگر و نیز سایر کشورها احتمال ایجاد حسرت در دل‌ها و ذهن‌های شهروندان استان‌های مرزی را دارند وضعیت را پیچیده می‌کند. تفاوت‌های معنادار در سرمایه‌گذاری دولتی برای احداث واحدهای بزرگ فولاد، مس، آلومینیوم و خودرو که در چند استان بزرگ متمرکز شده‌اند و نیز فقدان نهادهای مالی و سایر بنگاه‌ها در استان‌های مرزی و مقایسه آن با شمار این نهادها در استان‌های مرکزی به توسعه فقر در استان‌های مرزی منجر شده است. از سوی دیگر کاستی‌های بنیادین در روش‌های تولید و توزیع برنامه‌های رسانه‌ای به ویژه رسانه ملی و نیز شرایط سیاست خارجی ایران با کشورهای همسایه، شهروندان استان‌های مرزی را در توسعه‌نایافتگی مضاعف قرار داده است. در صورتی که قیمت‌گذاری دستوری ارزی و برخی کالاهای دیگر و نیز نرخ‌های متفاوت تعرفه‌ای برای انواع کالاها را نیز به ابعاد پیشین اضافه کنیم یک بسته کامل از نارسایی‌های مستعد اغتشاش اقتصادی در استان‌های مرزی را با دست خود فراهم کرده‌ایم. این گونه شده که قاچاق کالا از ایران به کشورهای هم‌مرز برای کالاهای قیمت‌گذاری شده دارای دو قیمت متفاوت به خارج از کشور را اقتصادی کرده و یکی از راه‌های کسب درآمد شهروندان استان‌هایی از ایران شده است. در برخی استان‌های مرزی کار برعکس است و تعرفه بالای واردات رسمی از مبادی گمرکی، قاچاق به داخل کشور آخر را مقرون به صرفه کرده است.

تا وقتی روزگار چنین است رخدادهای تلخ در استان‌های مرزی اتفاق می‌افتد و باید کار از بنیان درست شود. برخوردهای فیزیکی و ممنوعیت‌هایی که راه درآمد شهروندان استان‌های مرزی را ناهموار کند، چاره کار نیست و باید راه‌های توسعه بر پایه توانایی‌های تجارتی، صنعتی و ترانزیتی استان‌های مرزی را باز گذاشت و از تبعیض‌های تاریخی دوری کرد.

ادامه یادداشت

ضرورت توجه به هشدارهای گروسی

اما آن سوی ماجرا، وضعیت کمی مبهم و بغرنج‌تر از این سوی ماجراست. در این ارتباط واشنگتن به جای آنکه برخی از اقدامات و دستورالعمل‌های جدید خود را از حالت نمادین و از روی کاغذ خارج و آن را به یک راهکار عملی و موثر برای تهران تبدیل کند، تلاش دارد قطعنامه‌ای را در شورای حکام آژانس علیه ایران تصویب کند. از سوی دیگر واشنگتن اعلام کرد صبر استراتژیکش در قبال ایران نامحدود نیست. مواضع تروئیکای اروپایی برجام نیز همچون گذشته صرفا رویکرد هشداری و دستوری داشته و فاقد رویکرد عملی و کارگشایی است. در این باره پاریس، لندن و برلین همچون گذشته از تهران خواسته‌اند همه اقدام‌هایش در جهت کاهش شفافیت در برنامه هسته‌ای را متوقف و معکوس کند و همکاری جامع و بهنگامی با آژانس داشته باشد.

از منظر نشانه‌شناسی این‌گونه اعلام مواضع نشان از تداوم شرایط پیشین دارد و بیانگر آن است که نقش واسطه‌ای گروسی در سفر به تهران نتوانست موجب تجدیدنظر تهران و واشنگتن برای حفظ برجام شود. واقعیت آن است که هشدارهای گروسی در شرایط حاضر به جهت وقوف بر وضعیت و شرایط حاضر دوجانبه بوده به این معنی که هم هشدارهای او متوجه تهران است و هم متوجه واشنگتن. بدان جهت هشدار گروسی برای واشنگتن حائزاهمیت است که عزم تهران در فعالیت‌های جدید هسته‌ای‌اش جدی است. در این باره آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در گزارش جدید خود اعلام کرد که ذخایر اورانیوم با غنای ۲۰ درصد ایران به ۱۷ کیلو و ۶۰۰ گرم رسیده است و مجموع ذخایر اورانیوم غنی‌شده هم با عبور از دو هزار و ۹۶۷ کیلوگرم به بیش از ۱۴ برابر حد مجاز و تعیین شده در برجام افزایش یافته است. حتی گفته شده تهران به تولید اورانیوم فلزی نیز دست یافته است. بنابراین با عزمی که در رفتار تهران دیده می‌شود، نیک پیداست که کابوس موردنظر غرب و واشنگتن به زودی محقق شود. اما هشدار گروسی برای تهران بدان جهت حائزاهمیت است که موضوع خاورمیانه، ایران و به تبع آن برجام برای دولت بایدن به جهت اولویت‌هایی چون مهار کرونا و مهار چین و احیای چندجانبه‌گرایی کمتر اهمیت دارد. بنابراین تحت این شرایط همین که واشنگتن اقداماتی هر چند نمادین را در دستور کار قرار داده است، لاجرم تهران باید از فرصت‌های پیش آمده بیشترین استفاده راهبردی را برای گشایش‌های برجامی به عمل آورد.

حال مساله آن است که اگر هیچ تجدید نظری در قبال مواضع طرفین برای حفظ برجام صورت نگیرد، قطعا برجام در مسیر غیرقابل بازگشت قرار خواهد گرفت. تردیدی نیست که راه برون‌رفت از این وضعیت در گرو تجدید نظرها و عقب‌نشینی از برخی از مواضع چالش‌زاست. در این ارتباط دستگاه دیپلماسی ایران باید راهبرد دیپلماسی را مقدم بر مصوبه مجلس بداند چراکه اجرا شدن مصوبه مجلس ایران سبب اتخاذ راهبرد نامنعطف واشنگتن و حتی فاصله‌گیری اروپا از تهران می‌شود. در واقع تهران نباید مصوبه مجلس را دستمایه تعقیب سیاست آزار و ایذای واشنگتن علیه خود و جاده و مسیر تقابل خود با واشنگتن را باریک‌تر کند. مسیر دیگر حل بحران، بهره‌گیری از ظرفیت‌های اروپاست به شرط آنکه هم اروپا از فاز بی‌عملی خارج شود و هم آنکه از دیپلماسی فشار بر اروپا، واشنگتن را وادار به بازگشت به برجام و در نتیجه برای لغو تحریم‌ها متقاعد کند. نیک پیداست که از بی‌توجهی و عدم استفاده از مسیرهای عقلایی حفظ برجام، چه وضعیتی پیش‌رو و در انتظار است. به همین خاطر است که رافائل گروسی روزهای آینده را به جهت چنین انفعالاتی، شرایطی کاملا جدید یاد کرده است و پیوسته برای اجتناب از وارد شدن در شرایط پیش‌رو، هشدار می‌دهد.

* کارشناس مسائل بین‌الملل
S.Harsani.k@gmail.com

«جهان صنعت» سمت و سوی بازار سرمایه تا پایان سال را بررسی می‌کند

فرسایش بورس

گروه بورس- بازار سرمایه که ادعا می‌شد با اجرای دامنه نوسان نامتقارن از روند نزولی نجات می‌یابد، حالا دو هفته‌ای است که در مسیری فرسایشی گرفتار شده است. اکنون این بازار نه‌تنها همچنان شاهد ریزش شاخص کل است بلکه با مشکل دیگری ...

۵

نبود طرح جامع و متولی مشخص عامل سردرگمی بازار فولاد

نقش بخشنامه‌ها در گسترش رانت

«جهان صنعت»- فعالان اقتصادی باور دارند در شرایط حاضر به دلیل اینکه نظارت شایسته‌ای روی بازار فولاد وجود ندارد، این حوزه بلاتکلیف مانده است و در نتیجه با افزایش و گاهی کاهش قیمت محصولات فولادی روبه‌رو هستیم. با اینکه اغلب در این موقع از سال به دلیل کاهش ساخت‌وساز و مصرف، روال بازار نباید افزایشی باشد

۹

«جهان صنعت» گزارش می‌دهد

سرنوشت «برجام» پنهان در غبار پول‌های سعودی و لابی صهیونیستی

معصومه معظمی- با همه فراز و فرودهای برجامی، این توافق بین‌المللی هنوز بلاتکلیف است و آینده و سرنوشت روشنی ندارد چرا که یک روز دولت جدید بایدن از بازگشت به برجام سخن می‌گوید و روز دیگر پیش‌شرط‌هایی را وسط می‌کشد.

۲

دیدگاه

نقش کشورهای منطقه در آینده برجام

فریدون مجلسی*

کشورهای عربی منطقه مثل عربستان و امارات به دنبال نقش‌آفرینی در مساله برجام بوده و از همراهی اسراییل نیز در این راستا استفاده می‌کنند. همین هم این نگرانی را ایجاد کرده که شاید بتوانند در مسیر به نتیجه رسیدن برجام و حل اختلافات تاخیر ایجاد کنند. این در حالی است که به باور من هیچ‌کس به اندازه ما نمی‌تواند در این امر تاخیر ایجاد کند مشکل اصلی و اساسی‌تر از نقش‌آفرینی کشورهای منطقه، این است که در ایران نسبت به روی کار آمدن باید سوءتفاهم‌هایی ایجاد شود. در واقع ما با این تصور که قرار است او در هر شرایطی و به هر صورتی به برجام برگردد شروع به شرط گذاشتن کرده و خواستیم که او خسارت بدهد، پوزش بخواهد، همه تحریم‌ها را لغو کند و... آن هم در حالی که به طور معمول طرفی که تحت فشار است باید شرط‌ها را بپذیرد.

این وضعیت غیرقابل درک، بزرگ‌ترین مزاحم برجام است. بمب‌باران اخیر که به گفته آنان هفده و به گفته ایران فقط یک کشته داشته و اهمیت ندارد نیز شاهد آن است که ما اکنون با شرایط جدی‌تری مواجه هستیم و مساله از حد شعارهای ترامپی فراتر رفته است.

البته این نکات در راستای بیان بی‌اهمیت بودن عملکرد کشورهای منطقه در رابطه با برجام نیست. به طور قطع آنان می‌توانند مساله‌ساز شوند اما نتیجه‌ای که آنان می‌گیرند و تاکنون گرفته‌اند ناشی از سیاست‌ها و تندروی‌های ما است. در نتیجه همین سیاست‌ها بود که عربستان، امارات، بحرین و... با اسراییل متحد شدند و امکان ایجاد اشکال را پیدا کرده‌اند.

وضعیت فعلی ما در منطقه نسبت به چند سال قبل بدتر شده است. گذشته از همراهی کشورهای عربی با اسراییل، شاهدیم که همسایگان شمالی نیز همین رویکرد را دارند. جمهوری آذربایجان که حتی روابط رسمی هم با اسراییل دارد. اینها همه این مسائل را در نتیجه ایران‌هراسی و شعارهای تهدیدآمیز ایران پیدا کرده‌اند. اکنون هم که صحبت از حضور برخی از کشورهای منطقه در مذاکرات هسته‌ای شده، هیچ بعید نیست که سروکله آنان هم پیدا شود، عربستان که جای خود دارد.

روش‌ها و سیاست‌های سرسختانه جمهوری اسلامی ایران موجب بروز این وضعیت شده و تصور نمی‌کنم که با این وضعیت تصورات قبلی درباره روی کار آمدن بایدن به جایی برسد. ضمن اینکه نباید فراموش کنیم همیشه در تاریخ آمریکا، جنگ‌های بزرگ در زمان دموکرات‌ها رقم خورده، بنابراین اکنون نیز چنین احتمالی در کار است و حمله اخیر در مرز عراق و سوریه نیز مصداق آن است. اینکه طرف غربی به خواست کشورهای منطقه درباره نقش‌آفرینی آنان در برجام، توجه می‌کند بستگی به آن دارد که آنان چطور می‌توانند از موقعیت خود استفاده کنند.

آمریکا و غربی‌ها به مسائل مختلفی نظر دارند مثلا اینکه آیا آمریکا واقعا مایل است که همه امکانات منطقه، منابع انرژی و ثروت حاصل از آن را نصیب عرب‌های منطقه از جمله عربستان که حالا دیگر یک کشور سی میلیونی و صنعتی است، کند یا خیر؟ یا اینکه آیا این تمرکز قدرت و ثروت در آینده و با یک چرخش، در جهت خلاف منافع آنان قرار نمی‌گیرد؟ آیا اگر با ایران تفاهم کنند، این تفاهم موجب تعادل بین ایران و اعراب منطقه نمی‌شود و این به سود آنان نیست؟

غربی‌ها و آمریکا به همه این نکات توجه دارند اما مساله این است که ایران فقط به جای توجه به این موضوعات اصلی به نکاتی مثل نامشروع بودن اسراییل و ضرورت نابودی آن می‌پردازد.

* دیپلمات پیشین

www.jahanesanat.ir

۰۲۱-۸۸۵۳۴۷۷۳
۰۲۱-۸۸۵۳۴۷۷۴
۰۲۱-۸۸۵۳۴۷۷۵

سازمان آگهی‌های روزنامه جهان صنعت

سازمان آگهی‌شهرستان‌ها از سراسر کشور نماینده فعال می‌پذیرد

WWW. Jahanesanat.ir

۸۸۵۳۴۷۷۱

خبر

گلایه واعظی از رییس مجلس

قالیباف مجلس را درباره توافق با آژانس توجیه نکرد

رییس دفتر رییس‌جمهوری گفت: مجلس بدون اینکه با دولت صحبت کند و یا جلسه‌ای داشته باشد، کاری انجام داد، با وجود اینکه رییس مجلس در همه جلسات بود و با توجه به حضور او هم در جلسه دبیرخانه و هم در شورای عالی امنیت ملی وظیفه داشت مجلس را توجیه کند که چنین نشد.

به گزارش ایرنا، وی افزود: ایران قبل از امضای برجام عضو آژانس و به پادمان متعهد بوده است. از طریق آژانس و عمل به پادمان اصرار داشتیم به دنیا نشان دهیم فعالیت‌های هسته‌ای ما صلح‌آمیز است.

رییس دفتر رییس‌جمهوری افزود: قانون مجلس و موارد دیگر نمی‌گوید که عضو آژانس نباشیم چون قبل از مذاکرات برجام عضو آژانس بودیم و این همکاری‌های نظارتی وجود داشته است.واعظی در واکنش به اظهارات و رفتار برخی نمایندگان پس از توافق با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و همچنین فرمایش‌ها و تاکیدات رهبر معظم انقلاب مبنی بر دو صدا بودن دولت و مجلس، خاطرنشان کرد: کاری که دولت کرد شفاف و روشن و بر اساس بحثی است که در شورای عالی امنیت ملی داشته‌ایم. اقدام دولت روشن است و از نظر ما قانون کاملا اجرا شده است.واعظی ادامه داد: مجلس بدون اینکه با دولت صحبت کند و یا جلسه‌ای داشته باشد، کاری انجام داد، با وجود اینکه رییس مجلس در همه جلسات بود و با توجه به حضور او هم در جلسه دبیرخانه و هم در شورای عالی امنیت ملی و همچنین مصوبه‌ای که بعد از تایید مقام معظم رهبری ابلاغ شد، وظیفه داشت مجلس را توجیه کند که چنین نشد.رییس دفتر رییس‌جمهوری گفت: حتی شنیدم روز دوشنبه او توئیتی زد که در این راستا نبود. تاکید همیشگی رهبری این است که در موضوعات مربوط به مسائل خارجی باید در کشور یکصدایی، وحدت و انسجام باشد و تفکر و رویکرد ایشان مبنی بر صدای واحد است در حالی که روز دوشنبه مجلس پیام دیگری فرستاد.

تا انتخابات

در گفت‌وگو با «جهان‌صنعت» مطرح شد

قوامی: اصلاح‌طلبان مطهری را بر لاریجانی یا عارف ترجیح می‌دهند

گروه سیاسی – انتخابات نزدیک است و صف کاندیداها هر روز طویل‌تر می‌شود. منتها اول از همه کاندیداهایی اعلام آمادگی می‌کنند که شانس موفقیت کمتری دارند و کسی هم آنان را گزینه جدی تلقی نمی‌کند. اصل کاری‌ها انگار انتظار تا دقیقه نود را ترجیح داده و منتظر می‌مانند که حسابی از آنان خواهش و تمنا شود، بعد احساس تکلیف کنند و با آمدن خود نیز معادلات سیاسی را به هم بریزند.

گزینه‌های غیرجدی‌تر اما از همین حالا و حتی خیلی پیش‌تر تکلیف خود را روشن کرده و مهیای رقابت شده‌اند؛ از محسن رضایی و سردار دهقان تا برخی از اصلاح‌طلبان مثل محسن رهامی، مصطفی کواکبیان، خرازی. تازه‌ترین کاندیدای از راه رسیده هم علی مطهری است.

این فعال سیاسی اصولگرا که در آخرین فعالیت خود یعنی نمایندگی مجلس عضو فراکسیون اصلاح‌طلبان یعنی فراکسیون امید بود، خبر داده که در انتخابات ریاست‌جمهوری ۱۴۰۰ نیز کاندیدا خواهد بود.این در حالی است که او بعد از اتمام دوره دهم مجلس از فیلتر دستگاه‌های نظارتی رد نشده و ناگزیر به ترک بهارستان شد لذا در انتخابات پیش‌رو نیز قطعا با چالش تایید صلاحیت مواجه خواهد بود. از سوی دیگر او نه آنقدر اصولگراست که مثل قالیباف و رییسی و سایرین در فهرست کاندیداهای این جریان قرار گیرد و نه اصلاح‌طلب محسوب می‌شود که نهاد اجماع‌ساز اصلاح‌طلب حمایت از وی را مورد بررسی قرار دهد.

مواضع و اظهارات اخیر علی مطهری سبب می‌شود که گمان کنیم او بیش از اصولگرایان روی رای اصلاح‌طلبان حساب می‌کند. نکته اما آنجاست که قبل از او علی لاریجانی و محمدجواد ظریف در فهرست گزینه‌های احتمالی ائتلاف قرار گرفته‌اند. به عبارت دیگر او حتی برای ائتلاف با اصلاح‌طلبان و بهره‌مندی از رای آنان نیز رقیب کم ندارد. اگرچه برخی از فعالان سیاسی اصلاح‌طلب شانس مطهری را بیش از سایرین دیده و معتقدند که چالش اصلی وی تایید صلاحیت است. مثلا ناصر قوامی نماینده پیشین مجلس از جمله افرادی است که معتقد است اصلاح‌طلبان مطهری را بر امثال لاریجانی و عارف ترجیح خواهند داد.

■ **آقای علی مطهری برای کاندیداتوری در انتخابات ریاست‌جمهوری آتی اعلام آمادگی کرده است. او را در قد و قواره این جایگاه می‌بینید؟**

به هر حال او از وقتی که در مجلس بود شجاعانه یک سری مطالب و حرف‌هایی را بیان کرد و این نحوه گفتار از هر کسی ساخته نبود لذا می‌توان گفت که بله شایسته قرار گرفتن در این جایگاه است.

■ **فکر می‌کنید تایید صلاحیت شود؟**

به هر حال هزینه آن رویکرد خود در مجلس را با رد صلاحیت داد و به همین خاطر بعید می‌دانم برای انتخابات ریاست‌جمهوری هم تایید صلاحیت شود.

■ **شانس موفقیت دارد؟ آیا او گزینه‌ای است که بتواند مورد حمایت جریان اصولگرا قرار گیرد؟**

قطعا ریاست‌جمهوری او از ریاست‌جمهوری یک گزینه نظامی بهتر خواهد بود. ضمن اینکه فکر می‌کنم به هر حال برخی از اصولگرایان از او حمایت کنند. به هر حال همه هم باندی و گروهی فکر نمی‌کنند و علی مطهری هم می‌تواند رای یک عده از اصولگرایان عاقل را داشته باشد. برخی به حرمت شهید بزرگوار مطهری از وی حمایت خواهند کرد. دقت داشته باشید که حتی میرحسین هم رای بخشی از اصولگرایان را داشت.

■ **نسبت اصلاح‌طلبان با مطهری چطور خواهد بود؟ ممکن است گزینه ائتلاف با این جریان باشد؟**

در شرایطی که همه گزینه‌های اصلاح‌طلبان ردصلاحیت شوند و آنها به آقای مطهری منحصر شوند، از سوی اصولگرایان نیز یکی دو تا گزینه نظامی و کاندیدای دیگر داشته باشند، طبعا اصلاح‌طلبان از او حمایت خواهند کرد، البته به شرط اینکه تایید صلاحیت شده باشد که بعید می‌دانم چنین شود.

■ **اگر گزینه اصولگرایان کاندیدای نظامی نباشد و چهره‌های شاخصی مثل رییسی و قالیباف در مقابل وی قرار داشته باشند، چطور؟**

اگر در مقابل او قالیباف و رییسی قرار بگیرند، در صورتی که اجماع اصلاح‌طلبان را داشته باشد، شانس بیشتری خواهد داشت. در مقابل قالیباف مسلما شانس بیشتری دارد در برابر رییسی البته فرقی نمی‌کند اما به نظر من رییسی که رییس یک قوه هست، دلیلی برای کاندیداتوری ندارد.

■ **اگر همه کاندیداهای اصلاح‌طلبان حذف نشده باشند و کاندیداهای حداقلی مثل عارف در کار باشند، چطور؟**

عارف که از نظر اصلاح‌طلبان اوت است و هیچ اصلاح‌طلبی از او حمایت نخواهد کرد. او وقتی که در مجلس بوده، رویکرد و عملکرد خود را نشان داده است لذا فکر می‌کنم اگر مطهری باشد بهتر از عارف خواهد بود زیرا حداقل در مجلس چند بار طرف مردم را گرفته و مواضعی داشته که در راستای حقوق شهروندی و ملی باشند.

■ **اگر علی لاریجانی کاندیدا شود و اصلاح‌طلبان کاندیدای اصلی خود را نداشته باشند، با او ائتلاف می‌کنند یا علی مطهری؟**

به نظر من اصلاح‌طلبان اگر بر مبنای عقلانیت عمل کنند از علی لاریجانی حمایت نخواهند کرد. قطعا علی مطهری به مراتب گزینه بهتری از علی لاریجانی است.

«جهان صنعت» گزارش می‌دهد

سرنوشت «برجام» پنهان در غبار پول‌های سعودی و لابی صهیونیستی

آمریکا از اعضای شورای حکام آژانس انرژی اتمی خواست برای بازگشت ایران به رعایت کامل تعهدات برجامی، قطعنامه‌ای تنبیهی علیه ایران صادر کنند

معصومه معظمی – با همه فراز و فرودهای برجامی، این توافق بین‌المللی هنوز بلاتکلیف است و آینده و سرنوشت روشنی ندارد چرا که یک روز دولت جدید بایدن از بازگشت به برجام سخن می‌گوید و روز دیگر پیش‌شرط‌هایی را وسط می‌کشد. یک روز طرف‌های اروپایی برجام، از میانجیگری میان ایران و آمریکا سخن می‌گویند و روز بعد بر حضور عربستان و اسراییل در مذاکرات احتمالی برجامی سخن می‌گویند و ورود به موضوعات امنیتی، نظامی و منطقه‌ای ایران در برجام ۲ و ۳ را وسط می‌کشند؛ موضوعی که جمهوری اسلامی ایران بارها بر آن تاکید کرده که هیچ مذاکره‌ای را درباره موضوعات مطرح‌شده نمی‌پذیرد و آمریکا باید همه تحریم‌های ضدایرانی را لغو کند و به توافقی که در سال ۲۰۱۸ از آن خارج شد، بازگردد اما آمریکا شرط بازگشت به برجام را توقف کاهش تعهدات برجامی ایران دانسته و حالا هم خواستار لغو خروج ایران از پروتکل‌های الحاقی شده و از اعضای شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی خواسته در راستای تحت فشار قرار دادن ایران برای بازگشت به رعایت کامل تعهدات برجامی خود، قطعنامه‌ای تنبیهی علیه کشورمان تصویب کنند.

با وجود همه تنش‌های بین‌المللی و نگرانی از سرنوشت برجام، دولت جمهوری اسلامی ایران به منظور کاهش تنش‌ها، تصمیم گرفت در روز ۵ اسفند که موعد مقرر مجلس برای خروج دولت از اجرای داوطلبانه پروتکل‌های الحاقی است، با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بیانیه‌ای مشترک صادر کند و در آن بیانیه مشترک مهلتی سه ماهه برای غرب در نظر بگیرد که همه تحریم‌های ضدایرانی را لغو کند؛ موضوعی که واکنش شدید مجلس را به همراه داشت اما گفته شد دولت با شورای عالی امنیت ملی هماهنگی‌های لازم را انجام داده و تصمیم حاکمیت بر این همراهی بوده است.

از آنجا که تروئیکای اروپا و آمریکا طی سال‌ها به تعهدات برجامی خود عمل نکردند، مجلس ایران به منظور نشان دادن جدیت حاکمیت در این باره و تعیین تکلیف هر چه زودتر برجام، قانون خروج از پروتکل الحاقی را به تصویب رساندند و دولت را ملزم به اجرای آن کردند؛ قانونی که ورود و نظارت آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را به حداقل می‌رساند و البته زمینه نگرانی غرب را فراهم کرده است به نحوی که رافائل گروسی دبیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در سفری دو روزه به تهران آمد و درباره این موضوع با دولت ایران به گفت وگو و مذاکره پرداخت و در نهایت، بیانیه مشترک با سه بند صادر شد. با در نظر گرفتن موارد فوق و به منظور تداوم فعالیت‌های راستی‌آزمایی و نظارت آژانس، سازمان و آژانس نسبت به موارد زیر توافق کردند:

۱- «ایران به اجرای کامل و بدون محدودیت موافقتنامه جامع پادمان خود با آژانس، همانند قبل ادامه خواهد داد.

۲- یک تفاهم فنی دوجانبه موقت، سازگار با قانون که به موجب آن آژانس به فعالیت‌های ضروری راستی‌آزمایی و نظارت خود (طبق فهرست فنی پیوست) برای مدت تا سه ماه ادامه خواهد داد.

۳- مرور منظم این تفاهم فنی با هدف اطمینان از حصول به اهداف آن.»

■ **برگزاری جلسه شورای حکام آژانس و تلاش آمریکا برای صدور قطعنامه جدید ضدایرانی!**

گفتنی است لغو اجرای داوطلبانه پروتکل‌های الحاقی از سوی ایران، نگرانی طرف‌های غربی از جمله اروپا و آمریکا را به همراه داشته است. میخائیل اولیانوف نماینده روسیه در سازمان‌های بین‌المللی در وین اتریش، در این باره در توئیتی از برگزاری جلسه شورای حکام آژانس در روز دوشنبه با تمرکز بر موضوع ایران خبر داد.نماینده روسیه در سازمان‌های بین‌المللی با اشاره به برگزاری جلسه جدید شورای حکام آژانس تاکید کرد: «اطمینان از پیش بردن مباحث به گونه‌ای که بر تلاش‌ها برای احیای کامل برجام تاثیر منفی نگذارد وظیفه همه اعضای این نهاد است. جلسه مارس شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی روز دوشنبه (۱۱ اسفند مصادف با اول مارس) آغاز خواهد شد. ایران بار دیگر در مرکز توجه قرار خواهد داشت.» اولیانوف در ادامه افزود: «مسوولیت مشترک همه ۳۵ عضو آن اطمینان از این است که مباحث (حتی در صورت داغ شدن) بر تلاش‌های دیپلماتیک با هدف احیای کامل برجام تاثیر منفی نگذارد.»

اما شبکه خبری بلومبرگ روز پنجشنبه در گزارشی نوشت: «آمریکا به دنبال جلب حمایت کشورها برای انتقاد از ایران بر سر تشدید برنامه هسته‌ای‌اش در جلسه آتی شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی است.» شبکه خبری بلومبرگ همچنین مدعی شد که به متن سندی دست یافته است که نشان می‌دهد آمریکا از اعضای شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی می‌خواهد در راستای تحت فشار قرار دادن ایران برای بازگشت به رعایت کامل تعهدات برجامی خود، قطعنامه‌ای تنبیهی علیه این کشور تصویب کنند.

بر اساس این گزارش، آمریکا قرار است در جلسه آتی شورای حکام آژانس اتمی انرژی که در وین برگزار خواهد شد، حمایت دیگر کشورها برای انتقاد از ایران بابت تشدید برنامه هسته‌ای‌اش را جلب کند. همچنین از شورای حکام خواسته است «نگرانی عمیق» خود را نسبت به این تصمیم ایران اعلام کنند.

در ادامه این ابراز نگرانی‌ها، روز پنجشنبه دیپلمات‌های آمریکایی سندی را توزیع کردند که شکایت‌های آمریکا از ایران در آن فهرست شده بود و از ایران می‌خواست همکاری کاملی با بازرسان آژانس اتمی داشته باشد. این سند پیشنهادی «نگرانی عظیمی را نسبت به یافته‌های آژانس اتمی» و «نگرانی آژانس اتمی نسبت به همکاری ایران» ابراز کرده است.

■ **لازمه توافق سیاسی طرف‌های برجامی با ایران**

اعلان نگرانی غرب از این موضوع به حدی است که رافائل گروسی مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در گفت‌وگویی اختصاصی با شبکه ان اچ کی، هشدار داد که اگر ایران و قدرت‌های جهانی از جمله آمریکا درباره فعالیت هسته‌ای ایران به توافقی نرسند، جامعه بین‌الملل به خاطر پیشرفت هسته‌ای ایران با «شرایطی کاملا جدید» مواجه خواهد شد.گروسی با اشاره به هشدار ایران در زمینه کاهش جدی دسترسی آژانس برای انجام دادن بازرسی‌هایش در ایران در پی لغو اجرای داوطلبانه پروتکل الحاقی، گفت این موضوع را «از همان ابتدا بستر جدی دانسته بود» و همین امر باعث تعجیل او برای سفر به تهران برای مذاکرات شد.مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی همچنین اظهار کرد این نهاد بین‌المللی تا سه ماه، سامانه‌ای برای تداوم گردآوری اطلاعات با دوربین‌ها و دیگر تجهیزات نظارتی نصب‌شده در تاسیسات ایران ایجاد کرده است.او ادامه داد اگر ایران و کشورهایی که در این باره نگرانی‌هایی دارند، به توافقی سیاسی برسند، آژانس قادر خواهد بود به این داده‌ها دسترسی داشته باشد و به خاطر متوقف شدن اجرای پروتکل الحاقی از سوی ایران، «راه دیگری» برای گردآوری چنین اطلاعاتی وجود ندارد.

■ **طرح ۴۶ سناتور آمریکایی برای اعمال محدودیت بیشتر بر ایران**

اگرچه رافائل گروسی ابراز امیدواری کرد که غرب با ایران به توافقی سیاسی برسد اما موضع‌گیری تند سناتورهای جمهوریخواه آمریکا و صدور بیانیه برای حفظ محدودیت‌ها علیه ایران کار را با دشواری همراه می‌کند و نشان می‌دهد آنها دنبال حل مشکلات نیستند و سعی در سنگ‌اندازی بیشتر در مسیر برجامی دارند.«تام کاتن» به همراه ۴۵ نماینده دیگر کنگره آمریکا طی قطعنامه‌ای نسبت به لغو تحریم‌ها علیه ایران هشدار داده است و در این بیانیه مدعی شده‌اند که واشنگتن باید تحریم‌ها علیه ایران را تا زمان دست کشیدن این کشور «از بلندپروازی‌های هسته‌ای» حفظ کند.

■ **پیشنهاد تاکتیکی ما به ایران، «پیروی در برابر پیروی» است**

اگرچه برخی تصور می‌کنند بایدن می‌تواند به سادگی به برجام بازگردد و ند پرایس سخنگوی وزارت خارجه آمریکا هم در ظاهر سعی می‌کند این کار را ساده جلوه دهد و با تاکید بر لزوم در پیش گرفتن دیپلماسی برای حل و فصل مساله هسته‌ای ایران، «پیشنهاد تاکتیکی پیروی در برابر پیروی» را مطرح می‌کند اما شواهد امر نشان می‌دهد موضوع برای آمریکا هم به این سادگی‌ها نیست و جمهوریخواهان سد مقابل دولت دموکرات بایدن در قبال ایران هستند. دموکرات‌ها دیپلماسی را راهکار موثر در حل مساله هسته‌ای ایران بیان می‌کنند اما جمهوریخواهان همچنان بر تداوم فشار حداکثری بر ایران تاکید دارند.ضمن اینکه نمی‌توان ردپای دخالت اسراییل و پول‌های عربستانی را در تداوم این فشارها بر ایران نادیده گرفت. «واس» خبرگزاری رسمی عربستان روز گذشته از گفت‌وگوی تلفنی سلمان بن عبدالعزیز پادشاه سعودی با جو بایدن رییس جمهوری آمریکا در رابطه با مهم‌ترین تحولات و مسائل منطقه از جمله فعالیت‌های ایران خبر داد و گفت که در این باره بحث و رایزنی‌هایی صورت گرفته است. همچنین اکسیوس خبر داد که مئیر بن شبات مشاور امنیت ملی رژیم صهیونیستی دو هفته پیش در تماسی ویدئویی با جیک سالیوان، همتای آمریکایی خود، خواستار رسیدگی جداگانه به مساله برنامه هسته‌ای و رفتار منطقه‌ای ایران شده است.بنابراین در غباری که به واسطه پول‌های عربستان در مقابل برجام به هوا بلند است، نمی‌توان به راحتی درباره سرنوشت و آینده برجام سخن گفت بلکه باید منتظر بود و دید آیا پول‌های بادآورده سعودی و لابی صهیونیستی می‌تواند روز دوشنبه در تصمیم شورای حکام در این باره اثر بگذارد و موجب صدور قطعنامه ضدایرانی به منظور ادامه فشارهای حداکثری به منظور لغو خروج از پروتکل‌های الحاقی شود یا خیر.

گزارش

روزهای پرالتهاب سراوان

مولوی عبدالحمید خطاب به مسوولان: در اظهارنظرها باعث جریحه‌دار شدن احساسات مردم رنج‌کشیده نشوید

گروه سیاسی – سعید خطیب‌زاده سخنگوی وزارت امور خارجه گفت: با توجه به برخی اخبار منتشره در رسانه‌های پاکستان در خصوص چگونگی وقوع درگیری‌های اولیه با قاچاقچیان سوخت در مرز مشترک ایران و پاکستان گفت: «موضوع تحویل جسد یک ایرانی از طرف مقامات صلاحیت‌دار و مسوول در جمهوری اسلامی ایران در دست بررسی است.»وی افزود: «با توجه به تحویل جسد یک شهروند ایرانی طی صورتجلسه مشترک از سوی پاکستان به ایران این موضوع توسط مرزبانان درجه یک در دو کشور در دست بررسی است و بر اساس نتایج گزارشات آنها اقدامات لازم توسط نیروهای مرزبانی در مرزهای مشترک و وزارت امور خارجه به عمل خواهد آمد.»

■ **شرح ماجرا**

این ماجرای تلخ از روز دوشنبه شروع شد که تعدادی از سوخت‌بران بلوچ در مرز سراوان هدف شلیک گلوله قرار گرفتند و جان خود را از دست دادند؛ اتفاقات تلخی که درگیری‌های دیگری هم بین مردم سراوان و نیروهای امنیتی را شکل داد. البته معاون امنیتی انتظامی استاندار سیستان‌وبلوچستان از ماجرا روایت متفاوتی ارائه کرد و مسوولیت تیراندازی اولیه را متوجه نیروهای مرزی پاکستان دانست. محمدهادی مرعشی با بیان اینکه «ما در این منطقه، گذری را برای کمک به معیشت مرزنشینان و کنترل لازم برای ورود و خروج افرادی که در این مسیر تردد می‌کنند، ایجاد کردیم اما از ساعت ۸ صبح روز یکشنبه در حوزه شهرستان سراوان درگیری اتفاق افتاد و تجمعی در پشت مرز مشاهده شد و انبوهی از جمعیت سوخت‌بران و افرادی که غالبا به صورت غیرقانونی مبادرت به انتقال سوخت کشور به پاکستان می‌کنند، در این منطقه تجمع کردند و قصد داشتند از این مرز وارد شوند» گفت: «بیش از دو ساعت مذاکره با این افراد انجام شد و از آنها درخواست کردیم خویشتنداری کنند و در چارچوب قواعد و قوانینی که در نظر گرفته شده از این گذر وارد شوند اما ظاهرا در آن طرف تجمع، باعث تیراندازی از سوی ماموران پاکستانی می‌شود و هجوم شدت پیدا می‌کند و با شکستن درهای گذر و ایجاد خسارت، جمعیت وارد شده و حین این درگیری یک نفر کشته و چهار نفر مجروح شدند.»

■ **توصیه به مسوولان**

ارائه این حرف‌ها و توضیحات غائله را ختم نکرد و مولوی عبدالحمید امام جمعه اهل سنت زاهدان را ناگزیر کرد با درخواست از جوانان استان برای کنترل احساسات‌شان، پادرمیانی و به حل و فصل ماجرا کمک کنند.

او با صدور پیام صوتی از مردم به‌ویژه جوانان سیستان و بلوچستان درخواست کرد احساسات‌شان را کنترل کنند و به پاسگاه‌ها و سایر اماکن عمومی تعرضی نکنند. وی از مسوولان نیز خواست: «قضیه روز دوشنبه سراوان را به دقت و با حفظ بی‌طرفی منصفانه بررسی و رسیدگی کنند، همچنین در اظهارنظرهایشان تمام جوانب را درنظر بگیرند تا باعث جریحه‌دار شدن احساسات مردم رنج‌کشیده نشوند. عاملان حادثه تیراندازی به سوخت‌بران باید به مجازات قانونی خود برسند و خسارت‌های وارده جبران شود. این امر به آرامش مردم و امنیت کمک می‌کند.»

وی افزود: «توصیه دیگر بنده به مسوولان این است که شرایط اقتصادی مردم را مدنظر قرار دهند. با توجه به معضل بیکاری در استان، بخشی از مردم از راه سوخت‌بری نانی سر سفره‌هایشان می‌برند. تا زمانی که راه جایگزینی برای این موضوع در نظر گرفته نشده است، نباید این راه ارتزاق بسته شود.»

■ **هیات بررسی**

ناگفته نماند که مجلس شورای اسلامی به این قضایا بی‌تفاوت نمانده و هیاتی را برای بررسی خواهد فرستاد. این خبر را حسن همتی عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس داده است.

به گفته او، در پی اتفاقات اخیر در مرز سراوان از جمله خسارات وارد شده به فرمانداری هیاتی از مجلس شورای اسلامی به این منطقه سفر خواهد کرد.

وی توضیح داد: سفر هیاتی از مجلس، اوایل هفته آینده خواهد بود که سرپرستی هیات بر عهده اوست. همچنین در این سفر مصطفی نخعی نماینده نهبندان، محمد سرگزی نماینده زابل، اسماعیل حسین‌زهی نماینده خاش، روح‌الله ایزدخواه نماینده تهران و ملک فاضلی نماینده سراوان نیز حضور دارند.

همتی در پایان خاطرنشان کرد که نتایج سفر در گزارشی به کمیسیون امنیت ملی و مجلس ارائه خواهد شد.

■ **نامه به روحانی**

فقط این نیست و فعالان سیاسی نیز به این ماجرای تلخ واکنش‌هایی داشته‌اند. مثلا رسول منتجب‌نیا دبیرکل حزب جمهوریت در پی اتفاقات «بسیار تلخ و ناگوار منطقه مرزی سراوان که باعث نگرانی و عصبانیت مردم شریف و وفادار سیستان و بلوچستان شد» خطاب به حسن روحانی رییس‌جمهور نوشت: «برخورد با مسائل فرهنگی و مشکلات اقتصادی با نگاه امنیتی و نظامی - انتظامی، نه منطقی و عقلانی است و نه مفید و کارآمد.»

انعکاس

فاضل‌میبدی در گفت‌وگو با «جهان‌صنعت» با اشاره به اظهارات علم‌الهدی:

برخی با اظهارنظرهایشان آبروی اسلام و ایران را می‌برند

محمدتقی فاضل‌میبدی، عضو مجمع محققین و مدرسین حوزه علمیه قم در گفت‌وگو با «جهان صنعت» در واکنش به اظهارات علم‌الهدی درباره اینکه زن و مرد متاثر از فرهنگ غرب یکدیگر را به اسم کوچک صدا می‌زنند، او را پدیده عجیبی خطاب کرد و گفت: اگر زن و شوهر به اسم کوچک همدیگر را صدا نزنند چه بگویند!؟ بگویند ضعیفه یا هو؟

عضو مجمع محققین و مدرسین حوزه علمیه قم در ادامه افزود: برخی خطبه‌خوانان نماز جمعه چون فرصت مطالعه ندارند، ناچارند هر حرفی در لحظه به ذهن‌شان خطور می‌کند را بر زبان آورند، بحث خانواده، روابط زوجین و روابط فرزندان با پدر و مادر مباحث کارشناسی و علمی است و هر کسی که می‌خواهد موضوع خانواده و نوع روابط زن و شوهر را مطرح کند باید کتاب‌های علمی و نگاه دانشمندان دنیا را در این باره بخواند و به مردم بگوید.

او تاکید کرد: این مرزبندی که این حرف غرب یا شرق است مبنای علمی ندارد و بی‌مدرک است. کسی که می‌خواهد علمی حرف بزند در بحث علمی غرب و شرق معنا ندارد و باید از این نوع صحبت کردن دست بردارند.

فاضل‌میبدی خطاب به علم‌الهدی گفت: آقای علم‌الهدی، همین واکسن کرونا و تریبون و میکروفنی که از آن استفاده می‌کنید ساخته غرب است، پس اینها را هم دور بیندازید! این آقایان آبروی ایران و اسلام را می‌برند.

عضو مجمع محققین و مدرسین حوزه علمیه قم ادامه داد: این افراد آبروی اسلام و ایران را می‌برند. این حرف‌ها از ضعف معلومات و مطالعه است و پرخاش به غرب کار درستی نیست. بنابراین پیشنهاد می‌کنم آقایان کمتر حرف بزنند و بیشتر مطالعه کنند.

دیدگاه

امام‌جمعه مشهد:

متاسفانه زن و همسر در خانه همدیگر را با اسم کوچک صدا می‌زنند

سیداحمد علم‌الهدی ظهر دیروز در خطبه‌های این هفته نماز جمعه که در حرم مطهر رضوی برگزار شد، اظهار کرد: متاسفانه با تاثیر فرهنگ غرب زن و همسر در خانه همدیگر را با اسم کوچک صدا می‌زنند، در لایه اول زندگی که صمیمیت بین زن و شوهر حاکم است اگر همدیگر را با اسم کوچک صدا بزنند مانعی ندارد اما در لایه دوم که لایه ظاهری زندگی است باید حرمت زن و شوهر حفظ شود.به گزارش فارس، امام جمعه مشهد در ادامه به موضوع هسته‌ای و برجام اشاره کرد و گفت: در قانون مجلس عنوان شد اگر تا ۵ اسفند تحریم لغو نشد از پروتکل الحاقی خارج می‌شویم و معنایش این است که نظارت حساب‌نشده آژادی که آژانس بین‌المللی نسبت به غنی‌سازی اورانیوم داشته، دیگر نیست و اگر می‌خواهند نظارت کنند باید بر اساس قانون پادمان باشد. این نظارت از ۵ اسفند بر اساس قانون مجلس بسته می‌شود و دیگر این نظارت نیست؛ اینکه دولتمردان ما با مدیر آژانس بین‌المللی تفاهم کنند که در این مدت تمام برنامه‌های اجرایی در جریان غنی‌سازی اورانیوم را ضبط کنند که هر روزی که اینها تحریم‌ها را لغو کردند سلسله نظارت لغو نشود، این خلاف قانون است. قانون این است که اگر تحریم لغو نشد این نظارت هم نباید وجود داشته باشد. اگر بنا شد یک ماه تحریم را لغو نکنند در همین یک ماه هم نباید نظارت نداشته باشند. شما که گفتید ما حقوقدان هستیم و سرهنگ نیستیم، این خلاف قانون است.

نمایه

همتی:

تصمیم‌گیری در مورد FATF دیر شده است

گروه اقتصادی- با نزدیک شـدن به موعد اعلام تصمیم‌گیری در خصوص FATF، رییس بانک مرکزی تصویب لوایح باقیمانده را یکی از نیازهای ضروری اقتصاد عنوان کرده است. آنطور که وی گفته فضای مجمع تشخیص مصلحت نظام برای تصمیم‌گیری در این خصوص منفی نبوده، این موضوع نشان می‌دهد که می‌توان احتمالات در خصوص تایید لوایح باقیمانده را مثبت ارزیابی کرد.

بررسی‌ها نشان می‌دهد که طی یک سالی که از قرار گرفتن ایران در لیست سیاه FATF می‌گذرد مبادلات مالی ایران با جهان دستخوش تحولاتی جدی شده است. هرچند نمی‌توان از نقش تحریم‌ها در این خصوص غفلت کرد با این وجود به نظر می‌رسد مانع اصلی برای تداوم تبادلات مالی و بانکی ایران به جهان به موضوع FATF برمی‌گردد. اخیرا و با دستور رهبری بررسی مجدد این لوایح در دستور کار مجمع تشخیص مصلحت نظام قرار گرفته و به نظر می‌رسد این بررسی‌ها روزهای پایانی خود را سپری می‌کنند. هرچند هنوز مخالفت‌هایی با این مساله در بین تصمیم‌گیران دیده می‌شود با این حال صحبت‌های اخیر رییس بانک مرکزی می‌تواند حامل پیام‌های خوبی در این خصوص باشد.

آن‌طور که رییس کل بانک مرکزی در رابطه با جلسـه با مجمع تشخیص پیرامون بررسـی لوایح «پالرمو» و «سـی اف تی» می‌گوید، این موضوع جزو ضرورت‌های بانکی بوده و تصمیم‌گیری برای آن خیلی هم دیر شـده اسـت. عبدالناصر همتی، در رابطه با جلسه با مجمع تشخیص پیرامون بررسی لوایح «پالرمو» و «سی اف تی» گفت: به همراه وزیر اقتصاد، وزیر امور خارجه، وزیر نفت و معاون حقوقی دولت در جلسـه حضور یافتیم و حرف‌هایمان را مطرح کردیم و دلایل و ضرورت‌های تصویب این کنوانسیون را عنوان کردیم. به نظر من تصویب این لوایح به نفع کشور است و مجمع تشخیص باید تصمیم بگیرد منتظر تصمیم مجمع می‌مانیم. همه سوالات مجمع تشخیص را پاسخ دادیم، فضای مجمع را منفی ندیدم ان‌شاءالله پس از دیدگاه‌هایی که ارائه و استدلال‌هایی که مطرح شد مجمع تصمیم خوبی بگیرد. این موضوع جزو ضرورت‌های بانکی بوده و تصمیم‌گیری برای آن خیلی هم دیر شده است.

کارشناسان امیدوارند که نتایج جلسات مجمع تشخیص مصلحت نظام به تصویب لوایح باقیمانده منجر شود و نام ایران از فهرست سیاه گروه ویژه اقدام مالی خارج شود. این موضوع نقل و انتقالات مالی ایران را سرعت می‌بخشد و از هزینه‌های تحمیل‌شده بر بنگاه‌های اقتصادی به دلیل محدود شدن تبادلات مالی می‌کاهد. هرچند پیش‌بینی می‌شود که به زودی تحریم‌ها از سر ایران برداشته شود با این وجود به نظر می‌رسد که لغو تحریم‌ها بدون خارج شدن از لیست سیاه FATF چالش‌های موجود را برطرف نخواهد کرد.

واعظی: دلار را گران کردیم تا بتوانیم اقتصاد کشور را اداره کنیم

گرانی خودخواسته دلار

گروه اقتصادی- معمای افزایش قیمت دلار رمزگشـایی شـد. با اعلام رییس دفتر رییس‌جمهـور، دولت بـا اختیار خود مجوز افزایـش قیمت‌هـا را صادر کـرده و رفت و برگشت‌های مکرر دلار نه به دلیل فشارهای خارجی بلکه در سایه سیاستگذاری‌های دولت اتفاق افتاده اسـت. افزایـش توان مدیریتی کشـور در عبور از دوران پرفشـار اقتصادی دلیل اصلی افزایش قیمت دلار عنوان شده است. به این ترتیب منطق اقتصادی تعیین قیمت ارز بر اسـاس عرضـه و تقاضای بازار به طور کامل در حوزه سیاسـتگذاری ایران مخدوش شده تا فرضیه دست داشتن دولت در افزایش قیمت ارز با هدف تامین کسری بودجه مورد تایید قرار گیرد. هر چند پیش از این سیاستگذار شائبه دست داشتن دولت در افزایش قیمت ارز را رد می‌کرد اما اعتراف محمود واعظی واقعیت‌های بیشـتری را در حوزه سیاستگذاری آشکار می‌کند.

■ **اعتراف به گرانی دلار**

رفع کسـری بودجه از طریق نوسـانات قیمـت دلار فرضیه‌ای اسـت کـه هر زمان بازار ارز دچار افزایش قیمت می‌شود، بر سر زبان‌ها می‌افتد و شائبه دست داشتن دولت در ایـن خصوص را تقویت می‌کند. هر چند دلار به صورت غیرمنتظره‌ای طی این سال‌ها با افزایش قیمت همراه شـده و رکوردهای تاریخی را یکی پس از دیگری پشـت سـر گذاشـته اما روند افزایش قیمت‌ها در سال جاری سـرعت بیشتری گرفت به طوری که دلار بازده بیـش از ۱۰۰ درصدی را تجربه و از سـد مقاومتی ۳۰ هزار تومان نیز عبور کرد. اعتراف رییس دفتر رییس‌جمهور نشان می‌دهـد که دولت با اراده خود در مسـیر افزایش قیمت ارز حرکت کرده است.

آن‌طور که محمود واعظی می‌گوید «طی سه سال گذشته کشور با یک جنگ تمام‌عیار اقتصادی روبه‌رو بود. باید ارزی که صادرکنندگان کالا بـا آن صادر می‌کردند را به بانک مرکزی بازمی‌گرداندیم و کالای اساسی برای سفره‌های مردم می‌خریدیم. زمانی که این جنگ بر کشور تحمیل شد، روزانه دو میلیون و ۸۰۰ هزار بشکه نفت می‌فروختیم اما در این دوران، روزهایی را پشت سر گذاشـتیم که زیر ۱۰۰ هزار بشکه فروش نفت داشتیم و نمی‌توانستیم حتی پول آن را جابه‌جـا کنیم. با این وجود ناچار بودیم فضایی را در کشور ایجاد کنیم که کمبود کالایی نداشته باشیم تا دشمن از این فضا سوءاستفاده نکند. در این شرایط ناچار شدیم طی سه سال گذشته از ارز صادرکنندگان استفاده کنیم که به گفته دشمنان، فشار حداکثری علیه ایران شکسـت خورده اسـت و ما توانسـتیم با ارز صادراتی صادرکنندگان بخشـی از مشکلات سـفره و معیشـت مردم را حل کنیم. از نظر اقتصادی نـرخ ارز ایران ۲۵ یا ۲۷ هزار تومان نیسـت. ما این کار را کردیم تا بتوانیم اقتصاد کشـور را اداره کنیم تا امروز دشمنان بگویند که فشـار حداکثری شکست خورده و آنها به دنبال حل مسائل هستند و امروز ایران از موضع قدرت است.»

■ **سناریوی نخست**

اظهارنظرهـای محمـود واعظی دسـت داشتن دولت در افزایش قیمت دلار را تایید می‌کند. کارشناسان در زمان افزایش قیمت ارز سـناریوهای مختلفی را مطرح می‌کنند. اولین و مهم‌ترین سناریویی که در خصوص افزایش قیمت دلار مطرح می‌شـود دسـت داشـتن دولت در افزایش قیمت‌هاسـت. از آنجا که کسری بودجه به یکی از چالش‌های دیرینه و حل‌نشـده دولت‌هـا در طول این سال‌ها تبدیل شده، دولت به صورت مصنوعی قیمت دلار را بالا می‌برد تا بتواند هزینه‌های ریالـی خود از قبیل پرداخت یارانه و حقوق و دسـتمزد کارکنان دولتـی را تامین کند. بررسی‌ها نیز نشان می‌دهد که بالاترین حجم منابع مالی دولت صـرف تامین هزینه‌های جاری دولت می‌شـود و دولت ناچار اسـت هر سـال منابع مالی هنگفتـی را برای این منظور کنار بگذارد. در سـال‌های گذشـته و در سـایه دلارهای نفتی دولـت قادر بود هزینه‌های جاری خود را از محل درآمدهای نفتی تامین کند اما از سـال ۹۷ و با اعمال تحریم‌هـای نفتی درآمدهای دولت از محل فروش نفت دستخوش تغییرات زیادی شد به طوری که براساس گزارش مقامات دولتی درآمدهای دلاری دولت به کمتر از ۱۰ هزار میلیارد دلار رسید.

برآوردهـا نیز نشـان می‌دهند که حجم فروش روزانه نفت که در سـال‌های گذشته بیـش از ۲/۵ میلیون بشـکه در روز بود از سال گذشته به زیر ۵۰۰ هزار بشکه و حتی در مواردی به زیر ۳۰۰ هزار بشـکه رسیده اسـت. بدیهی اسـت این موضوع اداره امور کشـور برای دولتی که سـال‌ها کشور را با منابـع دلاری حاصل از صادرات نفت تامین می‌کرد را دشوارتر از همیشه کرده و چرخش در حوزه سیاستگذاری را موجب شده است. این موضوع این واقعیت تلخ را آشکار می‌کند که سیاسـتگذار برای فائق آمدن بر انباشت چالش‌هـا و معضلات اقتصـادی راهی جز افزایش قیمت دلار نداشته است. این افزایش قیمت دولت را قادر می‌سازد که درآمدهای ریالی حاصل از فروش نفت را، هرچند اندک، بالا ببرد. به این ترتیب یکی از سناریوهایی که در خصوص چرایی افزایش قیمت دلار مطرح می‌شود بالا بردن قابلیت‌های مدیریتی دولت در عبور از دوران گذار اقتصادی است.

■ **سناریوی دوم**

سناریوی دوم در این خصوص نیز هرچند با سـناریوی اول درهم تنیدگی دارد، اما از جنس دیگری اسـت. دولت در سـناریوی دوم نیـز با هـدف جبران کسـری بودجه افزایـش قیمـت ارز را به یکـی از ابزارهای سیاسـتگذاری خود تبدیل می‌کند اما این اقدام نـه برای بالا بـردن درآمدهای ریالی حاصل از فروش نفت، بلکه به منظور تقویت بنیه صادراتی کشـور انجام می‌شود. از سال گذشـته مقامات دولتی و بانـک مرکزی با اجرای سیاسـت‌هایی بخـش خصوصی را وادار کردنـد که درآمدهای صادراتی خود را به چرخه اقتصادی برگردانند و آن را صرف اداره امور کشور کنند. بی‌اعتنایی بسیاری از صادرکنندگان به دلیل نوسانات بالای قیمت ارز از بازگشت ارز در برخی مواقع با باز شدن پای قوه قضاییه به این موضوع نیز همراه شد و بسـیاری از صادرکنندگان را ناچار کرد با وجود میل باطنی خود دلارهای صادراتی‌شان را بـا قیمت‌هایی پایین‌تـر از قیمت بازار در اختیار بانک مرکزی قرار دهند.

به این ترتیب در سناریوی دوم اداره امور کشـور از طریق دلارهای حاصل از صادرات غیرنفتـی صورت گرفته اسـت. بر اسـاس بایسته‌های علم اقتصاد افزایش قیمت ارز و پایین آمدن ارزش پول ملی یکی از راه‌های تقویت توان صادراتی یک کشور و درآمدزایی از محل آن محسوب می‌شود. هرچند به نظر نمی‌رسد کالاهای صادراتی ایران توان رقابتی بالایی با کالاهای مشابه خارجی داشته باشند، با این حال سیاستگذار قادر بوده از این طریق بـه حداقل‌های ممکن بـرای عبور از دوران سخت و پرچالش کنونی دست یابد. هرچند افزایش قیمت دلار می‌تواند منافع بنگاه‌های اقتصادی را زیر سـایه افزایش صادرات بالا ببرد اما ناچار شـدن آنها به بازگشت دلار و تامین منابع مورد نیاز دولت سـودآوری این شـرکت‌ها و فعالان اقتصادی را نیز کاهش داده است.

■ **عقب‌نیشنی واعظی**

اما آیا به همان اندازه که دولت از افزایش قیمت دلار سـود می‌برد اقتصاد و کشور هم از منافع آن بهره‌مند می‌شود؟ به نظر می‌رسد چند برابر شدن قیمت دلار تنها ابزاری برای بقای نظام سیاستگذاری و تلاش برای عبور از دوران گـذار اقتصادی اسـت، با این حال تاثیرات این موضوع بر افزایش قیمت کالاهای داخلی مسـتقیما سبد معیشتی خانوارها را هـدف قرار می‌دهد چـه آنکه بخش زیادی از نیازهـای داخلی کشـور از محل واردات تامین می‌شـود که به دلیل افزایش قیمت دلار دستخوش افزایش قیمت‌های وسیعی شـده‌اند. چند برابر شـدن قیمت کالاهای مصرفی طبق آمارهـای دولتی این موضوع را تاییـد می‌کنـد. امـا آنچـه در این میان جلـب توجه می‌کند اعتـراف دولت به پیدا و پنهان‌های موجود در حوزه سیاستگذاری اسـت. مقامات دولتی همواره در برابر شائبه افزایش قیمت دلار با هدف جبران کسـری بودجـه و تامیـن درآمدهـای ریالی موضع گرفتـه و آن را رد می‌کردند، حال اما رییس دفتر رییس‌جمهور لب به اعتراف گشوده و با صراحت اعلام می‌کند که دولت خود خواستار گرانی دلار بوده است.

اما اعتراف رییـس دفتر رییس‌جمهور با واکنش سیاسـتگذار پولی مواجه شـده، به طوری که عبدالناصـر همتی، رییس بانک مرکـزی، اعـلام کرده «بـرای جلوگیری از سوءبرداشـت و اسـتفاده از صحبت‌هـای مسـوولان، شایسته اسـت که اظهارنظر در خصوص مسـائل تخصصی و ارزش به بانک مرکزی واگذار شـود». هرچنـد بر همگان روشن است که اظهارات محمود واعظی یکی از واقعیت‌های تلخ در حوزه سیاسـتگذاری است با این حال بانک مرکزی در تلاش است چنین اظهاراتی را رد کند و رویکرد همیشگی خود مبنی بر عدم دستکاری قیمت ارز را در پیش بگیرد. جالب آنکه محمود واعظی نیز خود به اظهارات خود واکنش نشـان داده و گفته «عامل افزایش نرخ ارز تحریم‌هاست و منظـور من این بود که دولت با وجود اینکه معتقد بود قیمت واقعی ارز هرگز ۲۵ تا ۲۷ هزار تومان نیسـت، اما با مقاومت کشور را اداره کرد. دولت هیچ‌گاه به دنبال گران کردن ارز نبـوده و قیمت بالای ارز را یکی از موانع مهم اداره کشور می‌داند.» هرچند واعظی از اظهارات خود عقب‌نشینی کرده اما افزایش قیمت دلار و بالا نگه داشـتن مصنوعی دلار واقعیتی پذیرفته‌شـده از سوی تمام ارکان جامعه اسـت. بنابراین باید این واقعیت تلخ را پذیرفـت که مسـوول اصلـی گرانی‌ها و چالش‌های اقتصادی و کوچک شـدن سفره معیشـتی مردم سیاسـتگذاری‌های داخلی بوده اسـت؛ سیاست‌هایی که توانسته دولت را بـه مقصود اصلی خـود، یعنی بقای نظام سیاستگذاری برساند.

گزارش ۲

بازار ارز در انتظار دلارهای محبوس مانده

سد قیمت‌ها خواهد شکست؟

توافق ایران و کره‌جنوبی بر سـر آزادسازی هفت میلیارد دلار دارایی مسدودشده در بانک‌های این کشور نوید شروع رونـد نزولـی قیمت در بـازار ارز و ورود آن به محدوده‌های قیمتی منطقی و متناسب با شرایط اقتصادی پساتحریمی را می‌دهد.

به گزارش ایرنا، تا پیش از تحریم‌های گسترده و همه‌جانبه آمریکا در قالب سیاست «فشـار حداکثری»، روابط ایران و کره‌جنوبی بسیار عمیق و گسترده بود. ایران یکی از مهم‌ترین بازارهای مقصد محصولات کره‌ای در خاورمیانه را تشـکیل می‌داد و بخش قابل توجهی از انرژی مورد نیاز این کشـور را تامین می‌کرد.

ایران در سـال ۱۳۹۲ کمی بیش از ۹۱۶ میلیون دلار به کره صادرات داشـته و بیش از چهار میلیارد و ۷۰۰ میلیون دلار از این کشور کالا وارد کرده است. میزان صادرات ایران به کره‌جنوبی بعد از چهار سال حضور دولت تدبیر و امید به بیش از چهار میلیارد و ۳۰۰ میلیون دلار افزایش یافت. در این زمان میزان واردات از این کشور به حدود سه میلیارد و ۶۰۰ میلیون دلار رسید. در این سال تراز تجاری ایران و کره‌جنوبی به نفع ایران مثبت شد.

از آنجایـی که نفوذ آمریکا در این کشـور یکی از عوامل اصلی تعیین سیاسـت خارجی آن با ایران است کره‌جنوبی سطح روابط اقتصادی خود با ایران را بعد از اعمال تحریم‌ها به شـدت کاهش داد. بسیاری از شـرکت‌های کره‌ای بازار ایران را ترک کردند و میزان صادرات و واردات بین دو کشور کاهش پیدا کرد.

طبق آخرین آمار موجود بعد از اعمال تحریم‌های آمریکا این ارقام به شدت کاهش پیدا کرده است. میزان صادرات به کره‌جنوبی ۲۸۷ میلیون دلار و میزان واردات نیز ۷۸۱ میلیون دلار کاهش یافته است.

■ **دلارهای مسدود شده در کره**

به گفته رییس کل بانـک مرکزی هفت میلیارد دلار از پول‌های ایران در بانک‌های کره‌ای مسدود است. اگر این رقم را با اعداد و ارقام فوق مقایسه کنیم خواهیم دید که این عدد، رقم قابل توجهی است.

حتی اگر کاهش روابط اقتصادی را نتیجه معقول تحریم‌ها بدانیم مسدود شدن دارایی‌های ایران توسط بانک‌های کره‌ای امری معقول و قابل قبول نیسـت زیرا تحریم‌ها تنها نقل و انتقـال پول به ایران را هدف قـرار داده بود. یعنی حتی در شرایط تحریمی ایران باید می‌توانست از دارایی‌های خود در کره جهت خرید محصولات مورد نیاز و به ویژه اقلام دارویی و سایر اقلامی که تحت تحریم قرار نداشتند استفاده کند. اما کاری که این بانک‌ها انجام دادند بیشتر رنگ و بوی سیاسی داشت و از اصول و قوانین بانکداری بین‌المللی به دور بود.

بـه همین خاطر در خردادماه سـال جاری «عبدالناصر همتی» رییس کل بانک مرکزی در مصاحبه با «بلومبرگ» گفت: بانک‌های کره‌ای با خیال راحت تعهدات خود را زیر پا می‌گذارند و به توافقات مالی بین‌المللی رایج عمل نمی‌کنند و تصمیم گرفته‌اند وارد بازی سیاست شوند.

اکنـون با رفتن ترامپ و برسـر کار آمـدن دولت جدید در آمریکا فضا برای تعامل بین ایران و کره و دسـتیابی به دارایی‌های مسدودشده فراهم است. به نظر می‌رسد بانک‌های کره‌ای بهانه زیادی برای تداوم بازی سیاسی خود در اختیار ندارند. به همین خاطر امیدها به بازگشت این ارزها به داخل کشور زیاد شده است.

رییس کل بانک مرکزی بـه تازگی درباره توافق ایران و کره‌جنوبی در زمینه انتقال منابع ارزی گفت: کره‌جنوبی خود خواستار مذاکره برای پرداخت شده و ما راه را به آنها نشان داده‌ایم و دستور پرداخت صادر شده، بنابراین هر زمانی که بخواهند این پرداخت انجام می‌شـود. قرار شده پرداخت‌ها حداقل با یک میلیارد دلار آغاز شود.

در همین راستا رییس اتاق بازرگانی ایران و کره‌جنوبی اعلام کرد: قرار بر این است که تا یک میلیارد دلار از این دارایی‌ها به کانال مالی ایران و سوییس واریز شود تا صرف خرید دارو و غذا شود. در مورد اقلام دارویی نیز وزارت بهداشت با بانک مرکزی هماهنگ شده است.

حسین تنهایی در مورد جزئیات توافق ایران و کره‌جنوبی برای آزادسازی دارایی‌های ایران در کره‌جنوبی اظهار داشت: قرار بر این اسـت که تا یک میلیارد دلار از این دارایی‌ها به کانال مالی ایران و سوییس واریز شود تا صرف خرید دارو و غذا شـود. در مورد اقلام دارویی نیز وزارت بهداشت با بانک مرکزی هماهنگ شده است. البته باید منتظر عمل از سوی کره‌ای‌ها باشیم چون تا امروز بیشتر تا مرحله حرف و صحبت پیش می‌رفتیم.

تنهایی تصریح کرد: موضوع مهم در این مورد، این است که ما یا پول دریافت کنیم و یا اقلامی مانند ماشین‌آلات کـه تولید داخلی را عمق ببخشـد. از همیـن رو از اقلام دارو و غذا شـروع خواهیم کـرد. در مورد اقلام مبادله‌ای نیز نباید به‌گونه‌ای باشـد کـه تعیین‌کننده اقلام، طرف مقابل باشد بلکه اقلام مورد نیاز ما در بخش پتروشیمی، خودروسازی و لوازم خانگی باید در اولویت باشد تا تولید داخل تقویت شود و نباید اجازه داد کالاهای ساخته‌شده به ما تحویل دهند.

خبر

طلا و سکه در مسیر کاهش قیمت

طبق تحلیل نایب‌رییس اتحادیه طلا و جواهر تهران از وضعیت یک هفته اخیـر، با وجود افزایش حدودا ۱۶ دلاری هر اونس جهانی، به سـبب کاهش نرخ ارز در داخل، هفته‌ای کاهشـی برای قیمت سـکه و طلا رقم خورد؛ البته قیمت‌ها در اواسط هفته پایین‌تر از آخرین نرخ‌های ثبت‌شده در پایان هفته بود و این در حالی است که برخلاف انتظارها برای افزایش تقاضا، رکود معناداری در بازار دیده شد.

به گزارش ایسنا، محمد کشتی‌آرای اظهار کرد: قیمت‌های طلا در یک هفته اخیر افزایش قیمت داشته است اما از سوی دیگر قیمت ارز در اواخر هفته نسبت به ابتدای هفته با کاهش روبه‌رو شده است. در هفته‌ای که گذشت، قیمت‌ها و اوضاع اقتصادی بیشتر در وضعیت خوف و رجاء اخبار سیاسی بود. این اخبار بیشتر تحت تاثیر زمان محدودیت بازدید آژانس اتمی در کشور (پنجم اسفند)، ارز را تحت تاثیر قرار داد و در مجموع نیز نرخ ارز در کشـور کاهشـی بود که در نتیجه سیاست مثبت ایران است بنابراین به‌طور کلی در قیمت‌ها به نسبت ابتدای هفته، کاهش داشته‌ایم.

نایب‌رییس دوم اتحادیه طلا و جواهر تهران ادامه داد: علاوه بر این، اتفاقی دیگر که طی یک هفته اخیر شاهد بودیم، بازار با رکودی معنادار همراه شده بود. با توجه به کاهش قیمت‌ها و وجود مناسبت مذهبی در این هفته، به نظر می‌رسید رونق بازار بیشتر باشد اما بازار در رکود قرار گرفت. قیمت‌ها سیر نزولی داشت اما دادوستدها به شدت کاهش پیدا کرد و کاهش قیمت‌ها در قطعات سکه نیز نشان‌دهنده همین کاهش تقاضاست این در حالی است که در ایام پایانی سال نیز به سر می‌بریم اما به نظر می‌رسد مردم منتظر کاهش بیشتر نرخ ارز و تاثیر این کاهش بر ارزان‌تر شدن قیمت سکه و طلا در بازارهای داخلی هستند.

وی خاطرنشان کرد: با توجه به اینکه قیمت طلا طی یک سال اخیر افزایش قابل توجهی داشته و این رشد، بازار نقره را بسیار گرم‌تر کرده است، بسیاری از تحلیلگران بازار فلزات و فعالان این حوزه پیش‌بینی می‌کنند در آینده‌ای نزدیک، نقره با توجه به درخواسـت‌ها و تقاضای بالایی که وجود دارد، افزایش قیمت شـدیدی پیدا کند. طی یک هفته اخیر نیز قیمت نقره افزایش قابل توجهی داشت و در حال حاضر هفت دلار و ۷۹ سنت قیمت دارد.

سناریوهای رشد اقتصادی در پاییز

بررسی‌ها نشان می‌دهد رشد اقتصادی در فصل پاییز احتمالا به ۰/۵ درصد می‌رسد اما در حالت خوش‌بینانه‌تر تا ۱/۳ نیز برآورد می‌شود.

به گزارش ایسنا، آنچه در سال جاری از سوی مرکز آمار در رابطه با وضعیت رشد اقتصادی منتشر شد، نشان از رشد منفی داشت به‌گونه‌ای که در تابستان سال جاری رشد محصول ناخالص داخلی (رشد اقتصادی) با نفت به ۰/۲ درصد و بدون نفت به منفی ۰/۲ درصد رسید در حالی که در بهار رشد منفی ۳/۵ درصد با نفت و منفی ۱/۷ درصد بدون نفت ثبت شده بود.

این در حالی است که رشد اقتصادی در شش ماهه نخست سال ۱۳۹۹ به رقم ۳۴۴هزار میلیارد تومان با نفت و ۳۰۰هزار میلیارد تومان بدون احتساب نفت رسیده است، در مدت مشابه سال قبل با نفت ۳۵۱هزار میلیارد تومان و بدون نفت ۳۰۳ هزار میلیارد تومان بوده است.بر این اساس در نیمه اول امسال رشد با نفت منفی ۱/۹ درصد و بدون نفت منفی ۱/۳ درصد شده است.اما در حالی هنوز آمار مربوط به رشد اقتصادی پاییز منتشر نشده که بررسی و تحلیل پژوهشـکده آمار نشان می‌دهد که رشـد اقتصادی فصل پاییز ۱۳۹۹ در دو سـناریوی قابل بررسی است که بین ۰/۵ درصد به صورت احتمالی و ۱/۳ در حالت خوش‌بینانه پیش‌بینی می‌شود.

این پیش‌بینی پژوهشکده آمار براساس روش knn صورت گرفته که معتقدند با پیش‌بینی بانک خاورمیانه که با استفاده از مدل تعادل عمومی پویای تصادفی صورت گرفته و رشد ۱/۴ درصد را برای پاییز پیش‌بینی کرده بود، سازگاری دارد. همچنین رشد اقتصادی پیش‌بینی برای ۹ ماهه امسال ۱/۱ به صورت منفی است که با پیش‌بینی صندوق بین‌المللی پول برای سال ۲۰۲۰ که منفی ۱/۵ بود از سازگاری و همخوانی بیشتری برخوردار است.

اجرای قانون جدید چک از ابتدای ۱۴۰۰

معاون اداره نظام‌های پرداخت بانک مرکزی جزئیات نحوه اجرای قانون جدید چک از ابتدای سال آینده را تشریح کرد.

به گزارش ایبنا، آمنه نادعلی‌زاده درباره اجرای قانون جدید چک از ابتدای سال آینده اظهار کرد: چک‌های فعلی به روال سابق کارسازی می‌شوند. چک‌های جدید در صورت عدم ثبت و تایید در سامانه صیاد، کارسازی نخواهند شد.

وی افزود: با توجه به صراحت قانون مبنی بر اینکه مندرجات چک‌های جدید شامل مبلغ، اطلاعات هویتی گیرنده و تاریخ سررسید علاوه بر درج روی برگه چک باید در سامانه صیاد نیز ثبت شود بنابراین صدور چک برای ضمانت، بدون درج تاریخ، مبلغ و اطلاعات هویتی گیرنده امکان‌پذیر نیست.

معاون اداره نظام‌های پرداخت بانک مرکزی گفت: انتقال چک‌های جدید صرفا از طریق ثبت مشخصات گیرنده جدید در سامانه صیاد امکان‌پذیر است و محدودیتی برای تعداد انتقال چک وجود ندارد.

وی ادامه داد: اشخاص حقوقی و اتباع بیگانه می‌توانند با استفاده از شناسه ملی شرکت و کد شناسایی اتباع بیگانه نسبت به ثبت و تایید و انتقال چک‌های جدید در سامانه صیاد اقدام کنند.

سخنگوی طرح اجرای قانون جدید صدور چک یادآور شد: در زمان صدور چک‌های گروهی، امضاداران آن چک نباید چک برگشتی داشته باشند. ضمن اینکه در زمان اجرای قانون کلیه درگاه‌های بانکی و اپلیکیشن‌های مربوطه فعال خواهند بود. این قانون از ابتدای سال ۱۴۰۰ اجرایی خواهد شد.

رشد اقتصادی نیاز به یکپارچه‌سازی دارد

یک کارشناس مسائل اقتصادی گفت: یکپارچه‌سازی در سیاست اقتصادی مسیری است که باید برای دستیابی به رشد مثبت اقتصادی طی شود ولی در سیاست‌های چند گانه این امر حاصل نمی‌شود.

به گزارش ایبنا، عزت‌الله یوسفیان‌ملا نماینده سابق مجلس درباره جلوگیری از رشد منفی اقتصاد کشور گفت: سیاست اقتصادی کشور باید یکپارچه و یکدست تعیین شود و چنانچه قرار باشد جاهای مختلف دست به تعیین سیاست زنند، شرایط به همین شکلی پیش خواهد رفت که شاهد هستیم. بر فرض وقتی قیمت ارز در یک جا تعیین شود و وضعیت سیاستگذاری در جهت نگهداری ارزش پول ملی در جای دیگری سیاستگذاری شود، قطعا به نتایج مطلوب دست پیدا نخواهیم کرد.وی اضافه کرد: اکنون وضعیت به شکلی است که انتصابات بانک‌ها توسط یک نهاد صورت می‌گیرد اما نهاد دیگری بر رفتارشان نظارت می‌کند و جالب اینجاست که این دو ارگان به لحاظ کارکرد با یکدیگر بسیار متفاوت هم هستند بنابراین مساله فوق سبب می‌شود مرجع تعیین‌کننده مدیریت‌ها از نافرمانی آنان نسبت به دستورات گلایه داشته باشد ولی نتواند کاری از پیش ببرد.این کارشناس مسائل اقتصادی در این رابطه یادآور شد: شرایط اقتصادی کشور به گونه‌ای پیش می‌رود که نظر کمیسیون با صحن علنی مجلس تفاوت دارد یا نظر مشاوران اقتصادی رییس‌جمهور با بانک مرکزی و وزارت اقتصاد و دارایی متفاوت است و اینها در خط یک سیاست واحد به حرکت درنمی‌آیند، حتی برنامه پنج ساله هم برای مدیران ملاک عمل نیست بنابراین مادامی که شرایط به همین شکل باشد، انتظار زیادی نمی‌توان از آینده رو به بهبود در سر داشت.نماینده سابق مجلس شورای اسلامی در ادامه تاکید کرد: نمونه بارز چنین رفتارهایی در تعیین قیمت‌هاست. بر فرض دلار و ارز قیمت‌گذاری می‌شود اما اعلام می‌کنند فلان نهاد پولی در این امر هیچ دخالتی نداشته است در حالی که این موارد باید به صورت بازدهی اقتصادی مورد قیمت‌گذاری قرار گیرد. با دستور و اعلام ناگهانی به طور یقین از هدف اصلی باز خواهیم ماند.

خبر

نخست‌وزیر ارمنستان ارتش را به کودتاگری متهم کرد

AFP – اونیک گاسپاریان رییس ستاد کل ارتش ارمنستان با صدور بیانیه‌ای خواستار استعفای نیکول پاشینیان نخست‌وزیر این کشور شد. پاشینیان فراخوان ارتش ارمنستان را کودتا دانست و از حامیان خود خواست در خیابان‌ها تجمع کنند. نیکول پاشینیان نخست‌وزیر ارمنستان نیروهای مسلح این کشور را به تلاش برای کودتا متهم کرده است.

پاشینیان در فیس‌بوک اعلام کرد بیانیه ستاد کل ارتش ارمنستان را که دولت او را به استعفا فراخوانده است، یک اقدام کودتای نظامی می‌داند. او همچنین خبر داد که اونیک گاسپاریان رییس ستاد کل ارتش این کشور را برکنار کرده است.

پاشینیان همچنین از طرفداران خود خواسته است، در میدان جمهوری در ایروان، پایتخت جمع شوند. پاشینیان در هفته‌های اخیر به دلیل موافقت با توافقنامه آتش‌بس با آذربایجان در نوامبر ۲۰۲۰ مورد انتقاد قرار گرفت. این توافقنامه پس از ۴۴ روز نبرد سنگین در قره‌باغ که در آن هزاران سرباز ارمنی کشته شدند، با میانجی‌گری ولادیمیر پوتین، رییس‌جمهور روسیه در مسکو بین آذربایجان و ارمنستان حاصل شده است.

تماس بایدن با ملک سلمان

ایسنا– کاخ سفید از گفت‌وگوی تلفنی رییس‌جمهور آمریکا با پادشاه عربستان سعودی درباره بحران یمن و امنیت منطقه‌ای خبر داد.

کاخ سفید در بیانیه‌ای اعلام کرد که جو بایدن، رییس‌جمهور آمریکا در تماسی تلفنی با ملک سلمان بن عبدالعزیز آل سعود، پادشاه عربستان درباره چند پرونده مهم برای دو طرف گفت‌وگو کرد. طبق این بیانیه، دو طرف درباره مسائل مختلف و در رأس آنها بحران یمن و امنیت خاورمیانه و همچنین روابط دوجانبه میان ریاض و واشنگتن رایزنی کردند. کاخ سفید در ادامه آورده است: دو طرف درباره تلاش‌های تحت رهبری سازمان ملل و ایالات متحده برای برقراری امنیت در منطقه، پایان دادن صلح‌آمیز به جنگ در یمن و تعهد آمریکا برای کمک به عربستان سعودی در دفاع از خود در برابر گروه‌های مختلف، گفت‌وگو کردند.

طبق اعلام کاخ سفید، بایدن در این تماس تلفنی بر اهمیت حقوق بشر، حکم قانون بین‌المللی و قوی‌تر و شفاف‌تر کردن روابط میان دو کشور تاکید کرد. بایدن بر رفتار مثبت عربستان سعودی در مورد پرونده لجین الهذلول، فعال زن تازه آزادشده در عربستان و حمایت عربستان از مسائل حقوق بشر در منطقه تاکید کرد.

رییس‌جمهور آمریکا در ادامه بر تلاش دولتش برای محکم کردن پیوندهای دوستی و روابط میان دو کشور تاکید کرد. طبق بیانیه کاخ سفید، دو طرف بر روابط تاریخی میان عربستان و آمریکا و تلاش مشترک در چارچوب منافع ملت دو کشور تاکید کردند. پادشاه عربستان نیز بر تمایل عربستان برای دستیابی به یک راه‌حل سیاسی همه‌جانبه در یمن و تلاش برای تحقق امنیت و توسعه برای ملت این کشور تاکید کرد. ملک سلمان در ادامه به عمق روابط تاریخی میان ریاض و واشنگتن و اهمیت شراکت میان آنها در چارچوب منافع آنها و تحقق امنیت و ثبات در منطقه و جهان اشاره کرد.

ریشه‌کنی فقر شدید در چین

ایرنا– شی‌جین پینگ اعلام کرد از زمان شروع اصلاحات اقتصادی در چین صدها میلیون نفر از مردم چین از فقر شدید نجات پیدا کرده‌اند. شی‌جین پینگ اعلام کرده که فقر شدید در چین ریشه‌کن شده و این دستاورد مثل یک معجزه است. پکن ادعا می‌کند در هشت سالی که شی در قدرت قرار گرفته به صد میلیون چینی کمک شده است. کارشناسان می‌گویند تعریفی که از فقر مطلق در چین ارائه می‌شود متفاوت است و نابرابری‌های گسترده‌ای در چین وجود دارد. سال گذشته نخست‌وزیر چین اعلام کرد ششصد میلیون نفر در این کشور توانایی حتی اجاره اتاق در یک شهر بزرگ را ندارند.

شی جین‌پینگ خاطرنشان کرد که ۹۸/۹ میلیون روستایی و ۱۲۸ هزار روستا با تلاش مشترک حزب و مردم از بی‌چیزی و فقر نجات یافتند. او با تاکید بر اینکه این پیروزی در آستانه صدمین سالگرد تاسیس حزب کمونیست چین (۲۳ ژوئیه) رخ داده، خاطرنشان کرد: فقر مطلق به پایان رسیده و معجزه تاریخی دیگری رخ داده است! این افتخار بزرگ مردم چین، حزب کمونیست چین و ملت چین است.

رایزنی تل‌آویو با ابوظبی، ریاض و منامه

تشکیل ائتلاف نظامی

ایسنا– اسراییل در حال انجام رایزنی‌هایی با کشورهای بحرین، عربستان سعودی و امارات عربی متحده با هدف تشکیل ائتلاف نظامی است.

این شبکه اسراییلی بدون اشاره به مقام یا منبع خاصی، ادعا کرد که تل‌آویو در حال انجام رایزنی‌هایی با دولت‌های ریاض، ابوظبی و منامه است تا یک ائتلاف نظامی چهارجانبه در غرب آسیا تشکیل دهد. این در حالی است که اسراییل و عربستان سعودی روابط دیپلماتیک رسمی ندارند اما طی سال‌های اخیر گزارش‌های متعددی از تماس‌های محرمانه بین مسوولان دو طرف منتشر شده است. امارات عربی متحده و بحرین اما در سپتامبر ۲۰۲۰ با وساطت دولت وقت آمریکا به ریاست دونالد ترامپ، توافقنامه‌های سازش با رژیم اشغالگر قدس موسوم به «توافق‌های آبراهام» امضا کرده و رسما مناسبات دیپلماتیک برقرار کردند. ائتلاف نظامی تل‌آویو- ریاض- ابوظبی- منامه، با هدف مقابله با تهدید روزافزون ایران در منطقه، به‌صورت خاص موضوع‌های برنامه هسته‌ای و نفوذ ایران در سوریه و عراق تشکیل خواهد شد. مقام‌های عربستان سعودی و اسراییل اخیراً رایزنی‌هایی درباره سیاست دولت جدید آمریکا در قبال ایران داشته‌اند. بنیامین نتانیاهو نیز سه‌شنبه گذشته با ادعای اینکه تل‌آویو به هیچگونه توافق غرب با ایران امید نخواهد داشت، مدعی شد هر کاری برای جلوگیری از تبدیل شدن ایران به یک قدرت اتمی انجام می‌دهند.

هشدار رییس‌جمهور آلمان درباره قطع تمامی روابط با روسیه

ایسنا– رییس‌جمهور آلمان نسبت به قطع تمامی روابط با روسیه با وجود یک دوره پرتنش در روابط بین دو کشور هشدار داد و به این مساله اشاره کرد که غرب و روسیه هر دو مسوول صلح در اروپا هستند.

فرانک والتر اشتاینمایر، رییس‌جمهور آلمان با تاکید بر اینکه پل‌های ارتباطی بین غرب و شرق در ۲۰ سال گذشته از بین رفته، گفت: در این برهه مشکل در روابط بین ما، دو طرف باید ببینند که روابط قطع نشده است. این اوضاع هشداردهنده است به ویژه در این دوره بحرانی و من می‌گویم که برای حفظ ارتباط با مسکو آماده‌ایم. رییس‌جمهور آلمان در جریان نشست سالانه کمیته آلمانی در روابط اقتصادی شرق اروپا همچنین گفت: هر دو کشور مسوول آینده صلح‌آمیز اروپا هستند.

هشدار ارتش چین به آمریکا

منطقه را ناامن نکنید

شینهوا– ارتش چین در واکنش به عبور ناو آمریکایی از تنگه تایوان به این کشور هشدار داد که آرامش منطقه را بر هم نزند و منطقه را ناامن نکند.

ارتش چین در بیانیه‌ای با انتقاد از این اقدام تحریک‌آمیز آمریکا اعلام کرد واشنگتن با چنین تحرکاتی در حال ضربه زدن به امنیت و ثبات منطقه است. گزارش حاکی است نیروی دریایی آمریکا اگرچه اعلام کرده که عبور ناو «نیواس‌اس کورتیس ویلبر» این کشور از تنگه تایوان و دریای جنوبی چین یک عبور عادی است اما ارتش آزادیبخش خلق چین این ناو جنگی را رهگیری کرده است.

آب‌های مورد اختلاف دریای جنوبی به نقطه اشتعال دیگری در روابط بین پکن و واشنگتن تبدیل شده است. ارتش آمریکا در سال‌های اخیر فعالیت خود را در این منطقه که محل اختلاف چین با کشورهای دیگری مانند ویتنام، مالزی، فیلیپین، برونئی و تایوان است زیاد کرده است.

ایالات متحده همواره چین را به نظامی‌گری در دریای جنوبی و تلاش برای ترساندن همسایگانی مانند مالزی، فیلیپین و ویتنام که بر بخش‌هایی از این دریا ادعای مالکیت دارند، متهم می‌کند. چین نیز از تردد کشتی‌های جنگی ایالات متحده از طریق تنگه تایوان عصبانی است و این اقدامات را غیرسازنده می‌داند. تصور می‌شد با پایان دولت ترامپ و روی کار آمدن «جو بایدن»، رییس‌جمهور این کشور، تنش در دریای جنوبی بین دو کشور پایان یابد اما به نظر می‌رسد به دلیل ادامه جولان ناوهای آمریکایی در دریای جنوبی، این تنش همچنان ادامه داشته باشد.

تحلیل اکونومیست از آغاز مرحله جدیدی در رقابت جهانی در حوزه فناوری

نزاع بزرگ

فاطمه رحیمی– اکونومیست در جدیدترین شماره خود به رقابت در بازار فناوری پرداخته و بر این نکته تاکید کرده که قوانین بازی فناوری در حال تغییر است. ایده تسلط بر صنعت فناوری در انحصارها چنان گسترده است که تفکرات زیادی را از انحصار استراتژی‌های سرمایه‌گذاران گرفته تا گزارش‌های حقوقی ناظران ضدانحصار تحت کنترل خود درآورده است. با این حال نگهداری آن دشوارتر می‌شود. پس از یک دوره طولانی استخوان‌سازی، این صنعت در حال ورود به مرحله پویایی است. در آمریکا بازارهای دیجیتال به سمت انحصارگرایی چندجانبه در حال تغییر هستند که در آن شرکت‌های سطح دوم و سوم به شدت در حال رقابت هستند. شرکت‌های بزرگ فناوری بر سر مشتری و داده‌ها درگیر هستند: تقابل اپل و فیس‌بوک بر سر اینکه چه کسی حریم خصوصی کاربران آیفون را کنترل می‌کند را مشاهده کنید که در سراسر آسیا مجامع دیجیتالی با آن مبارزه می‌کنند. ساختار نوظهور این صنعت با سرمایه‌داری باز و پراکنده که این نشریه از آن پشتیبانی می‌کند، فاصله دارد. اما انحصارگرایی چندجانبه رقبا بسیار بهتر از انحصارطلبی صرف است.

شرکت‌های فناوری از یک سود ۲۰۲۰ بهره‌مند شدند و سرمایه‌گذاران بر سر آینده‌ای بهتر شرط می‌بندند. ارزش بازار ۷/۶ تریلیون دلاری پنج غول آمریکایی نشان می‌دهد که فروش آنها در دهه آینده دو برابر خواهد شد. با این حال اگر دقیق‌تر نگاه کنید، یک تغییر در حال انجام است. سهم صاحبان فعلی کوچک‌تر نمی‌شوند؛ متوسط سهم بازار آنها باثبات است و تقریبا ۳۵ درصد در هر ۱۱ زیرمجموعه فناوری آمریکایی است. اما سهم شرکت‌های سطح دوم و سوم از سال ۲۰۱۵ از ۱۸ به ۲۶ درصد رسیده است. این دو موضوع، روند عمیق‌تری را نشان می‌دهد.

روند نخست اینکه شرکت‌های بزرگ فناوری با کامل شدن محصولات اصلی خود، ظهور فرصت‌های جدید فناوری و تهدیدهای نظارتی در آمریکا، اروپا و چین در حال دگرگونی هستند. شرکت‌ها سال‌ها در مورد این صحبت کرده‌اند اما اکنون این امر در حال رخ دادن است. سهم درآمد پنج غول آمریکایی که با بقیه همپوشانی دارد از سال ۲۰۱۵ از ۲۲ به ۳۸ درصد رسیده است. مایکروسافت و آلفابت آمازون را در فضای ابری جذب می‌کنند. آمازون نیز به نوبه خود، نیرویی در حال افزایش در تبلیغات دیجیتالی است.

روند دوم که یک‌سوم تغییر در سهم بازار را تشکیل می‌دهد، این است که خارجی‌ها دارای شتاب هستند. از رده‌های موسسات سازمانی، دیزنی با ۹۸ سال سابقه، در مدت ۱۸ ماه، ۱۱۶ میلیون مشتری جدید پیدا کرده است، در حالی که والمارت با ۵۸ سال سابقه، سال گذشته ۳۸ میلیارد دلار فروش آنلاین انجام داده است. شرکت‌های مستقل فناوری مانند Shopify در تجارت الکترونیکی و PayPal به لطف افزایش دیجیتال ناشی از همه‌گیری، دچار رکود شده‌اند اما به اندازه کافی سود می‌برند تا بتوانند خود را حفظ کنند.

ممکن است فکر کنید این رقابت فقط یک تلنگر است اما در آسیا سابقه دارد؛ جایی که مشتریان جهش کرده‌اند و مرزهای بین محصولات محو شده و منجر به تغییر در سهم بازار، کاهش حاشیه و نوآوری می‌شود. چین شرکت‌هایی مانند علی‌بابا و تنسنت و پنج مدعی دیگر به ارزش ۱۰۰ میلیارد دلار یا بیشتر دارد. هند دارای شرکت‌های فناوری جیو و جنوب شرقی آسیا دارای گراب، گوجک و سی است. همه این شرکت‌ها بیش از محافظت از انحصار ایستا به هر قیمتی، در مورد مشترکانی فکر می‌کنند که می‌توانند متقاعد به خرید طیف وسیعی از خدمات شوند. آنها به دنبال توسعه از طریق ایجاد تنوع هستند، حتی اگر این به معنای برخورد با رقبا باشد.

یک خطر این است که این رقابت انحصارگرایی چندجانبه یک رقابت Potemkin است. این هنوز دوقطبی اپل-آلفابت روی سیستم عامل‌های تلفن یا فروشگاه‌های برنامه را مختل نکرده است. اگرچه تبلیغ‌کنندگان حق انتخاب بیشتری دارند مثلا آمازون و فیس‌بوک اما کسانی که تبلیغ می‌شوند هنوز هیچ جایگزین واقعی برای محصولات مارک زاکربرگ رییس فیس‌بوک ندارند و پیوندهای بسیار زیادی بین شرکت‌ها وجود دارد. آلفابت سالانه ۱۲ میلیارد دلار به اپل می‌پردازد تا گوگل را موتور جست‌وجوی پیش‌فرض آیفون کند. علی‌بابا و تنسنت سهام برخی از تازه‌واردهای چین را دارند.

این همان جایی است که مجریان ضدانحصاری دوباره احیا می‌شوند. این پرداخت‌های گوگل اکنون تحت شکایت وزارت دادگستری است در حالی که اپل و گوگل با شکایت از فروشگاه‌های برنامه خود مواجه هستند. اروپا در حال برنامه‌ریزی قوانینی است تا محصولات شرکت‌های مختلف را با هم متحد کند و به کاربران کمک کند داده‌های خود را جابه‌جا کنند.

این به جاه‌طلبی فراوان کمک می‌کند. در جذب تجارت به سیستم عامل ابری خود، آلفابت سالانه شش میلیارد دلار ضرر می‌کند، بیشتر از آنچه آمازون در طول عمر خود از دست داده است. دیزنی در نظر دارد تا سال ۲۰۲۴ معادل ۳۲۵ میلیون مشترک داشته باشد. پلی‌بوی در نظر دارد تا سال ۲۰۲۵، معادل ۷۵۰ میلیون کاربر فوق برنامه مالی خود داشته باشد. والمارت به تازگی یک شرکت تبلیغاتی خریده است. فیس‌بوک در حال ورود به تجارت الکترونیکی است. مایکروسافت خرید دو شرکت رسانه‌های اجتماعی، تیک‌تاک و پینترست را در نظر گرفته است. هوآوی در چین مشغول ایجاد جایگزینی برای دوگانه‌سویی سیستم‌عامل ios-Android است.

رقابت الیگوپولیستی می‌تواند از چند جهت به نفع مصرف‌کنندگان باشد. این می‌تواند باعث افزایش انتخاب شود زیرا شرکت‌های بیشتری برای ارائه طیف گسترده‌ای از خدمات با یکدیگر رقابت می‌کنند: ۱۱ شرکت آمریکایی بیش از ۱۰۰ میلیون مشترک دیجیتال دارند. این می‌تواند استانداردها را افزایش دهد زیرا سیستم عامل‌ها با اعتماد به نفس متفاوت می‌شوند. به همین دلیل است که اپل به زودی از کاربران آیفون سوال می‌کند که آیا می‌خواهند با پیگیری بازار تبلیغات، از ردیابی داده‌های فیس‌بوک چشم‌پوشی کنند و این می‌تواند نوآوری را تحریک کند زیرا شرکت‌ها به دنبال ابزارهای جدید مانند واقعیت مجازی برای کنترل دسترسی به مشتری هستند

در سال ۲۰۰۰ تعداد اندکی پیش‌بینی کردند که مقصد فناوری انحصارطلبی است، سپس این امر به منطق پذیرفته‌شده، تبدیل شد. امروز هیچ‌کس نمی‌داند که آیا الگوی ظهور رقابت انحصارگرایی چندجانبه دوام خواهد داشت یا به نفع مصرف‌کنندگان است. اما شرایط امیدوارکننده‌تر از سال‌های دیگر است. نهادهای نظارتی در تلاش هستند بازارهای باز اما محصور را ارزشگذاری کنند، رونق مالی بدان معنی است که سرمایه به وفور وجود دارد و افزایش جهانی فعالیت آنلاین باعث افزایش تقاضا شده است. یک اقتصاد دیجیتال با اختلاف بیشتر، برای بازارها، مصرف‌کنندگان و مشاغل مهم خواهد بود.

بازتاب

شمار قربانیان ویروس کرونا از مرز ۲/۵ میلیون نفر عبور کرد

تشویق اتحادیه اروپا به معرفی برگ عبور واکسیناسیون

طبق ارقامی که بر اساس آمارهای رسمی جمع‌آوری شده تعداد افرادی که بر اثر ابتلا به ویروس کرونا در سراسر جهان جان خود را از دست داده‌اند از مرز ۲/۵ میلیون نفر عبور کرده است.

تعداد تلفات کرونا به دو میلیون و ۵۰۰ هزار و ۱۲۷ نفر رسیده و ۱۱۲ میلیون و ۶۱۸ هزار مورد ابتلا به ویروس نیز تاکنون در سراسر جهان شناسایی و ثبت شده است. اروپا با بیش از ۸۴۲ هزار نفر بیش از هر بخش دیگری از جهان تلفات داشته است. آمریکای جنوبی و ناحیه کارائیب با حدود ۶۶۸ هزار تلفات در رتبه دوم و آمریکا و کانادا با بیش از ۵۲۸ هزار تلفات در رتبه سوم هستند.

آمارها نشان می‌دهند که حدود نیمی از این تلفات فقط در پنج کشور آمریکا، برزیل، مکزیک، هند و بریتانیا روی داده است که از نظر تعداد مرگ و میر و موارد ابتلا در صدر جدول جهانی قرار دارند. در همین حال شورای امنیت سازمان ملل اعلام کرد در حال بررسی قطعنامه‌ای برای بهبود دسترسی مردم کشورهای جنگ‌زده و فقیر به واکسن کرونا است.

این قطعنامه پیشنهادی که نسخه‌ای از آن در اختیار خبرگزاری فرانسه قرار گرفته، بر ضرورت همبستگی، اقدامات فوری و موثر برای دسترسی کشورهای فقیر به واکسن کرونا تاکید می‌کند. این قطعنامه از سوی بریتانیا پیشنهاد شده و با توجه به محدودیت‌های ناشی از کنترل شیوع ویروس جلسه بحث و رای‌گیری در مورد آن تا روز جمعه ادامه خواهد یافت.

بحث در مورد این قطعنامه حدود یک هفته طول کشیده و یکی از دلایل این تاخیر دیدگاه‌های نمایندگان چین و روسیه بوده که مناسبات آنها با بریتانیا متشنج است. دولت بریتانیا امیدوار است با تصویب این قطعنامه بتواند همبستگی جهانی در مقابله با ویروس را تقویت کند.

در بخش دیگری از متن قطعنامه پیشنهادی از کشورهای ثروتمند درخواست شده بخشی از واکسن‌های خود را در اختیار کشورهای فقیر قرار دهند. طبق آمارهای سازمان ملل حدود ۱۶۰ میلیون نفر در کشورهایی زندگی می‌کنند که جنگ‌زده و بحرانی تلقی می‌شوند. در صورت تصویب، این دومین قطعنامه‌ای خواهد بود که در شورای امنیت در مورد مقابله با بحران کرونا به تصویب می‌رسد.

آنتونیو گوترش دبیرکل سازمان ملل هفته گذشته برای جلوگیری از عقب ماندن کشورهای فقیر از روند واکسیناسیون خواستار تنظیم یک برنامه مشترک و بین‌المللی شد. او گفت بیش از ۷۵ درصد از کل واکسن‌هایی که تاکنون تزریق شده، فقط مربوط به ۱۰ کشور ثروتمند است در حالی که ۱۳۰ کشور دیگر جهان تاکنون حتی یک دوز واکسن دریافت نکرده‌اند.

این در حالی است که وزارت امور بهداشت و اروپای فرانسه اعلام کرد از اول ماه مارس تمام ترددهای شخصی و بدون دلایل شغلی که در مرز آلمان و فرانسه صورت می‌گیرد، ارائه نتیجه منفی یک تست کرونا از نوع PCR ضروری است. برای ساکنان مناطق مرزی آلمان و فرانسه قرار تست‌های هفتگی گذاشته شده است زیرا این افراد تقریبا هر روز از مرز گذر می‌کنند و سپس به محل زندگی خود بازمی‌گردند. وزارت امور بهداشت و اروپا در پاریس در این رابطه گفته است پلیس گشت نواحی مرزی تقویت خواهد شد.

از این پس قرار است افراد و خودروهایی که خارج از دلایل شغلی در مرز تردد می‌کنند، نتیجه منفی یک تست کرونا از نوع PCR ارائه دهند. هم‌اکنون گونه جهش‌یافته ویروس کرونا از نوع آفریقای جنوبی آن، در استان موزل فرانسه در همجواری دو ایالت زارلند و راین‌لند-فالتس آلمان در حال گسترش سریع است. با این حال دو کشور آلمان و فرانسه قصد دارند با اتخاذ تصمیماتی مانع از بستن مرز شوند.

این در حالی است که یونان و اتریش سایر اعضای اتحادیه اروپا را به معرفی «برگ عبور» واکسیناسیون کرونا تشویق کرده‌اند تا به احیای صنعت آسیب‌دیده گردشگری اروپا کمک کند. هدف این است که دارندگان برگه واکسیناسیون - که احتمالا به صورت یک گواهی خواهد بود - بتوانند اجازه سفر آزادانه در داخل مرزهای اتحادیه اروپا را داشته باشند.

این پیشنهاد در جریان دیداری در فضای مجازی میان رهبران اتحادیه اروپا مطرح شد. با این حال صدور چنین سندی با مخالفت برخی از اعضای اتحادیه اروپا - که ۲۷ عضو دارد - روبه‌رو است. فرانسه و آلمان می‌گویند هنوز وقت صدور چنین برگه‌ای نرسیده چون داده‌ها در مورد کارایی واکسن‌ها در جلوگیری از انتشار ویروس کامل نیست.

همچنین این نگرانی وجود دارد که فراهم کردن امکان سفر خارجی برای یک اقلیت واکسینه‌شده درحالی که مثلا جوان‌هایی که در اولویت نیستند همچنان با محدودیت روبه‌رو هستند، تبعیض‌آمیز خواهد بود. یک مشکل دیگر شیوع سریع نمونه‌های مسری‌تر ویروس کرونا - نمونه‌های انگلیسی، آفریقای جنوبی و برزیلی - و امکان جهش‌های بیشتر است، پس احتمال دارد مردم نیازمند تزریق واکسن‌های تقویتی باشند.

یونان - و همچنین اسراییل - از قبل شروع به صدور گواهی واکسیناسیون کرده‌اند و سایر کشورها مثل دانمارک و سوئد درباره ایجاد چنین سیستمی بحث کرده‌اند.

آکیس اِسکِرتسوس معاون نخست‌وزیر یونان گفت که یک گواهی دیجیتال اصلا تبعیض‌آمیز نیست. او استدلال کرد که گردشگران واکسینه‌نشده هم می‌توانند تابستان امسال به یونان سفر کنند اما باید تست شوند و ممکن است هنگام ورود مجبور به قرنطینه باشند. یونان و قبرس موافقت کرده‌اند تابستان امسال اجازه ورود مسافرانی از اسراییل که تست کووید آنها منفی بوده را بدهند؛ کسانی که گواهی دیجیتال «سبز» اسراییل را در اختیار دارند.

هری تئوکاریس وزیر جهانگردی یونان گفت که می‌توان با بریتانیا به توافق مشابهی رسید. دولت بریتانیا هنوز هیچ نوع گواهی واکسیناسیونی را تایید نکرده و اجازه سفر خارجی را نداده است. صنعت جهانگردی یونان سال پیش به دلیل همه‌گیری کرونا رکود ویرانگری را تجربه کرد. درآمد این صنعت سال پیش به چهار میلیارد یورو رسید در حالی که درآمد یونان در سال ۲۰۱۹ از این طریق ۱۸ میلیارد یورو بود.

در واقع صنعت توریسم حدود یک‌پنجم اقتصاد این کشور را تشکیل می‌دهد به طوری که حدود ۲۰ درصد نیروی کار یونان در این بخش کار می‌کنند. سباستین کورتس صدراعظم اتریش هم در توئیتی نوشت: ما مدافع یک برگه عبور سبز دیجیتالی شبیه اسراییل هستیم. او گفت: این باید به شما اجازه دهد با تلفن همراه خود ثابت کنید که تست یا واکسینه شده‌اید یا بعد از ابتلا بهبود یافته‌اید. هدف ما پرهیز از یک منع تردد طولانی و فراهم کردن امکان دوباره سفر آزادانه در اتحادیه اروپا و امکان لذت بردن از رویدادها و رستوران‌هاست.

در حالی که برخی از کشورهای اروپایی با موج سوم ویروس کرونا دست و پنجه نرم می‌کنند، تنش‌هایی بر سر اقدامات یکجانبه مرزی وجود دارد. آلمان آخرین کشوری است که با شکایت کمیسیون اروپایی روبه‌رو شده چون بازرسی‌های تازه‌ای بر مرز جمهوری چک و اتریش اعمال کرده است. رهبران اتحادیه اروپا در جریان نشست روز پنجشنبه گذشته همچنین درباره چگونگی رفع نگرانی‌های مربوط به توزیع واکسن که با انتقاد زیادی روبه‌رو بوده، بحث کردند.

کمیسیون اروپا که شاخه اجرایی این اتحادیه است در ارتباط با استراتژی خرید واکسن هدف انتقاد شدیدی بوده است. این کمیسیون با شرکت انگلیسی سوئدی آسترازنکا به خاطر کمبود شدید واکسن ارائه شده در سه ماهه نخست سال سرشاخ شد.

بعضی از اعضا همچنین تلویحا گفته‌اند که واکسن آسترازنکا ممکن است بدتر از سایر واکسن‌ها باشد. امانوئل ماکرون رییس‌جمهور فرانسه گفت که این واکسن ممکن است در افراد بالای ۶۵ سال «کاملا موثر نباشد» اما شواهدی ارائه نکرد. بنا بر گزارش‌ها این باعث شده مقام‌ها در برخی کشورها از جمله ایتالیا رغبتی به استفاده از ذخایر موجود از این واکسن نداشته باشند. کمیسیون اتحادیه اروپا قصد دارد ۷۰ درصد بزرگسالان را تا نیمه سپتامبر واکسینه کند. اما تاکنون کمتر از ۵ درصد جمعیت اتحادیه واکسن زده‌اند.

مطبوعات جهان

درگیری در اعتراضات میانمار

روزنامه فرانسوی فیگارو در صفحه نخست خود به اعتراضات میانمار پرداخته است. از زمان کودتای اول فوریه ارتش و بازداشت آنگ سان سوچی رهبر دولت غیرنظامی میانمار و تعدادی از اعضای حزب حاکمش، این کشور دچار آشوب شده است. همزمان با اینکه مقامات میانمار دانشجویان را از ترک محوطه دانشگاه برای راهپیمایی منع کردند، طرفداران و مخالفان ارتش این کشور در خیابان‌های یانگون با یکدیگر درگیر شدند. حدود سه هفته از اعتراضات و اعتصاب‌های روزانه در این کشور می‌گذرد.

هزینه چند برابری واکسن روسی در آفریقا

روزنامه آمریکایی فایننشال‌تایمز در صفحه نخست خود به قیمت بالای واکسن روسی کرونا در قاره آفریقا پرداخته است. آفریقا برای ایمن‌سازی ۶۰ درصد از جمعیت یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون نفری خود به ۱/۵ میلیارد دوز واکسن نیاز دارد که بین ۵/۸ تا ۸/۲ میلیارد یورو برای این قاره هزینه خواهد داشت. غنا ششمین کشور آفریقایی است که موارد ابتلا به گونه جهش‌یافته کرونا را شناسایی و ثبت کرده است.

حملات هوایی آمریکا در شرق سوریه

روزنامه آمریکایی واشنگتن‌پست در صفحه نخست خود به حمله هوایی آمریکا به شرق روسیه پرداخته است. وزارت دفاع آمریکا تاکید کرد که این حملات، چندین تاسیسات را در ایست نظارتی مرزی تخریب کرد که گروه‌های «تندرو مورد حمایت ایران» از آنها استفاده می‌کردند. گفتنی است جو بایدن رییس‌جمهوری آمریکا با این حمله هوایی موافقت کرده است. این حمله بعد از حملات راکتی اخیر به مواضع آمریکایی در عراق انجام شد.

«جهان‌صنعت» سمت و سوی بازار سرمایه تا پایان سال را بررسی می‌کند

فرسایش بورس

گروه بورس- بازار سرمایه که ادعا می‌شد با اجرای دامنه نوسان نامتقارن از روند نزولی نجات می‌یابد، حالا دو هفته‌ای است که در مسیری فرسایشی گرفتار شده است. اکنون این بازار نه‌تنها همچنان شاهد ریزش شاخص کل است بلکه با مشکل دیگری مبنی بر کاهش ملموس ارزش معاملات نیز مواجه شده است. در این میان اخبار مربوط به روند احیای برجام نیز اهالی بازار سهام را در بیم و امید نگه داشته و از سوی دیگر سیگنال‌های سیاسی و اقتصادی متفاوتی که از سوی آمریکا ارسال می‌شود بر ابهامات افزوده است. در حقیقت بازار سرمایه در حالی به پایان سال نزدیک می‌شود که نه‌تنها از مقررات زیان‌آور داخلی رنج می‌برد بلکه دچار فضای ابهام‌آمیز و حاشیه‌های بیرونی بسیاری نیز شده است. عباسعلی حقانی‌نسب کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با «جهان‌صنعت» در کنار ابهامات سیاسی، دامنه نوسان نامتقارن را نیز یکی دیگر از چالش‌های مهم بازار در این روزها دانسته و تاکید کرده است که در صورت تداوم این اقدام، بازار تا پایان سال روندی فرسایشی را طی خواهد کرد. در این میان از آنجا که همچنان نمی‌توان پیش‌بینی کرد که بازار سهام سال ۱۳۹۹ را چگونه به پایان خواهد رساند، عموم تحلیلگران توصیه می‌کنند سهامداران طی روزهای آینده با مطالعه و تحلیل بیشتری به معاملات ورود کنند. طی روزهای گذشته اعلام شد آمریکا با آزادسازی دارایی‌های ایران در کره‌جنوبی موافقت کرده است. اما در همین حال روز پنجشنبه نیروهای آمریکایی در شرق سوریه به مواضع ایران حمله کردند. از سوی دیگر نیز اگرچه آمریکا اعلام کرده خواستار شرکت در جلسه‌ای مشترک با طرف‌های برجام از جمله ایران است اما در همین حال همچنان ایران را به نقض برجام متهم می‌کند. ارسال سیگنال‌های متفاوت از سوی این کشور سبب شده بازار سرمایه ایران که به شدت از حواشی سیاسی داخلی و بین‌المللی تاثیر می‌پذیرد، روزهای پرابهامی را سپری کند. در همین حال محمود واعظی رییس دفتر رییس‌جمهوری طی اظهاراتی درباره نرخ ارز بیان کرده است: «افزایش قیمت دلار تا ۲۷ هزار تومان به دلیل اداره اقتصاد کشور بوده است. از نظر اقتصادی ارز ایران ۲۵ هزار تا ۲۷ هزار تومان نیست و ما برای از بین بردن فشار دشمنان و حل مسائل این کار را انجام دادیم.» اگرچه او روز گذشته توضیحاتی را در این باره ارائه داد اما همچنان بر تمایل دولت برای کنترل نرخ ارز و کاهش آن تاکید شده است. از همین رو اهالی بازار سرمایه سیگنال کاهش نرخ ارز را دریافت کرده‌اند! در همین حال اجرای دامنه نوسان نامتقارن پویایی بازار را از میان برده و آن را وارد مرحله‌ای فرسایشی کرده است.

■ **حرکت کج‌دار و مریز بازار تا ۳ ماه آینده**

عباسعلی حقانی‌نسب کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با «جهان‌صنعت» به بررسی اثرگذاری این موارد بر روند معاملات بازار سرمایه پرداخته است. وی بیان می‌کند: «به نظر من اتفاقاتی که در بحث برجام رخ داد نه آنقدر مثبت بود که بخواهد تحول خوش‌بینانه خاصی ایجاد کند و نرخ دلار را در سراشیبی قرار دهد و نه آنقدر منفی بود که نرخ دلار را بالا ببرد. در واقع در شرایط بینابین قرار دارد. از همین رو به نظر من دست‌کم تا سه ماه آینده که با آژانس انرژی اتمی توافق شده و به آمریکا هم مهلت داده شده تا گزینه اقدام در مقابل اقدام را آغاز کند، عملا وضعیت به صورت کج‌دار و مریز ادامه پیدا خواهد کرد تا این روند در نهایت به نتیجه‌ای برسد.»

■ **قیمت فعلی ارز واقعی است**

حقانی‌نسب همچنین در واکنش به سخنان رییس دفتر رییس‌جمهوری درباره نرخ ارز می‌گوید: «بررسی‌های میدانی نشان می‌دهد که کاهش نرخ ارز به هیچ‌وجه کاهش نرخ کالاها را به دنبال نخواهد داشت زیرا افزایش نرخ کالاها بیشتر در نتیجه افزایش حجم نقدینگی و سرکوب تورم به ویژه سرکوب نرخ ارز در زمان اجرای برجام و دوره‌های قبل‌تر آن است.

در واقع با وجود اینکه نقدینگی به شکل وحشتناکی رشد کرده بود، به پشتوانه ذخایر ارزی و ارزهای حاصل از صادرات نرخ ارز را پایین نگه داشته بودند.» این کارشناس بازار سرمایه ادامه می‌دهد: «اگر نیت دولت این است که کاهش نرخ ارز، کاهش قیمت‌ها را به دنبال داشته باشد، به این نتیجه نمی‌رسد و تنها ممکن است بتواند شتاب افزایش قیمت‌ها را کند کند.

ولی اینکه قیمت‌های فعلی را کاهش دهد خیلی متصور نیست. ضمن اینکه با توجه به حجم نقدینگی و شرایط موجود، نرخ ارز در همین دامنه ۲۰ تا ۲۵ هزار تومان می‌تواند نوسان داشته باشد و از لحاظ اقتصادی خیلی نباید پایین‌تر از این دامنه باشد.» حقانی‌نسب ادامه می‌دهد: «چه‌بسا اگر بانک مرکزی اراده پیدا کند و حجم نقدینگی فریزشده در قالب دارایی بانک‌ها را افشا کند، خواهیم دید که نقدینگی خیلی زیادتری وجود دارد.

اشکال اینجاست که بانک مرکزی اجازه نمی‌دهد بانک‌ها در قالب تجدید ارزیابی، دارایی‌های خود را افشا کنند زیرا در صورتی که این دارایی‌ها افشا و میزان تخلف بانک‌ها نمایان شود مجبور خواهند بود این دارایی‌ها را واگذار کنند و در این صورت حجم نقدینگی خفته و فریزشده آزاد می‌شود. در چنین شرایطی، قیمت دلار مجددا افزایش می‌یابد و آن وقت حتی نرخ ۳۰ هزار تومان هم برای دلار منطقی است.

■ **آسیب‌شناسی دامنه نوسان نامتقارن**

این کارشناس بازار سرمایه با اشاره به چالش مهم این روزهای بازار تصریح می‌کند: «از روزی که شورای بورس مقررات دامنه نوسان نامتقارن را تصویب کرد و حتی قبل‌تر از آن به متولیان امر هشدار داده بودیم که این کار اگرچه ممکن است در روزهای اول شرایط مثبتی را در بازار حاکم کند اما از آنجا که بازار ما مختصات توده‌واری پرشتابی دارد، در صورت عدم شکل‌گیری صف خرید به دلیل دامنه مثبت زیاد سریعا دچار وضعیت نامطلوبی می‌شود و به صف فروش می‌نشیند و شرایط فرسایشی به خود خواهد گرفت.» حقانی‌نسب ادامه می‌دهد: «به نظر من این وضعیت اجازه نمی‌دهد بازار شرایط مثبتی را طی کند بلکه در مقابل ممکن است شرایط منفی البته با افت اندک روزانه را به صورت فرسایشی ادامه دهد؛ مگر اینکه دوستان متوجه مشکل شده باشند و این تصمیم را لغو کنند.» وی می‌افزاید: «اگر دوستان به دنبال این بودند که از منافع سهامداران در شرایط توده‌واری بازار حمایت کنند، باید دقیقا عکس این تصمیم را اتخاذ می‌کردند.

هر چند اعتقاد دارم بیشتر باید روی حجم مبنا کار شود تا دامنه نوسان، اما اگر اراده آنها بر این بود که بازار سرمایه رشد کند باید دامنه نوسان مثبت را دو و منفی را شش انتخاب می‌کردند.

در این صورت ممکن بود بازار مثبت شود.» این کارشناس بازار سرمایه اضافه می‌کند: «در شرایط فعلی فکر می‌کنم این مدل با توجه به اینکه به پایان سال هم نزدیک می‌شویم و عده‌ای از حقیقی‌ها و حقوقی‌ها هم اقدام به نقد کردن سهام خواهند کرد، ممکن است بازار را همچنان منفی نگاه دارد. امیدوارم دوستان هر چه سریع‌تر در این مقررات تجدیدنظر کنند.» حقانی‌نسب تاکید می‌کند: «این تصمیماتی که اتخاذ شد در جهت حمایت از سهامداران نبود و جزو تصمیمات اشتباهی بود که متاسفانه با تغییر مدیریت گرفته شده است.»

خبر

سرنوشت نامعلوم سود سهام عدالت

ایسنا- با نزدیک شدن به روزهای پایانی سال، مشمولان سهام عدالت در انتظار سود سالانه سهام خود هستند. تاکنون این سود در سه مرحله و به میزان ۱۲ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان پرداخت شده و سودی که امسال پرداخت خواهد شد مرحله چهارم و سود سال ۱۳۹۸ است. با وجود اینکه در آخرین ماه سال به سر می‌بریم و به روزهای پایانی سال ۱۳۹۹ نزدیک می‌شویم، هنوز هیچ مسوولی به طور شفاف در مورد زمان و میزان سود سال ۱۳۹۸ سهام عدالت اظهار نظر نکرده است. البته زمان واریز سود سهام عدالت سال ۱۳۹۸ بستگی به فعالیت شرکت‌ها دارد و به گفته مسوولان در صورت انجام اقدامات لازم از سوی شرکت‌های مربوطه، سود سهامداران تا پایان سال پرداخت می‌شود. به نظر می‌رسد واریز سود سالانه سهام عدالت چند تفاوت مهم با سال‌های قبل دارد؛ نخست آنکه مشمولانی که روش مستقیم را برای مدیریت سهام خود انتخاب کرده بودند، چنانچه اقدام به فروش بخشی از سهام خود کرده باشند، فقط سود بخشی از سهام را که نفروخته‌اند، دریافت خواهند کرد. برای مثال در صورتی که ۳۰ درصد سهام عدالت خود را فروخته‌اند، ۷۰ درصد از سود سال ۱۳۹۸ را دریافت خواهند کرد. تفاوت دیگر لزوم ثبت‌نام در سامانه سجام است. هر کدام از ۳۶ شرکت سرمایه‌گذاری استانی و ناشران بورسی که برای واریز سود مشمولان سهام عدالت، شرکت سپرده‌گذاری مرکزی را انتخاب کرده باشند این سود براساس شماره‌حساب اعلام شده در سجام واریز خواهد شد. چنانچه مشمول سهام عدالت بخواهد سود خود را به صورت متمرکز دریافت کند و خود به دنبال سود شرکت‌ها نرود، تنها راه این اقدام، ثبت‌نام در سامانه سجام است. البته به نظر می‌رسد این آخرین سالی است که همه مشمولانی که روش غیرمستقیم را برای مدیریت سهام خود انتخاب کرده‌اند، با ارزش اولیه یکسان سهام عدالت خود، سود یکسان دریافت می‌کنند و از سال آینده که تکلیف اعضای هیات‌مدیره شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی و پروژه‌هایی که این شرکت‌ها در آن سرمایه‌گذاری خواهند کرد، مشخص شود، میزان سودی که مشمولان هر استان دریافت می‌کنند، با یکدیگر متفاوت خواهد بود.

کارشناس بازار سرمایه مطرح کرد

بروز روند غیرطبیعی در بورس

بورس‌نیوز- یک کارشناس بازار سرمایه گفت: بازار در یک روند فرسایشی قرار گرفته و چشم‌انداز روشنی وجود ندارد و زمانی که شائبه دستکاری بازار بین سرمایه‌گذاران ایجاد می‌شود ریسک بزرگی را برای سرمایه‌گذاران ایجاد می‌کند که شاید نتوانیم در زمان نیاز سهام خود را بفروشیم. به همین دلیل تصمیم به فروش با هر قیمتی می‌گیرد. مهدی افضلیان افزود: با توجه به اینکه حجم تقاضا در بازار پایین است سرمایه‌گذاران اقدام به زدن رنج منفی می‌کنند و همین اقدام فشار فروش را در بازار ایجاد می‌کند وی ادامه داد: اقداماتی که برای کند شدن عرضه انجام می‌شود راه به جایی نمی‌برد. باید کاری کرد که تقاضا در بازار تقویت شود. تا زمانی که سمت تقاضا تقویت نشود این مشکلات وجود خواهد داشت. افضلیان بیان کرد: عمده مشکل بازار نبود چشم‌انداز است، هم در داخل مشکلاتی بین دولت و مجلس وجود دارد و در مسائل بین‌الملل هم موضوع برجام در ابهام قرار دارد. این کارشناس بازار سرمایه تصریح کرد: هر چند قیمت سهام به ارزندگی رسیده اما زمانی که سرمایه‌گذار به این نقطه می‌رسد که در قیمت پایین‌تر می‌تواند خرید انجام دهد در نتیجه اقدام به خرید نمی‌کند تا بازار به نقطه تعادل برسد. وی خاطرنشان کرد: حقوقی‌ها نیز که باید حمایت‌های سنگین را انجام دهند هیچ هماهنگی‌ای با آنها انجام نمی‌شود. افضلیان تاکید کرد: دستکاری‌هایی که در بازار در حال اتفاق افتادن است موجب شده خریداران عقب بنشینند و خرید نکنند و ترجیح می‌دهند در فرصت مناسب خرید کنند. این کارشناس بازار سرمایه افزود: روال فعلی بازار غیرطبیعی است و یکسری اتفاقات پشت پرده در جریان است و هیچ تلاشی هم از سوی متولی که سازمان بورس است نمی‌شود.

بازار جهانی

سایه سنگین افزایش بازده اوراق قرضه آمریکا

ریزش بورس‌های جهانی

بیشتر شاخص‌های مهم بورسی در اروپا و آمریکا ریزش کردند. گفته می‌شود تشکیل صف فروش سهام شرکت‌های فناوری روزهای گذشته باعث سقوط سنگین بازارهای سهام شده است. در همین حال از دلایل اصلی سقوط سنگین بازارها، افزایش شدید و سریع بازده اوراق قرضه خزانه‌داری آمریکاست که روز پنجشنبه بزرگ‌ترین پیشرفت یک روزه خود را از ماه نوامبر به ثبت رسانده بود.

با افزایش خوش‌بینی‌ها از مهار کرونا، نتایج یک نظرسنجی صورت گرفته از فعالان ۱۷ بورس اصلی جهان از جمله بورس‌های اروپایی، آمریکا، بورس تورنتو و بورس توکیو نشان می‌دهد همه آنها انتظار دارند شاخص‌های بورسی در سال ۲۰۲۱ در سطح بالاتری از سطح قبل بسته شوند. در ۱۵ بورس از ۱۷ بورس فوق، اکثر فعالان انتظار داشته‌اند تا پایان نیمه نخست امسال این اتفاق بیفتد و دو بورس دیگر هم انتظار بروز این اتفاق در انتهای سال را داشته‌اند.

بحث‌های داغی بر سر مسیر آینده نرخ‌های بهره و نرخ‌های تورم در اقتصادهای بزرگ بین معامله‌گران وجود دارد. اگرچه تقریبا همه معامله‌گران روی اجتناب‌ناپذیر بودن افزایش تورم در ماه‌های آتی تاکید دارند اما برخی نگران‌اند تورم با روند فعلی از کنترل خارج شود و بازگرداندن آن به محدوده‌های هدف کار زمانبر و پرهزینه‌ای باشد. بانک‌های مرکزی سراسر جهان ناچار شده‌اند برای حمایت از واحدهای مختلف اقتصادی و کاستن از تبعات اقتصادی کرونا دست به تزریق سنگین نقدینگی و کاهش شدید نرخ بهره بزنند به طوری که نرخ بهره در بسیاری از کشورها اکنون در محدوده صفر یا منفی قرار دارد. به گزارش ایسنا به نقل از بلومبرگ، کاترین تای قرار است به عنوان گزینه پیشنهادی جو بایدن برای تصدی سمت وزیر بازرگانی به سنا معرفی شود. آن طور که منابع نزدیک به تای به بلومبرگ گفته‌اند وی طرفدار افزایش مصرف تولیدات داخلی است و از اتخاذ رویکرد سخت‌گیرانه نسبت به چین در مسائل تجاری هم حمایت می‌کند اما موضع وی به طور کلی نرم‌تر از رابرت لایت‌هایزر خواهد بود که دوران ترامپ تصدی این سمت را برعهده داشت. روی کار آمدن تای که طرفدار حل‌وفصل اختلافات با چین از طریق دیپلماتیک است تا حدی باعث آسودگی خاطر معامله‌گران از آینده تجاری دو اقتصاد برتر شده است.

پس از تماس تلفنی جو بایدن رییس‌جمهور آمریکا با شی جین پینگ رییس‌جمهور چین و توافق دو طرف بر سر کاستن از تنش‌ها، اکنون وزیر خارجه چین از آمریکا خواسته است با برداشتن تعرفه‌های تجاری و احترام به حق حاکمیت پکن در تایوان، هنگ‌کنگ و تبت، فصلی نو در روابط دو کشور را رقم بزنند.

وانگ یی که در همایش روابط چین و آمریکا سخن می‌گفت افزود که کشورش انتظار دارد دولت جدید آمریکا بسیاری از اقدامات تقابلی دولت قبلی (دوران ترامپ) را کنار بگذارد. در دوران ترامپ روابط دو طرف تا جایی تیره شد که دو طرف دست به تعطیلی متقابل کنسولگری‌های یکدیگر زدند.

شاخص تولید آمریکا در ماه فوریه با ۰/۷ درصد کاهش نسبت به ماه قبل خود به ۵۸/۵ واحد رسید که بیانگر کاهش شتاب رشد تولیدات و دریافت سفارشات جدید صنعتی بوده است.

اخلال در زنجیره تولید در نتیجه اعمال محدودیت‌ها و اشکال در سیستم حمل‌ونقل باعث شده تا نرخ رشد هزینه‌های ورودی در این ماه به بالاترین سطح خود از آوریل ۲۰۱۱ برسد. هزینه‌های خروجی نیز بالاترین رشد قیمت خود از ژوئیه ۲۰۰۸ را تجربه کردند که این مساله احتمالا خود را به شکل تورم بالاتر در ماه‌های آینده نشان خواهد داد. بانک مرکزی آمریکا خود را آماده تورم بالای دو درصد می‌کند. با این حال مشکلات ناشی از حوادث طبیعی در نقاط مختلف باعث نگرانی معامله‌گران از کاهش بیشتر رشد اقتصادی شده است. پس از سرمای کم‌سابقه در آمریکا و اروپا، زلزله شدید در ژاپن هم باعث خروج بسیاری از نیروگاه‌ها از مدار شد.

این اتفاق‌ها در شرایطی رخ می‌دهد که ویروس کرونا که نگرانی اصلی اقتصادی جهان هم محسوب می‌شود کماکان با جهش‌های خود در صدر اخبار قرار دارد و این بار یک جهش خطرناک از این ویروس در فنلاند شناسایی و گزارش شده است که سرعت انتقال بالایی هم دارد. طبق گزارش جدید کمیسیون اروپا، متوسط رشد اقتصادی ۱۹ کشور عضو منطقه یورو ۳/۸ درصد خواهد بود که نسبت به برآورد قبلی ۰/۸ درصد بیشتر است اما رشد اقتصادی اتحادیه اروپا به جای ۳/۹ درصد قبلی، ۳/۷ درصد پیش‌بینی شده است. اتحادیه اروپا انتظار دارد تا سال ۲۰۲۲ سطح اقتصاد این اتحادیه به زمان قبل از کرونا بازگردد اما روند احیای اقتصاد در برخی از کشورها طولانی‌تر خواهد بود. پیش‌بینی شده که محدودیت‌ها تا ماه مارس ادامه پیدا خواهد کرد.

■ **بورس آمریکا**

در وال‌استریت همه شاخص‌ها نزولی بودند، تا جایی که هر سه شاخص اصلی بورسی در سطح پایین‌تری از روز قبل خود بسته شدند. شاخص «داوجونز ایدانستریال اوریج» با ۱/۰۹ درصد کاهش نسبت به روز قبل و در سطح ۳۱ هزار و ۵۹۶/۹۷ واحد بسته شد. شاخص «اس‌اندپی ۵۰۰» با ۱/۴۱ درصد ریزش تا سطح ۳۸۷۱/۶۰ واحدی پایین رفت و دیگر شاخص مهم بورسی آمریکا یعنی «نزدک کامپوزیت» با ۲/۳۸ درصد کاهش در سطح ۱۳ هزار و ۲۷۳/۹۰ واحدی بسته شد.

■ **بورس‌های اروپایی**

در معاملات بازارهای بورس در اروپا، شاخص «فوتسی ۱۰۰» بورس لندن با ۰/۱۱ درصد کاهش نسبت به روز قبل و در سطح ۶۶۵۱/۹۶ واحد بسته شد. شاخص «دکس ۳۰» بورس فرانکفورت در آلمان با ریزش ۰/۶۹ درصدی و ایستادن در سطح ۱۳ هزار و ۸۷۹/۳۳ واحدی به کار خود خاتمه داد و شاخص «کک ۴۰» بورس پاریس با عقبگرد ۰/۲۴ درصدی در سطح ۵۷۸۳/۸۹ واحد بسته شد.

در مادرید شاخص «ایبکس ۳۵» ۰/۵۸ درصد بالا رفت و به ۸۳۱۷/۸۰ واحد رسید.

■ **بورس‌های آسیایی**

در معاملات بورس‌های آسیا، شاخص‌ها عملکرد خوبی داشتند تا جایی که شاخص «نیک کی ۲۲۵» بورس توکیو ژاپن با افزایش ۱/۶۷ درصدی تا سطح ۳۰ هزار و ۱۶۸/۲۷ واحدی بالا رفت. شاخص «هانگ‌سنگ» بورس هنگ‌کنگ ۱/۲ درصد بالا رفت و در سطح ۳۰ هزار و ۷۴/۱۷ واحد بسته شد. در چین شاخص «شانگهای کامپوزیت» افزایش ۰/۵۹ درصدی را تجربه کرد و در سطح ۵۴۶۹/۵۶ واحد بسته شد. در استرالیا شاخص «اس‌اند پی اس‌اند ایکس ۲۰۰» بورس سیدنی با ۰/۸۳ درصد صعود و ایستادن در سطح ۶۸۳۴/۰۳ واحدی به کار خود خاتمه داد. در بین دیگر شاخص‌های مهم آسیایی، شاخص «تاپیکس» ژاپن صعودی بود. گفتنی است معیار محاسبه تغییرات قیمتی، ساعت پایانی معاملات روزانه بورس نیویورک بوده است.

شرکت شهرک‌های صنعتی خراسان شمالی

فراخوان مناقصه عمومی یک مرحله‌ای (نوبت دوم)

شرکت شهرک‌های صنعتی خراسان شمالی درنظر دارد پیمان‌های مندرج در جدول ذیل را از طریق **مناقصه عمومی یک مرحله‌ای** واگذار نماید. لذا از کلیه پیمانکاران واجد شرایط دعوت می‌گردد طبق برنامه زمان‌بندی و شرایط اعلام شده در جدول ذیل به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به نشانی **www.setadiran.ir** مراجعه نموده و نسبت به خرید، تکمیل و بارگذاری اسناد اقدام نمایند. لازم به ذکر است تمامی مراحل این مناقصه از طریق سامانه فوق (ستاد ایران) انجام می‌گیرد.

ردیف	عنوان مناقصه	محل تامین اعتبار	نوع فراخوان	مبلغ برآورد (ریال)	مبلغ ضمانتنامه (ریال)	رتبه پیمانکار	آخرین تاریخ دریافت اسناد	آخرین تاریخ پیشنهاد قیمت	زمان و تاریخ بازگشایی پیشنهادها
۱	اجرای عملیات تعریض و آسفالت راه دسترسی و روسازی معابر شهرک صنعتی شیروان	اعتبارات جاری (غیرعمرانی) شرکت	عمومی همزمان با ارزیابی (فشرده)	۳۷/۹۰۹/۹۸۴/۸۰۷	۱/۸۹۵/۵۰۰/۰۰۰	راه و باند	ساعت ۱۹ روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۱۰	ساعت ۱۹ روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۴	اسناد ارزیابی: ساعت ۸ صبح دوشنبه مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۵ اسناد مناقصه: ساعت ۱۳ دوشنبه مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۲۵
۲	احداث شبکه روشنایی معابر راه دسترسی شهرک صنعتی شیروان		عمومی بدون ارزیابی	۲/۵۹۰/۲۷۸/۴۲۶	۱۳۰/۰۰۰/۰۰۰	نیرو		ساعت ۱۹ روز چهارشنبه مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۰	ساعت ۹ صبح شنبه مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۳
۳	تکمیل شبکه توزیع گاز ناحیه صنعتی شهید محمد زاده		عمومی بدون ارزیابی	۴/۵۲۲/۰۱۵/۱۳۷	۲۲۷/۶۰۰/۰۰۰	تاسیسات و تجهیزات یا نفت و گاز			ساعت ۱۰ صبح شنبه مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۳

شناسه آگهی: ۱۰۹۹۸۷۳

شرکت شهرک‌های صنعتی خراسان شمالی

مزایده شماره ۹۹/۱۰

نوبت اول

موضوع: فروش ۵۰/۰۰۰ تن ریزدانه گندله و ۶/۰۰۰ تن چانک

بدین‌وسیله به اطلاع می‌رساند شرکت معدنی و صنعتی چادرملو در نظر دارد فروش ۵۰/۰۰۰ تن ریزدانه گندله و ۶/۰۰۰ تن چانک با میزان Fe ۶۵ و ۶۲ درصد، موجود در انبار خود را از طریق برگزاری مزایده عمومی به فروش رساند. متقاضیان برای دریافت اسناد شرکت در مزایده و اطلاع از سایر شرایط حداکثر تا تاریخ ۹۹/۱۲/۱۶ با در دست داشتن فیش واریزی به مبلغ دو میلیون ریال به حساب جاری ۱۸۵۴۸۰۰۰۰۰۱۳۳ نزد بانک سپه شعبه بلوار اسفندیار (کد ۱۸۵۴) به نام شرکت معدنی و صنعتی چادرملو به آدرس تهران- خیابان نلسون ماندلا- خیابان عاطفی‌شرقی- کوچه رفیع- کوچه شبنم پ ۲۸ واحد فروش مراجعه و اسناد مزایده را دریافت نمایند. لازم به ذکر است اسناد تنها به صورت حضوری تحویل داده می‌شود.

تلفن تماس واحد فروش: ۲۶۲۰۸۰۳۴ و ۲۶۲۰۸۰۴۵ داخلی ۱۷۶

تحلیل محسن رنانی از وضعیت مدیریت کلان اقتصادی

تنگی نفس اقتصاد ایران

نظام ملی هر کشـــور، یک سیستم زنده است که درجه زنده بودن و پیچیدگی آن از درجه زنده بودن و پیچیدگی بدن انسان و سایر حیوانات دو درجه بالاتر است (طبق یکی از دسته‌بندی‌های سیستم‌ها، بدن انسان از نظر سطح پیشرفتگی، در سطح ششم از انواع سیستم‌هاست ولی جامعه انسانی در سطح هشتم). نظام ملی یک کشـــور شامل پنج حوزه یا خرده‌نظام اقتصادی،اجتماعی،سیاسی،فرهنگی‌وزیست‌محیطی است. عملکرد یک نظام ملی در این پنج حوزه حاصل تعامل سه بخش یا رکن اصلی یک نظام ملی، یعنی حکومت، جامعه (شـــامل نهادهای مدنی، فرهنگی و اقتصادی) و محیط‌زیست است. اگر ساختارهای این پنج خرده نظام و سازوکارهای مربوط به تعامل این سه رکن، سالم نباشند، نظام ملی یک کشور نمی‌تواند در بلندمدت عملکرد سالم و پایداری داشته باشد.

یک نظام ملی، در تمام حوزه‌های پنجگانه (سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و محیط‌زیستی) دارای علائم حیاتی است. من در این نوشتار فقط به علائم حیاتی حوزه اقتصاد می‌پردازم. انتظار می‌رود که عالمان علوم سیاسی و اجتماعی و محیط‌زیستی نیز بکوشند وضعیت علائم حیاتی حوزه‌های سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و زیستی کشور را بررسی و اعلام کنند.

با کمی ساده‌سازی، علائم حیاتی یک نظام اقتصادی تقریبا شبیه علائم حیاتی یک بدن زنده است. البته قصد یکسان‌انگاری ندارم، اما کمک گرفتن از استعاره علائم حیاتی بـــدن، می‌تواند پیام مرا در مورد علائم حیاتی یک اقتصاد، بهتر به خواننده منتقل کند. در اینجا نگاه کوتاهی بـــه علائم حیاتی نظام اقتصادی ایـــران، به عنـــوان ملموس‌ترین بخش عملکرد نظام سیاسی ایران، می‌اندازیم.

■ **نرخ تورم**

نرخ تورم، همان نقش درجه حرارت بدن (تب) را بازی می‌کند. وقتی حرارت بدن بالاست به این معنی است که بدن دارد به یک شوک، ویروس، میکروب یا اخلال دیگر واکنش نشان می‌دهد تا دوباره سازوکار به تعادل برسد. وقتی تورم بالاست به این معنی است که یک اخلال پولی یا مالی در اقتصاد ایجاد شده که باید تمام خانوارها و بنگاه‌ها و بازارها خودشان را با آن اخلال، انطباق دهند. یعنی همه قیمت‌ها باید اصلاح شود و همه بازارها خودشان را تعدیل کنند تا دوباره تعادل جدید برقرار شود. همان‌گونه که حرارت بدن نباید از یک دامنه‌ای پایین‌تر و بالاتر برود، تورم هم این‌گونه است. تورم بین یک تا سه درصد (تورم خزنده یا خفیف) برای اقتصاد مفید است چون انگیزه‌های مصرف و تولید و سرمایه‌گذاری جدید را تقویت می‌کند. در حالی که تورم بین سه تا ۱۰ درصد (تورم شدید) آسیب‌زاست، چون سرعت آن بیش از سرعت افزایش درآمد نیروی کار است و بنابراین موجب گسترش فقر بخش‌هایی از جامعه می‌شود. تورم بالاتر از ۱۰ درصد (تورم شتابان) غیر از فقر شدید، ساختارهای اقتصادی و اجتماعی را هم تخریب می‌کند و اعتماد عمومی به سیاست‌های دولت‌ها را زایل می‌کند. وقتی تورم شتابان، در بلندمدت ادامه پیدا کند هم نشانه بحران است و هم بحران‌آفرین است. بنابراین اقتصادی که در بلندمدت، یعنی بیش از سه سال، تورم شتابان (دورقمی) داشته باشد، به معنی وجود انواعی از بیماری‌های ساختاری در آن اقتصاد است که قطعا پیامدهای منفی اجتماعی و سیاسی را نیز در پی دارد.

اقتصاد ایران بیش از چهار دهه است که تورم‌های دورقمی را تحمل می‌کند. شواهد حاکی از آن است که با توجه به حجم نقدینگی و بدهی‌های دولت، در چند سال آینده نیز همچنان تورم، شتابان خواهد بود. در این‌صورت دو سال دیگر ما به رکورد طولانی‌ترین دوران تورم شـــتابان در بین کشورهای جهان در کل تاریخ بشـــر (از حضرت آدم تاکنون) دست خواهیم یافت. هم‌اکنون این رکورد از آن کشـــور شیلی است که در دوره بعد از جنگ جهانی دوم تا سال ۱۹۹۴ به مدت ۴۹ سال نرخ‌های تورم بالای ۱۰ درصد داشته است (به جز یکی دو سال استثنایی) و ما اکنون ۴۷ ســـال است که تورم بالای ۱۰ درصد داشته‌ایم (تورم دورقمی از قبل از انقلاب شروع شد و ادامه یافت، به جز دو سال در دهه شصت و احتمالا دو سال بلافاصله بعد از امضای برجام). با روند کنونی ســـه سال دیگر مـــا رکورد جدیدی خواهیم زد و تجربه نیم‌قرن تورم دورقمی در جهان را ثبت خواهیم کرد. پول، استانداردِ استانداردهاست. یعنی همه استانداردهای کمی و کیفیِ و بهداشتی و کالایی و تولیدی و حتی دینی و اخلاقی با تغییر ارزش پول تغییر می‌کنند و وقتی ارزش پولی ملی یک کشـــور برای نیم‌قرن مستمرا کاهش یافته باشـــد به این معنی است که یک ملت برای نیم‌قرن کیفیت همه حوزه‌های اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی‌اش در حال تخریب و کاهش بوده اســـت. برخی از اقتصاددانان معتقدند برای نابودی بنیادهای اقتصادی و اجتماعی یک جامعه هیچ ابزاری بهتر از تورم بالا و مستمر نیست.

بیـــش از چهار دهه تورم دورقمی در ایران به این معنی اســـت که نظـــام مدیریت ایـــران و به تبع آن اقتصاد ایران در این چهار دهه پس از انقلاب، گرفتار انواع بیماری‌هایی بوده که هرگز نتوانسته است خود را درمان کند و این نشانه مهمی از عدم سلامت یک سیســـتم سیاسی- اقتصادی است و اگر ما تاکنون با این وضعیت توانســـته‌ایم دوام بیاوریم، به خاطر نفت و نیز انباشت‌های اقتصادی، اجتماعی و اخلاقی پیش از آن بوده است.

■ **نرخ بیکاری**

ضربان نرمال قلب (نبض) در حالت عادی برای یک فرد بالغ، بسته به وضعیت جسمی او، بین ۶۰ تا ۱۰۰ ضربه است. وقتی فرد فعالیت می‌کند ضربان بالا می‌رود و وقتی می‌خوابد این ضربان پایین می‌آید. اکنون اگر ضربان قلب به زیر دامنه نرمال کاهش یابد، نشانه این اســـت که قلب خون کمتری به اندام‌ها می‌رســـاند و بنابراین اندام‌ها کارکردشان کاهش می‌یابد یا مختل می‌شود، خون‌رسانی به مغز کم می‌شود و کارکرد مغز افت می‌کند، عضلات ناتوان می‌شوند، چشم سیاهی می‌رود و نظایر اینها. در اقتصاد نیز نرخ رشد اشتغال، نشـــانه شدت فعالیت‌ها و قدرت زایش شغل در یک اقتصاد است، یعنی اقتصاد تا چه حد می‌تواند نیروهای فعـــال و خلاق خود را به کار بگیرد یا آنها را عاطل و باطل نگه دارد؟ وقتی یک نفر شـــاغل بیکار می‌شود، ماشین‌آلات و تجهیزات و سرمایه‌های کمتری هم در اقتصاد به کار می‌افتد.

اکنون هرچه شدت فعالیت و «نرخ رشد اشتغال» کمتر از مقدار طبیعی (نزدیک به رشد جمعیت فعال کشور) باشـــد، نرخ بیکاری بالا می‌رود. بنابراین نرخ بیکاری نشان‌دهنده شدت ناتوانی اقتصاد در به‌کارگیری نیروها و دارایی‌ها و توانایی‌های خویش اســـت. یعنی نشـــانه درجه ناتوانی سیستم در خلق ارزش و رفاه و رضایت و هویت برای شهروندان است. بنابراین بالاتر رفتن نرخ بیکاری از حد طبیعی به منزله افتادن نبض اقتصاد اســـت. همان‌گونه که نبض نباید از سطحی پایین‌تر بیاید، نرخ بیکاری هم اگر از یک دامنه یک تا سه درصدی بالاتر برود، به‌ویژه در بلندمدت، نشانه افول جدی فعالیت‌ها و بیانگر وجود بیماری‌های اقتصادی و عامل مهمی در ایجاد ضایعات اقتصادی و اجتماعی است (دامنه بیکاری طبیعی کشور به کشور و زمان به زمان متفاوت است اما سقف آن تقریبا ۵ درصد است). اشتغال نه‌تنها درآمد و رفاه می‌آورد بلکه هویت‌آفرین، امیدافزا و تقویت‌کننده ارزش‌ها و اخلاق نیز هســـت. جامعه‌ای که در بلندمدت با نرخ بیکاری بالا روبه‌رو است به معنی آن است که شهروندانش به تدریج هویت و امید و ارزش‌های خود را از دست می‌دهند.

آمار رسمی بیکاری در ایران غیرواقعی است چون ســـاختار جمعیت و تحصیلات و شکل فعالیت‌های اقتصـــادی و فرهنگ کار در ایـــران، وضعیتی ویژه و غیرعادی دارد که باید در آمارگیری‌ها لحاظ شود. من به عنوان کسی که در حوزه اشتغال کار پژوهشی کرده‌ام اکنون وارد تحلیل اشکالات شیوه آمارگیری اشتغال و بیکاری در ایران نمی‌شوم و برای نشان دادن وضعیت بیکاری در کشور استدلال ساده‌ای ارائه می‌کنم.

در دو دولـــت آقای احمدی‌نژاد، با آن همه درآمد نفتی، جمعا و به صورت خالص، طبق داده‌های مرکز آمار، تعداد شـــاغلان کشـــور به طور متوسط سالانه کمتر از ۲۰ هزار نفر بالا رفته است در حالی که در آن دوره سالانه فقط حدود یک میلیون نفر فارغ‌التحصیل دانشگاهی داشتیم. یعنی نظام مدیریت کشور در آن دوره که دوره طلایی درآمدهای نفتی بود باید سالانه فقط یک میلیون نفر فارغ‌التحصیل جدید دانشگاهی را شـــاغل می‌کرد، علاوه بر شغل‌هایی که باید برای جوانان غیردانشگاهی یا برای کارگران تازه بیکار شده ایجاد می‌کرد.

در دولـــت آقای روحانی نیز اگر کاهش تعداد کل شاغلان کشور در دوره کرونا را نادیده بگیریم و تعداد کل شاغلان کشور در بهار ۹۲ را با شاغلان کشور در زمســـتان ۹۸ را مقایسه کنیم، طبق آمار مرکز آمار، تعداد کل شاغلان کشور سالانه حدود ۲۱۱ هزار نفر افزایش یافته اســـت، یعنی در کل دوره این دولت (از ۹۲ تا آخـــر ۹۸) حدود یک میلیون و ۲۶۶ هزار نفر به تعداد شـــاغلان کشور افزوده شـــده است. این در حالی است که از ۹۳ تا ۹۸ فقط حدود هفت میلیون فارغ‌التحصیل دانشـــگاهی داشته‌ایم که فقط بخش ناچیزی از آنها توانسته‌اند شغل تمام‌وقت پیدا کنند. دقـــت کنیم که بخش اعظم این فارغ‌التحصیلان در آمارگیری‌های رسمی، بیکار محسوب نمی‌شوند، چون وقتی از آنها سوال می‌شود که در چهار هفته گذشته در جســـت‌وجوی کار بوده‌اید پاسخ می‌دهند «نه»، پس مامور آمار اصولا آنها را جزو بیکاران نمی‌آورد. در حالی که معمولا هر کس به دانشگاه می‌رود به امید اشـــتغال است. درصد بسیار ناچیزی از افراد می‌روند دانشگاه که برگردند خانه و کار نکنند. طبیعی است وقتی یک فارغ‌التحصیل چند ماه دنبال کار گشت و کار پیدا نکرد، خسته و ناامید می‌شود و دیگر دنبال کار نمی‌گردد و این فرد از نظر مامور آمارگیری، بیکار محسوب نمی‌شود.

بنابراین با احتســـاب فارغ‌التحصیلان دانشگاهی کشور، خواه دنبال کار بگردند خواه نگردند، ما دست‌کم ده میلیون بیکار داریم. از این پس نیز ما سالانه بین ۸۰۰ تا ۹۰۰ هزار نفر فقط فارغ‌التحصیل دانشگاهی داریم که باید برای آنها شغل ایجاد کنیم. در همه این محاسبات، من افرادی که تحصیلات دانشگاهی ندارند و وارد بازار کار می‌شوند (احتمالا آنها نیز هر سال چندصد هزار نفرند) را نادیده گرفته‌ام. به زبان ساده اگر بخواهیم تا ۱۰ سال دیگر برای همه بیکاران و افراد جدیدی که وارد بازار کار می‌شوند شغل ایجاد کنیم، باید دست‌کم سالانه دو میلیون شغل ایجاد کنیم. چنین چیزی با این ساختار نظام مدیریت کشور و با تجربه چهار دولت اخیر و در شـــرایطی که دیگر درآمدهای بالای نفتی نخواهیم داشت، غیرممکن است. البته دقت کنیم که همه این تحلیل مربوط به کمیت اشتغال است. درباره سقوط کیفیت اشتغال در ایران نیز سخن فراوان است که اکنون مجال آن نیست. بنابراین باید گفت، اقتصاد ایران سالهاســـت دچار نارســـایی قلبی شدید شده و نبض آن به طرز خطرناکی پایین آمده اســـت و اگر نظام سیاســـی تحولی در خود ایجاد نکند، سال‌های آینده نیز، اگر از کار نیفتد، امیدی به افزایش ضربان قلب آن نیســـت. نکته آخر اینکه در اقتصاد، مجموع نرخ تورم و نرخ بیکاری را به عنوان «شاخص فلاکت» تعریف می‌کنند. در ۱۵ سال گذشته، متوسط شاخص فلاکت در ایران، بیش از سه برابر متوسط جهانی آن بوده است. با چه شاخصی بهتر از این می‌توان عملکرد نظام مدیریت کشـــور را ارزیابی کرد؟ اقتصاد ایران به نارسایی شـــدید قلبی گرفتار است و پیش از آن که سکته کند و ساختارهایش فرو بریزد، باید یک تحول جدی در پیکره نظام ملی ایجاد کنیم.

■ **نرخ سرمایه‌گذاری**

اگر ســـلول‌های بدن می‌توانند به صورت مستمر فعالیت کنند چون به صورت مستمر دارند از طریق خون از ریه‌ها اکسیژن می‌گیرند و با آن، سوخت‌وساز خود را انجام می‌دهند. ســـطح اکســـیژن خون نباید از مقداری کمتر شـــود وگرنه عضلات دچار گرفتگی می‌شـــوند و حتی بدن فلج می‌شود. بنابراین تنفس مستمر و نرمال یکی از علائم حیاتی مهم بدن است. ســـلول‌های یک اقتصاد همان بنگاه‌ها و کارخانه‌ها و کسب‌وکارها هستند. اگر آنها بخواهند به صورت مستمر کار کنند و بتوانند در شرایط رقابتی جدید که پیش می‌آید خودشان را توانمند و به‌روز نگه دارند، باید به صورت مستمر ماشین‌آلات و تجهیزاتشان بازسازی و نوسازی شـــود. همان‌گونه که اگر به بدن اکسیژن کافی نرسد نمی‌تواند فعالیت سنگین کند، واحدهای اقتصادی هم برای رقابت در بازارها و حفظ جایگاه خود (به ویژه در رقابت جهانی) باید به طور مستمر فناوری خود را بازسازی و نوسازی کرده و ارتقاء بخشند و این کار از طریق ســـرمایه‌گذاری جدید در ماشین‌آلات و تجهیزات رخ می‌دهد. بنابراین نرخ رشد سرمایه‌گذاری در ماشـــین‌آلات و تجهیزات می‌تواند تعیین کند که بنگاه‌ها، کارخانه‌ها و کسب‌وکارها تا چه حد می‌توانند در شرایط متلاطم و دشوار و رقابتی دنیای امروز دوام بیاورند. درست همانند میزان تنفس بدن که تعیین می‌کند عضلات ما کم بیاورند یا نه.

میزان تشکیل سرمایه ناخالص در ماشین‌آلات (به قیمت ثابت) در دولت‌های نهم تا دوازدهم عموما رو به کاهش بوده است به گونه‌ای که متوسط نرخ رشد سالانه تشکیل سرمایه ناخالص در ماشین‌آلات در دوره آقای احمدی‌نژاد (۸۴ تا ۹۱) منهای ۱/۷ درصد و در دوره آقای روحانی (۹۲ تا ۹۸) منهای ۲/۱ درصد بوده است. حتی خالص سرمایه‌گذاری در ماشین‌آلات در برخی سال‌ها منفی بوده است. این بدین معنی است که در برخی سال‌ها حتی به اندازه‌ای که ماشین‌آلات صنعتی ما مســـتهلک می‌شـــده نیز برای نوسازی و جایگزینی آنها سرمایه‌گذاری جدید نکرده‌ایم. این در حالی است که در این ۱۵ سال حدود ۱۴ میلیون نفر به جمعیت کل کشـــور افزوده شده است. در واقع در این دوره ما نه‌تنها سرمایه‌گذاری لازم را برای ارتقای فناوری‌هـــای کارخانه‌هایمان (فقط برای حفظ توان رقابتی کنونی‌مان) انجام نداده‌ایم، بلکه برای بازسازی استهلاک صنایع موجود و حفظ ظرفیت تولید و اشتغال هم برای شـــاغلان موجود و هم برای جمعیت جدید کشور اقدام درخوری نکرده‌ایم. این بدین معنی است که ظرفیت ریه‌های اقتصاد در کشور ما روزبه‌روز کمتر شده و توان فعالیت‌های سنگین و رقابتی‌اش کاهش یافته است. نتیجه این وضعیت کجا ظاهر می‌شود؟ در افزایش بیکاری و نیز در گران‌تر تولید شدن کالاهای داخلی نسبت به کالاهای وارداتی، نمونه آن در صنعت خودرو به خوبی نمایان است. اقتصاد ما به تنگی نفس افتاده و آثار کبودی ناشـــی از این کمبود تنفس، در تعطیلی و ورشکستگی و بدهی بنگاه‌های تولیدی و اعتراضات کارگری منعکس شده است.

■ **شدت انرژی**

فشار خون یکی از عوامل مهم سلامت کارکرد بدن است. اگر فشار خون پایین بیاید، خون‌رسانی کافی به ســـلول‌های بدن انجام نمی‌شود و اگر فشار خون بالا برود، خطر پارگی دیواره‌های رگ‌ها و خونریزی داخلی و ضایعات مرتبط با آن وجود دارد. فشار خون نیز باید در یک دامنه نرمال تغییر کند.

«شدت انرژی» در اقتصاد هم شبیه «فشار خون» در بدن اســـت و هم شبیه حجم غذایی که وارد یک بدن می‌شود. «شدت انرژی» نشان می‌دهد که برای تولید یک واحد کالا یا یک واحد درآمد، چقدر انرژی مصرف می‌شود. رشد شدت انرژی نشان می‌دهد که ما هر سال برای تولید همان مقدار کالا و خدمتی که ســـال قبل تولید کرده‌ایم، امسال چند درصد بیشتر انرژی مصرف کرده‌ایم. انرژی شـــامل همه اشکال آن (برق، گاز، نفت و مشتقات سوختی آن، ذغال سنگ و انرژی‌های پاک) اســـت. اگر روند شدت انرژی رو به پایین باشد نشانه آن است که نظام اقتصادی ما دارد روزبه‌روز سالم‌تر و کارآمدتر و تمیزتر کار می‌کند. اگر سال به سال شدت انرژی بالاتر برود نشانه آن است که اقتصاد دارد ناکارآمدتر و ناتوان‌تر و فرسوده‌تر می‌شود. همه انرژی‌ها باید از طریق لوله‌ها یا سیم‌ها یا تانکرها یا واگن‌ها در کل اقتصاد جریان یابد تا تولید و مصرف بتواند انجام شود. وقتی سال‌به‌سال شدت انرژی بالا می‌رود یعنی هر سال برای تولید همان مقدار پارسالی تولید باید انرژی بیشتری در سیم‌ها و لوله‌ها (به مثابه رگ‌های بدن اقتصاد) جابه‌جا شود. وقتی شدت انرژی سال به سال افزایش می‌یابد، به این معنی است که این اقتصاد نوعی هرزروی پنهان انرژی دارد.

شـــدت انرژی را به مقدار غذایی که وارد یک بدن می‌شـــود نیز می‌توان تشبیه کرد. وقتی شدت انرژی در اقتصاد بالا می‌رود به این معنی است که هر سال مقدار بیشتری غذا در معده این اقتصاد وارد می‌شود اما عضلات این بدن و فعالیت بدنی این اقتصاد بیشتر نمی‌شود. یعنی اقتصاد هر سال ورودی بیشتری طلب می‌کند اما خروجی‌اش بیشتر نمی‌شود.

با وجود رشد مستمر دانش و فناوری، انتظار می‌رود سال‌به‌سال تولید کاراتر و بهره‌ورتر انجام شود و بنابراین برای هر مقدار معین تولید، در سال بعد انرژی کمتری مصرف شود. وقتی در کشوری هر سال شدت انرژی بالاتر می‌رود به منزله این است که سازوکارها، ساختارها و فرایندها در حال پیچیده شدن، سخت‌تر شدن، فاسد شدن، و ناتوان شدن هستند. وقتی شدت انرژی برای یک دوره طولانی رو به افزایش باشـــد، به منزله انواع بیماری‌های ســـاختاری مزمن و پیش‌رونده است که نظام مدیریت کشور قادر به درمان آنها نیست.

در ۳۰ ســـال گذشته، متوسط شـــدت انرژی در کشـــورهای اســـلامی تقریبا ثابت مانده اســـت. در کشـــورهای نفتـــی ۹ درصد کاهش پیدا کـــرده، در کشـــورهای آفریقایی ۲۵ درصـــد کاهش پیدا کرده، در کشـــورهای آسیایی ۴۵ درصد کاهش یافته است و در کل جهان نیز ۳۷ درصد کم شـــده و این نشانه یک پیشـــرفت مهم در فناوری و ارتقای مدیریت در جهان است.

در مقابل همه این تحولات مثبت در دیگر کشورها، شدت انرژی در ایران در همین دوره ۸۰ درصد افزایش یافته است. یعنی به طور متوسط برای تولید هر کالا یا خدمت در ایران، امروز ۸۰ درصد بیش از ۳۰ سال قبل انرژی مصرف می‌شود. این هرزروی انرژی می‌تواند ناشی از قیمت‌گذاری نادرست، فرسودگی ماشین‌آلات و ساختمان‌ها، افزایش تنش‌های سیاسی و منازعات اجتماعی، گسترش بیماری‌ها و تصادفات رانندگی و در یک کلام ناکارآمدی و ناتوان‌تر شدن نظام مدیریت کشور باشد.

بنابراین، این پس‌روی منحصربه‌فرد چیزی نیست مگر نشانه یک بیماری ساختاری و مزمن که روزبه‌روز عملکرد این اقتصاد را بدتر و هرزروی انرژی را در آن بیشتر کرده است.

و البتـــه اقتصاد و نظام سیاســـی ما تاکنون با این وضعیت دوام آورده است، چون درآمدهای سرشار نفت این هرزروی را پوشش می‌داده و پنهان می‌کرده است. اما دیگر چنین داروی طلایی در دسترس اقتصاد و نظام سیاسی ایران نیست و مهم‌تر از آن، با تجربه اعتراضات آبان ۹۸ نیز دیگر هیچ دولتی جرات نمی‌کند در حوزه انرژی دست به اصلاحات ساختاری بزند.

■ **سطح هوشیاری**

بـــه اندازه کافی در حوزه‌های اقتصادی، اجتماعی و سیاســـی شـــواهد داریم که سطح کنترل‌پذیری و انعطاف‌پذیری در نظام مدیریت کشور به شدت پایین آمده است.

از رد صلاحیت‌هـــای گســـترده در انتخابات‌ها، از ناتوانی نیروهای سیاسی داخلی برای گفت‌وگو با هم، از ناتوانی نظام سیاســـی برای گفت‌وگو با کشورهای عربی همسایه تا آمریکا از احکام سنگین برای برخی جرائم کوچک سیاسی، از فقدان مهارت عقب‌نشینی و گذشت طرفین دعوا در انتخابات ۸۸ برای حل‌وفصل آن بحران، از تبدیل شدن تمام نخست‌وزیران و روسای جمهوری سابق به چهره‌های طردشده نظام و... همگی نشانه‌های کاهش شدید انعطاف‌پذیری در نظام سیاسی است (البته نظام، هر جا فشار جامعه یا فشار نیروهای خارجی شدید بوده است، بالاجبار انعطاف نشان داده، اما این نوع انعطاف که از سر ناتوانی است با انعطافی که از سر هوشیاری و محصول ارتقای کیفیت سیستم است، متفاوت است. بنابراین با انبوهی از شواهد روبه‌رو هستیم که حاکی از پایین آمدن میزان انعطاف و درجه کنترل‌پذیری نظام مدیریت کشور است.

از نظر معیارهای مدیریتی برای سنجش هوشیاری یک سیستم نیز شواهد حاکی از هوشیاری پایین است. معمولا شناسایی بحران‌های اقتصادی و اجتماعی خیلی دیر رخ می‌دهد (مثل ناتوانی مقامات در شناســـایی شکل‌گیری بحران در بورس). وقتی هم شناخته شده اســـت، معمولا نظام مدیریت کشور توانایی تصمیم ســـریع ندارد (مثل واکنش به سیل لرستان). وقتی هم تصمیم می‌گیرد قدرت اجرای دقیق و سریع آن را ندارد (مثل برخورد با مساله کرونا در بهمن و اسفند ســـال قبل) و وقتی هم اجرا می‌شود معمولا نتیجه نمی‌دهد (مثل تصمیم به عرضه ارز ۴۲۰۰ تومانی). یا با واکنش منفی و عدم همکاری جامعه روبه‌رو می‌شود (مثل افزایش قیمت بنزین که منجر به اعتراض شدید شـــد و به کاهش مصرف نیز نینجامید). و مهم‌تر از همه، بی‌اعتمادی مردم نسبت به اطلاعات ارائه‌شده یا تصمیمات صادرشده است. اصولا در حوزه اقتصاد، تقریبا حساسیت نظام اقتصادی به سخنان مقامات و تصمیمات سیاســـتگذاران از بین رفته است. یعنی دولت دیگر از طریق ابزارهای پولی و مالی نمی‌تواند هیچ تحرکی در اقتصاد ایجاد کند، یا از طریق تزریق منابع مالی نمی‌تواند هیچ مشکلی را حل‌وفصل کند. تغییر نرخ بهره هیچ اثری بر ســـرمایه‌گذاری ندارد و افزایش نرخ ارز هیچ اثر بلندمدتی بر صادرات ندارد و افزایش شاخص بورس هیچ اثری بر رونق بنگاه‌های اقتصادی ندارد. معمولا هر تصمیم نیز مشکل تازه‌ای بر بحران قبلی می‌افزاید.

بنابراین انواع شواهد موجود (شاخص‌های سیستمی و معیارهای مدیریتـــی) حاکی از پایین آمدن درجه هوشـــیاری نظام مدیریت کشـــور اســـت. یعنی این سیستم به نقطه‌ای رسیده که یا بحران را دیر تشخیص می‌دهد یا اگر بحران را بشناســـد و آگاهانه برای حل آن اقدام کند، به نتیجه مطلوب نمی‌رسد. یعنی نه‌تنها گیرنده‌های حسی نظام، ضعیف یا مختل شده بلکه کلیت سیستم عصبی نظام سیاسی، توانایی لازم برای اتخاذ تصمیمات هماهنگ و سریع و دقیق را برای حل بحران‌ها ندارد. در یک کلام، هوشیاری نظام مدیریت کشور به شدت پایین آمده است.

■ **انباشت بحران: آیا امیدی هست؟**

جمع‌بندی این است که اقتصاد گرفتار بحران‌هایی است که حاصل بیماری‌های ساختاری و مزمن است و این بحران‌ها با شیوه اندیشه و نظام فکری مدیرانی که در پدید آوردن آنها نقش کلیدی داشته‌اند، قابل درمان نیست. این ساختار و این نظام فکری باید متحول شود تا بتواند بحران‌هایی را که خودش خلق کرده اســـت، مدیریت و درمان کند.

در دوره بعـــد از جنـــگ تحمیلی، جـــز یک دوره اصلاحات ساختاری ناتمام و تقریبا شکست‌خورده، ما هیچ‌گاه به سوی تغییر اساسی ساختارهای ایجادکننده این روندها نرفتیم. سال ۸۴ نیز تنها برخی اصلاحات صوری و عامه‌پســـند انجام شـــد که تنها به تسریع روندهای واگرا انجامید و در ادامه هم بحران مناقشه اتمی پدیدار شد و این وضعیت را وخیم‌تر کرد. همه اینها به این معنی اســـت که نظام سیاسی با ساختار موجود ابزار لازم و توانایی کافی برای اینکه بحران‌ها را حل کند و کشور را به سوی مسیر مناسب ببرد، ندارد، که اگر شدنی بود تا این جای کار، اندکی شده بود.

سوال این است: آیا نظام سیاسی یا سیاستگذاران و مقامات آن نمی‌خواسته‌اند این بحران‌ها را حل کنند یا نتوانسته‌اند (به هر علتی)؟ اگر بگوییم نمی‌خواسته‌اند به این معنی است که خائن بوده‌اند.

من معتقدم مقامات ارشد و سیاستگذاران اصلی کشور، حتما می‌خواسته‌اند که بحران‌ها را حل کنند ولی نتوانســـته‌اند؛ یعنی ســـاختارها و سازوکارهای سیســـتم امکان حل آنها را نمی‌داده اســـت؛ یعنی با وجود تلاش‌های مقامات، ســـاختارها و ســـازوکارها مشکلاتی دارد که اجازه نمی‌دهد این بحران‌ها اصلاح شـــود. فرقی هم نمی‌کند که چه کسی رهبر باشد یا چه کسی رییس‌جمهور باشد.

پرونده هر یک از این معضلات و بحران‌ها مثل زخم بازی می‌ماند که می‌خواسته‌اند خوب شود، گاهی بخیه هم زده‌اند ولی خوب نشده است. برای آنکه یک جراحی موفق انجام شود و یک بیماری خوب شود، داروها و تجهیزات مناسبی لازم است و مجموعه عوامل زیادی باید عمل کنند و شـــبکه‌ای از همکاری‌ها باید شکل بگیرد. بنابراین گمان من بر این است که قطعا مقامات می‌خواسته‌اند بحران‌ها را درمان کنند و پرونده آنها را ببندند، گاهی اقدام هم کرده‌اند اما نشده است یعنی زخم جوش نخورده است.

بنابراین پرونده بحران‌ها همین‌طور یکی یکی باز مانـــده و به قول نویســـنده‌ای، هر پرونده ناتمام مثل خفاشی شده است که در هوا رها شده و آسمان کشور را تیره و تار کرده است. و من می‌گویم علاوه بر تیره کردن افق‌های این کشور، این پرونده‌های بسته نشده همانند خفاش به جان جامعه افتاده‌اند و خون اعتماد و امید و همبستگی و حتی خون اقتصاد را می‌مکند و انرژی جامعه و نظام مدیریت کشور را تحلیل می‌برند تا جایی که فرو بریزد.

به گمانم جمهوری اسلامی هنوز امکان اینکه این مشکلات را حل‌وفصل کند و بحران‌ها را مدیریت کند، دارد به شرط آنکه حاضر باشد دست به یک جراحی جدی در ســـاختار خودش بزند. روشن است که اگر امکان جایگزینی کم‌هزینه برای این ساختار سیاسی می‌بود، صحبت از آن معقول بود. اما با توجه به اینکه هیچ‌کدام از گروه‌های جدی منتقد یا مخالف یا معارض جمهوری اسلامی نتوانسته‌اند نشان دهند که طرح بهتری دارند و در گفتار و رفتارشـــان نشان نداده‌اند که حقیقتا آزادمنش و توسعه‌خواه هستند و به گمان من رفتارهای آنها نشان می‌دهد که هم‌اکنون که در قدرت نیستند چقدر تمامیت‌خواه و غیردموکرات و غیرتوسعه‌خواه هستند و قطعا اگر غلبه کنند و قدرت بیابند همان تندروی‌ها و خسارت‌های تجربه‌شده را این بار آنها تکرار خواهند کرد. این گروه‌ها اکنون که قدرت ندارند، نمی‌توانند با هم کنار بیایند و گفت‌وگو کننـــد و حول یک مجموعه از ارزش‌های مشـــترک همکاری داشته باشند، پس هیچ اطمینانی نیست که اگر هر کدام از آنها در آینده پس از جمهوری اسلامی حاکم شوند، وضعیت بهتری داشته باشیم. پس بهتر اســـت یک بار دیگر بخت خود را برای اصلاح همین ساختار کنونی بیازماییم و ما دوباره تغییرات ویرانگر را تجربه نکنیم.

دغدغه من پایداری و امنیت ایران است. مساله من مردم ایران هســـتند که گوشت و پوست و استخوان دارند و احساس دارند و درد می‌کشند و ناخرسندند و همه افق‌های امیدبخش در برابر آنها تیره شده است. ما باید راهی برای کاهش این درد و رنج بیابیم. از هر طریقی که کم‌خسارت‌تر و صلح‌جویانه‌تر و انسانی‌تر باشـــد و البتـــه هرچـــه زودتر. و دســـت‌کم برای من مطلوب‌ترین حالت (سریع‌ترین و کم‌هزینه‌ترین) این است که جمهوری اسلامی خودش دست به اصلاحات ساختاری در خویش بزند و روندهای مخرب گذشته را متوقف کند.

پیام‌رسان ایرانی «بیسفون» تعطیل می‌شود

پایانِ بدون شروع!

«جهان‌صنعت»–پیام‌رسان بومی «بیسفون» با ارسال اعلان به کاربران خود اعلام کرد به دلایل متعدد تصمیم به توقف فعالیت خود گرفته است. این پیام‌رسان بعد از هشت سال فعالیت از روز ۱۵ اسفند تعطیل می‌شود. «بیسفون» در سال ۹۳ در نمایشگاه «تلکام» به صورت رسمی فعالیت خود را شروع کرد و در سال ۹۴ بیش از دو میلیون کاربر فعال داشت. از زمستان سال ۹۶ با اجرای قانون مسدودسازی تلگرام، هفت پیام‌رسان داخلی (سروش، گپ، آی‌گپ، بله، ایتا، بیسفون پلاس و ویسپی) توسط مرکز ملی فضای مجازی انتخاب شدند تا مورد حمایت دستگاه‌های مسوول قرار گیرند که در نهایت در ابتدای سال ۹۷ «بیسفون» به همراه دو پیام‌رسان بومی دیگر وام پنج میلیارد تومانی برای توسعه خود از وزارت ارتباطات دریافت کرد. «بیسفون» جزو معدود مسنجرهایی بود که حضورش ارتباطی به فیلترینگ تلگرام نداشته و مدت‌ها قبل از راه‌اندازی تلگرام در ایران فعالیت داشته است. جالب است بدانید این پیام‌رسان قابلیت کانالی که حتی بسیاری از پیام‌رسان‌های معروف آن روزهای دنیا نیز نداشتند، در «بیسفون» تعبیه شده بود ولی به دلیل عدم صدور مجوز، به کاربران عرضه نشد.

■ شروع فعالیت «بیسفون»

پیام‌رسان «بیسفون» توسط شرکت «تراشه سبز» ساخته شد و از سال ۹۱ تا ۹۳ کارهای توسعه نرم‌افزار انجام شد و برای نخستین بار در سال ۹۳ و در نمایشگاه «تلکام» از این محصول رونمایی شد. امکانات پیام‌رسان «بیسفون» تقریبا شبیه تلگرام است. طبق ادعای مدیران و عوامل اجرایی تیم «بیسفون» کانال که امروزه در تلگرام از ویژگی‌های اصلی است را پیش از تلگرام راه‌اندازی کرده بودند. مدیرعامل «بیسفون» درباره این موضوع گفته بود: «ما اولین شرکتی بودیم که در دنیا کانال را طراحی کردیم و تا پیش از آن هیچ کانالی در این نوع نرم‌افزارها وجود نداشت. با دوستان ایده‌پرداز برای ایجاد یک‌شبه رسانه موضوعاتی را مطرح کردیم که بحث کانال به وجود آمد و آن را ایجاد کردیم.» در الکامپ ۹۳ این نرم‌افزار به صورت رسمی در بستر اندروید وiOS ارائه شد و به تدریج قابلیت چت و گروه نیز به آن اضافه شد. این پیام‌رسان در مدت فعالیت خود تاکید زیادی بر حفظ حریم شخصی کاربران داشت. به گفته مدیرانش آنها با اضافه کردن ویژگی پیام امن Secret Chat الگوریتمی را ایجاد کرده بودند که حتی با دستور قضایی برای شنود یا رصد پیام‌ها باز هم نمی‌توانستند به محتوای کاربران دسترسی داشته باشند. همچنین در توضیحات معرفی پیام‌رسان خود تاکید می‌کردند «به‌واسطه پروتکل اختصاصی خودمان، مسائل امنیتی در زمینه هک و حوزه‌های مشابه را رعایت کرده‌ایم و به جرات می‌توانیم بگوییم که امن‌ترین پیام‌رسان داخلی هستیم.» شعار تبلیغاتی آنها در نمایشگاه و روی بیلبوردها «نگران تیک سوم نباش!» بود که نشان از این حفظ حریم شخصی داشت.

■ سرنوشت وام ۵ میلیارد تومانی

«بیسفون» ابتدای سال ۹۷ از وزارت ارتباطات وام پنج میلیارد تومانی دریافت کرده بود. وزارت ارتباطات برخی امکانات زیرساختی را نیز به شکل رایگان در اختیار پیام‌رسان‌های بومی قرار داده بود که مشخص نیست «بیسفون» از این امکانات نیز استفاده کرده است یا خیر. در راستای اجرای این سیاست‌ها و اقدامات ساماندهی پیام‌رسان‌های اجتماعی با رویکرد بسترهای داخلی، وزارت ارتباطات اخیرا تسهیلات پنج میلیارد تومانی را برای برخی پیام‌رسان‌های معرفی‌شده از سوی مرکز ملی فضای مجازی در نظر گرفته که به گفته محمدجواد آذری‌جهرمی وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات از جمله وام‌های ویژه بوده و قرار است با سود هشت درصد به شکل سه ساله ارائه شود. بنابراین ذی‌نفعان دریافت این وام که اسامی آنها به پست‌بانک ایران معرفی شده، پس از مدت سه سال باید علاوه بر اصل رقم تسهیلات، یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون تومان دیگر هم به عنوان سود به بانک بازگردانند. تنها موردی که نارضایتی ذی‌نفعان را به دنبال داشت، دریافت وثیقه‌های ملکی و ضمانتنامه‌های معمولی از سوی بانک‌ها بود که وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات در نشست خبری آنلاین خود صراحتا عنوان کرد: این وام‌ها با مدت زمان استمهال بالا، سود کم و با حداقل تضمین‌های لازم است. با توجه به اینکه ضمانتنامه‌هایی که برای این پیام‌رسان‌ها در نظر گرفته شده، برخی نمی‌توانستند آن را پاس کنند بنابراین تقلیل یافت و پست‌بانک خواسته تا پشت سفته آنها را ضامن معتبری امضا کند. اغلب پیام‌رسان‌های داخلی با وجود اینکه شرایط دریافت این تسهیلات بهبود یافته اما معتقدند که یافتن ضامنی معتبر برای امضای پشت سفته‌ها کار سختی است. یکی از مدیران توسعه نرم‌افزار یکی از پیام‌رسان‌های داخلی نیز عنوان کرد: متاسفانه سودی که برای بازپرداخت در نظر گرفته شده بسیار بالاست. رقم پنج میلیارد تومانی که به عنوان تسهیلات در اختیار ما قرار گرفته به سرعت صرف تامین تجهیزات مورد نیاز می‌شود و تنها چیزی که برای ما می‌ماند بازپرداخت شش میلیارد و ۲۰۰ میلیون تومانی است. وی عنوان کرد: با وجود اینکه تخفیف پهنای باند برای استفاده از پیام‌رسان‌های داخلی تا یک‌سوم تعرفه عادی اینترنت ارائه شده اما باید مسوولان و متولیان امر به فکر راه چاره و بسط حمایت‌هایشان باشند. او افزود: در نظر گرفتن قوانینی نظیر ممنوعیت استفاده نهادها و موسسات دولتی و عمومی غیردولتی از پیام‌رسان‌های اجتماعی خارجی هرچند تسهیلگر است اما بخش عمده کاربران پیام‌رسان‌ها را مردم عادی تشکیل می‌دهند و باید به فکر راهکارهای فرهنگ‌سازانه بود. وی خاطرنشان کرد: اغلب رسانه‌های داخلی کشور به صراحت روی یک پیام‌رسان خارجی یعنی تلگرام مانور می‌دهند و حتی حاضر به تبلیغ پیام‌رسان‌های داخلی نیستند. آیا در چنین شرایطی می‌توان توقع داشت که مردم با تسهیلات فراهم‌شده در پیام‌رسان‌های داخلی آشنا شده یا اصلا از مزایای این پیام‌رسان‌ها باخبر باشند؟!

■ دلایل عدم استقبال مردم از پیام‌رسان‌های داخلی

ابهاماتی درباره عدم اقبال عمومی و اعتماد جامعه به پیام‌رسان‌های داخلی، علل و عوامل عدم تامین نیازهای آنان، عدم برخورداری پیام‌رسان‌ها از ساختار مناسب در طراحی و پیاده‌سازی نرم‌افزار، تاثیر عدم برخورداری از تجربه و تخصص در ارائه خدمات، تاثیر فیلترینگ و عدم مسدودسازی کامل تلگرام و نیز نقش تلگرام طلایی و هاتگرام تاکنون مطرح شده که بعضی ناشی از عوامل عملکردی پیام‌رسان‌ها و بعضی دیگر ناشی از عدم ایفای نقش بخش‌های حاکمیتی در اجرای وظایف تعیین‌شده در سند سیاست‌ها و اقدامات ساماندهی پیام‌رسان‌های اجتماعی است. تحلیلگران بر این عقیده‌اند که در واقع یکی از مشکلات اساسی پیام‌رسان‌های داخلی، عدم اعتماد و اطمینان کاربران نسبت به صیانت از حریم خصوصی است. برای کاربر پیام‌رسان، مهم‌ترین مولفه، «اعتماد» بوده و لازم است حس اعتماد و امنیت را به کاربر داد به گونه‌ای که بتواند با خیال راحت پیام‌ها و تصاویر خود را به اشتراک بگذارد و نگران انتشار بدون اجازه آن نباشد. مصوبه شورای‌عالی فضای مجازی نیز بر اعتمادسازی و صیانت از حریم خصوصی افراد در پیام‌رسان‌های داخلی که می‌تواند رونق این شبکه‌ها را در میان کاربران ایرانی تضمین کنند، تاکید دارد. البته با وجود تمهیدات و تاکیدات انجام‌شده، کماکان موضوع حفاظت از اطلاعات مردم در شبکه‌های اجتماعی از جمله موضوعاتی است که بسیار مورد توجه قرار گرفته تا جایی که رهبر معظم انقلاب نیز بر لزوم حفظ امنیت حریم داخلی افراد در فضای مجازی تاکید و تعرض به آن را «حرام شرعی» عنوان کردند. از طرفی کاربر نیز باید بداند اگر با مشکل و چالشی در این پیام‌رسان‌ها مواجه شد یا اطلاعات وی بدون اجازه منتشر شد، با کدام قانون و مرجع قانونی می‌تواند برای استیفای حقوق خود اقدام کند. اما هنوز به کاربر داخلی این حس منتقل نشده که پیام‌رسان‌های داخلی موظف به رعایت موارد قانونی بوده و مراجع مطمئنی نیز برای رسیدگی وجود دارد. بدیهی است پیام‌رسان‌ها نیز مهم‌ترین دلیل برای حفظ حیات خود را مشتری‌مداری می‌دانند که این موضوع هم بر جلب اعتماد، بنا نهاده می‌شود. بنابراین شورای‌عالی فضای مجازی کشور بیشترین تمرکز خود را بر ساماندهی فضای مجازی بر اساس سند الزامات شبکه ملی اطلاعات، مدیریت و امنیت فضای مجازی معطوف کرده است. در این طرح مقوله امنیت شامل امنیت کاربر، امنیت سرور و امنیت ارتباطات، از موضوعات مهمی است که مورد توجه قرار گرفته زیرا امنیت در مقابل هک و دستبرد اطلاعاتی، شکستن حریم خصوصی افراد و انتشار اطلاعات مربوط به افراد می‌تواند باعث ناامنی روانی و اجتماعی شده و پیامدهای جبران‌ناپذیری را به همراه داشته باشد. در همین راستا سند حمایت از موضوع «داده» که این موضوع را قانونی و لازم‌الاجرا می‌کند نیز تهیه شده و در دستور کار شورای‌عالی فضای مجازی قرار دارد اما هنوز مصوب نشده است.

■ پایان راه «بیسفون»

«بیسفون» یکی از پیام‌رسان‌های بومی مورد حمایت بعد از فیلترینگ تلگرام به شمار می‌آمد اما حالا این شرکت در پیامی در کانال خود به کاربران اعلام کرده سرورهای خود را از نیمه اسفند برای همیشه خاموش می‌کند. در حال حاضر این اپلیکیشن در کافه‌بازار برای دانلود وجود ندارد. این پیام‌رسان در اطلاعیه‌ای خطاب به کاربران نوشت: «کاربران عزیز و فهیم «بیسفون» پس از هشت سال فعالیت در «بیسفون» به دلایل متعدد تصمیم به توقف فعالیت «بیسفون» گرفته‌ایم. از شما که همواره همراه و پشتیبان ما در توسعه و گسترش «بیسفون» بوده‌اید بی‌نهایت سپاسگزاریم و امیدواریم بتوانیم پس از رفع مشکلات مجددا با قدرت به عرضه این خدمات بازگردیم. از شما خواهشمندیم اطلاعات و فایل‌های مورد نیاز خود را تا پیش از ۱۵ اسفند ۱۳۹۹ از «بیسفون» بردارید چون پس از این تاریخ دسترسی به «بیسفون» مقدور نخواهد بود. از همکاری شما سپاسگزاریم.»

نگاه

درآمد ۵۰ میلیارد دلاری اپل از خودرو

هارش کومار تحلیلگر ارشد پایپر سَندلر در یادداشتی خطاب به سرمایه‌گذاران، موضوعات مربوط به تولید خودرو اپل و درآمدزایی این بخش را توضیح داده است. به اعتقاد وی، اپل تا سال ۲۰۳۰ می‌تواند با بهره‌گیری از فروش سخت‌افزاری و بخش خدمات خودرو، بیش از ۵۰ میلیارد دلار درآمد کسب کند. البته باید به این نکته نیز اشاره کرد که تخمین کومار بر مبنای تصاحب تنها یک درصد از سهم بازار خودرو است بنابراین درآمد اپل می‌تواند بسیار بیشتر نیز باشد. او می‌نویسد: به طور کلی فکر می‌کنم ورود اپل به بازار خودرو کاملا منطقی است. همانند سایر پیشنهادهای سخت‌افزاری، این شرکت می‌تواند همزمان با جلوگیری از خطر شکل‌گیری بازار، در زمان اوج اختلال در فناوری وارد این حیطه شود.

تاکنون شایعات ضدونقیضی درباره پروژه تایتان منتشر شده است. طبق پیش‌بینی برخی گزارش‌ها، پروژه اپل بر توسعه فناوری برای تسهیل ساخت خودرو خودران متمرکز است و این احتمال وجود دارد که اپل تصمیم بگیرد اولین خودرو خود را در مقیاس کوچک‌تر و مجهز به سیستم کارپلی به‌روزشده یا رابط کاربری وسیله نقلیه با مارک تجاری اپل برای استفاده در محصولات سایر خودروسازان انتخاب کند.

بااین‌حال، کومار معتقد است کوپریتنویی‌ها در حال تولید وسیله نقلیه الکتریکی تمام‌عیار با مارک تجاری خود است. به‌ادعای کومار، اپل با تولید خودروی مستقل می‌تواند تمامی جنبه‌های طراحی، ازجمله سخت‌افزار و پلتفرم نرم‌افزاری آن را کنترل کند.

براساس گزارش‌های قبلی، ورود اپل به صنعت خودروی الکتریکی احتمالا به بهبود تجربه رانندگی با ادغام سخت‌افزار و نرم‌افزار و خدمات منجر خواهد شد. این شرکت می‌تواند وارد صنعتی بزرگ با رشد سریع شود و به‌طرز چشمگیری تجربه کاربر را بهبود ببخشد. تحلیلگران بر این باورند که فرصت کسب درآمد اضافه از بخش خدمات صنعت خودرو می‌تواند بیش از خود تجارت خودرو باشد.

طبق گزارش‌های اخیر، کومار خاطرنشان می‌کند اپل ممکن است تولید ۱۰۰ هزار وسیله نقلیه را در سال ۲۰۲۴ هدف قرار دهد. او تخمین می‌زند اپل با داشتن ۱/۰ درصد از سهم بازار خودرو می‌تواند پنج‌میلیارد دلار درآمد کسب کند و اگر تا سال ۲۰۳۰ این رقم به یک درصد افزایش یابد، اپل دست‌کم ۵۰ میلیاد دلار درآمد به‌دست خواهد آورد. هارش کومار بر این باور است که اکنون زمان مناسبی برای ورود اپل به بازار خودرو خواهد بود. بازه یادشده ظاهرا به‌دلیل شریط مناسب برای ایجاد نوآوری در فناوری در نظر گرفته شده و از قرار معلوم، اهالی کوپرتینو می‌توانند با بهره‌گیری از رشد، بلوغ، تجربه و درآمد حاصل از محصولاتی همچون آیفون و مک، روند توسعه خودروی یادشده را تسریع کنند.

به طور کلی گفته می‌شود دلیل اصلی علاقه اپل به صنعت خودرو به این اصل مهم مرتبط می‌شود که کل بازار آدرس‌پذیر (TAM) آن با ارزش تقریبا ۲/۵۵ تریلیون دلار، بسیار گسترده‌تر از بازار ۴۲۰ میلیارد دلاری گوشی هوشمند است. افزون بر این، اپل به‌لطف محبوبیت محصولاتش، از پایگاه کاربری بیش از یک میلیارد نفری بهره می‌گیرد، از این رو، Apple Car مستقلا می‌تواند خدمات را کاملا ادغام کند و گسترش دهد.

با استناد به گفته تحلیلگران پیشین، انتظار می‌رود از نظر درآمد Apple Car وسیله نقلیه‌ای شاخص باشد و کوپرتینویی‌ها احتمالا در ابتدا فرآیند ساخت خارج از شرکت را به ادغام عمودی ترجیح خواهند داد. ظاهرا حاشیه سود ناخالص بسیار کمتر از سایر محصولات سخت‌افزاری اپل خواهد بود، اما درآمد ۷۰ تا ۱۰۰ میلیارد دلار از TAM، در رده خودروهای برتر می‌تواند به ۷۰۰ میلیارد دلار برسد. علاوه‌براین، گمان می‌رود مولفه اصلی درآمد خدمات باشد. خدمات می‌تواند حاشیه سود کم صنعت را بهبود بخشد، به‌ویژه زمانی که پای اکوسیستم اپل در میان باشد؛ بنابراین، وسایل نقلیه کاملا خودران بیشتر از بخش خدمات می‌توانند درآمد کسب کنند.

کومار معتقد است حتی اگر اپل خودرویی با مارک تجاری مستقل تولید کند، برای تولید واقعی‌اش باید از بازوی تولیدی تولیدکننده شخص ثالث استفاده کند. به‌گفته او، اپل محصولات سخت‌افزاری خود را مونتاژ نمی‌کند؛ بااین‌حال، توسعه اپل در زمینه فناوری وسایل نقلیه سال‌هاست که در دست‌انجام‌است. به‌همین‌ترتیب، کومار پیش‌بینی می‌کند این خودرو می‌تواند از فناوری پیشرفته‌تر و به‌روزتری در مقایسه با رقبا برخوردار باشد. در پایان، گفته می‌شود بزرگ‌ترین مانع در فرآیند تولید خودروی یادشده یافتن شریک تجاری برای برون‌سپاری تولید است، زیرا کومار خاطرنشان می‌کند خودروسازان نمی‌خواهند فاکسکان صنعت خودرو باشند.

رمزارز

تعداد تخمینی کاربران رمزارز از ۱۰۰ میلیون نفر گذشت

زومیت– تعداد کاربران جهان ارزهای دیجیتال را ۱۶ درصد افزایش داده است. صرافی و ارائه‌دهنده کارت اعتباری کریپتو طبق گزارشی جدید، مجموع جهانی کاربران رمزارز را از ۶۶ میلیون نفر در می ۲۰۲۰ به ۱۰۶ میلیون نفر تا ژانویه ۲۰۲۱ تخین زده است.

با توجه به پیچیدگی ارتباط والت‌هایی یکتای رمزارز با تعداد اشخاص، روش وب‌سایت کریپتو با استفاده از داده‌های بلاکچین و پارامترهای ترکیبی تخمین جداگانه‌ای را برای دو بازار بزرگ رمزارز یعنی بیت‌کوین و اتریوم محاسبه کرده است. از تجمع این داده‌ها می‌توان رشد جهانی کاربران را در طول زمان مشخص کرد. از میان هشت ماه سپری‌شده، ژوئن و آگوست ۲۰۲۰ و ژانویه ۲۰۲۱ شاهد بیشترین رشدها بوده‌اند. طبق قاعده کلی Crypto.com این رشد را در ارتباط با قیمت بیت‌کوین می‌داند، اما با بررسی ارتباط داده بین دو کوین (بیت‌کوین و اتر) اطلاعات بیشتری به دست می‌آید. رشد کاربران در آگوست ۲۰۲۰ با هدایت اتر و به‌دلیل محبوبیت امور مالی غیرمتمرکز بود. در پاییز و زمستان، پشتیبانی پی پال پرداخت با رمزارز در آمریکا و در نوامبر ۲۰۲۰ سرمایه‌گذاری توسط شرکت‌های گری اسکیل و میکرو استراتژی که با خریدهای قوی بیت‌کوین همزمان بود، باعث رشد بیشتر تعداد کاربران شد. در ژانویه ۲۰۲۱، تعداد جهانی کاربران بیت‌کوین تا ۷۱ میلیون و اتر ۱۴ میلیون نفر تخمین زده شد. هر یک از این کوین‌ها شاهد افزایش ناگهانی کاربران به ترتیب با ۳۰/۲ و ۱۳/۱ درصد بود.

هرچند باید بعضی از محدودیت‌های آمار به دست‌آمده توسط وب‌سایت کریپتو را مد نظر گرفت. این آمار طبق داده‌های روی بلاکچین‌های بیت‌کوین و اتریوم و داده‌های داخلی این وب‌سایت به دست آمده و شامل آمار معاملاتی که روی بلاکچین نیست، نمی‌شود. وب‌سایت کریپتو باید تعداد کاربرانی که هنوز روی شبکه رمزارز داشتند را در مقابل کسانی که دارایی‌های خود را فروخته بودند نیز در نظر می‌گرفت. همچنین این آمار باید جهت واریزها بین صرافی‌ها را مدنظر قرار می‌داد.

خبر

سرمایه‌گذاری یک میلیارد دلاری فیس‌بوک در حوزه خبر

ایسنا– فیس‌بوک متعهد شد ظرف سه سال آینده حداقل یک میلیارد دلار در صنعت خبر سرمایه‌گذاری کند. تعهد این شبکه اجتماعی برای سرمایه‌گذاری در صنعت خبر پس از اعلام سرمایه‌گذاری یک میلیارد دلاری گوگل در سال گذشته انجام می‌شود. غول‌های فناوری بر سر مدل کسب‌وکار و همچنین انتشار اطلاعات نادرست در پلتفرمشان زیر ذره‌بین رفته‌اند.

فیس‌بوک اخیرا با دولت استرالیا بر سر قانون پیشنهادی برای وادار کردن غول‌های فناوری برای بستن قرارداد با ناشران و پرداخت پول به آنها بابت نمایش محتوایشان در پلتفرم‌های خود، به بن‌بست رسیده بود. با این حال پس از سلسله مذاکراتی که با مقامات استرالیایی داشت و موافقت دولت استرالیا برای اصلاح قانون پیشنهادی، روز سه‌شنبه اعلام کرد صفحات خبری استرالیایی را برمی‌گرداند.

مسدود شدن موقتی صفحات خبری استرالیایی، صنعت خبر جهانی را شوکه کرد و انتقاد گسترده سیاستمداران و ناشران جهانی را در پی داشت.

فیس‌بوک در تشریح جزئیات این اقدام گفت: ممنوعیت اخبر مربوط به سوءبرداشت اساسی از ارتباط میان این شرکت و ناشران خبری بود. همچنین اذعان کرد برخی از محتوای غیرخبری در زمان مسدود شدن صفحات خبری به طور ناخواسته فیلتر شدند.

بر اساس گزارش رویترز، فیس‌بوک روز چهارشنبه اعلام کرد از سال ۲۰۱۸ حدود ۶۰۰ میلیون دلار در صنعت خبر سرمایه‌گذاری کرده است. این شبکه اجتماعی همچنین اعلام کرد با ناشران خبری در آلمان و فرانسه در خصوص قراردادی برای پرداخت پول برای محتوای خبری آنها سرگرم مذاکره است.

دانشمندان در حال ساخت «دوقلوی دیجیتال زمین» هستند

آی‌ای– دانشمندان در حال توسعه یک «دوقلوی دیجیتال» زمین هستند تا به کمک آن بتوانند وقایع مربوط به گرمایش جهانی که در آینده رخ خواهد داد را پیش‌بینی کنند.

در بیانیه مطبوعاتی موسسه فناوری فدرال زوریخ آمده که نسخه دیجیتالی کل زمین به آنها امکان می‌دهد بتوانند تمام سناریوها را بررسی کنند تا پیش‌بینی کنند که در آینده چه چیزی رخ خواهد داد.

مطالعه «دوقلوی دیجیتال» در تحقیقی که این ماه در مجله Nature Climate Change منتشر شده به عنوان «شبیه‌سازی سیستم زمین» توصیف شده است. به گفته محققان این سیستم از چارچوب روش شناختی مرتبط در پیشرفت‌های استثنایی در پیش‌بینی عددی آب و هوا استفاده خواهد کرد.

هدف این است که این مدل بتواند تاثیرات سیاست‌های اقلیمی و سایر عوامل را قبل از وقوع بررسی کند که این موضوع بهترین راه برای کاهش اثرات گرمایش جهانی است.

این سیستم بخشی از یک پروژه ۱۰ ساله است که توسط اتحادیه اروپا تحت عنوان Destination Earth در حال اجرا است. هدف از این پروژه قرار دادن بشریت در مسیر درست دستیابی به کربن خنثی خالص تا سال ۲۰۵۰ است.

دانشمندان Destination Earth می‌گویند آنها برای ساخت مدلی با قابلیت شبیه‌سازی شرایط پیچیده آب و هوایی با دانشمندان و مهندسان کامپیوتر همکاری نزدیک خواهند داشت.

در بیانیه مطبوعاتی یادشده همچنین آمده است که محققان از هوش مصنوعی و کلان داده برای «سرعت بخشیدن به شبیه‌سازی‌ها و به دست آوردن مهم‌ترین اطلاعات از مقادیر زیادی داده» استفاده خواهند کرد.

سیستم اینترنت اشیا برای رصد سلامت خاک ابداع شد

مهر– گروهی از محققان با همکاری پژوهشگر ایرانی یک سیستم اینترنت اشیا برای رصد سلامت خاک ابداع کرده‌اند که با استفاده از پنل خورشیدی انرژی مورد نیازش را تامین می‌کند.

ارزیابی معمول سلامت خاک نیاز به نمونه‌برداری فشرده میدانی و تجزیه و تحلیل آزمایشگاهی دارد. هرچند با کمک این روش می‌توان به نتایج دقیقی دست یافت، اما ممکن است علاوه بر پرهزینه و وقت‌گیر بودن، برای ردیابی مداوم خصوصیات خاک مناسب نباشد.

اکنون به نظر می‌رسد پیشرفت در توسعه حسگرهای خاک و فناوری‌های بی‌سیم جایگزین نمونه‌برداری و نظارت آفلاین میدانی شود.

در همین راستا گروهی از محققان آمریکایی و پرویی با همکاری رحیم رحیمی پژوهشگر ایرانی در دانشگاه پرودو، پژوهشی انجام داده‌اند که در نشریه IEEE Internet of Things Journal نیز منتشر شده است. آنها در این پژوهش از توسعه به‌کارگیری و تایید یک سیستم اینترنت اشیا برای رصد سلامت خاک خبر داده‌اند.

این سیستم پیشنهادی «واحد نظارت بر سلامت خاک» (SHMU) نام دارد و شامل نود انتهایی است که با کمک انرژی خورشید فعال می‌شوند. می‌توان این نودها را برای مدتی طولانی در محیط نصب کرد.

هر SHMU دمای خاک، رطوبت ، هدایت الکتریکی، دی‌اکسیدکربن و اطلاعات موقعیت جغرافیایی را با استفاده از فناوری رادیویی LoRaWAN به صورت بی‌سیم انتقال می‌دهد. اطلاعات ارسالی به وسیله یک دروازه LoRaWAN دریافت می‌شود. در مرحله بعد این دروازه اطلاعات را برای ذخیره‌سازی و تجزیه و تحلیل بلندمدت در یک سرور بارگذاری می‌کند. کاربران می‌توانند اطلاعات به دست آمده را از طریق داشبورد مبتنی بر وب مشاهده کنند.

برای اعتبارسنجی سیستم توسعه یافته آزمایش‌های مختلفی انجام شد که به شرح زیر است:

۱- شبکه‌ای شامل ۸ SHMU به مدت چند هفته در یک مزرعه نصب شدند و معیارهای سلامت خاک با استفاده از داشبورد سلامت خاک تجزیه و تحلیل شد.

۲- با اضافه کردن یک حسگر اضافی دی‌اکسیدکربن، انعطاف‌پذیری سیستم نشان داده شد. این حسگر یک متغیر اضافی که به طور مستقیم با سلامت خاک مرتبط است را رصد و ثبت می‌کرد.

۳- متوسط مصرف برق یک سیستم SHMU (شامل حسگرهای مرتبط) ۱۳ میلی‌آمپر برآورد شده است. با توجه به این اطلاعات، یک باتری لیتیوم یونی می‌تواند انرژی چند روز سیستم را تامین کند.

۴- یک پنل خورشیدی ۷ در ۶/۵ سانتیمتری قادر به شارژ باتری در ۱۴ روز و همچنین تامین برق مورد نیاز SHMUبود.

خبر

معاون وزیر صنعت خبر داد

رشد ۳ برابری انتشار اوراق شرکت‌های صنعتی و معدنی در ۱۰ ماهه ۹۹

ایرنا- معاون طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: در ۱۰ ماه امسال هشت‌هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان انواع اوراق برای شرکت‌های صنعتی و معدنی منتشر شده که بیش از سه برابر مجموع اوراق منتشر شده در سال ۹۸ است.

«سعید زرندی» در جلسه بهره‌گیری معادن از ظرفیت بازار سرمایه که با حضور معاونان وزارت صنعت و رییس سازمان بورس برگزار شد، افزود: با توجه به تعاملات خوب انجام شده با سازمان بورس اوراق بهادار، امکان ورود معادن به بازار سرمایه در قالب شرکت‌های سهامی عام پروژه یا صندوق‌های جسورانه اکتشاف و بهره‌برداری فراهم شده است.وی افزود: با توجه به گستردگی جغرافیایی و موضوعی معادن کشور، این امکان وجود دارد که معادن به صورت منطقه‌ای و استانی یا با توجه به ذخایر معادن که از نوع فلزی آهنی و یا غیرآهنی هستند دسته‌بندی شده و با تشکیل هیات موسسان از فعالان معتبر بخش معدن و صنایع معدنی، موجبات تاسیس شرکت سهامی عام پروژه و تامین مالی از طریق پذیره‌نویسی مردمی فراهم شود.زرندی ادامه داد: با این ابزار، امکان ایجاد شرکت‌های بزرگ معدن و صنایع معدنی و سرمایه‌گذاری‌های کلان در پایین‌دست نیز فراهم شده و این شرکت‌ها می‌توانند با ساختار مالی شفاف و پویا موجبات توسعه بخش معدن را فراهم کنند.وی گفت: در حوزه واگذاری معادن تعطیل نیز جلسات اولیه با فعالان بخش برگزار شده تا با تاسیس هیات موسس و اخذ مجوزهای لازم و واگذاری ۸۲ معدن تعطیل و راکد در اختیار دولت به این شرکت سهامی عام، مردم در توسعه معادن شریک شوند.معاون طرح و برنامه وزارت صنعت افزود: در حوزه صندوق‌های جسورانه اکتشاف نیز ایمیدرو آمادگی کامل خود را برای واگذاری پهنه‌های مرغوب از طریق این صندوق‌ها اعلام کرده و اقدام خوبی نیز در این زمینه انجام شده که در مسیر اخذ مصوبه‌های قانونی لازم است. وی همچنین گفت: تلاش زیادی برای پیوند بخش صنعت و معدن به بازار سرمایه چه در عرضه اولیه، انتشار اوراق و غیره انجام شده که البته در بخش معادن باید شرایط را بیشتر تسهیل کنیم.زرندی بیان کرد: در ۱۰ ماهه امسال هشت‌هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان انواع اوراق برای شرکت‌های صنعتی و معدنی منتشر شده که بیش از سه برابر مجموع اوراق منتشر شده در سال ۹۸ است. این مقام مسوول گفت: تا پایان دی‌ماه ۷۰ شرکت صنعتی، معدنی و تجاری به تایید هیات پذیرش بازار سرمایه رسیده که بیش از عملکرد کل سال ۹۸ بوده است.

معاون آموزش و پژوهش وزارت صمت:

نیازی به جمع‌آوری نیروی خارجی برای رفع مشکلات صنعت نیست

وزارت صمت- معاون، آموزش، پژوهش و فناوری وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: نیازی به جمع‌آوری نیروی خارجی وجود ندارد و با فراهم آوردن شرایط سازمانی مناسب به اهداف خود در صنعت دست خواهیم یافت.«برات قبادیان» در هجدهمین همایش ملی تعالی سازمانی در سازمان مدیریت صنعتی افزود: جوانان ایران عاشق غرب نیستند و با حداقلی از رفاه و ابزار کار حاضرند به کشور خدمت کنندوی با اشاره به طرح تاپ (طرح توانمندسازی تولید و توسعه پایدار) تصریح کرد: تاپ از طرح‌های موثری است که در وزارت صنعت، معدن و تجارت به منظور ارج نهادن به سرمایه انسانی دانشگاهی برای حل مشکلات امروز و جامه عمل پوشاندن به ایده‌آل‌های فردا به اجرا درآمده است.قبادیان به اساتید توصیه کرد تا با معرفی سامانه تاپ به دانشجویانی که در آستانه انتخاب موضوع پایان‌نامه قرار دارند، جوانان را در بخش‌هایی که صنعت به آنها نیازمند است، مشغول به کار کنند.معاون آموزش، پژوهش و فناوری وزارت صنعت همچنین از امضای تفاهم‌نامه با وزارت علوم با موضوع جذب اساتید در مقطع پسادکترا یا فرصت مطالعاتی در صنعت که زمینه ارتقای سطح فناوری و دانش‌بنیان کردن تولیدات را فراهم می‌کند، خبر دادقبادیان در پایان از مدیرعامل سازمان مدیریت صنعتی خواست تا برنامه‌های خود را روی تربیت مدیران کشور متمرکز کند تا کمبود و ضعف مدیریت در کشور برطرف شودوی موضوع رشد سریع در فضای دیجیتال و تحول فناوری‌هایی همچون مریخ نورد توسط بشر را یادآورشد و گفت: انسان به دنبال خلق جهانی است که تصور آن پیش از این ممکن نبود.معاون آموزش، پژوهش و فناوری وزارت صنعت، سرمایه‌های کشور را به سه دسته سرمایه انسانی، سرمایه طبیعی و سرمایه‌های ساخته دست انسان تقسیم کرد و گفت: انسان سرمایه اصلی و نقطه مرکزی ما برای توسعه است که نباید نادیده گرفته شود.

واگذاری ناموفق یک کارخانه دیگر

بحران در کارخانه‌ای که زمانی صادرکننده نمونه بود

ایلنا- حدود هشت سال و شش ماه از زمان واگذاری کارخانه کاشی نیلوی گلدشت نجف‌آباد اصفهان به بخش خصوصی می‌گذرد. گویا، بحران در این کارخانه با ۴۱ سال سابقه تولید و کسب عنوان صادرکننده نمونه کشور از دوران «خصوصی‌سازی» آغاز شد و اوج دوران رکود را نیز تجربه کرد. خبرها حاکی از آن است که این کارخانه همچنان وضعیت باثباتی ندارد و مشکلات آن روندی صعودی دارد.بنا به گفته نماینده نجف‌آباد در مجلس، در قرارداد واگذاری بنا بوده تا مبلغ مورد نظر در سه مرحله از سوی خریدار به سازمان تامین اجتماعی پرداخت شود، در حالی که خریدار یک قسط پرداخت کرده است. منابع این قسط از محل فروش وسایل داخل کارخانه تامین می‌شود.پس از واگذاری به بخش خصوصی، این کاشی‌سازی دچار مشکلات مدیریتی و نقدینگی شد و در پی آن کارگران بارها مقابل کارخانه، فرمانداری و استانداری اصفهان تجمع کردند و دریافت حقوق و مزایای خود و برطرف شدن این واحد تولیدی را خواستار شدند.محمد مغزی (رییس اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی نجف‌آباد) درباره این واحد تولیدی توضیح داد: واحدهایی از این دست، شرایط مختص به خودشان را دارند. این کارخانه متعلق به شرکت سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی بود که در شهریور ۹۱ به شرکت سفیر تجارت اسپادانا واگذار شد.او ادامه داد: در زمان واگذاری، این شرکت با ۸۷ درصد از ظرفیت داخلی خود کار می‌کرد. این روزها، ظرفیت این کارخانه به ۶۰ درصد توان تولیدی خود رسیده و ۲۷۰ کارگر در سه شیفت کاری در حال حاضر اشتغال دارند.در سال ۹۵، این کارخانه به طور کامل تعطیل شد و چرخ‌های تولید از حرکت ایستاد. پس از راه‌اندازی مجدد در آذرماه ۹۷، حدود ۳۰ درصد از کارگران به کار خود بازگشتند.به گفته مغزی، تنها کارگرانی توانستند در زمان راه‌اندازی مجدد به کار خود بازگردند که سابقه طولانی‌تری داشتند.

در هفتاد و دومین جلسه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی مطرح شد

خسارت خاموشی شهرک‌های صنعتی را چه کسی می‌پردازد

اتاق تهران

نمایندگان بخش خصوصی و دولتی در هفتاد و دومین جلسه شورای گفت‌وگوی استان تهران که در اتاق بازرگانی تهران برگزار شد، خسارات ناشی از قطعی برق در شهرک‌های صنعتی را مورد بررسی قرار دادند و از ضرورت جبران این خسارات گفتند. همچنین مساله دریافت عوارض از شرکت‌های پخش توسط شهرداری تهران مطرح شد که با توجه به رای دیوان عدالت اداری مبنی بر غیرقانونی بودن این عوارض، بخش خصوصی درخواست تمکین شهرداری به این رای قانونی را مطرح کرد.

در این جلسه که با حضور انوشیروان محسنی‌بندپی استاندار تهران و رییس این شورا برگزار شد «آثار مستقیم و غیرمستقیم قطعی گاز و برق بر اصناف، صنعت، کشاورزی و مردم» مورد بررسی قرار گرفت و در عین حال «نتایج ارزیابی‌های کمیته بررسی عوارض دریافتی توسط شهرداری از شرکت‌های پخش» اعلام شد. بر اساس آنچه صابر پرنیان مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان تهران از تبعات قطعی برق در شهرک‌های صنعتی تشریح کرد، خسارت ناشی از عدم دریافت خدمت از کارگران بیکارشده در ساعات قطعی برق در شهرک‌های صنعتی به روزانه دو میلیارد و ۲۸۷ میلیون تومان می‌رسد.

در ابتدای این جلسه رییس شورای گفت‌وگوی استان تهران با اشاره به اینکه در مساله قطعی برق و گاز با سیاستگذاری نادرست دستگاه‌های خدمات‌رسان مواجه شدیم، گفت: به دلیل بروز این قطعی‌ها، بسیاری از واحدها دچار مشکل شدند و البته برخی نیز از این فرصت استفاده کردند تا قیمت محصولات خود را افزایش دهند.

■ قطعی برق فاقد توجیه است

در ادامه این نشست، قائم‌مقام دبیر شورای گفت‌وگوی استان تهران برابر دستور نخست این جلسه گزارشی در مورد وضعیت تولید و مصرف برق و گاز ارائه کرد و گفت: ظرفیت‌های نصب و بهره‌برداری‌شده برق در تاریخ ۳۱ شهریورماه سال ۱۳۹۹ شامل ۱۲۹ نیروگاه معادل ۸۴ هزار و ۷۲۰ مگاوات ساعت بوده و قدرت عملی شبکه سراسری در زمان پیک مصرف معادل ۶۴ هزار و ۴۲۱ مگاوات ساعت است. در عین حال تولید همزمان شبکه سراسری در زمان پیک معادل ۵۷ هزار و ۸۷۷ مگاوات ساعت برآورد شده است.

محمد عیدیان ادامه داد: تولید برق در زمان پیک مصرف در تاریخ ۱۹ مرداد ماه سال جاری با رکورد روزانه ۵۷ هزار و ۵۷۱ مگاوات ساعت در روز و ۵۶ هزار و ۹۰۹ مگاوات ساعت در شب صورت گرفت. همچنین تولید متوسط برق در ماه‌های آذر، دی و بهمن بنا بر گفته مدیر شبکه توزیع کمتر از ۴۵ هزار مگاوات ساعت بوده است.

او در ادامه به مصرف برق مشترکان صنعتی بزرگ در سطح کشور اشاره کرد و گفت: مصرف برق این مشترکان در سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ به ترتیب با رشد ۶/۸ و رشد ۱۰/۰۲ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل مواجه بوده است. او سپس با اشاره به رشد مصرف انرژی برق در بخش‌های خانگی، عمومی، کشاورزی و صنعتی و البته سایر مصارف به این نکته اشاره کرد که متوسط رشد مصرف ۶/۲ درصد برآورد شده و این میزان رشد تقریبا برابر سال ۱۳۹۸ است. البته نکته قابل تامل این است که هدف‌گذاری‌ها برای سرمایه‌گذاری در بخش برق ۳/۲ تا ۳/۵ میلیارد دلار بوده اما رقم سرمایه‌گذاری در سال‌های اخیر معادل ۱/۲ میلیارد دلار برآورد شده است.

وی در ادامه عنوان کرد این آمارها حاکی از وضعیت مطلوب تولید و مصرف برق است و قطعی برق با دلایلی چون کمبود ظرفیت یا اورهال نیروگاه‌ها هیچ‌گونه توجیهی ندارد. او در ادامه به آمارهایی از تولید و مصرف گاز و سوخت مایع اشاره کرد و گفت: تولید گاز در سال جاری یک میلیارد مترمکعب در روز و حداکثر مصرف در زمستان ۸۲۵ میلیون مترمکعب بوده است. این در حالی است که مجموع مصرف گاز در سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۷ از ۶۵۵ میلیون مترمکعب فراتر نرفته است.

عیدیان ادامه داد: در حالی که به دلیل شیوع بیماری، مدارس، دانشگاه‌ها، تالارها و... تعطیل بوده و برودت هوا چندان با سال‌های گذشته تفاوتی ندارد، افزایش مصرف گاز به ۸۲۵ میلیون مترمکعب با رشد ۲۸/۳ درصدی معقول به نظر نمی‌رسد. ضمن آنکه اگر همین ۸۲۵ میلیون مترمکعب را بپذیریم، باز هم ۱۷۵ میلیون مترمکعب مازاد گاز وجود دارد که با توجه به قطع صادرات و کاهش تولید نفت خام، نیازی به تزریق گاز در چاه‌های نفت نیست. بنابراین سوخت در کشور اعم از فرآورده‌ها و گاز به اندازه کافی وجود داشته و قطع گاز و برق صنایع به دلیل کمبود سوخت نیز فاقد توجیه است.او در ادامه به یکی از آثار قطعی برق و گاز در صنایع که افزایش قیمت سیمان است، پرداخت و گفت: کارخانجات سیمان با ظرفیت ۹۵ میلیون تن تولید و مصرف داخلی ۵۳ میلیون تن و البته عدم نیاز به ارز و واردات نباید قیمت محصولات خود را در بازار افزایش دهند اما با توقف ۴۵ روزه فعالیت این کارخانجات در تهران و توقف ۸۶ روزه فعالیت آنها در سطح کشور، قیمت هر پاکت سیمان از ۱۷ هزار تومان به حدود ۵۰ هزار تومان رسیده است و این افزایش قیمت خسارت بسیار بزرگی را به مصرف‌کنندگان وارد کرده است. حال مشخص نیست که این خسارت را چه کسی جبران خواهد کرد. این پرسش از آن جهت حائز اهمیت است که در برنامه‌های پنجم و ششم توسعه و به تبع آن در قوانین بودجه، برای قطع برق و گاز که منجر به خسارت صنعت شود، پرداخت خسارت پیش‌بینی شده است.

■ خسارات قطعی برق در شهرک‌ها

در ادامه این جلسه مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان تهران گزارشی از خسارت‌های ناشی از قطعی برق در شهرک‌های صنعتی ارائه کرد. صابر پرنیان با اشاره به اینکه گزارش مذکور مربوط به ۲۰ روز است، ادامه داد: در هفت روز نخست قطعی برق، خاموشی‌ها بدون اطلاع بود اما در ۱۳ روز باقی‌مانده، قطعی‌ها با اطلاع قبلی صورت می‌گرفت. افزون بر این در ۱۰ روز اول، قطعی‌ها قبل از ظهر و در ۱۰ روز دوم بعدازظهر رخ داده است.

او در ادامه گفت مجموع ساعات قطعی در شهرک‌های صنعتی دولتی طی این ۲۰ روز ۲۸۷ ساعت و میانگین ۱۸ بوده و به طور میانگین روزانه شش شهرک تحت تاثیر قطعی برق قرار گرفته است. همچنین میانگین ساعات قطعی در روز ۴۶ ساعت و برای هر واحد ۲/۹ ساعت بوده است. در عین حال واحدهایی که در هر روز قطعی برق داشته‌اند نیز به دو هزار و ۱۰۳ واحد می‌رسد. همچنین اشتغالی که روزانه در ساعات قطعی برق از دست رفته است، به طور میانگین ۴۹ هزار و ۱۳۲ نفر برآورد شده است.

بر اساس گزارشی که پرنیان در مورد آثار قطعی برق در شهرک‌های صنعتی خصوصی ارائه کرد، جمع ساعات قطعی در این شهرک‌ها ۲۶۷ ساعت و به طور میانگین در هر روز ۲۱ ساعت بوده است. میانگین تعداد شهرک‌های صنعتی خصوصی درگیر قطعی برق در هر روز هشت شهرک و میانگین ساعات قطعی برق در هر روز برای هر واحد ۲/۵ ساعت اعلام شد. همچنین تعداد واحدهایی که در هر روز قطعی برق داشته‌اند، ۳۳۷۲ واحد بوده است. در این میان میانگین تعداد افرادی که در ساعات قطعی برق بیکار شده‌اند نیز به ۱۰ هزار و ۴۵۷ نفر می‌رسد. به گفته پرنیان، خسارات ناشی از عدم دریافت خدمت از کارگران بیکارشده در شهرک‌های دولتی و خصوصی، روزانه دو میلیارد و ۲۸۷ میلون تومان برآورد شده است.

او در ادامه به نمونه‌هایی از خسارت و تخریب در تاسیسات و زیرساخت‌های عمومی شهرک‌های صنعتی نظیر «از مدار خارج شدن پمپ‌ها و بلوئرهای تصفیه‌خانه‌های شهرک‌ها و افت راندمان و آثار زیست‌محیطی آن»، «خاموشی پمپ‌چاه‌های آب و قطع آب‌رسانی به سطح شهرک» و نیز «قطع دوربین‌ها و تجهیزات امنیتی شهرک‌ها» اشاره کرد. پس از آن مسلم‌ولی‌پور مدیرعامل شرکت خدماتی شهرک صنعتی شمس‌آباد نیز با اشاره به اینکه برق شهرک‌ها در تابستان تحت عنوان مدیریت مصرف قطع می‌شود و اکنون این قطعی به زمستان نیز تسری یافته گفت: به واسطه قطعی‌هایی که طی ماه‌های دی و بهمن در شهرک‌ها رخ داد، خسارات جبران‌ناپذیری به واحدهای صنعتی وارد شد. این در حالی است که به موجب قانون بهبود مستمر فضای کسب‌وکار، در زمان کمبود برق و گاز، واحدهای تولیدی صنعتی و کشاورزی نباید در اولویت قطع برق یا گاز قرار داشته باشند. او پیشنهاد کرد که کارگروهی برای ارزیابی خسارت‌ها تشکیل شود تا نتیجه بررسی‌های این کارگروه به اطلاع نهادهای ذی‌ربط برسد.

در ادامه حجت‌الله قربانی که به نمایندگی از دفتر برنامه‌ریزی فنی و برآورد بار شرکت برق منطقه‌ای تهران در این نشست حضور یافته بود، با بیان اینکه «حوزه برق تهران، دو استان البرز و قم را نیز پوشش می‌دهد» توضیح داد: اعمال خاموشی‌ها سیاست منطقه‌ای نبود که راسا در استان در مورد آن تصمیم‌گیری شده باشد بلکه این محدودیت‌ها در سطح ملی اعمال شد. این خاموشی‌ها در روزهای نخست بدون اطلاع قبلی انجام شد اما در روزهای بعد تلاش کردیم ضمن اعلام قبلی، سهم استان تهران از قطعی برق نیز کاهش پیدا کند. در واقع نسبت به سایر استان‌ها سهمیه قطعی برق تهران به حداقل رسید و خاموشی صنعت به سایر حوزه‌ها منتقل شد. او همچنین کاهش سرمایه‌گذاری‌ها را یکی از دلایل این قطعی‌ها عنوان کرد.

محمدحسن تهرانی نیز که به نمایندگی از شرکت گاز در این جلسه حضور یافته بود، با بیان اینکه «این شرکت تنها نقش یک توزیع‌کننده را ایفا می‌کند» گفت: گاز کارخانجاتی چون سیمان به طور کامل قطع نشده بود و آنها تنها با محدودیت گازرسانی مواجه شدند. این محدودیت‌ها نیز براساس قراردادها و اطلاع قبلی اعمال شد.

در ادامه این جلسه، محسنی بندپی با اشاره به اینکه حق بیمه‌ای که دستگاه‌های خدمات‌رسان دریافت می‌کنند برای جبران خسارت در چنین مواقعی است، گفت: جبران این خسارات از محل حق بیمه این دستگاه‌ها باید به لحاظ حقوقی مورد بررسی قرار گیرد و در این زمینه مدیریت شرکت شهرک‌ها در بخش دولتی و تشکل‌ها در بخش خصوصی می‌توانند پیگیر این امر باشند. او با بیان اینکه قانون مدیریت بحران و ماده ۲۵ قانون بهبود مستمر فضای کسب‌وکار نیز می‌تواند برای جبران خسارت‌ها مورد توجه قرار گیرد، گفت: کارشناسی حقوقی این امر از طریق حوزه قضایی قابل انجام است.

گفت و گو

با وجود وعده‌های دولت برای کمک به تولید

بازار شب عید امسال هم رونق ندارد

دولت به وعده‌های خود برای کمک به واحدهای تولیدی در شرایط کرونا عمل نکرده و همین امر بلاتکلیفی واحدهای تولیدی را از وضعیت فعالیت خود در آینده بیشتر کرده است.

هر سال با نزدیک شدن به روزهای پایانی سال بازار خرید و فروش پوشاک رونق داشت اما در طول دو سال اخیر شیوع بیماری کرونا عاملی شده تا رونقی در خرید و فروش شب عید نباشد و همین امر آسیب‌های جدی را به واحدهای تولیدی وارد کرده است.

به اعتقاد تولیدکنندگان یکی از امیدهای ما برای فروش کالا شب عید بود اما با این اوضاع امکان فروش محصولات نیست و از طرف دیگر نقدینگی کافی برای واحدهای تولیدی برای ادامه فعالیت وجود ندارد. نکته مهم اینجاست که دولت هم به وعده‌های خود برای کمک به واحدهای تولیدی در شرایط کرونا عمل نکرده و همین امر بلاتکلیفی واحدهای تولیدی را از وضعیت فعالیت خود در آینده بیشتر کرده است.

مجید افتخاری به عنوان عضو هیات‌مدیره اتحادیه پوشاک تهران در همین ارتباط به تسنیم می‌گوید: در حال حاضر واحدهای تولیدی با کاهش حداقل ۴۰ درصدی تقاضا در بازار روبه‌رو هستند که در همین ارتباط مسائل مختلفی دخیل هستند.

وی افزود: از عوامل تاثیرگذار بر رکود بازار را باید کوچک شدن سبد خانوار، اعمال محدودیت‌های کرونایی در گشایش واحدهای فروش پوشاک و نگرانی مردم و اصناف از نبود یک چشم‌انداز درست از بازار شب عید عنوان کرد.

عضو هیات‌مدیره اتحادیه پوشاک تهران با بیان اینکه امسال ترددها به خاطر شب عید محدود خواهد بود، گفت: دولت به جای روشن‌سازی وضعیت بازار شب عید و نظارت‌ها، مدام اخبار ضد و نقیضی را مطرح می‌کند و همین امر یک فضای غیرقابل پیش‌بینی را برای تولیدکنندگان و خریداران پوشاک ایجاد کرده است.

وی با اشاره به اینکه اوضاع بازار پوشاک در سایر شهرستان‌ها بدتر از تهران است، تصریح کرد: این بلاتکلیفی شدید شرایط فعالیت را برای تولیدکنندگان سخت کرده است.

وی در خصوص تامین مواد اولیه برای واحدهای تولیدی هم به ارائه توضیحاتی پرداخت و گفت: به دلیل کاهش ارزش پول سال بسیار سختی برای واحدهای تولیدی به وجود آمد. کالاهای شب عید باید چهار ماه پیش تولید می‌شد اما آن زمان نرخ دلار ۳۰ هزار تومان بود. بالطبع همین امر تولیدکنندگان را در تامین مواد اولیه با مشکلات زیادی روبه‌رو کرد.

به گفته افتخاری، علاوه بر این کالاهای مورد نیاز تولیدکنندگان سه تا پنج ماه در گمرکات ماند و بحران مواد اولیه برای تولیدکنندگان به وجود آمد. جالب اینجاست که دولت واردات یکسری از مواد اولیه را هم که در داخل تولید نمی‌شدند، ممنوع کرد و قیمت نخ به شدت افزایش پیدا کرد.

وی با تاکید بر اینکه شرایط در حوزه مواد اولیه اصلا خوب نیست، افزود: البته با وجود افزایش هزینه‌های تولید، گرانی کالاهای تمام‌شده در صنعت پوشاک نسبت به سایر کالاها اندک است.

این عضو هیات‌مدیره اتحادیه پوشاک تهران اضافه کرد: پوشاک تابع فصل است و اگر در زمان مقرر فروش نرود ضرر به تولیدکنندگان وارد می‌شود. امسال به دلیل شرایط بیماری کرونا فروش بهاره برگزار نمی‌شود این در حالی است که تمام امید تولیدکنندگان به بازار شب عید بود. اگر دولت به جای صحبت فکر اساسی برای حمایت از تولیدکنندگان پوشاک نکند در آینده سیل بیکاری در این صنعت افزایش خواهد یافت.

تحلیل

وقتی تعاریف بسته به شرایط و ملاحظات خاص تغییر می‌کند

معیار تشخیص خودروهای لوکس چیست؟

در ایران گویا، تعاریف بسته به شرایط و ملاحظات خاص تغییر می‌کند و تعریف خودروهای لوکس در کشور ما تا حدودی عجیب‌تر از دیگر کشورهاست.

در ۱۲ دی‌ماه سال ۱۳۹۶ بود که علی علی‌آبادی مدیرکل دفتر مقررات صادرات و واردات سازمان توسعه تجارت تعریفی جدید از خودروی لوکس در کشور ارائه داد. این مقام مسوول معتقد بود که تعریف خودروی لوکس دستخوش تغییراتی شده است. علی علی‌آبادی اظهار کرد: با توجه به اینکه واردات خودروهای لوکس، باعث خروج ارز از کشور می‌شد، از مدت‌ها پیش این بحث مطرح شد که جلوی واردات خودروهای لوکس گرفته شود.

وی افزود: بر این اساس محدودیت‌هایی مبنی بر منع واردات خودروهای بالاتر از ۲۵۰۰ سی‌سی ابلاغ شد، اما همچنان این قانون پاسخگو نبود و در جلسات متعدد مطرح می‌شد که چرا هنوز واردات خودروهای لوکس ادامه دارد؟ اما چرا این قانون مجددا تغییر کرد؟

■ تعریف غلط خودروی لوکس!

مسیح فرزانه کارشناس صنعت خودرو در گفت‌وگو با باشگاه خبرنگاران جوان، با اشاره به تعریف خودرو لوکس در کشور و دنیا، گفت: تعریف خودروی لوکس بر مبنای حجم موتور در هیچ کجای دنیا مرسوم نبوده و نیست و ما خودروهایی مثل فورد ماستنگ یا شورولوت کوروت یا مدل‌های گوناگون تویوتا، هیوندای، کیا، فولکس واگن و... در دنیا داریم که موتورهای بالای ۲۵۰۰ سی‌سی دارند، اما در کلاس ماشین‌های لوکس قرار نمی‌گیرند.این کارشناس صنعت خودرو بیان کرد: قانون منع واردات را برای خودروهای لوکس وضع کردند که این قانون در مرحله نخست بازدارنده نبود! زیرا برخی از فعالان بازار خودرو که اشراف مناسبی روی کلاس‌های خودرویی داشتند، در ابتدا اقدام به واردات حدود ۵۰ دستگاه بامو i8 مدل ۲۰۱۵ و ۲۰۱۶ کردند. آی ۸ که یک خودروی لوکس اسپورت کوپه محسوب می‌شود دارای یک موتور چهار سیلندر ۱/۵ لیتری توربو و دو موتور الکتریکی است که حدودا رنج قیمتی آن بین ۱۰۰ تا ۱۲۰ هزار دلار است.فرزانه ادامه داد: این خودروها آن زمان، چون گنجایش موتورشان بر طبق عرفی که قانون مشخص کرده بود، (یعنی ۲۵۰۰ سی‌سی) بالای این مقدار نبود و با توجه به اینکه خدمات پس از فروش برند BMW در کشور هم وجود داشت، با پاس کردن استانداردها موفق به دریافت پلاک ملی شد و در آن زمان از ۱ تا ۱/۵ میلیارد، قیمت‌گذاری شدند و این روزها قیمت نمونه‌های کم‌کار این ماشین تا ۹ میلیارد تومان نیز در بازار اعلام می‌شود.او افزود: اما پس از ورود آن به بازار، تازه برخی سازمان‌ها و تصمیم‌گیرنده‌هایشان از ورود آنها مطلع شدند، در حالی که عزمشان را جزم کردند که کلا دیگر خودروی لوکس وارد نشود، پس قانون وضع شده‌شان دارای نواقصی بود و باید اصلاح می‌شد، به همین دلیل تغییرات دیگری حاصل شد.

این کارشناس خودرو در خصوص صحبت‌های علی‌آبادی مدیرکل دفتر مقررات صادرات و واردات سازمان توسعه تجارت گفت: علی‌آبادی گفته بود، نمی‌توانیم فقط حجم موتور خودرو را ملاک لوکس بودن آن قرار دهیم، بنابراین بحث ارزش خودرو نیز به این مورد افزوده و تصمیم بر این شد که برای واردات خودروها علاوه بر اینکه لازم است حجم موتور آنها بیش از ۲۵۰۰ سی‌سی نباشد، ارزش خودرو نیز نباید بیش از ۴۰ هزار دلار باشد.فرزانه گفت: وضع چنین قانونی یعنی عملا تعریف نادرست از یک کلاس خودرویی، البته در همان زمان کارشناسان بسیاری به انتقاد از این قانون پرداخته و آن را تعریفی ناصحیح اعلام کردند، اما طبق معمول به صدایشان توجهی نشد. بعد از این داستان بود که هر چه خودرو از برندهای مرسدس بنز و بامو و در بازار بود، داخل این تعریف قرار گرفت و با ممنوعیت واردات مواجه شد.

این کارشناس صنعت خودرو تشریح کرد: کیا هیوندای و تویوتا نیز که در هیچ کجای دنیا برند لوکس نیستند، در این زمره قرار گرفتند و عملا همین تعریف نادرست ذهن عموم مردم را به این سو سوق داد که می‌توان اکثر خودروهای وارداتی را خودروی لوکس نامید و مالکشان در زمره افراد خاص قرار می‌گیرند!

شرکت ملی گاز ایران
شرکت گاز استان لرستان (سهامی خاص)

آگهی تجدید فراخوان پیمانکار

شماره مجوز: ۱۳۹۹.۷۰۵۸ نوبت دوم

موضوع: مناقصه شماره ۹۹۷۸

شرکت گاز استان لرستان (مناقصه‌گزار) در نظر دارد تامین: بازسازی و محوطه‌سازی شرکت گاز ناحیه شهرستان الیگودرز را از طریق مناقصه عمومی (یک مرحله‌ای) به پیمانکار واجد صلاحیت واگذار نماید. لذا از کلیه پیمانکاران واجد صلاحیتی که تمایل به شرکت در این مناقصه را دارند، دعوت می‌گردد از تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۰۲ لغایت ۱۳۹۹/۱۲/۱۲ جهت شرکت در مناقصه فوق از طریق سامانه ستاد اقدام نمایند. لازم به ذکر است کلیه مدارک خواسته شده که در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) www.setadiran.ir ، پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات کشور به آدرس http://iets.mporg.ir درج گردیده را تکمیل و حداکثر تا تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۳ از طریق سامانه ستاد ارسال نمایند. (ضمنا لازم است نسخه فیزیکی اسناد ارزیابی و پاکت الف (ضمانتنامه) نیز به آدرس شرکت گاز استان لرستان ارسال گردد.)

زمان بازگشایی پیشنهادات ساعت ۹:۰۰ صبح مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۶ می‌باشد.

عنوان و مشخصات کلی پروژه: بازسازی و محوطه‌سازی شرکت گاز ناحیه شهرستان الیگودرز

مدت پیمان: ۲۱۰ روز

۱- به این پیمان در صورت وجود اعتبار و تخصیص لازم پیش‌پرداخت تعلق می‌گیرد.

۲- مبلغ تضمین ۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال می‌باشد.

۳- مبلغ برآورد حدود ۵/۷۳۲/۸۲۶/۰۶۶ ریال می‌باشد.

۴- نوع تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار به صورت یکی از تضمین‌های زیر:
الف- ضمانتنامه بانکی
ب- واریزی وجه نقد به حساب ۴۰۰۱۱۳۱۴۰۶۳۷۹۳۰۹ به‌نام تمرکز وجوه سپرده شرکت گاز استان لرستان

۵- **محل تحویل و گشایش پیشنهادات:** خرم‌آباد- میدان ۲۲ بهمن- بلوار مدیریت- شرکت گاز استان لرستان- امور قراردادها، تلفکس: ۳۳۲۰۰۶۸۳-۰۶۶

۶- **پایه و رشته مورد نیاز:** حداقل پایه۵ ابنیه

۷- **محل تامین اعتبار:** منابع داخلی

۸- **مدت اعتبار پیشنهادها:** سه ماه می‌باشد و این مدت حداکثر برای یک بار قابل تمدید می‌باشد.

۹- شرایط شرکت‌کننده در فراخوان، داشتن شخصیت حقوقی، تجربه کافی مرتبط، توانایی تهیه و تسلیم ضمانتنامه، توانایی رعایت استانداردهای شرکت ملی گاز، داشتن امکانات و نیروی متخصص به اندازه کافی، رتبه‌بندی مرتبط با رعایت ظرفیت مجاز کاری، داشتن کد شناسه ملی اشخاص حقوقی و صورت‌های مالی حسابرسی شده، بازگشایی پاکات منوط به کسب حداقل امتیاز از کمیته فنی / بازرگانی طبق اسناد ارزیابی می‌باشد.

۱۰- داشتن کد شناسه ملی اشخاص حقوقی و ایران کد

روابط عمومی شرکت گاز استان لرستان

نبود طرح جامع و متولی مشخص عامل سردرگمی بازار فولاد

نقش بخشنامه‌ها در گسترش رانت

«جهان صنعت»- فعالان اقتصادی باور دارند در شرایط حاضر به دلیل اینکه نظارت شایسته‌ای روی بازار فولاد وجود ندارد، این حوزه بلاتکلیف مانده است و در نتیجه با افزایش و گاهی کاهش قیمت محصولات فولادی روبه‌رو هستیم.

با اینکه اغلب در این موقع از سال به دلیل کاهش ساخت‌وساز و مصرف، روال بازار نباید افزایشی باشد اما با توجه به تورم لجام‌گسیخته، کاهش ارزش ریال و افزایش نرخ دلار و پیش‌بینی‌ها از بازار فولاد شاهد نوعی بلاتکلیفی هستیم به این صورت که قیمت‌ها در بازار نوسان دارد و نمی‌توان در مورد میزان کاهش یا افزایش قیمت برآوردی ارائه کرد. اما چرا شرایط بازار به این صورت است؟ قیمت‌ها از کجا تعیین می‌شود؟ دلیل گرانی را در چه مواردی جست‌وجو کنیم؟ آیا در حوزه فولاد رانت وجود دارد؟

در این رابطه فرهاد منفرد کارشناس حوزه فولاد با بیان اینکه در این بخش همواره رانت وجود داشته است به «جهان‌صنعت» گفت: در ادوار گذشته همیشه چالش‌هایی در رابطه با رانت فولاد در کشور وجود داشته است.

منفرد در پاسخ به چرایی وجود این مشکل گفت: یکی از مسائلی که منجر به بروز رانت در حوزه فولاد شده، اعمال بخشنامه‌ها و شیوه‌نامه‌های مختلف است که در هر برهه‌ای از زمان با آمدن و رفتن وزرا و معاونان مختلف ایجاد شده است. او ادامه داد: از آنجا که واکنش مثبتی نسبت به بخشنامه‌های دولتی وجود نداشته و اغلب بازار برخلاف آنها عمل کرده بنابراین همیشه شاهد وجود نابازار یا سردرگمی در بازار بوده‌ایم.

■ جای خالی یک طرح هدفمند

این کارشناس حوزه فولاد با اشاره به اینکه جای یک طرح هدفمند در کشور خالی است، تصریح کرد: هیچ‌گاه مجلس و دولت به جامعیت و ایجاد یک طرح هدفمند که متولی مشخصی داشته باشد، نرسیده‌اند. با بررسی پیکره وزارت صمت متوجه می‌شویم که وزارتخانه متولی این امر نبوده و طرح هدفمندی برای جلوگیری از رانت زنجیره فولاد و نابسامانی بازار نداشته است.

منفرد در پاسخ به این سوال که جایگاه واسطه‌ها در به هم خوردن بازار فولاد چیست، گفت: وقتی نظارت و طرح جامعی وجود نداشته باشد، طبیعی است که شاهد واسطه‌گری خواهیم بود. در این روند واسطه‌ها می‌توانند محصولات کارخانه‌ها را بخرند و با قیمت دلخواه به مصرف‌کننده بفروشند. در نهایت مصرف‌کننده هم ناچار است با قیمت غیرمنطقی کنار بیاید.

■ در آخر مصرف‌کننده ضرر می‌کند

این کارشناس حوزه فولاد با تاکید بر اینکه در آخر مصرف‌کننده ضرر می‌کند، گفت: ما در برهه‌ای از تاریخ قرار داریم که در شرایط تورمی به سر می‌بریم به این صورت که تصور می‌شود اگر امروز نخریم، فردا گران‌تر می‌شود بنابراین به قیمت بیشتر تن می‌دهیم. با توجه به اینکه بودجه تورمی بسته خواهد شد و نرخ ریال نزولی و دلار افزایشی خواهد بود در نتیجه چنین انتظاراتی باعث شده شرایط بازار بدتر شود و قیمت‌گذاری شفاف نباشد.

منفرد در پاسخ به این سوال که چرا جلوی واسطه‌ها گرفته نمی‌شود، تصریح کرد: کاری که قرار باشد زیربنایی حل شود، کار امروز و فردا نیست. باید کاملا ریشه‌ای و اصولی انجام شود که در نوع خود زمانبر است.

او ادامه داد: با بررسی عمر دولت، ذهن به این سمت می‌رود که قرار نیست کاری از پیش برود. متاسفانه اغلب به دنبال برنامه‌های کوتاه‌مدت هستیم تا نتیجه سود را هر چه سریع‌تر به مردم نشان دهیم. به این ترتیب اغلب دولت با تمرکز بر مسکن‌های لحظه‌ای برنامه جامعی نداشته و در نتیجه طبیعی است که رانت هم وجود داشته باشد.

■ بی‌توجهی به بخش خصوصی

این کارشناس حوزه فولاد درباره این مهم که در به هم ریختگی بازار چقدر بی‌توجهی به نظرات بخش‌های دیگر از جمله بخش خصوصی موثر است، گفت: در هر برهه‌ای که بخشنامه‌های مقطعی صادر شده، آنهایی متضرر می‌شوند که از نظرشان استفاده نشده است. در واقع سازوکار موجود بیمار است که باید آن را جراحی کرد. دولت باید به وجود مشکل باور داشته باشد و بداند کار کوتاه‌مدت علاج رفع مشکلات نیست.

منفرد در پاسخ به این سوال که روش فعلی عرضه محصولات فولادی در بورس را به چه صورت می‌بینید، گفت: قیمت فولاد در بورس مشخص نیست چقدر است! چراکه افرادی که اهل رانت هستند در این حوزه نیز نفوذ کرده‌اند. او تصریح کرد: برای حل این مشکل باید برنامه کارشناسی شده و روشنی وجود داشته باشد تا وظایف مشخص شود. تازمانی که تمام تخم‌مرغ‌ها را در سبد سیاست بگذاریم، نمی‌توانیم در حوزه معدن به نتیجه مطلوبی برسیم.

■ رانت اصلی در شبکه توزیع

در این خصوص همچنین رییس اتحادیه آهن‌فروشان با بیان اینکه فولاد بلاتکلیف است و نظارتی روی این بازار وجود ندارد به مهر گفت: دولت و مجلس در تدوین طرح فولاد باید نظرات شبکه توزیع یعنی آهن‌فروشان را هم مدنظر قرار دهند.

حمیدرضا رستگاری در مورد وضعیت بازار آهن و فولاد، اظهار کرد: معمولا در این ایام از سال به دلیل کاهش ساخت‌وساز و مصرف، روال بازار نباید افزایشی باشد. این در حالی است که امسال با توجه به اینکه همه احتمال می‌دهند که ارزش پول ملی کاهش یابد و با توجه به بودجه و مالیاتی که تدوین شده، بازار روال سابق خود را ندارد و به نوعی بلاتکلیف است. در ادامه پیش‌بینی می‌شود گرانی‌هایی در محصولات آهن و فولاد در پیش باشد.

رییس اتحادیه فروشندگان آهن و فولاد تهران افزود: قیمت‌ها در بازار نوسان دارد و نمی‌توان در مورد میزان کاهش یا افزایش قیمت برآوردی ارائه کرد. در واقع در حال حاضر هیچ کنترل و نظارتی روی افزایش و کاهش قیمت محصولات فولادی و آهنی وجود ندارد.

وی ادامه داد: مشخص نیست قیمت‌ها در بازار از کجا تعیین می‌شود. متولی بازار مشخص نیست و وقتی قیمت‌ها افزایش می‌یابد، سراغ مغازه‌دار شناسنامه‌دار می‌روند در حالی که دلیل گرانی را باید در جای دیگری جست‌وجو کنند. در واقع وقتی آهن‌فروش نتواند بار را از مسیر قانونی تهیه کند، مجبور است از واسطه بخرد و همین مساله موجب می‌شود که محصول را گران بخرد. پس گران هم می‌فروشد. اما در این مواقع فقط با آهن فروش برخورد می‌شود و کاری به بقیه زنجیره ندارند.

■ برنامه‌های دولت و مجلس جامعیت ندارند

رییس اتحادیه فروشندگان آهن و فولاد تهران با اشاره به شیوه‌نامه فولاد که مدتی قبل از سوی دولت ابلاغ و اجرای آن جهت انجام برخی اصلاحات، متوقف مانده، گفت: شیوه‌نامه دولت خود عاملی شد که بازار از حالت عادی خارج شود. با توجه به عدم تبعیت زنجیره فولاد از شیوه‌نامه یادشده، بازار شاهد افزایش قیمت‌ها بود. متاسفانه این شیوه‌نامه و طرح‌های دولت و مجلس، به شکلی تدوین شده‌اند که منافع و ملاحظات حلقه‌های مختلف زنجیره فولاد در آنها لحاظ نشده است. وی ادامه داد: مبنای کار اگر راهبردی، واقعی، جامع و بلندمدت باشد و همه تبعیت کنند می‌تواند راهگشا باشد اما اگر نسخه خاصی برای ایام خاص پیچیده شود، موثر نیست. متاسفانه تا امروز هر تصمیمی که گرفته شده، تمام جوانب را ندیده و در مقطعی، تصمیم موقتی گرفته‌اند که در بلندمدت نه‌تنها فایده‌ای نخواهد داشت بلکه مضر هم خواهد بود.

رستگاری گفت: شیوه‌نامه‌ای که دولت تهیه کرد با حضور برخی از افراد فعال در زنجیره فولاد بود و از بخش توزیع آهن و فولاد کسی در این جلسات حضور نداشت. در مجلس نیز همین اتفاق افتاده و توجهی به همه زنجیره نشده است. این در حالی است که فعالان تولید، توزیع و مصرف باید در این جلسات حضور داشته باشند و ملاحظات و نکات‌شان شنیده شود.

رییس اتحادیه فروشندگان آهن و فولاد تهران گفت: در حال حاضر کمبود نداریم و حتی مازاد تولید هم داریم بنابراین مشکل در نظام توزیع است یعنی توزیع و قیمت‌گذاری باید بر اساس واقعیت‌ها و قیمت تمام‌شده باشد. اصناف در کنار بورس در توزیع فولاد نقش کلیدی دارند.

■ کارخانه محصولش را خارج از بورس می‌فروشد

رستگاری افزود: باید مشخص شود که مکانیسم کشف قیمت آهن و فولاد در بورس چگونه است؛ ما به این موضوع اعتراض داریم. باید یک اراده واقعی برای اصلاح فرآیند توزیع وجود داشته باشد.

وی گفت: وقتی جلوی چشم مسوولان، کارخانه‌ای با واسطه محصول را در بازار می‌فروشد و رانت‌خواران نیز در بازار توزیع با هر قیمتی می‌خواهند، محصول را می‌فروشند، قطعا در حق مصرف‌کننده اجحاف می‌شود و سودهای غیرقانونی نصیب افرادی می‌شود که شناسنامه این کار را هم ندارند.

رستگاری تصریح کرد: روش‌های کنونی عرضه محصولات فولادی در بورس قابل قبول نیست. بورس در دنیا تعریف دارد. باید عملکرد بورس را بررسی کرد.

خبر

معاون وزیر صمت خبر داد

رشد ۳ برابری انتشار اوراق شرکت‌های صنعتی و معدنی

ایرنا- معاون طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: در ۱۰ ماهه امسال هشت هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان انواع اوراق برای شرکت‌های صنعتی و معدنی منتشر شده که بیش از سه برابر مجموع اوراق منتشرشده در سال ۹۸ است.

سعید زرندی در جلسه بهره‌گیری معادن از ظرفیت بازار سرمایه که با حضور معاونان وزارت صنعت و رییس سازمان بورس برگزار شد، افزود: با توجه به تعاملات خوب انجام شده با سازمان بورس و اوراق بهادار، امکان ورود معادن به بازار سرمایه در قالب شرکت‌های سهامی عام پروژه یا صندوق‌های جسورانه اکتشاف و بهره‌برداری فراهم شده است.وی افزود: با توجه به گستردگی جغرافیایی و موضوعی معادن کشور، این امکان وجود دارد که معادن به صورت منطقه‌ای و استانی یا با توجه به ذخایر معادن که از نوع فلزی آهنی یا غیرآهنی هستند دسته‌بندی شده و با تشکیل هیات موسسان از فعالان معتبر بخش معدن و صنایع معدنی، موجبات تاسیس شرکت سهامی عام پروژه و تامین مالی از طریق پذیره‌نویسی مردمی فراهم شود.

زرندی ادامه داد: با این ابزار، امکان ایجاد شرکت‌های بزرگ معدن و صنایع معدنی و سرمایه‌گذاری‌های کلان در پایین‌دست نیز فراهم شده و این شرکت‌ها می‌توانند با ساختار مالی شفاف و پویا موجبات توسعه بخش معدن را فراهم کنند.

وی گفت: در حوزه واگذاری معادن تعطیل نیز جلسات اولیه با فعالان بخش برگزار شده تا با تاسیس هیات موسس و اخذ مجوزهای لازم و واگذاری ۸۲ معدن تعطیل و راکد در اختیار دولت به این شرکت سهامی عام، مردم در توسعه معادن شریک شوند. معاون طرح و برنامه وزارت صنعت افزود: در حوزه صندوق‌های جسورانه اکتشاف نیز ایمیدرو آمادگی کامل خود را برای واگذاری پهنه‌های مرغوب از طریق این صندوق‌ها اعلام کرده و اقدام خوبی نیز در این زمینه انجام شده که در مسیر اخذ مصوبه‌های قانونی لازم است.وی همچنین گفت: تلاش زیادی برای پیوند بخش صنعت و معدن به بازار سرمایه در عرضه اولیه، انتشار اوراق و... انجام شده که البته در بخش معادن باید شرایط را بیشتر تسهیل کنیم.زرندی بیان کرد: در ۱۰ ماهه امسال هشت هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان انواع اوراق برای شرکت‌های صنعتی و معدنی منتشر شده که بیش از سه برابر مجموع اوراق منتشر شده در سال ۹۸ است.این مقام مسوول گفت: تا پایان دی‌ماه ۷۰ شرکت صنعتی، معدنی و تجاری به تایید هیات پذیرش بازار سرمایه رسیده که بیش از عملکرد کل سال ۹۸ بوده است.

عرضه ۵۰ هزار تن سنگ‌آهن دانه‌بندی در بورس کالا

دنیای معدن – ۵۰ هزار تن سنگ‌آهن دانه‌بندی مجتمع سنگ‌آهن فلات مرکزی ایران از سوی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران فردا عرضه می‌شود.براساس تفاهمنامه میان انجمن سنگ‌آهن و بورس کالای ایران مبنی بر عرضه‌های صنایع بالادستی فولاد شامل سنگ‌آهن دانه‌بندی، کنسانتره، گندله و آهن اسفنجی در روزهای یکشنبه در بورس کالا و استمرار عرضه این محصول در تالار صنعتی و معدنی و همین‌طور توافق ایمیدرو برای عرضه سنگ‌آهن شرکت‌های زیرمجموعه خود در بورس، فردا سنگ‌آهن دانه‌بندی مجتمع سنگ‌آهن فلات مرکزی ایران از سوی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران عرضه خواهد شد.سیدجواد جهرمی معاون عملیات و نظارت بر بازار بورس کالای ایران به تازگی و با یادآوری این موضوع که یکی از اهداف بورس کالا تکمیل عرضه زنجیره فولاد است گفت: برنامه بورس برای حوزه فولاد، تکمیل زنجیره عرضه محصولات است. در این خصوص ایمیدرو با ارسال نامه‌ای اعلام کرده ۱/۵ میلیون تن سنگ‌آهن در قالب معاملات حراج باز عرضه خواهد شد که عرضه‌ها به صورت هر دو هفته یک بار انجام می‌شود. با انجمن سنگ‌آهن نیز برای عرضه‌ها به توافق رسیدیم و امیدواریم بتوانیم این رویداد مهم را عملیاتی کنیم.سعید عسکرزاده دبیر انجمن سنگ‌آهن نیز در خصوص تفاهمنامه امضاشده میان انجمن و بورس کالا گفت: موضوع عرضه محصولات بالادست در بورس کالا و استفاده از ابزار بورس برای ایجاد شفافیت در سامانه معاملات بالادست، سال‌هاست مدنظر انجمن بوده و در حال پیگیری آن بودیم. از این رو براساس این تفاهمنامه، مقرر شد روزهای یکشنبه هر هفته این محصولات در بورس عرضه شوند. وی معتقد است بورس یکی از بهترین ابزارهایی است که قیمت‌گذاری دستوری را حذف می‌کند و تمام محصولات زنجیره فولاد در یک رقابت سالم، می‌توانند در بورس عرضه شوند و توازن و عدالت به زنجیره فولاد برگردانده شود.

ضرورت رشد زیرساخت‌ها در توسعه انقلاب صنعتی فولاد

ایراسین–مدیر اجرایی انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران از رشد سایر بخش‌های مرتبط با صنعت فولاد در انقلاب چهارم صنعتی خبر داد. وحید یعقوبی با اشاره به اهمیت برگزاری همایش‌ها و نمایشگاه‌ها در صنعت فولاد اظهار کرد: برگزاری همایش‌ها و نمایشگاه‌های مرتبط به فولاد، منتج به همفکری و تعامل فعالان این حوزه می‌شود.مدیر اجرایی انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران تصریح کرد: تاثیر همایش‌ها و نمایشگاه‌ها در هم‌افزایی و همفکری موثر است و یکی از اهداف برگزاری همایش‌ها و نمایشگاه‌ها در حوزه فولاد همین موضوع است.

وی اضافه کرد: بهتر است به جای تعدد برگزاری نمایشگاه‌ها و همایش‌ها در حوزه فولاد به چند رویداد مشخص و همایش موثر در ابعاد مختلف در صنعت فولاد بسنده کنیم تا از اهداف اصلی دور نیفتیم تا از هزینه‌های گزاف اجتناب شود.

یعقوبی در ادامه به ضرورت ایجاد انقلاب چهارم صنعتی در صنعت فولاد اشاره کرد و گفت: کار از انتخاب گذشته است و ایجاد انقلاب صنعتی در صنعت فولاد اجتناب‌ناپذیر است و باید برای آن برنامه‌ریزی مدون در نظر گرفت.

وی با تاکید بر اینکه صنعت فولاد از معدود صنایعی است که با جهان همگام است، افزود: مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه در همایش اخیر در حوزه فولاد بر اهمیت موضوع انقلاب چهارم صنعتی در فولاد به خوبی صحه گذاشت تا اتفاقات ویژه‌ای در این صنعت رخ دهد.

مدیر اجرایی انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران با تاکید بر اینکه در جهان یکی از مولفه‌های توسعه‌ای در چشم‌انداز صنعت فولاد، انقلاب صنعتی چهارم است، گفت: ما هم باید به این موضوع مهم فکر کنیم چراکه مولفه‌های انقلاب صنعتی در بخش فولاد خلاصه نمی‌شود بلکه لازم است به مولفه‌های برون‌بخشی و فرابخشی این صنعت توجه کرد تا تمام ساختارهای مرتبط با صنعت فولاد به حرکت درآید و رشد کند.

تولید

کاهش مهلت استعلام اکتشاف معادن و جای خالی دغدغه توسعه پایدار

مصوبه هیات مقررات‌زدایی و تسهیل صدور مجوزهای کسب‌وکار مبنی بر کاهش مهلت پاسخگویی سازمان حفاظت محیط‌زیست به استعلام‌های صدور مجوز اکتشاف معادن از یک ماه به ۱۰ روز کاری موجب بروز نگرانی‌هایی نسبت به اثرات منفی این مصوبه بر میزان دقت در ارزیابی اثرات زیست‌محیطی و بی‌توجهی به توسعه پایدار شده است.

پیش از این براساس ماده ۴ ضوابط زیست‌محیطی فعالیت‌های معدنی، سازمان حفاظت محیط‌زیست مکلف بود ظرف مدت یک ماه از تاریخ وصول استعلام برای صدور پروانه اکتشاف معادن، نظر خود را اعلام کند اما دی‌ماه سال جاری هیات مقررات‌زدایی و تسهیل صدور مجوزهای کسب‌وکار طی مصوبه‌ای مهلت استعلام برای اکتشاف معدن از سازمان حفاظت محیط‌زیست را به ۱۰ روز کاری کاهش داد این در حالی است که پیش از این مصوبه نیز با بسیاری از استعلام‌ها برای اکتشاف معدن موافقت می‌شد اما حالا برخی کارشناسان از جمله حسین فخرایی عضو هیات علمی دانشگاه مالک‌اشتر نگران هستند که این محدودیت زمانی باعث کاهش دقت ارزیابی‌های زیست‌محیطی و افزایش آسیب به محیط‌زیست شود.

حسین فخرایی دکترای مهندسی محیط‌زیست در این باره به ایسنا می‌گوید: ارزیابی زیست‌محیطی وضع موجود، نمونه‌برداری از محیط و آنالیز آنها توسط آزمایشگاه‌های معتمد سازمان حفاظت محیط‌زیست از مراحلی است که باید برای صدور پروانه اکتشاف معدن طی شود. این در حالی است که تنها آنالیز نمونه‌های برداشته شده بیش از دو هفته زمان می‌برد چراکه برخی از فلزات باید در مقیاس ppb (بخش در میلیون) اندازه‌گیری شوند تا عیار معدن مشخص شود.

او ادامه می‌دهد: پس از تعیین عیار معدن که بیش از دو هفته زمان‌می‌برد در وضع موجود تحلیل و گزارشی از این بررسی‌ها آماده می‌شود. از این رو بررسی و صدور پروانه اکتشاف معدن طی ۱۰ روز کاری غیرممکن است کسانی که این مصوبه را پیشنهاد کرده‌اند اطلاعات کافی از مراحل ارزیابی زیست‌محیطی معادن نداشته‌اند.

داریوش گل‌علیزاده رییس کمیته محیط‌زیست خانه معدن نیز پیش‌تر درباره کاهش زمان پاسخگویی به استعلام‌های صدور پروانه اکتشاف معادن گفته بود با توجه به تعدد پروژه‌های مشمول ارزیابی در سازمان حفاظت محیط‌زیست و کمبود نیروی کارشناسی، امکانات و زیرساخت‌های لازم در حال حاضر امکان پاسخگویی در ۱۰ روز میسر نیست، مگر اینکه بررسی و پاسخگویی به استعلام‌ها به ادارات کل حفاظت محیط‌زیست استان‌ها تفویض شود یا پنجره واحد صدور مجوزها شکل بگیرد. همچنین بنا بر ادعای هادی کیادلیری دبیر مرجع ملی کنوانسیون تنوع زیستی کشور، سالانه حدود ۷۰۰ هزار هکتار از منابع طبیعی به عنوان محدوده اکتشاف معادن در کشور در نظر گرفته می‌شود. این میزان از موافقت با اکتشاف و فعالیت معادن حجم بسیار بالای تخریب را به کل کشور وارد می‌کند و تصویب مصوبه کاهش مهلت استعلام برای اکتشاف معادن فجایع زیست‌محیطی بسیار بیشتری را ایجاد خواهد کرد.

از سوی دیگر در شرایطی مهلت سازمان حفاظت محیط‌زیست برای پاسخ به استعلام صدور پروانه اکتشاف معدن کاهش پیدا کرده که براساس ماده ۴ ضوابط زیست‌محیطی فعالیت‌های معدنی، «عدم اعلام نظر سازمان حفاظت محیط‌زیست به منزله موافقت» است.

به عقیده گل‌علیزاده چنین مصوبه‌ای باعث تخریب محیط‌زیست و منابع طبیعی می‌شود چراکه عدم پاسخ به استعلام در بازه زمانی پیشنهادی به منزله موافقت تلقی خواهد شد و این موضوع می‌تواند موجبات ایجاد مفسده و تبانی در بسیاری از طرح‌ها را فراهم کند. همچنین از این نکته نباید غافل شد که جهت صدور مجوز اکتشاف از مراجع دیگری نیز باید استعلام صورت می‌گیرد و طولانی شدن روند پاسخگویی صرفا متوجه سازمان حفاظت محیط‌زیست نیست. همچنین اگر مدت پاسخگویی به ۱۰ روز کاهش یابد سازمان حفاظت محیط‌زیست می‌تواند به دلیل ایراد در گزارش یا نقص مدارک، پرونده را از دستور کار خارج کند.

او راهکار اصلی را ایجاد پنجره واحد صدور مجوز می‌داند تا از این طریق از طولانی شدن فرآیند پاسخگویی کاسته شود. مشکل امروز کسب‌وکار، طولانی شدن روند صدور مجوز نیست بلکه موانع دیگری مانند به‌کارگیری روش‌ها و فناوری‌های مخرب محیط‌زیست در فعالیت‌های معدنی است که باید مورد توجه قرار گیرد و به آنها پرداخته شود.

گل‌علیزاده همچنین ضمن انتقاد از اینکه هدف طراحان کاهش زمان پاسخگویی سازمان حفاظت محیط‌زیست به استعلام‌های صدور مجوز اکتشاف معادن صرفا اجرای فعالیت‌های معدنکاری است، مدعی است: طبیعی است که در این میان به هیچ‌وجه دغدغه توسعه پایدار وجود ندارد.

بخش معدن و صنایع معدنی در بسیاری از کشورها از جمله ایران، عامل مهمی در رسیدن به توسعه پایدار بوده است و برای رسیدن به توسعه پایدار از طریق گسترش بخش معدن و صنایع معدنی، باید سه اصل اقتصادی، زیست‌محیطی و اجتماعی بخش معدن به طور همزمان مورد توجه قرار گیرد اما کیادلیری معتقد است به جنبه زیست‌محیطی فعالیت‌های معدنی توجه کمتری شده و در خصوص بهره‌برداری از معادن که منابع تجدیدناپذیرند بیشتر به دنبال رفع نیازهای امروز با کمترین بازدهی و بدون توجه به محدودیت‌هایی هستیم که برای آینده ایجاد می‌کنیم و این دسته اقدامات و تصمیمات پتانسیل توسعه برای آینده را نیز از بین می‌برد.

به گفته گل‌علیزاده، ضرورت داشت پیش از ارائه و پیشنهاد «کاهش مهلت پاسخگویی سازمان حفاظت محیط‌زیست به استعلام‌های صدور مجوز اکتشاف معادن» ابتدا آسیب‌شناسی در این خصوص صورت می‌گرفت. سپس با احصای موانع و گلوگاه‌های سرمایه‌گذاری، راهکارهای مناسبی ارائه می‌شد. شتاب در انجام فعالیت‌های معدنی و برداشت از همه سرمایه‌های معدنی غیرقابل تجدید، از بین بردن منافع نسل‌های بعدی است و این موضوع با اهداف اصل ۵۰ قانون اساسی منافات دارد.

معدنکاری عموما شش مرحله دارد که شامل مرحله پی‌جویی، مرحله اکتشاف که در این مرحله اندازه و ارزش کانسار کانی با استفاده از روش‌های نمونه‌برداری و عیارسنجی تعیین می‌شود، مرحله آماده‌سازی، مرحله استخراج و فرآوری، مرحله رهاسازی باطله و آخرین مرحله بازسازی است که شامل بستن معدن، حذف ساختمان‌ها و کارخانه، بازسازی دمپ‌های باطله، مسطح کردن سطح زمین، کاشتن درخت و بوته، برگرداندن وضعیت مسیر آب‌های جاری و سطح زمین به حالت اولیه می‌شود. عملیات استخراج نیز در طول دوره فعالیت معدن و هم پس از بسته شدن آن معمولا روی محیط‌زیست اثرات مخربی ایجاد می‌کند. از این رو اکثر کشورهای جهان مقرراتی را برای کاهش این تاثیرات منفی تصویب کرده‌اند.

فخرایی با اشاره به اینکه اکتشاف معدن تخریب بسیار کمتری را نسبت به استخراج از معدن متوجه محیط‌زیست می‌کند، تصریح می‌کند: گرچه میزان تخریب در فعالیت اکتشاف معدن کمتر است، با این حال ترددهای غیرضروری، ایجاد راه‌های دسترسی و سایر اقداماتی که در زمینه اکتشافات معدنی انجام می‌شود آثار مخربی بر جا خواهد گذاشت. همچنین بدون هیچ شکی کاهش مهلت استعلام برای اکتشاف معدن از سازمان حفاظت محیط‌زیست علاوه بر اینکه می‌تواند باعث افزایش فعالیت‌های استخراج معدنی شود، به علت لزوم تسریع در جواب‌دهی بر آزمایشگاه‌ها و ناظری که گزارش ارزیابی زیست‌محیطی معدن را تهیه می‌کند فشار مضاعفی وارد می‌شود و باعث کاهش دقت ارزیابی می‌شود.

در کنار مزایای فعالیت معادن لازم است فرصت کافی برای بررسی نتایج صدور پروانه اکتشاف صرف شود تا منجر به فعالیت‌های ضدزیست‌محیطی نشود چراکه در غیر این صورت در جهت تحقق توسعه پایدار عمل نکرده و منافع آیندگان را مورد توجه قرار نداده‌ایم.

بازار جهانی

اونس طلا به پایین مرز ۱۸۰۰ دلار برگشت

بهای معاملات طلا روز چهارشنبه برای دومین روز متوالی با کاهش بسته شد و برای نخستین بار در هفته جاری، در پایین مرز مهم ۱۸۰۰ دلار ایستاد. اونس طلا برای تحویل در آوریل در معاملات بازار نیویورک با هشت دلار معادل ۰/۴ درصد کاهش، در ۱۷۹۷ دلار و ۹۰ سنت بسته شد. طلا روز سه‌شنبه ۰/۱ درصد کاهش داشت اما روز دوشنبه ۱/۷ درصد صعود کرده بود.

به گزارش ایسنا، مت اورتون مدیر و متخصص پورتفولیو در شرکت کاریلون تاور ادوایزرز اظهار کرد: بازده اوراق خزانه آمریکا به بالاترین حد در حدود یک سال اخیر رشد کرده که نشان می‌دهد بازار تمایل دارد داستان احیای اقتصادی را بپذیرد و این امر قیمت طلا را تحت فشار کاهشی قرار داده است.وی در ادامه افزود: جروم پاول رییس بانک مرکزی آمریکا رشد اخیر بازده اوراق قرضه را نشانه مطلوبی از انتظارات اقتصادی برآورد کرده و نگرانی‌های تورمی ناشی از سیاست مالی آمریکا را کم‌اهمیت شمرده است. این خوش‌بینی به احیای اقتصادی به همراه انتظارات برای تورم نسبتا بی‌ضرر، به منزله مانع بزرگی برای صعود قیمت طلاست. بازده اوراق خزانه ۱۰ ساله آمریکا روز چهارشنبه به ۱/۴۲۹ درصد رشد کرد و سرمایه‌گذاران را واداشت درباره مزیت نگهداری طلا که دارایی بدون بازدهی است، تجدیدنظر کنند.پاول روز سه‌شنبه بر تعهد بانک مرکزی آمریکا برای عدم تغییر سیاست‌های پولی تسهیلی برای یک آینده قابل پیش‌بینی تاکید کرد. رییس بانک مرکزی آمریکا برای دومین روز در برابر کمیته بانکی کنگره به ادای توضیح درباره وضعیت اقتصاد و بازار پرداخت و گفت: بانک مرکزی پیش از اینکه برنامه خرید اوراق قرضه را تعدیل کند، می‌خواهد آمار واقعی را نشان دهد که بانک مرکزی به هدف خود نزدیک‌تر شده است.برخی از معامله‌گران کالایی گویند دورنمای طلا پرمخاطره مانده زیرا این دارایی هفته‌هاست که تحت فشار کاهشی قرار دارد اما خریداران طلا بر این باورند که دورنمای این فلز ارزشمند با توجه به هزینه‌های مالی دولت آمریکا و روند طولانی احیای بازار کار این کشور از پاندمی، مثبت است.ادوارد مویا تحلیلگر ارشد بازار شرکت OANDA اظهار کرد: طلا در منطقه خطر است زیرا پاول به افزایش اخیر بازده اوراق قرضه، پاسخی نداد. بازده اوراق قرضه ممکن است پیش از اینکه بانک مرکزی دخالت کند، بسیار بالاتر رود و دورنمای قیمت طلا در کوتاه‌مدت را تغییر دهد.بر اساس گزارش مارکت‌واچ، راس نورمان مدیرعامل شرکت متالز دیلی معتقد است استیصال عمیقی در میان سرمایه‌گذاران طلا وجود دارد. آنها تورم را حس می‌کنند، شواهد رشد بازده اوراق قرضه و حتی افت ارزش دلار را می‌بینند اما طلا موفق نشده نیروی صعودی کسب کند. سطح مقاومت فنی طلا که در حال حاضر ۱۸۱۰ دلار است، غیرقابل رسیدن شده است. بیت کوین در صدر اخبار قرار گرفته در حالی که طلا مثل یک راهکار آنالوگ در دنیای به طور فزاینده دیجیتالی شده است.وی در ادامه خاطرنشان کرد: با این حال آنچه به طلا ضربه زده، بازده اسمی است و بازده واقعی اوراق خزانه ۱۰ ساله همچنان منفی ۰/۸ درصد است. خبر خوب خرید آسیایی است. خریداران چینی و هندی به بازار برگشته‌اند اما حاضر نیستند بازار را در سطح قیمت بالاتر دنبال کنند. تقاضا برای صندوق‌های سرمایه‌گذاری تحت پشتوانه طلا که عامل کلیدی در سال ۲۰۲۰ بودند، کم‌فروغ به نظر می‌رسد. همه این موارد از قیمت طلا پشتیبانی کرده‌اند اما موفق نشده‌اند نیروی صعودی کافی برای شکستن سطوح مقاومتی ایجاد کنند.

در بازار سایر فلزات ارزشمند، هر اونس نقره برای تحویل در مارس با ۱۷ سنت معادل ۰/۶ درصد افزایش، به ۲۷ دلار و ۸۵ سنت رسید. هر اونس پلاتین برای تحویل در آوریل با ۱/۵ درصد افزایش، به ۱۲۵۷ دلار و ۹۰ سنت رسید. بهای هر اونس پالادیم برای تحویل در ژوئن با ۳/۷ درصد افزایش، به ۲۴۳۱ دلار و ۵۰ سنت رسید.

شرکت گاز استان گلستان

آگهی مناقصه عمومی- یک مرحله‌ای
شماره ۱۳۹۹.۷۱۶۴ (نوبت دوم)

شماره مجوز: ۱۳۹۹.۷۱۶۴

موضوع مناقصه: حفاظت از اماکن و تاسیسات شرکت گاز استان گلستان (شماره مناقصه RA-۹۹۱۴۰۲ کد فراخوان در پایگاه ملی مناقصات ۴۰۳۹۱۲۴۷ مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۲۹

زمان دریافت اسناد: کلیه اسناد مناقصه دو روز پس از چاپ آگهی نوبت دوم به مدت ۶ روز از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به نشانی www.Setadiran.ir قابل دریافت (دانلود) می‌باشد.

نحوه دریافت اسناد مناقصه و مهلت ارائه مدارک: پیمانکاران و داوطلبان شرکت در مناقصه و واجد شرایط (دارای رتبه حداقل ۷ خدماتی)، همراه با (توانایی مالی، ظرفیت آزاد کاری، داشتن صورتحساب‌های مالی حسابرسی شده مورد تایید موسسات حسابرسی، تخصص و سابقه کاری مرتبط) می‌بایست ضمن ثبت‌نام در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس WWW.Setadiran.ir و دریافت گواهی امضای الکترونیکی (در صورت عدم عضویت قبلی) جهت شرکت در مناقصه از طریق سامانه ستاد اقدام نمایند.

ضمنا لازم است مناقصه‌گران کلیه مدارک خواسته شده براساس دعوتنامه ارسالی که در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) WWW.Setadiran.ir، پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات http://iets.mporg.ir درج گردیده پس از تهیه و تکمیل مستندات، حداکثر تا تاریخ ۹۹/۱۲/۲۶ از طریق سامانه ستاد بارگذاری نمایند. (در این مرحله مناقصه‌گران علاوه بر بارگذاری مستندات ارزیابی کیفی، **همزمان با آن ملزم به ارسال نسخه کاغذی اسناد ارزیابی کیفی و پاکت ضمانتنامه شرکت در فرآیند ارجاع کار** به آدرس شرکت گاز استان گلستان امور قراردادها (پس از ثبت در دبیرخانه) می‌باشند. در غیر این صورت از روند مناقصه حذف خواهند شد). بدیهی است کلیه مناقصه‌گران در صورت بارگذاری اسناد و تکمیل مستندات در موعد تعیین شده، قابلیت مشارکت در فرآیند مناقصه را خواهند داشت.

همچنین شرکت‌هایی که دارای عضو هیات‌مدیره مشترک می‌باشند مجاز به شرکت همزمان در مناقصه و ارائه پیشنهاد قیمت به صورت توامان نخواهند بود و در هر مرحله از مناقصه که این موضوع ثابت شود مناقصه‌گذار نسبت به حذف مناقصه‌گران مربوطه از روند مناقصه اقدام خواهد نمود.

نوع و میزان تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار: مطابق با بند الف ماده ۶ آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی جهت مناقصه به مبلغ ۳/۰۶۹/۰۰۰/۰۰۰ ریال می‌باشد.

مبلغ برآورد: مبلغ ۶۱/۳۷۳/۰۰۰/۰۰۰ ریال می‌باشد.

کمیسیون مناقصات (بازگشایی پاکات): روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۱۷

شماره مرکز تلفن: کد شهری ۵ - ۳۲۴۸۰۳۷۲ (۰۱۷) داخلی ۲۰۵۳

فاکس: ۳۲۴۸۰۲۹۸ (۰۱۷)

آدرس اینترنتی: WWW.SHANA.ir http://www.nigc-golestan.ir

تاریخ انتشار نوبت اول: چهارشنبه ۱۳۹۹/۱۲/۶

تاریخ انتشار نوبت دوم: شنبه ۱۳۹۹/۱۲/۹

روابط عمومی شرکت گاز استان گلستان

خبر

رایزن بازرگانی روسیه در ایران اعلام کرد

ایجاد خط مستقیم دریایی میان ایران و روسیه

«جهان‌صنعت»– رایزن بازرگانی روسیه در ایران گفت: جلسات ما با طرف ایرانی برای کشتیرانی و کشتی‌سازی در دریای خزر آغاز شده و بازرگانان دو کشور از برقراری خط مستقیم دریایی ایران و روسیه استقبال کرده‌اند.

رستم ژیگانسین افزود: در این باره جلسات ما با طرف‌های ایرانی درباره کشتیرانی و کشتی‌سازی در دریای خزر آغاز شد و از دو ماه قبل، خط مستقیم کشتی‌های باری از بندر آستاراخان به مقصد ایران آغاز شد که به طور منظم هر دو هفته یک بار شش هزار تن کالا را جابه‌جا می‌کند. وی با بیان اینکه در صورت استقبال از این خط دریایی در فواصل زمانی کمتری مبادلات دریایی کالا انجام خواهد شد اضافه کرد: بنا داریم با همکاری مشترک برای کشتی‌سازی در دریای خزر، همکاری‌های تجاری ایران و روسیه را افزایش دهیم و این اقدامات به افزایش حجم مبادلات دو کشور کمک خواهد کرد.

ژیگانسین همچنین با اشاره به برگزاری نمایشگاه اوراسیا در ۲۸ تا ۳۱ اردیبهشت ۱۴۰۰ گفت: برگزاری این نمایشگاه در ایران برای رشد همکاری‌های اقتصادی اوراسیا با ایران بسیار مفید خواهد بود از این رو سعی می‌کنیم به عنوان نمایندگی بازرگانی روسیه در ایران، شرکت‌های بزرگ و معتبر روسی را به نمایشگاه اوراسیا در ایران بیاوریم ضمن اینکه نمایندگان وزارتخانه‌های صنعت و تجارت و دیگر وزارتخانه‌های روسیه نیز در این نمایشگاه حضور خواهند داشت. وی افزود: شرکت‌های روسی در حوزه‌های مختلف صنعت، خودروسازی، کشتی‌سازی و تجهیزات و ماشین‌آلات در این نمایشگاه حضور خواهند داشت، زیرا روسیه در این حوزه‌ها پیشرفته است و جوابگوی نیازهای واردکنندگان ایرانی خواهد بود.

مدیرکل بازسازی بنیاد مسکن خبر داد

اختصاص وام برای زلزله‌زدگان سی‌سخت

ایسنا– مدیرکل بازسازی بنیاد مسکن با بیان اینکه امروز عملیات اجرایی اولین واحد تخریبی ناشی از زلزله کهگیلویه‌وبویراحمد شروع شده است گفت: کمک بلاعوض اجاره‌بها برای واحدهای احداثی ۲۰ میلیون تومان است که امروز قسط اول به مبلغ ۱۰ میلیون تومان به ۱۳۵ خانواده پرداخت شد.

مجید جودی گفت: از سه روز قبل عملیات آواربرداری و در واقع بازسازی پس از زلزله سی‌سخت شروع شده و امروز اولین واحد احداثی وارد عملیات اجرایی شد. فعلا کارها با کمک بلاعوض پیش می‌رود تا ان‌شاءالله تسهیلات ۱۰۰ میلیون تومانی پرداخت شود. وی افزود: بانک مرکزی امروز بانک‌های عامل را برای پرداخت تسهیلات بازسازی واحدهای مسکونی زلزله سی‌سخت مشخص کرد. به واحدهای شهری ۱۰۰ میلیون تومان وام، ۳۰ میلیون تومان تسهیلات خرید اثاثیه منزل و ۵۵ میلیون تومان بلاعوض تحت عناوین مختلف پرداخت می‌شود که از این ۵۵ میلیون تومان ۲۰ میلیون تومان برای اسکان موقت و مابقی کمک‌های معیشتی خواهد بود. مدیرکل بازسازی بنیاد مسکن با بیان اینکه هم اکنون در منطقه حضور داریم گفت: برآورد خسارات در شهر سی‌سخت به اتمام رسیده که طبق بررسی‌ها حدود ۹۰۰ واحد مسکونی تخریب شده است. تیم‌های ارزیاب به روستاها رفته و در حال بررسی هستند. البته خوشبختانه حجم تخریب در روستاها چندان زیاد نیست. اما امروز یک پس‌لرزه ۴/۵ ریشتری داشتیم که ممکن است خدای نکرده خسارات را افزایش دهد.

جودی اظهار کرد: پیش‌بینی ما این است که دوره ساخت واحدها دو تا سه ماه طول بکشد. طبیعتا هرچقدر شروع اجرا دیرتر باشد تکمیل واحدها نیز دیرتر انجام خواهد شد. وی سقف پرداخت کمک‌هزینه اجاره را ۲۰ میلیون تومان دانست و گفت: امروز اولین قسط کمک بلاعوض به مبلغ ۱۰ میلیون تومان به ۱۳۵ خانوار پرداخت شد. ۱۰ میلیون تومان دیگر نیز در روزهای آینده پرداخت می‌شد. به محض تشکیل پرونده، متقاضیان این کمک‌ها را دریافت خواهند کرد.

مدیرکل بازسازی بنیاد مسکن در پاسخ به این سوال که شرایط زندگی مردم در سی‌سخت چگونه است، افزود: خوشبختانه در چند روز اخیر هوا خوب است و بارش نداشتیم. البته به خسارت‌دیدگان کمک اجاره پرداخت می‌کنیم که اگر به طور مثال بازسازی خانه‌شان سه ماه طول بکشد ماهیانه هفت میلیون تومان برای اجاره در نظر گرفته شده است. کسانی هم که خانه اقوام ساکن شوند این ۲۰ میلیون تومان را دریافت می‌کنند.

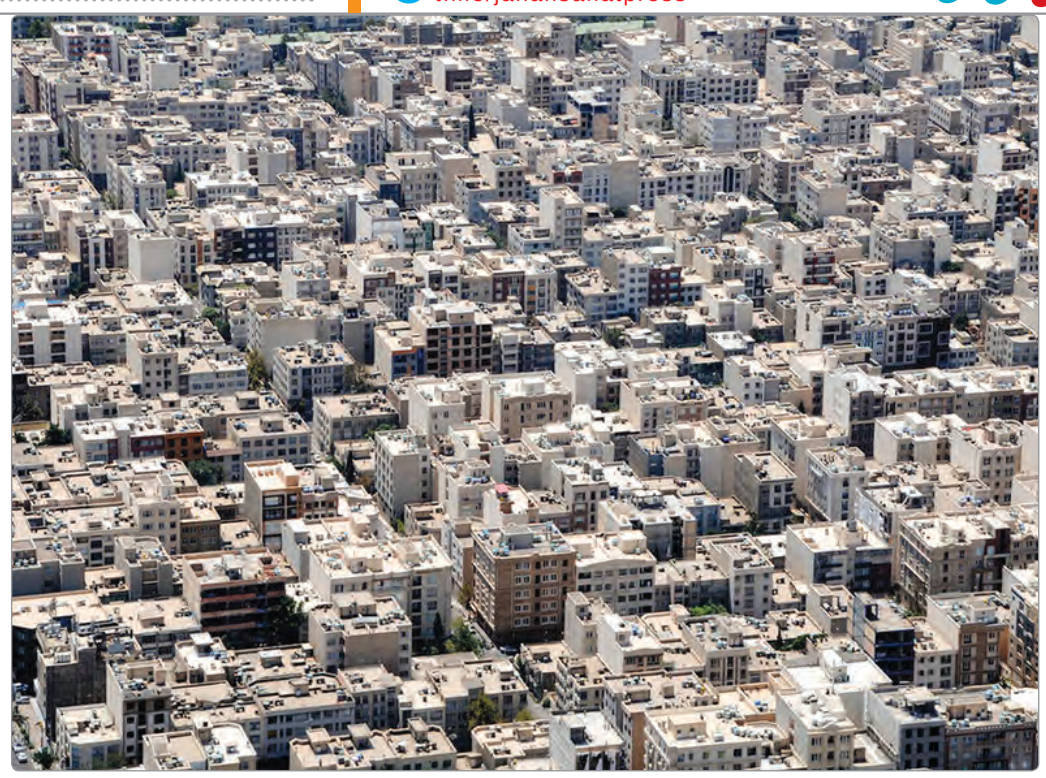

بررسی دلایل کاهش میزان معاملات در بازار مسکن

رکود مقطعی

گروه مسکن– بازار مسکن ایران طی دو سال گذشته شاهد نوسان‌های زیادی بوده است. چندی پیش قبل از انتخابات آمریکا، این بازار دچار رکود شد؛ رکودی که در انتظار تعیین‌تکلیف برجام از سوی سیاستمداران است. افرادی که به دنبال خرید مسکن بودند، تا برقراری احتمالی دوباره برجام دست نگه داشتند تا شاید با کاهش قیمت خانه مواجه شوند. صاحب‌خانه‌هایی هم که قصد فروش خانه‌های خود را داشتند منتظرند تا شاید بتوانند با قیمت بالاتری املاکشان را معامله کنند. همین امر موجب برقراری رکودی مقطعی و کاهش خرید و فروش در بازار مسکن شده که احتمال می‌رود تا ابتدای سال ۱۴۰۰ نیز ادامه داشته باشد.

یک کارشناس اقتصاد مسکن با بیان اینکه در مقطع کنونی کاهش معاملات داریم اما رکود نداریم گفت: رکود را باید در یک شاخص بلندمدت بررسی کرد، در حالی که همواره طی ۵۰ سال گذشته تقاضای مسکن بیش از تولید بوده و در سال ۱۴۰۰ نیز این روند ادامه می‌یابد، معتقدم سال آینده در هر چهار شاخص معاملات، قیمت، تولید و سرمایه‌گذاری در بخش مسکن با رشد مواجه می‌شویم.

بیت‌الله ستاریان اظهار کرد: کاهش مقطعی معاملات در بازار مسکن را اصلا نمی‌توان به عنوان رکود تلقی کرد. بازار مسکن در خواب کوتاه‌مدت قرار دارد و با وجود آنکه در تهران حدود ۲۰۰۰ معامله مسکن در بهمن ماه منعقد شده صحبت از رکود تحلیل عجولانه‌ای است. دیدیم که طی یک سال با وجود بیماری کرونا و رکود اقتصادی در ایران و تمام جهان، مسکن در تهران با حدود ۱۰۰ درصد افزایش قیمت مواجه شد. معاملات نیز با وجود آنکه از آبان ماه به علت انتخابات آمریکا به یک‌باره افت کرد، در ۱۰ ماهه امسال نسبت به سال قبل ۲۳ درصد افزایش یافت. این یعنی ورود سرمایه به بازار مسکن.

■ **تاثیرات برجام**

ستاریان در گفت‌وگو با ایسنا افزود: حالا به دلیل بحث برجام و نزدیک شدن به انتخابات ریاست‌جمهوری، کمی خرید و فروش مسکن کاهش یافته و ممکن است تا اردیبهشت و خرداد این روند حاکم باشد اما پایدار نیست. معتقدم در سال آینده در هر چهار شاخص معاملات، قیمت، ساخت‌وساز و سرمایه‌گذاری در بخش مسکن با افزایش مواجه می‌شویم. برنامه‌های ما برای حوزه مسکن اشتباه بوده و هنوز هم مشکل را رفع نکرده‌ایم. ۵۰ سال مساله مسکن را کوچک شمرده‌ایم و با تحلیل‌های کوتاه‌مدت خواستیم آن را حل کنیم.

این کارشناس اقتصاد مسکن با بیان اینکه آثاری از رکود بازار یا افت قیمت خانه برای سال آینده نمی‌بینیم گفت: علت اینکه فعلا بخش مسکن وارد رکود شده کاملا مشخص است. مسکن در حال حاضر سعی می‌کند در یک فضای باثبات حرکت کند، زیرا معمولا تاثیرات روانی در این حوزه تاثیر می‌گذارد و هم اکنون تحت تاثیر مسائل سیاسی قرار دارد. از طرف دیگر غالب تولیدکنندگان مسکن، خرد هستند و تحلیل بلندمدت ندارند، چرا که بخش مسکن در ایران یک ساختار متشکل نیست و هیچ‌گاه دولت‌ها خرده سازندگان را در یک تشکیلات بزرگ قرار نداده‌اند. در واقع بسترهای ایجاد ساختار در بخش مسکن فراهم نیست و به همین دلیل دائما شاهد مقاطع رونق و رکود در این حوزه هستیم.

■ **نفت و ساختمان، دو اقتصاد بزرگ کشور**

ستاریان خاطرنشان کرد: بعضی وقت‌ها که قیمت‌ها جهش می‌کند، برخی مسوولان دو تا مصاحبه می‌کنند با این تصور که دارند به بخش مسکن کمک می‌کنند. مثلا می‌گویند فعلا خانه نخرید تا ارزان شود اما با این صحبت به تولید مسکن هم ضربه وارد می‌کنند، زیرا تولیدکنندگان خرد تحلیل خاصی از اقتصاد مسکن ندارند. می‌خواهند زود سرمایه را بیاورند ۱۰ تا ۲۰ تا واحد احداث کنند و بروند. هیچ‌وقت هم در طول ۵۰ سال نیامدیم اینها را متشکل کنیم. ساخت‌وساز راکد می‌شود و معاملات پایین می‌آید. اما جالب است که در مقطع رکود قیمت‌ها بالا می‌رود، زیرا در دوره‌ای که رکود معاملاتی بوده، تولید مسکن خوابیده است.

وی با بیان اینکه دولت‌ها در ایران همیشه جدا از بخش خصوصی بوده‌اند گفت: دولت برنامه‌ریزی خود را دارد و اقتصاد مسکن و ساختمان رها شده است، در حالی که نیمی از نقدینگی کشور در بخش ساختمان است و جمعیت انبوهی در این حوزه کار می‌کنند. در واقع ما در کشور دو اقتصاد بزرگ داریم که یکی نفت و دیگری ساختمان است. هرکس در هر شغلی به طور مستقیم یا غیرمستقیم به صنعت ساختمان مربوط است. این کارشناس اقتصاد مسکن، سرمایه‌گذاران در ایران را به گنجشکی تشبیه کرد که با پرتاب یک سنگ پر می‌زنند اما در کشورهای توسعه‌یافته به دلیل وجود ساختار و برنامه‌ریزی بلندمدت معمولا اهداف بزرگ‌تری دنبال می‌شود. به همین دلیل بازارهای اقتصادی از جمله مسکن مثل کشور ما متلاطم نیست.

■ **دلیل نوسان قیمت‌ها**

ستاریان با بیان این ادعا که بعضی دست‌اندرکاران و مسوولان مرتبط با بخش مسکن مطالعه عمیقی ندارند گفت: بخش دولتی ما اساسا اطلاعاتی از حوزه بخش مسکن ندارد. یک بار در جهت حمایت از خریدار حرف‌هایی می‌زنند و حدود ۹۵ درصد تولیدکنندگان را سرکوب می‌کنند. بعد برای جبران مافات، حمایت‌های تشویقی می‌گذارند، یک دفعه قیمت‌ها بالا می‌رود. طی ۵۰ سال گذشته از قبل انقلاب هیچ کالایی به اندازه مسکن افزایش قیمت نداشته است.

طلا و ارز یک‌دهم مسکن با افزایش قیمت مواجه شدند. هر مسوولی می‌آید یک ایده می‌دهد، معاونش هم یک طرح جلویش می‌گذارد. بعد می‌بینیم که بعد از هشت سال مشکل مسکن دست نخورده باقی مانده است. سال ۱۳۵۸ با معضل مسکن مواجه بودیم و هنوز هم هستیم. در بخش‌های علمی، اقتصادی و تکنولوژی پیشرفت داشتیم اما مشکلات بخش مسکن لاینحل باقی مانده است. وی تصریح کرد: به جای آنکه متقاضیان را از مافیای مسکن بترسانیم سازندگان را در یک ساختار تشکیلاتی، منسجم کنیم و برنامه بلندمدت بریزیم. در حال حاضر تولیدکننده‌ای که ۲۰ واحد می‌سازد، وقتی شما حرف از رکود می‌زنید سرمایه‌اش را بیرون می‌برد. بعد که شما وعده یا احساس رونق و توسعه می‌دهید با حرص و ولع وارد بازار مسکن می‌شود. این چرخه دائم ادامه یافته و کسی به آن توجه نمی‌کند.

■ **پیش‌بینی و راهکارها**

این کارشناس بازار مسکن درباره پیش‌بینی از وضعیت این بازار در سال آینده گفت: به عنوان کسی که بخش مسکن را در ۴۰ سال گذشته مطالعه کرده می‌گویم رکود و رونق در یک ماه تاثیری در بخش مسکن نخواهد داشت. ما برای سال ۱۴۰۰ رونق اقتصادی را در ایران و به طور کلی شرق جهان پیش‌بینی می‌کنیم. البته منظور توسعه آرمانی نیست، بلکه توسعه نسبت به سال‌های قبل است. اگر این اتفاق بیفتد قطعا مسکن با رونق تولید، افزایش معاملات و رشد قیمت مواجه می‌شود. این افزایش قیمت تا زمانی که به نظام تعادل تولید برسیم ادامه می‌یابد و البته ممکن است در ماه‌هایی مثل زمان فعلی با ریزنوسان مواجه شود.

ستاریان در بیان راهکار مشکلات بازار مسکن گفت: در کشورهای توسعه‌یافته شرکت‌های بزرگ ساختمانی در یک تشکیلات منسجم تمام فرآیند تولید تا عرضه را برعهده دارند و از ابزارهای مالی مثل بانک و بورس استفاده می‌کنند. حتی زیرساخت‌های شهری و فضاهای خدماتی توسط این شرکت‌ها ایجاد می‌شود، دولت هم با ابزارهای مالیاتی جلوی احتکار مسکن را می‌گیرد. در واقع تولید و عرضه در یک فرآیند متوازن حرکت می‌کند و به همین دلیل بازار مسکن کنترل می‌شود.

احتمال کاهش قیمت در بازار مسکن

این در حالی است که یک کارشناس بازار مسکن با بیان اینکه هیچ‌گاه شاهد این حجم از رکود در بازار املاک شب عید نبوده‌ایم گفت: در صورت احیای برجام قیمت مسکن مقداری کاهش می‌یابد.

حسن محتشم اظهار کرد: اگر در بحث برجام توافقی حاصل شود قطعا با کمی کاهش قیمت در بخش مسکن مواجه خواهیم بود، زیرا ارزش پول ملی بالا می‌رود و باعث تحولات در اقتصاد کشور می‌شود. اما اگر توافق صورت نگیرد احتمال رشد مجدد نرخ ارز وجود دارد و ممکن است قیمت اسمی مسکن بالا برود. هرچند در صورت عدم توافقات سیاسی نیز با توجه به رشد بیش از پنج برابر قیمت مسکن، بعید است که شاهد جهش مجدد باشیم. در واقع بازار مسکن ظرفیت ندارد.

وی افزود: سناریوی سوم این است که قیمت ارز در همین حدود ۲۵ هزار تومان باقی بماند و در آن صورت مسکن به ثبات می‌رسد و افزایش قیمت بعید خواهد بود.

این کارشناس بازار مسکن با بیان اینکه بخش مسکن در رکود عمیقی به سر می‌برد گفت: در بهمن ماه امسال حدود ۲۰۰۰ معامله مسکن در تهران به امضا رسیده که هیچ‌گاه شاهد چنین حجم اندکی از معاملات شب عید نبوده‌ایم. علت این است که به دلیل انتظار برای انتخابات ریاست‌جمهوری و انجام توافقات سیاسی، سرمایه‌گذاران معطل هستند. خریداران واقعی هم که به دلیل جهش قیمت‌ها طی سه سال گذشته حضور پررنگی در بازار نداشتند.

محتشم اظهار کرد: حتی ممکن است بخشی از حدود ۲۰۰۰ معامله ملک در تهران توسط دستگاه‌های دولتی انجام شده باشد، خیلی از دستگاه‌ها برای اینکه بودجه‌شان را استفاده کنند اواخر سال اقدام به خرید املاک می‌کنند. اما به طور کلی امسال بازار در وضعیت رکود به سر می‌برد. بهمن سال‌های گذشته معمولا خانواده‌ها برای در امان بودن از تورم سال آینده اقدام به خرید مسکن یا تبدیل آن می‌کردند اما امسال قضیه برعکس شده و در بهمن ماه کمترین تعداد خرید و فروش ملک نسبت به سایر ماه‌ها به جز فروردین اتفاق افتاد.

وی، افزایش درآمدهای دولت و آزادسازی پول‌های بلوکه‌شده ایران را محتمل دانست و گفت: بالا رفتن درآمد دولت به معنای تحولات در حوزه‌های پولی و اعتباری خواهد بود که پیامد آن کاهش قیمت ارز، افزایش درآمد خانوارها و رونق اقتصادی است.

عضو هیات‌مدیره انجمن انبوه‌سازان استان تهران با بیان اینکه طی سه ماه آینده نوسانات چندانی در بازار مسکن اتفاق نمی‌افتد گفت: به نظر می‌رسد تا خردادماه که زمان انتخابات ریاست‌جمهوری است اوضاع بازار مسکن و به طور کلی اقتصاد کشور دارای ثبات باشد. ضمن اینکه بخشی از تغییرات تحت تاثیر انتخابات ممکن است نتواند خود را کاملا نشان دهد.

گزارش نمایندگان «جهان صنعت» از سراسر کشور

خوزستان

مدیرکل پشتیبانی امور دام خوزستان خبر داد

واردات ۱۲ میلیون تن کالای اساسی از بندر امام

مدیرکل پشتیبانی امور دام خوزستان گفت: در ۱۱ ماهه امسال، ۱۱ میلیون و ۶۰۰ هزار تن کالای اساسی از طریق بندر امام خمینی(ره) وارد کشور شده است. وی گفت: این میزان واردات کالاهای اساسی در مقایسه با مدت مشابه پارسال ۱۲ درصد افزایش نشان می‌دهد. بدوی با بیان اینکه هم‌اکنون روزانه حدود سه هزار تن کالای اساسی از بندر امام به مقصد مناطق مختلف کشور بارگیری می‌شود، افزود: واردات کالاهای اساسی از طریق بندر امام طبق برنامه ادامه خواهد داشت. مدیرکل شرکت پشتیبانی امور دام خوزستان اظهار داشت: با وجود قرنطینه شدن بندر امام به دلیل شیوع ویروس کرونا از سوی ستاد استانی مبارزه با این بیماری، بارگیری کالاهای اساسی از پایانه بار این بندر با رعایت پروتکل‌های بهداشتی ادامه دارد. وی گفت: به منظور جلوگیری از شیوع ویروس کرونا، در پایانه‌های حمل بار از جمله پایانه بندر امام، اقدامات لازم در خصوص گندزدایی و ضدعفونی کردن سطوح به صورت مستمر در طول شبانه‌روز در حال انجام است. بندر امام با حجم سالانه تخلیه و بارگیری ۵۰ میلیون تن کالای نفتی و غیرنفتی دومین بندر بزرگ عملیاتی جمهوری اسلامی ایران پس از بندر شهید رجایی در استان هرمزگان است. بیش از ۹۰ درصد حجم کالاهای اساسی مورد نیاز کشور از طریق بندر امام وارد کشور می‌شود.

افتتاح نهالستان سازمان مردم‌نهاد محیط‌زیستی

نهالستان سازمان‌های مردم‌نهاد محیط‌زیست و منابع طبیعی مسجدسلیمان با حضور نماینده مردم شهرستان در مجلس، فرماندار و جمعی از مسوولان افتتاح شد. روند آماده‌سازی این نهالستان طی سه ماه و با فعالیت انجمن‌های مردم‌نهاد و اقدام مشترک اداره حفاظت محیط‌زیست و مرکز آموزش فنی و حرفه‌ای مسجدسلیمان انجام شد. مصطفی یوسفی رییس اداره حفاظت محیط‌زیست مسجدسلیمان هدف از اجرای این طرح را توانمندسازی و ایجاد اشتغال برای دوستداران محیط‌زیست، تامین نهال‌های مورد نیاز جهت اجرای برنامه‌های محیط‌زیستی و تامین نهال شهرستان بیان کرد و افزود: تلاش داریم در جهت خودکفایی شهرستان برای تامین نهال‌های مورد نیاز، توسعه فضای سبز و در راستای فعالیت‌های عام‌المنفعه تاثیرگذار باشیم. وی افزود: این مکان دومین نهالستان شهرستان به شمار می‌رود که گلخانه‌ای فلزی با مساحت حدود ۱۵۰ مترمربع و سالانه ظرفیت تولید ۱۵۰۰۰ نهال را دارد که در محوطه مرکز آموزش فنی و حرفه‌ای احداث شده و به انجمن‌های محیط‌زیستی تحویل شد. یوسفی گفت: پیش از این نهالستان محیط‌زیست با مساحت تقریبی ۲۰۰ مترمربع که توسط اداره حفاظت محیط‌زیست مسجدسلیمان در محل نهالستان شرکت بهره‌برداری نفت و گاز شهرستان مسجدسلیمان احداث شده و ظرفیت تولید ۱۵ هزار اصله نهال در سال را دارد که سالانه این نهال‌ها در بین عموم مردم، ادارات، انجمن‌های دوستدار محیط‌زیست و... توزیع می‌شود.

گلستان

معاون مدیرعامل شرکت ملی حفاری خبر داد

حفر یک حلقه چاه اکتشافی در استان گلستان

معاون مدیرعامل شرکت ملی حفاری ایران در پروژه‌های حفاری گفت: در چارچوب قرارداد جدید با مدیریت اکتشاف شرکت ملی نفت ایران، دستگاه حفاری سنگین خشکی ۳۳ فتح این شرکت یک حلقه چاه اکتشافی در استان گلستان حفر و تکمیل می‌کند. علیرضا لایجی در توضیح بیشتر در این باره افزود: این دستگاه پس از حفر چاه‌های اکتشافی دنگ- ۱ در استان فارس که کشف مخزن گازی ارم را تثبیت کرد و یک حلقه چاه در سوسنگرد در استان خوزستان هم‌اکنون در حال جابه‌جایی به موقعیت چاه هیرکان در استان گلستان است. وی اظهار کرد: این دستگاه از شمار دکل‌های حفاری روزآمد شرکت است که به سامانه گرداننده فوقانی و سیستم مدیریت پسماند مجهز است. لایجی گفت: متخصصان و کارکنان دکل حفاری ۳۳ فتح از نیروهای عملیاتی مجرب ملی حفاری هستند که تجارب فنی و تخصصی ارزشمندی در زمینه حفاری چاه‌های اکتشافی دارند.

معاون مدیرعامل شرکت ملی حفاری ایران در پروژه‌های حفاری افزود: لوکیشن (محل نصب) این دستگاه آماده و تجهیزات دستگاه همزمان با انتقال به منطقه در حال نصب است. وی اظهار کرد: با توجه به هماهنگی به عمل آمده با مدیریت اکتشاف شرکت ملی نفت ایران، امید است این دستگاه قبل از پایان سال ۹۹ عملیات حفاری چاه موردنظر را آغاز کند.

خراسان‌رضوی

دیدار استاندار خراسان‌رضوی با وزیر صنایع تاجیکستان

اتصال آسیای میانه به چابهار

استاندار خراسان‌رضوی که به همراه وزیر کشور به تاجیکستان سفر کرده است، با وزیر صنایع این کشور دیدار و در خصوص افزایش سطح همکاری‌ها گفت‌وگو کرد.

محمدصادق معتمدیان در این دیدار گفت: وجود ظرفیت‌های بی‌نظیر و مراکز تحقیق و توسعه دانشگاهی و واحدهای صنعتی در خراسان‌رضوی زمینه را برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در این حوزه کاملا فراهم کرده است.

استاندار خراسان‌رضوی گفت: شهر مشهد به عنوان دومین کلانشهر مذهبی جهان اسلام دارای جاذبه‌های مذهبی، تاریخی، فرهنگی، طبیعی، تفریحی و تجاری است که آن را به یکی از قطب‌های گردشگری کشور تبدیل کرده است. وی به ظرفیت توریسم سلامت در خراسان‌رضوی اشاره کرد و ادامه داد: کلانشهر مشهد به دلیل وجود پزشکان و کادر درمانی مجهز و هزینه‌های مناسب درمانی در حوزه گردشگری سلامت از ظرفیت مطلوبی برخوردار است.

معتمدیان با تاکید بر اینکه امروزه کریدورهای ارتباطی یکی از اجزای مهم اقتصاد ملی محسوب می‌شود، بیان کرد: از طریق اتصال آسیای میانه به چابهار، دستیابی به فرصت‌های اقتصادی آسان‌تر خواهد بود.

استاندار خراسان‌رضوی همچنین در خصوص برگزاری نمایشگاه‌های تخصصی در مشهد و دوشنبه تاجیکستان اعلام آمادگی کرد. وی از مقامات تاجیکستانی برای حضور در مشهد جهت دیدار با سرمایه‌گذاران و فعالان اقتصادی و بازدید از ظرفیت‌های صنعتی و اقتصادی استان برای سرمایه‌گذاری دعوت به عمل آورد.

ضراب‌الدین فیض‌الله وزیر صنایع تاجیکستان در این دیدار ضمن استقبال از همکاری دوجانبه با کشور ایران به ویژه استان خراسان‌رضوی گفت: این کشور آمادگی سرمایه‌گذاری دوجانبه هر چه بیشتر را در زمینه‌های مختلف دارد.

وی ضمن ابراز خرسندی از دیدار با استاندار خراسان‌رضوی و پتانسیل‌های موجود در این استان از ظرفیت محدود این کشور در تولید ماشین‌آلات کشاورزی خبر داد و در خصوص افزایش این ظرفیت توسط ایران اعلام نیاز کرد که در این راستا استاندار خراسان‌رضوی ضمن تماس با مسوولان مربوطه در ایران از اعلام آمادگی کشورمان در جهت افزایش سرمایه‌گذاری و ظرفیت‌های کشورمان بر اساس تجارب داخلی برای تولید ماشین‌آلات کشاورزی خبر داد.

شهردار مشهد:

دستاوردهای همکاری شهرداری و سپاه بی‌نظیر است

شهردار مشهد گفت: مراسم امروز بیش از یک مراسم رونمایی، مراسم معرفی یک الگوی موفق است. این رونمایی‌ها بازگشت به آرمان‌های امام(ره) و منویات رهبری است.

محمدرضا کلائی شهردار مشهد در مراسم رونمایی و بهره‌برداری از پروژه عمرانی اقتصاد مقاومتی در حاشیه شهر مشهد که با حضور فرمانده کل سپاه پاسداران، امام جمعه مشهد، فرمانده سپاه امام رضا(ع)، فرماندار مشهد، برخی از اعضای شورای اسلامی شهر و تعدادی از مسوولان و مدیران شهری و برگزار شد، بیان کرد: دستاوردهای همکاری با سپاه بی‌نظیر است. توجه به معتادان متجاهر وظیفه شهرداری و سپاه نیست اما با کمک هم در حال اجرای فرامین مقام معظم رهبری هستیم.

وی ادامه داد: سپاه اراضی‌ای را که قابلیت اقدامات فرهنگی دارد در اختیار مردم قرار می‌دهد و این اتفاق در محله اسماعیل‌آباد رخ داده است. در کل بیش از هفت هزار میلیارد تومان قرارداد در پروژه‌هایی مانند تقاطع چهار سطحی آزادگان با قرارگاه خاتم‌الانبیا داریم.

کلائی افزود: همچنین در برخی از پروژه‌ها تا پنج برابر هدف را برآورده کرده‌ایم و در پروژه مترو مشهد نیز پنج هزار میلیارد تومان قرارداد با این قرارگاه داریم.

رییس کانون وکلای دادگستری خراسان:

در فرهنگ کشور مراجعه به وکیل نهادینه نشده است

رییس کانون وکلای خراسان‌رضوی گفت: در کشور ما فرهنگ مراجعه به وکیل نهادینه نشده است. این در حالی است که هر چه مردم امکان مراجعه به وکیل را داشته باشند پرونده‌های قضایی با کاهش مواجه خواهد شد. مجتبی زاهدیان در نشست خبری به مناسبت سالگرد تاسیس کانون وکلا در جمع اصحاب رسانه با بیان اینکه شغل وکالت باید جزو مشاغل سخت و زیان‌آور محسوب شود، تصریح کرد: علت تاسیس کانون وکلا به فلسفه و شأن حقوق قضایی در جامعه یعنی احقاق حقوق مردم و اجرای عدالت برمی‌گردد. از این رو وجود دستگاه قضایی در جامعه بدون وکیل معنایی ندارد. وی با بیان اینکه کانون وکلا یک نهاد خودگردان است، ادامه داد: استقلال کانون وکلا به معنای نبود نظارت بر آنها نیست بلکه منظور عدم دخالت و اعمال فشار بر این نهاد است تا وکیل برای اجرای وظیفه ذاتی خود و دفاع از حق، هیچ‌گونه نگرانی نداشته باشد. زاهدیان افزود: از طرفی اگرچه استقلال نهاد وکلا در همه جوامع پذیرفته شده است و دستگاه قضا نیز همواره بر این مورد تاکید دارد اما گاهی اوقات اقداماتی که در کشور درباره کانون وکلا انجام می‌شود، متناقض با این استقلال و عدم دخالت نهادهای حاکمیتی است که این موضوع باعث پایین آمدن شأن یک وکیل می‌شود. زاهدیان با بیان اینکه در حال حاضر فضای گفتمان و تعامل خوبی بین کانون وکلا و قوه قضاییه وجود دارد، افزود: ظرفیت کانون وکلا طی چهار دهه اخیر به خوبی به مردم معرفی نشده است. این در حالی است که اعضای کانون وکلا همگی از نخبگان رشته حقوق هستند. وی با اشاره به انتظار حمایت از کانون وکلا از سوی دولت اظهار کرد: متاسفانه برداشت جامعه ما از شخصیت و شغل وکیل همیشه منفی بوده است و در تقویم رسمی نیز هنوز روزی با عنوان روز وکیل نداریم. حتی در رسانه ملی نیز این موضوع به کرات رخ داده است و هیچ موقع از خدمات مثبتی که وکلا در احقاق حقوق مردم انجام می‌دهند سخنی گفته نشده است. از طرفی فرهنگ مراجعه به وکیل هنوز در جامعه ما به طور کامل نهادینه نشده است. این در حالی است که هر چه مردم امکان مراجعه به وکیل را داشته باشند پرونده‌های قضایی موجود در جامعه بسیار کمتر خواهد شد زیرا پیگیری پرونده‌ها از سوی خود فرد بدون مشاوره با وکیل باعث کاهش دقت و سرعت در پیگیری پرونده‌ها خواهد شد.

مرکزی

افتتاح مرکز رشد در مرکز خدمات فناوری شهرک‌های صنعتی

با امضای تفاهمنامه میان شرکت شهرک‌های صنعتی و پارک علم و فناوری استان مرکزی، اولین مرکز رشد تخصصی واحدهای فناور حوزه صنایع کوچک در مرکز خدمات فناوری و کسب‌وکار استان مرکزی در شهرک صنعتی شماره یک اراک افتتاح شد.

به گزارش روابط عمومی شرکت شهرک‌های صنعتی استان مرکزی، میرزایی مدیرعامل شرکت در آیین افتتاح این مرکز با بیان اینکه راه‌اندازی این مرکز در راستای گسترش خدمات و حمایت‌های شرکت شهرک‌های صنعتی در توسعه شرکت‌های فناور و دانش‌بنیان در بخش صنایع کوچک و متوسط خواهد بود افزود: با امضای تفاهمنامه ایجاد مرکز رشد واحدهای فناور و دانش‌بنیان در مرکز خدمات فناوری و کسب‌وکار استان، این مرکز از ابتدای اسفند ماه سال ۱۳۹۹ با هماهنگی پارک علم و فناوری آغاز به کار خواهد کرد. مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان مرکزی گفت: این مرکز به وسعت ۳۰۰ مترمربع با هزینه بیش از پنج میلیارد ریال توسط شرکت شهرک‌های صنعتی آماده‌سازی و بهینه‌سازی شده است و با امضای این تفاهمنامه، پذیرش و استقرار واحدهای فناوری با هماهنگی و حمایت پارک علم و فناوری استان مرکزی آغاز می‌شود. رفیعی رییس پارک علم و فناوری استان نیز افتتاح این مرکز را با هدف توسعه کسب‌وکارهای نوپا در حوزه صنایع کوچک و متوسط و به منظور هم‌افزایی ظرفیت‌ها و حمایت‌های شرکت شهرک‌های صنعتی استان و پارک و علم و فناوری در تکمیل اکوسیستم و زیرساخت‌های فناوری و نوآوری در استان مرکزی دانست. لازم به ذکر است با راه‌اندازی این مرکز هفت تیم فناور در حوزه‌های مختلف صنایع کوچک و متوسط در این مرکز مستقر می‌شوند و این مرکز اولین مرکز رشد اقماری پارک‌های علم و فناوری است که در شهرک‌ها و نواحی صنعتی کشور برای نخستین‌بار در کشور افتتاح و به بهره‌برداری می‌رسد.

همزمان با افت یکپارچه بازارهای مالی در نخستین هفته اسفندماه رقم خورد

سرخپوشی صنایع بورسی

گروه بورس– بازار سرمایه هفته گذشته را با رکود نسبی پشت سر گذاشت و با افت ملموس ارزش و حجم معاملات روبه‌رو بود. به نحوی که شاخص کل بورس با کاهش ۳۳ هزار واحدی طی هفته، به عدد یک میلیون و ۲۰۵ هزار واحد رسید که در مقایسه با پایان هفته قبل از آن، حدود ۲/۷ درصد افت نشان می‌دهد. در همین حال شاخص هم‌وزن نیز در پایان هفته گذشته به ۴۳۴ هزار و ۳۸۹ واحد کاهش یافت. بررسی عملکرد صنایع بورسی در هفته منتهی به ۶ اسفندماه نشان از رشد ۵ گروه در مقابل سرخپوشی ۳۱ صنعت بورسی دارد. از سوی دیگر به رغم افت شاخص کل بازار، همچنان شاهد ورود منابع جدید مالی به صندوق‌های با درآمد ثابت هستیم. با این حال افت شاخص و قیمت در هفته گذشته تنها مختص بازار سرمایه نبود، طی این هفته تمامی بازارهای مالی با افت ارزش به استقبال آخرین روزهای امسال رفتند؛ در این میان سکه با افت بیش از چهار درصدی بیشترین و دلار با افت ۱/۳ درصدی کمترین کاهش قیمت را از آن خود کردند و بازار سرمایه در مرتبه سوم ریزش‌ها قرار گرفت.

در هفته اول اسفندماه بازارهای مالی سکه، طلا، بورس و دلار با افت ارزش مواجه شدند و آخرین ماه سال را نزولی آغاز کردند. براساس داده‌های شبکه اطلاع‌رسانی طلا، سکه و ارز، سکه بهار آزادی که بهمن‌ماه را با نرخ ۱۱ میلیون و ۸۶۸ هزار تومان به پایان رسانده بود در پایان هفته گذشته با ۴/۶ درصد افت مواجه و معادل ۵۵۸ هزار تومان ارزان شد. قیمت سکه در پایان هفته گذشته به ۱۱ میلیون و ۳۱۰ هزار تومان رسید.

در همین حال هر گرم طلای ۱۸ عیار که در پایان بهمن ماه، یک میلیون و ۱۴۰ هزار تومان خریدوفروش می‌شد با افت ارزش در بازارهای مالی این هفته، ۳۹ هزار تومان از قیمت خود را از دست داد. بدین ترتیب طلا با افت ۳/۴ درصدی در اولین هفته اسفند به نرخ یک میلیون و ۱۰۰ هزار تومان رسید. به گزارش تجارت‌نیوز، در این میان طبق داده‌های سازمان بورس و اوراق بهادار، شاخص کل بازار سرمایه هم در این هفته با افت ۲/۷ درصدی روبه‌رو شد و بدین ترتیب در رالی ریزشی بازارها سوم شد. در همین حال قیمت دلار در صرافی ملی طی هفته‌ای که گذشت، ۳۵۰ تومان افت کرد. با کاهش قیمت ۱/۳ درصدی این ارز در پایان هفته گذشته هر دلار آمریکا ۲۴ هزار و ۸۲۱ تومان نرخ‌گذاری شد. در هفته قبل از آن دلار ۲۵ هزار و ۱۷۱ تومان قیمت داشت.

■ **عملکرد صنایع در هفته گذشته**

در حالی شاخص کل بورس تهران معاملات هفتگی را پس از دو هفته صعودی، با کاهش پشت سر گذاشت که ۵ گروه با رشد میانگین قیمت سهام زیرمجموعه خود همراه شدند. در این میان گروه محصولات چرمی با تک نماد «وملی» پشت از چند هفته به مدار صعود بازگشت و با رشد شش درصدی صدرنشین دیگر صنایع در کسب بازدهی هفتگی شد. دیگر گروه سبز بازار سهام در هفته کاری گذشته نیز در زمره تک‌سهم‌ها قرار می‌گرفت. به این ترتیب گروه منسوجات با تک نماد «نمرینو» نیز دادوستدهای هفته منتهی به ۶ اسفندماه را با رشد ۵/۸ درصدی سپری کرد. کاشی و سرامیک که مدت‌هاست در کانون توجه بورس‌بازان قرار دارد نیز هفته گذشته با افزایش میانگین قیمت ۳/۷ درصدی سهام زیرمجموعه خود همراه شد.

دو گروه دیگر بورسی که این هفته را صعودی پشت سر گذاشتند می‌توان به سایر واسطه‌گری‌های مالی و فلزات اساسی اشاره کرد که به ترتیب شاهد افزایش ۱/۲ و یک درصدی قیمت‌ها بودند. به گزارش سنا، رشد مس در بازارهای جهانی و عبور قیمت آن از ۹۵۰۰ دلار بر هر تن از مهم‌ترین دلایل افزایش اقبال به نمادهای گروه فلزات اساسی به ویژه «فملی» بود. در هفته‌ای که گذشت گروه اطلاعات و ارتباطات با افت ۱۰/۴ درصدی مواجه شد تا قعر جدول را به خود اختصاص دهد. صنعت استخراج نفت و گاز با تک نماد «حفاری» نیز این هفته کاهش ۸/۶ درصدی را ثبت کرد. دیگر گروه‌های کامودیتی‌محور نیز این هفته قرمزپوش بودند. در این میان گروه فرآورده‌های نفتی افت ۵/۶ درصدی را ثبت کرد و میزان کاهش قیمت‌ها در گروه شرکت‌های چندرشته‌ای صنعتی به ۵/۵ درصد رسید. پتروشیمی‌ها نیز از افت قیمت بی‌نصیب نماندند و دادوستدهای اولین هفته اسفند را با افت ۴/۵ درصدی میانگین قیمت سهام زیرمجموعه خود به پایان رساندند. مجموع ارزش معاملات این بازار در هفته گذشته به حدود ۱۵ هزار میلیارد تومان رسید و میانگین روزانه آن سه هزار میلیارد تومان برآورد شد که نسبت به میانگین ۱۰ هزار میلیارد تومانی در سال ۹۹ کاهش ۷۰ درصدی را نشان می‌داد. سنگین شدن صف‌های فروش در کف منفی ۲ درصدی سبب شد تا از ارزش معاملات خرد سهام نیز به شدت کاسته شود. در این راستا در حالی یک هفته کاری به پایان رسید که بیشترین ارزش دادوستدها به میزان دو هزار و ۹۴۲ میلیارد تومان از آن گروه فلزات اساسی شد. بانکی‌ها نیز در رتبه دوم قرار گرفتند و با دادوستد یک هزار و ۵۴۰ میلیارد تومان همراه شدند.

■ **جذب ۶/۶ میلیارد تومان منابع جدید در صندوق‌های با درآمد ثابت**

ارزش کل صندوق‌های با درآمد ثابت در پایان روز سه‌شنبه ۵ اسفند ماه سال جاری به بیش از ۳۰۳ هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان رسیده است. متوسط بازدهی ماهیانه صندوق‌های با درآمد ثابت نیز ۱/۳۴ درصد بوده است. متوسط بازدهی سه ماهه صندوق‌های با درآمد ثابت هم به ۴/۴ درصد رسیده است، اما متوسط بازدهی سالیانه صندوق‌های بادرآمد ثابت در یک سال منتهی به ۵ اسفند ۱۳۹۹ به ۲۹/۲ درصد رسیده است. در هفته گذشته شاهد جذب منابع مالی جدید به ارزش ۶/۶۰۰ میلیارد تومان در صندوق‌های با درآمد ثابت بوده‌ایم. این مبلغ که معادل بیش از ۲ درصد از کل ارزش صندوق‌های با درآمد ثابت محسوب می‌شود، نشان از تمایل سرمایه‌گذاران در خصوص حضور در این حوزه از بازارهای مالی است. افت بازدهی بازار سرمایه در کنار کاهش انتظارات تورمی منجر به رشد تمایل سرمایه‌گذاران در حوزه سرمایه‌گذاری در بخش کم‌ریسک و کم‌بازده صندوق‌های با درآمد ثابت شده است.

■ **خروج ۲ درصد از منابع مالی صندوق‌های سهامی**

ارزش کل صندوق‌های سرمایه‌گذاری در سهام تا پایان روز سه‌شنبه ۵ اسفند ۱۳۹۹ به ۳۱۱ هزار و ۸۲۶ میلیارد ریال رسید. در ۶۸ صندوق مورد بررسی متوسط ارزش هر صندوق سهامی معادل ۴ هزار و ۵۸۶ میلیارد ریال بوده است. همچنین در هفته گذشته شاهد خروج منابع مالی به ارزش بیش از پنج هزار و ۶۰۰ میلیارد ریال از منابع مالی صندوق‌ها توسط سرمایه‌گذاران بودیم که در حدود دو درصد از کل ارزش صندوق‌های سهامی محسوب می‌شود. دلیل شدت گرفتن روند ابطال واحدهای سرمایه‌گذاری در صندوق‌های سهامی را می‌توان روند نزولی بازار سرمایه در روزهای اخیر برشمرد.

متوسط بازدهی هفتگی صندوق‌های سهامی در هفته منتهی به ۵ اسفند ماه معادل ۳ درصد بازدهی منفی است. در واقع طی هفته‌ای که گذشته تمامی صندوق‌های سهامی بازدهی منفی داشتند. در ارزیابی این صندوق‌ها در عملکرد ماهیانه آنها، مشخص شد که متوسط بازدهی ماهیانه صندوق‌های سهامی معادل ۲/۸ درصد بازدهی منفی بوده است. متوسط بازدهی سه ماه گذشته صندوق‌های سهامی نیز به ۹ درصد منفی رسیده است. گفتنی است در یک سال منتهی به ۵ اسفندماه سال جاری متوسط بازدهی صندوق‌های سهامی به ۱۴۰ درصد رسیده است. تفاوت بهترین و ضعیف‌ترین عملکرد سالیانه در صندوق‌های سهامی نیز به حدود ۱۴۰ واحد درصد رسیده است. لازم به ذکر است که پنج صندوق از ۶۸ صندوق مورد بررسی در سال گذشته کمتر از ۱۰۰ درصد بازدهی را محقق کرده‌اند. همچنین متوسط بازدهی سالیانه بازار سرمایه بر اساس دو معیار شاخص کل و شاخص کل هم‌وزن معادل ۱۴۳ و ۱۶۶ درصد بوده و مشخص می‌گردد که عملکرد صندوق‌ها نسبت به بازدهی بازار ضعیف‌تر بوده است.

■ **بازدهی منفی صندوق‌های مختلط**

ارزش صندوق‌های مختلط در پایان روز ۵ اسفند سال جاری به ۲۴ هزار و ۷۴۴ میلیارد ریال رسیده است. متوسط بازدهی هفتگی صندوق‌های مختلط در هفته گذشته به ۱/۶ درصد بازدهی منفی رسیده است. در هفته‌ای که گذشت از ۱۶ صندوق مختلط مورد بررسی تنها یک صندوق بازدهی مثبت داشته است. در محاسبات ماهیانه نیز مشخص شد که متوسط بازدهی این صندوق‌ها در ماه قبل به دو درصد بازدهی منفی رسیده است.

متوسط بازدهی فصلی صندوق‌های مختلط نیز در سه ماه منتهی به ۵ اسفند ماه سال جاری به ۳/۵ درصد بازدهی منفی رسیده است. در یک سال منتهی به ۵ اسفند ماه سال جاری هم متوسط بازدهی صندوق‌های مختلط به ۹۴/۱ درصد رسیده است.

به گزارش بورس‌نیوز، در هفته گذشته شاهد خروج ۳۳۹ میلیارد ریال منابع مالی از صندوق‌های مختلط بوده‌ایم.

■ **تداوم ریزش صندوق‌های دولتی**

در پایان معاملات هفته گذشته بازار سهام صندوق‌های دولتی نیز مانند سایر نمادها در رنج منفی معامله شدند و قیمت هر واحد دارایکم به ۱۴ هزار و ۱۳۰ تومان رسید. با این حساب ارزش ۲۰۰ واحد از این صندوق به دو میلیون و ۸۲۶ هزار تومان رسیده است. این افت قیمت در حالی است که ارزش دارایکم حتی بعد از دوره اصلاح بازار سهام و قبل از انتخابات آمریکا حدود چهار میلیون تومان بوده است. در حال حاضر صندوق‌های دولتی ریزش زیادی داشتند و علاوه بر دارایکم نماد پالایشی یکم نیز زیر قیمت پذیره‌نویسی معامله می‌شود.

خبر

پس از شکست عرضه اولیه اپال مطرح شد

افزایش تردیدها برای عرضه شرکت‌های جدید

تجارت‌نیوز– پس از مشارکت ۲/۷ میلیون نفری در آخرین عرضه اولیه یعنی عرضه اولیه اپال که نتوانست انتظارات را برآورده کند، به نظر می‌رسد احتمال اعلام عرضه اولیه دیگر تا پایان سال بسیار پایین باشد. این در حالی است که از لیست ۲۰ عرضه اولیه احتمالی تا پایان سال تنها همین عرضه اولیه اپال انجام شده است. در هفته اخیر دو نماد جدید مربوط به پتروشیمی اروند و شرکت دارویی، آرایشی و بهداشتی آریان کیمیاتک در بورس برای قرار گرفتن در لیست عرضه اولیه درج شدند. معمولا پس از درج نماد، سهامداران منتظر عرضه اولیه این نمادها خواهند بود. مدیرعامل شرکت فرابورس ایران نیز گفته است: اکنون سه شرکت در مرحله عرضه اولیه هستند اما براساس پیش‌بینی‌های صورت گرفته تا پایان سال شاهد عرضه اولیه حتمی دو شرکت در فرابورس خواهیم بود. امیر هامونی هرچند اسمی از این سه عرضه اولیه نبرده اما توضیح داده است: تاکنون چند شرکت که جزو شرکت‌های دانش‌بنیان محسوب نمی‌شوند درخواست خود برای عرضه در فرابورس را ارائه کرده‌اند که به نظر می‌رسد با توجه به وضعیت فعلی بازار اکنون بهترین زمان برای ورود این شرکت‌ها به فرابورس و انجام عرضه اولیه آنها است. اما به جز این پنج عرضه اولیه مورد اشاره، سرخابی‌ها هم هستند که هنوز وضعیت آنها مشخص نیست. عرضه اولیه پتروشیمی الوند، شرکت پالایشی ستاره خلیج‌فارس، شرکت حمل‌ونقل ریلی رجا، شرکت تامین‌سرمایه تمدن، شرکت صنایع غذایی کورش، فروشگاه شهروند، روزنامه همشهری، هلدینگ سیمان غدیر و تیپسی از مهم‌ترین عرضه اولیه‌های احتمالی امسال هستند که تاکنون گمانه‌هایی درباره آنها منتشر شده و اسامی این نمادها به عنوان عرضه اولیه امسال اعلام شده است. این لیست عرضه اولیه ۱۶ نماد در حالی است که بزرگ‌ترین آنها ستاره خلیج فارس است که حتی پیش‌بینی می‌شد ارزش تعداد سهم برای متقاضیان تا پنج میلیون تومان هم برسد اما هنوز خبری از آن نیست.

کارشناس بازار سرمایه تاکید کرد

ریسکی بزرگ‌تر از کاهش نرخ ارز در کمین بورس

بورس‌نیوز– بازار سرمایه کماکان منفی است و این منفی‌های پیاپی رمقی برای سهامداران باقی نگذاشته است. محمد گرجی‌آرا کارشناس بازار سرمایه در خصوص وضعیت این بازار بیان کرد: روند بازار سرمایه تا حد زیادی بستگی به ارزش ذاتی دلار خواهد داشت. اگر سال پایه را سال ۱۳۹۲ در نظر بگیریم، در سناریوهای مختلف در انتهای سال ۹۹ ارزش ذاتی دلار حدود ۲۲ الی ۲۳ هزار تومان خواهد بود و نرخ دلار فعلی با ارزش ذاتی فاصله چندانی ندارد. وی ادامه داد: اگرچه ممکن است خوش‌بینی به شرایط آتی و انتظارات هیجانی، کاهشی در نرخ ارز شاهد باشیم، ولی تجربه سنوات قبل نشان داده در چنین وضعیتی با توجه به افزایش تقاضای ارز و خروج سرمایه از کشور، کاهش نرخ ارز دوامی نخواهد داشت. این کارشناس بازار سرمایه افزود: با در نظر گرفتن ارزش ذاتی نرخ ارز، تاثیر کاهش نرخ ارز بر بازار سرمایه تا حد زیادی نمایان شده و به لحاظ بنیادی، انتظار اتفاق خاصی در وضعیت فروش و سودآوری شرکت‌ها نمی‌رود. با این تفاسیر، «بورس» بیشتر تابع عوامل هیجانی خواهد بود. اما شخصا معتقدم آنچه باید موجب نگرانی بازار سرمایه ما باشد، کاهش نرخ ارز نبوده و بیش از هر ریسکی، ریسک افزایش نرخ بهره در کمین بورس است. گرجی‌آرا تصریح کرد: دولت برنامه تامین مالی ۱۳۰ هزار میلیارد تومانی از محل انتشار اوراق بدهی دارد و تحقق فروش این حجم از اوراق، احتمالا محرکی برای افزایش نرخ بهره خواهد بود. کمااینکه امسال هم وقتی دولت اقدام به انتشار و فروش اوراق کرد، نرخ بهره از ۱۳/۵ درصد به ۲۱/۵ درصد رسید. وی اضافه کرد: انتشار اوراق دولتی برای جبران کسری بودجه و احتمال افزایش نرخ بهره تحت تاثیر این اقدام، ریسک بازار سرمایه خواهد بود. اگر بانک مرکزی به بانک‌ها کمک کند، منجر به اضافه‌برداشت بانک‌ها خواهد شد و ایجاد خط اعتباری و رشد نقدینگی و نرخ تورم را در پی خواهد داشت. گرجی‌آرا تصریح کرد: به نظر می‌رسد در نیمه دوم سال ۱۴۰۰ امکان افزایش نرخ بهره بیشتر خواهد بود و سرمایه‌گذاران باید تصمیمات بانک مرکزی را مرتبا بررسی کنند.

کنترل انتظارات تورمی و کاهش نوسان نرخ ارز معمولا موجب حرکت ملایم‌تر بازار سرمایه می‌شود و با این شرایط سال آینده هم انتظار رشد دسته جمعی نمادها نمی‌رود و مسیر حرکت سهم‌ها بر اساس وضعیت بنیادی و... تعیین می‌شود و خبری از رشدهای شارپ نیست. شرایط بازار سرمایه در سال ۹۹، شرایط خاصی بود که دیگر تکرار نخواهد شد. وی افزود: احتمال طولانی شدن روند مذاکرات هم احتمالا بازار سرمایه را به خواب بلندمدت خواهد برد و محدودیت‌های درآمدهای نفتی دولت، باید مد نظر قرار بگیرد. این کارشناس بازار سرمایه در معرفی گزینه‌های مناسب برای سرمایه‌گذاری گفت: پروژه کردن سهم‌ها، همیشه در بازار سرمایه بوده و در بازارهای کم‌عمق این روش جذاب‌تر است، ولی سرمایه‌گذاری با این روش همواره ریسک عرضه ناگهانی و افت قیمت سهم را به دنبال خواهد داشت و اصلا توصیه نمی‌شود. بهتر است سرمایه‌گذاران، سراغ سهم‌هایی بروند که سود تقسیمی بالایی در مجامع پیش رو خواهند داشت. این سهم‌ها، بازدهی معقولی برای سرمایه‌گذاران به همراه خواهد داشت. اما مهمترین نکته این است که سرمایه‌گذاران باید انتظارات خود را منطقی کنند و انتظار بازدهی غیرمعقول نداشته باشند.

مدیر روابط عمومی سازمان بورس خبر داد

یک گام تا تشکیل کانون سهامداران حقیقی

بورس‌پرس– رییس سازمان بورس وعده داده است طبق مصوبه هیات‌مدیره، کانون سهامداران حقیقی و شرکت‌های مشاوره سرمایه‌گذاری نوع دوم با سرمایه کمتر تاسیس شوند. با وجود گذشت چندین سال از طرح تشکیل کانون سهامداران حقیقی و حمایت سال جاری نمایندگان و مسوولان بازار سرمایه، هنوز این نهاد پا نگرفته که در آخرین رویداد مربوط به این موضوع، سیاوش وکیلی- مدیر روابط عمومی سازمان بورس- در توئیتر از قول محمدعلی دهقان دهنوی رییس سازمان اعلام کرد: طبق مصوبه هیات‌مدیره سازمان بورس اوراق بهادار، کانون سهامداران حقیقی و شرکت‌های مشاوره سرمایه‌گذاری نوع دوم با سرمایه کمتر تاسیس می‌شوند. با این اوصاف باید منتظر ماند و دید این وعده جدید، چه زمان و با چه مختصات و شرایطی محقق خواهد شد.

چالش

تحقیق و تفحص مجلس بورس را سر و سامان می‌دهد؟

حاشیه‌سازی جدید برای بازار سرمایه

ریزش‌های اخیر بورس باعث شده که طرح تحقیق و تفحص از بازار سرمایه در دستور کار مجلس قرار بگیرد. با وجود لزوم بهبود وضعیت بورس و جبران زیان سهامداران، به نظر کارشناسان ورود مجلس به این موضوع می‌تواند نتیجه معکوس و تاثیر منفی بر معاملات داشته باشد، زیرا بورس خاطره خوبی از دخالت‌ها ندارد.

سیدناصر موسوی‌لارگانی- عضو هیات‌رییسه مجلس شورای اسلامی- چندی پیش در صفحه شخصی خود در توئیتر با اشاره به تصویب طرح تحقیق و تفحص از بورس در کمیسیون اقتصادی مجلس از طرح تحقیق و تفحص از بازار سرمایه خبر داد و نوشت: مطابق وعده طرح تحقیق و تفحص ۵۰ نماینده از بورس در هفت محور در کمیسیون اقتصادی تصویب شد.

در ادامه این پیام آمده است: رشد حبابی شاخص، علت تشویق به حضور مردم در بورس بدون آموزش، گرانفروشی سهام، فروش سهام کاغذی، سرنوشت پول‌ها و رانت حاصله از محورهای مهم طرح است. وی اعلام کرد: در این راستا تدوین طرح استقلال بورس از دولت را آغاز کرده‌ایم. همچنین جهت روشن شدن وقایع رخ داده در بورس، بررسی رانت‌ها و مفاسد رخ داده و حمایت از حقوق سهامداران طرح تحقیق و تفحص از بورس هم با امضای ۵۰ نماینده تدوین و در کمیسیون اقتصادی تصویب و به زودی در صحن علنی مطرح می‌شود. این اظهارات در روزهای اخیر، موضوع تحقیق و تفحص از بازار سرمایه را به یکی از دغدغه‌های این بازار تبدیل کرده است. در حالی که برخی از آن حمایت می‌کنند، برخی دیگر نیز به تاثیر مثبت آن تردید دارند.

■ **تحقیق و تفحص در اولویت کاری مجلس**

در این زمینه محسن علیزاده- عضو ناظر مجلس در شورای عالی بورس- در گفت و گو با خبرنگار اقتصادی ایرنا با اشاره به طرح تحقیق و تفحص مجلس از بازار سرمایه افزود: موضوع تحقیق و تفحص از بازار سرمایه مربوط به ماه گذشته نیست بلکه برای چند ماه گذشته است که بارها قرار بود این موضوع به اجرا درآید. وی اظهار داشت: حدود چهار ماه گذشته درخواست تحقیق و تفحص از بازار سرمایه از سوی تعدادی از نمایندگان مجلس در کمیسیون اقتصادی تصویب شد. علیزاده لازمه شکل‌گیری طرح تحقیق و تفحص را ثبت درخواست در کمیسیون عنوان کرد و گفت: هیات رییسه باید بعد از ثبت درخواست، آن را به کمیسیون تخصصی ارجاع دهد که در نهایت بعد از بررسی، تایید و اخذ رای جهت تصویب، اقدامات لازم برای انتقال به صحن در دستور کار قرار گیرد. این عضو ناظر مجلس در شورای عالی بورس خاطرنشان کرد: تحقیق و تفحص مجلس از بورس، زمانی مطرح شد که بازار در مدار صعودی قرار داشت اما برای جلوگیری از ریزش بازار این موضوع مطرح نشد و اجرای آن به زمانی دیگر موکول شد. وی اظهار داشت: اکنون بررسی بودجه در صحن مجلس قرار دارد، به همین دلیل دستورالعمل دیگری مورد بررسی قرار نمی‌گیرد، اما تحقیق و تفحص مجلس از بورس جزو نخستین دستورالعمل‌هایی است که بعد از بودجه در صحن مجلس مورد بررسی قرار می‌گیرد. علیزاده با تاکید بر اینکه صحن مجلس در این دوره حساسیت زیادی به همه امور دارد، گفت: تحقیق و تفحص زیادی در دستور کار قرار دارد که اکنون تحقیق از بورس در اولویت کاری مجلس قرار دارد.

■ **تیغ دولبه برای سازمان بورس**

اجرای این طرح با برخی از ابهام‌ها از سوی فعالان بازار همراه شده که در این زمینه جلال روحی- کارشناس بازار سرمایه- در این‌باره اظهار کرد: تحقیق و تفحص از بازار سرمایه تیغی دولبه است، زیرا سازمان بورس به عنوان سازمان و نهاد تخصصی‌ای تلقی می‌شود که از جایگاه خاصی برخوردار است و باید به طور حتم این جایگاه را حفظ کند. وی اظهار داشت: اظهارنظر دستگاه‌های دیگر در زمینه عملکرد سازمان بورس سبب ایجاد لطمه در استقلال و عملکرد سازمان بورس خواهد شد و می‌تواند تاثیرگذار روی معاملات بازار سهام باشد. این کارشناس بازار سرمایه خاطرنشان کرد: ریاست جدید و مدیران سازمان بورس باید اقدام‌های موثر و سازنده درون سیستمی را آغاز کنند و ضمن ارزیابی ساختار مجموعه سازمان بورس به یک نظام تحول اداری بیندیشند، زیرا در مدت کمتر از یک سال سازمان بورس سه مدیر به خود دیده است اما مشکلات همچنان باقی است و باید اقدامی انجام شود تا این سازمان به جای نمایندگان مجلس کار تحقیق و تفحص را انجام دهند. وی تاکید کرد: مذاکراتی در چند وقت گذشته با عضو هیات رییسه مجلس انجام و در این جلسه مطرح شد که سهامداران به دنبال ضرر و زیان‌های سنگینی که از افت شاخص بورس تجربه کردند، خواستار رسیدگی نمایندگان مجلس به وضعیت بازار سرمایه شدند و این امر باعث شد مجلس به دنبال اجرای طرح تحقیق و تفحص از بازار سرمایه باشد. روحی اظهار داشت: سازمان بورس باید در این زمینه فعالیت مستمری داشته باشد و حرکتی را انجام دهد که مانع از ضرر و زیان‌های سهامداران شوند. این کارشناس بازار سرمایه تاکید کرد: نمایندگان مجلس از اهرمی برخوردارند که می‌توانند از وزیر به عنوان رییس شورای عالی بورس طرح سوال کنند، حتی در چند وقت گذشته این موضوع در مجلس به اجرا درآمد اما نمایندگان مجلس از جواب‌های داده شده از سوی وزیر اقتصاد اقناع نشدند. وی خاطرنشان کرد: نمایندگان مجلس خواستار بهبود و بررسی شرایط خاص بازار سرمایه توسط وزیر اقتصاد و مسوولان مربوطه بودند اما به دلیل برخی از سهل‌انگاری‌های انجام‌شده مجبور شدند طرح تحقیق و تفحص را در دستور کار قرار دهند تا برای پاسخگویی مطالبات سهامداران از اهرم‌های خود استفاده کنند. روحی اظهار داشت: مردم در چند وقت اخیر ضرر و زیان‌های سنگینی را متحمل شدند، این موضوع باعث ایجاد عدم اطمینان و کاهش ارزش معاملات در بازار شده است. این کارشناس بازار سرمایه افزود: این مسائل دست به دست هم دادند تا نمایندگانی تصمیمی را در مجلس در خصوص تحقیق و تفحص از سازمان بورس و اوراق بهادار اتخاذ کنند. وی با بیان اینکه طرح تحقیق و تفحص اقدام خوشایندی نیست که دستگاهی بخواهد در عملکرد سازمان دیگری دخالت داشته باشند، گفت: در چند وقت گذشته دخالت برخی عوامل برون‌سازمانی را در بورس شاهد بودیم که نه تنها مثبت نبود بلکه زمینه روند نزولی بازار را فراهم کرد و سبب خروج سرمایه‌ها از این بازار شد.

حوزه ثبت ملک گرگان

آگهی اختصاصی موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی برابر ماده ۳ و ماده ۱۳ آیین‌نامه قانون تعیین تکلیف

برابر رای شماره ۱۳۹۹۶۰۳۱۲۰۰۱۰۰۶۴۳ هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی تصرفات مالکانه بلامعارض کلاسه ۱۳۹۸۱۱۴۴۱۲۰۰۱۰۰۰۲۲۵ تقاضای علیرضا فرح‌زاد به شناسنامه ۱۰۹۱ و کدملی ۲۱۲۱۳۷۶۴۵۳ صادره از گرگان فرزند قدرت‌اله در شش‌دانگ یک قطعه زمین که در آن احداث بنا شده است به مساحت ۵۲/۸۷ مترمربع از پلاک ۳- اصلی واقع در اراضی اوزینه بخش ۳ حوزه ثبت گرگان طبق رای صادره حکایت از انتقال از مالک رسمی دارد. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود و در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را با ذکر شماره پرونده به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، به مرجع ثبتی، دادخواست خود را به مرجع قضایی تقدیم نمایند.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۹۹/۱۱/۲۱ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۹۹/۱۲/۹

۶۲۱۵ م‌الف- علی برقی- رییس اداره ثبت اسناد و املاک گرگان

حوزه ثبت ملک گرگان

آگهی اختصاصی موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی برابر ماده ۳ و ماده ۱۳ آیین‌نامه قانون تعیین تکلیف

برابر رای شماره ۱۳۹۹۶۰۳۱۲۰۰۱۰۱۶۲۱۴ هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی تصرفات مالکانه بلامعارض کلاسه ۱۳۹۹۱۱۴۴۱۲۰۰۱۰۰۱۴۴۴ تقاضای افشین افشار به شناسنامه ۲۳ و کدملی ۲۱۲۱۶۰۵۱۳۴ صادره از گرگان فرزند حسین در پنج دانگ مشاع از ششدانگ عرصه یک قطعه زمین مزروعی که مابقی آن وقف است به مساحت ۲۷۶۷/۰۵ مترمربع از پلاک ۱۱۸- اصلی واقع در اراضی سعدآباد بخش دو حوزه ثبت گرگان طبق رای صادره حکایت از انتقال از مالک رسمی دارد. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود و در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را با ذکر شماره پرونده به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، به مرجع ثبتی، دادخواست خود را به مرجع قضایی تقدیم نمایند.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۹۹/۱۱/۲۱ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۹۹/۱۲/۹

۶۲۲۱ م‌الف- علی برقی- رییس اداره ثبت اسناد و املاک گرگان

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۳۹۹۶۰۳۱۹۰۱۲۰۰۴۲۸۳ هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک سیرجان تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی خانم نیلوفر حاجی‌محمدی فرزند احمد به شماره شناسنامه ۰ صادره از... در یک باب خانه به مساحت ۱۶۷/۴۰ مترمربع پلاک ۳۳۳ اصلی واقع در صدرآباد بخش ۳۶ کرمان خریداری از مالک رسمی آقای عبدالله زیدآبادی محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۳۹۹/۱۲/۰۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۳۹۹/۱۲/۲۴

۹۳۳ م‌الف- محمد آرمان‌پور- رییس ثبت اسناد و املاک سیرجان

آگهی فقدان سند مالکیت شش‌دانگ پلاک ۹۱۴/۴۴۴ واقع در قریه گشوئی گناوه بخش شش بوشهر

آقای مازیار صفوی وکیل مالک شهرداری گناوه (طبق وکالت شماره ۳۲۱۰۹ مورخه ۹۹/۱۱/۲۱ تنظیمی دفتر ۸۱ گناوه) مالک شش دانگ پلاک ۹۱۴/۴۴۴ با تسلیم استشهاد محلی گواهی شده دفتر ۸۱ گناوه مدعی است که یک جلد سند مالکیت پلاک ۹۱۴/۴۴۴ واقع در قریه گشوئی بخش شش بوشهر که به نام شهرداری گناوه صادر و تسلیم گردیده است به علت جابه‌جایی مفقود گردیده و درخواست صدور المثنی را نموده است. لذا مراتب طبق اصلاح تبصره یک اصلاحی ماده ۱۲۰ آیین‌نامه قانون ثبت اعلام می‌گردد که هر کس نسبت به ملک مورد آگهی معامله‌ای نموده و یا مدعی وجود سند مالکیت نزد خود می‌باشد تا ده روز پس از انتشار این آگهی به اداره ثبت اسناد و املاک گناوه مراجعه و اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت و یا سند معامله تسلیم نماید. چنانچه ظرف مدت مقرر اعتراضی نرسد و یا در صورت اعتراض اصل سند ارائه نشود المثنی سند طبق مقررات صادر و به متقاضی تسلیم خواهد شد.

تاریخ انتشار: ۹۹/۱۲/۰۹

۵۸۶ م‌الف- محمد چهابدار- رییس ثبت اسناد و املاک شهرستان گناوه

آگهی فقدان سند مالکیت شش‌دانگ پلاک ۹۱۴/۴۴۳ واقع در قریه گشوئی گناوه بخش شش بوشهر

آقای مازیار صفوی وکیل مالک شهرداری گناوه (طبق وکالت شماره ۳۲۱۰۹ مورخه ۹۹/۱۱/۲۱ تنظیمی دفتر ۸۱ گناوه) مالک شش دانگ پلاک ۹۱۴/۴۴۳ با تسلیم استشهاد محلی گواهی شده دفتر ۸۱ گناوه مدعی است که یک جلد سند مالکیت پلاک ۹۱۴/۴۴۳ واقع در قریه گشوئی بخش شش بوشهر که به نام شهرداری گناوه صادر و تسلیم گردیده است به علت جابه‌جایی مفقود گردیده و درخواست صدور المثنی را نموده است. لذا مراتب طبق اصلاح تبصره یک اصلاحی ماده ۱۲۰ آیین‌نامه قانون ثبت اعلام می‌گردد که هر کس نسبت به ملک مورد آگهی معامله‌ای نموده و یا مدعی وجود سند مالکیت نزد خود می‌باشد تا ده روز پس از انتشار این آگهی به اداره ثبت اسناد و املاک گناوه مراجعه و اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت و یا سند معامله تسلیم نماید. چنانچه ظرف مدت مقرر اعتراضی نرسد و یا در صورت اعتراض اصل سند ارائه نشود المثنی سند طبق مقررات صادر و به متقاضی تسلیم خواهد شد.

تاریخ انتشار: ۹۹/۱۲/۰۹

۵۸۶ م‌الف- محمد چهابدار- رییس ثبت اسناد و املاک شهرستان گناوه

آگهی فقدان سند مالکیت شش‌دانگ پلاک ۹۱۴/۴۴۲ واقع در قریه گشوئی گناوه بخش شش بوشهر

آقای مازیار صفوی وکیل مالک شهرداری گناوه (طبق وکالت شماره ۳۲۱۰۹ مورخه ۹۹/۱۱/۲۱ تنظیمی دفتر ۸۱ گناوه) مالک شش دانگ پلاک ۹۱۴/۴۴۲ با تسلیم استشهاد محلی گواهی شده دفتر ۸۱ گناوه مدعی است که یک جلد سند مالکیت پلاک ۹۱۴/۴۴۲ واقع در قریه گشوئی بخش شش بوشهر که به نام شهرداری گناوه صادر و تسلیم گردیده است به علت جابه‌جایی مفقود گردیده و درخواست صدور المثنی را نموده است. لذا مراتب طبق اصلاح تبصره یک اصلاحی ماده ۱۲۰ آیین‌نامه قانون ثبت اعلام می‌گردد که هر کس نسبت به ملک مورد آگهی معامله‌ای نموده و یا مدعی وجود سند مالکیت نزد خود می‌باشد تا ده روز پس از انتشار این آگهی به اداره ثبت اسناد و املاک گناوه مراجعه و اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت و یا سند معامله تسلیم نماید. چنانچه ظرف مدت مقرر اعتراضی نرسد و یا در صورت اعتراض اصل سند ارائه نشود المثنی سند طبق مقررات صادر و به متقاضی تسلیم خواهد شد.

تاریخ انتشار: ۹۹/۱۲/۰۹

۵۸۶ م‌الف- محمد چهابدار- رییس ثبت اسناد و املاک شهرستان گناوه

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی

نظر به دستور مواد ۱ و ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مصوب ۱۳۹۰/۰۹/۲۰ و برابر رای شماره ۱۳۹۹۶۰۳۰۶۰۰۵۰۰۹۲۴۱ مورخ ۹۹/۱۱/۲۳ هیات اول موضوع ماده یک قانون مذکور مستقر در واحد ثبتی نیشابور، تصرفات مالکانه و بلامعارض آقای جعفر انتظاری فرزند طالب نسبت به شش‌دانگ یک باب ساختمان به مساحت ۸۱/۰۵ مترمربع از پلاک شماره ۱۹۱ فرعی از ۲۳۰ اصلی واقع در اراضی حاج کاظمی بخش ۲ حوزه ثبت ملک نیشابور خریداری از مالکان رسمی خانم زهرا بلبلی فرزند محمد حسن و آقای غلامرضا بلبلی فرزند اصغر محرز شده است.

بنابراین به موجب ماده ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی و ماده ۱۳ آیین‌نامه مربوط، این آگهی در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز از طریق این روزنامه و محلی کثیرالانتشار در شهرها منتشر و در روستاها رای هیات الصاق می‌شود تا در صورتی که اشخاص ذی‌نفع به آرای اعلام شده اعتراض داشته باشند از تاریخ انتشار اولین آگهی و در روستاها از تاریخ الصاق در محل تا دو ماه اعتراض خود را به اداره ثبت محل وقوع ملک، تسلیم و رسید اخذ کنند. معترض باید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض مبادرت به تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل کند و گواهی تقدیم دادخواست را به اداره ثبت محل تحویل دهد که در این صورت اقدامات ثبت، موکول به ارائه حکم قطعی دادگاه است و در صورتی که اعتراض در مهلت قانونی واصل نشود یا معترض گواهی تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل را ارائه نکند اداره ثبت مبادرت به صدور سند مالکیت می‌کند و صدور سند مالکیت مانع از مراجعه متضرر به دادگاه نیست.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۹۹/۱۲/۰۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۹۹/۱۲/۲۴

۹۲۴۴ م‌الف- علی امینی- رییس اداره ثبت اسناد و املاک نیشابور

خبر

هشدار درباره ایجاد بحران در بازار نوروزی مرغ

ایلنا- برای تامین بازار نوروز، وزارت جهاد کشاورزی و صمت به مرغداران دستور افزایش جوجه‌ریزی تا ۱۳۰ میلیون قطعه را دادند اما حالا واردکنندگان از عدم تخصیص ارز برای تامین به موقع نهاده‌های دامی و تاخیر ۲۰ روز تا ۱۰ ماهه برای تحویل خبر می‌دهند. در همین خصوص مشاور عالی هیات‌مدیره اتحادیه سراسری مرغ گوشتی کشور با بیان اینکه به شدت نگران ایجاد بحران در مرغداری‌ها به دلیل عدم تامین به موقع نهاده‌های دامی هستیم، اظهار کرد: براساس آنچه تصمیم و دستور وزارت جهاد کشاورزی و صمت بود مرغداران ما ۱۳۰ میلیون قطعه جوجه‌ریزی برای تامین بازار نوروز انجام دادند.

محمدعلی کمالی‌سروستانی ادامه داد: برای تنظیم بازار نوروز علاوه بر افزایش جوجه‌ریزی، وزارتخانه‌های یادشده تصمیم گرفتند سهمیه نهاده‌های دامی ذرت و کنجاله سویای دولتی مرغداران در سامانه بازارگاه را از چهار کیلوگرم به ۴/۹۰۸ کیلوگرم و دوره پرورش را از ۴۰ به ۴۵ روز افزایش دهند. به گفته کمالی‌سروستانی، این تصمیمات قاعدتا باید به افزایش تولید و حجم عرضه مرغ به بازار منتج شود اما مشکل جدی در تامین نهاده‌های دامی به وجود آمده است که بدون شک موجب بحران در بازار مرغ ایام نوروز خواهد شد. وی این مشکل را عدم تامین نهاده‌های دامی از سوی واردکنندگان و تامین‌کنندگان عنوان کرد.

کمالی‌سروستانی افزود: با وجود آنکه در سامانه بازارگاه به مرغدارانی که برای تامین بازار ایام نوروز جوجه‌ریزی کردند سهمیه نهاده اعلام شده اما واردکنندگان نهاده‌های دامی به بهانه عدم تخصیص ارز از تحویل آنها سر باز می‌زنند. وی تصریح کرد: واردکنندگان نهاده‌های دام به مرغداران اعلام کرده‌اند که اگر ارز به آن تخصیص داده نشود نهاده‌ها را ۲۰ روز تا یک ماه آینده تحویل می‌دهند.

کمالی‌سروستانی تاکید کرد: اعلام تاخیر در تحویل به موقع نهاده‌های دامی در حالی که مرغداری‌های کشور به دستور وزارت جهاد کشاورزی و صمت مملو از جوجه هستند، به معنی کمبود نهاده در بازار، گرانی و تلف شدن تعداد قابل توجهی از جوجه‌هاست. وی از بانک مرکزی و وزارت صمت خواست بهانه عدم تخصیص ارز را از واردکنندگان بگیرند چراکه از دست دادن حتی یک روز در شرایطی که مرغداری‌های کشور مملو از جوجه هستند می‌تواند بحران را نزدیک‌تر کند.

رییس کمیسیون صادرات اتاق ایران:

ارز داریم اما خریدار نیست

ایسنا- رییس کمیسیون صادرات اتاق بازرگانی ایران می‌گوید صادرکنندگان برای فروش ارز خود، خریدار کافی پیدا نمی‌کنند و این جدیدترین مشکلی است که در مسیر تجارت کشور به وجود آمده است. جمشید نفر اظهار کرد: ما از ماه‌ها قبل اعلام کرده‌ایم که باید با ارز حاصل از صادرات به عنوان یک ارزش برخورد شود، یعنی این ارز با قیمتی بالاتر از بازار آزاد از صادرکننده خریداری شود تا در این شرایط دشوار، امکان توسعه تجارت و تداوم فعالیت‌ها به وجود آید اما متاسفانه هرگز این روند به مرحله اجرا نرسید و همین موضوع برای ما مشکل‌ساز شد.

به گفته وی، یکی از مهم‌ترین مشکلاتی که صادرکنندگان امروز با آن مواجه هستند نبود خریدار کافی برای آنهاست. یعنی صادرکننده ارز خود را در سامانه عرضه می‌کند ولی وارکننده کافی برای خرید آن وجود ندارد و این نقدشوندگی درآمد صادراتی را دشوار می‌کند.

رییس کمیسیون صادرات اتاق ایران با بیان اینکه بخش خصوصی به اجرایی شدن مصوبه ۱۷۷ امید فراوانی داشت، بیان کرد: متاسفانه در وهله اول بانک مرکزی در ابلاغ این مصوبه بسیار تعلل کرد و از سوی دیگر بانک‌ها نیز در اجرای آن همکاری کاملی نداشتند و از این رو وقتی طرح عملیاتی شد تصوری که از برطرف شدن مشکلات بخش خصوصی وجود داشت رخ نداد.

تداوم فروش ویژه نوروزی اصناف تا نیمه فروردین ۱۴۰۰

فارس- در طرح فروش ویژه نوروزی، اصناف تلاش می‌کنند تا کالا را با کمترین سود به مشتریان عرضه کنند. در همین رابطه نایب‌رییس اول اتاق اصناف تهران با بیان اینکه فروش ویژه نوروزی اصناف از ابتدای اسفند ماه آغاز شده است، گفت: فروش ویژه نوروزی تا نیمه فروردین ۱۴۰۰ در تمامی استان‌های کشور ادامه دارد. ابراهیم درستی افزود: با توجه به لزوم رعایت پروتکل‌های بهداشتی و در جهت کنترل بیماری کووید ۱۹، طرح فروش ویژه نوروزی اصناف امسال جایگزین نمایشگاه‌ها بهاره شد. وی با اشاره به اینکه با برگزاری نمایشگاه‌های بهاره در هر سال واحدهای صنفی متضرر می‌شدند، افزود: بنابراین اجرای طرح فروش ویژه نوروزی اصناف به جای برگزاری نمایشگاه‌های بهاره مورد رضایت واحدهای صنفی است.

وی بیان کرد: واحدهای صنفی دارای پروانه کسب و مجوز فروش ویژه نوروزی در بخش‌های مختلف صنفی از جمله کیف و کفش، پوشاک، آجیل و خشکبار، مواد غذایی و ... با نصب پلاکارد تخفیف‌های لازم را به هموطنان ارائه می‌کنند.

نایب‌رییس اول اتاق اصناف تهران با بیان اینکه معرفی واحدهای فعال در جشنواره ویژه نوروزی از سوی اتحادیه مربوطه انجام می‌شود، بیان کرد: در اجرای این طرح اصل بر مشتری‌مداری است. میزان تخفیف مشخصی برای واحدهای صنفی در نظر گرفته نشده اما واحدهای صنفی تلاش دارند با کمترین سود کالا را به مشتریان عرضه کنند. ضمن اینکه اتحادیه‌ها بر قیمت‌گذاری و تخفیف‌ها نظارت می‌کنند.

اعلام جزئیات آزادسازی دارایی‌های ایران در کره‌جنوبی

ایلنا- رییس اتاق بازرگانی ایران و کره‌جنوبی در مورد جزئیات توافق ایران و کره‌جنوبی برای آزادسازی دارایی‌های ایران در این کشور اظهار داشت: قرار بر این است که تا یک میلیارد دلار از این دارایی‌ها به کانال مالی ایران و سوییس واریز شود تا صرف خرید دارو و غذا شود. در مورد اقلام دارویی نیز وزارت بهداشت با بانک مرکزی هماهنگ شده است. حسین تنهایی تصریح کرد: موضوع مهم در این مورد، این است که ما یا پول دریافت کنیم یا اقلامی مانند ماشین‌آلات که تولید داخلی را عمق ببخشد. از همین رو از اقلام دارو و غذا شروع خواهیم کرد.

رییس اتاق بازرگانی ایران و کره‌جنوبی تصریح کرد: در مورد اقلام مبادله‌ای نباید به گونه‌ای باشد که تعیین‌کننده اقلام، طرف مقابل باشد بلکه اقلام مورد نیاز ما در بخش پتروشیمی، خودروسازی و لوازم خانگی باید در اولویت باشد تا تولید داخل تقویت شود و نباید اجازه داد کالاهای ساخته شده به ما تحویل دهند.

ظرفیت ۳۰ میلیارد دلاری مبادلات تجاری ایران و اتحادیه اوراسیا محقق نشد

رایزنان ضعیف بازرگانی

گروه بازرگانی- حضور ضعیف رایزنان بازرگانی و تجاری ایران در کشورهای هدف صادراتی، یکی از عوامل مهمی است که باعث شده از ظرفیت‌های اقتصادی کشور آن‌طور که باید و شاید استفاده نشود. در این میان البته موضوعاتی همچون تحریم‌های آمریکا و تبعات ناشی از شیوع کرونا نیز در این زمینه تاثیرگذار بوده است اما واقعیت این است که به دلیل بی‌توجهی دولت نسبت به انتخاب رایزنان بازرگانی مناسب در کشورهای هدف در راستای ارائه اطلاعات درست و دقیق از ظرفیت‌های تجاری ایران، در موارد بسیاری فرصت‌های صادراتی ایران از دست رفته یا نصیب رقبای ایران همچون ترکیه شده است به طوری که شاهد این هستیم که به طور مثال ظرفیت ۳۰ میلیارد دلاری تجارت ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا به دلیل عدم شناخت مناسب طرفین از یکدیگر تاکنون محقق نشده است.

سهم تجارت خارجی در تولید ناخالص دنیا از رقم پنج درصد در سال ۱۹۵۰ به بیش از ۲۰ درصد در سال‌های اخیر رسیده است که همین موضوع نشان می‌دهد کشوری که توان صادراتی بالایی داشته باشد، از قدرت اقتصادی بالاتری نسبت به سایر کشورها نیز برخوردار است به شکلی که می‌توان گفت میزان صادرات یکی از معیارهای اصلی برای سنجش قدرت اقتصادی هر کشور است. بر اساس شواهد در حالی که حجم واردات سالانه ۱۵ کشور همسایه ایران ۱۱۶۰ میلیارد دلار است اما ایران طی هشت ماه نخست سال جاری (بدون احتساب نفت خام) حدود ۱۳/۳ میلیارد دلار به ۲۰ کشور همسایه صادرات داشته که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل، حدود ۱۴ درصد کاهش داشته است یعنی سهم ایران از بازار کشورهای همسایه کمتر از ۲ درصد است.

■ **عدم شناخت مناسب طرفین از یکدیگر**

بسیاری از کارشناسان اقتصادی معتقدند یکی از عوامل زمینه‌ساز این امر، ضعیف عمل کردن رایزنان بازرگانی و اقتصادی در کشورهای منطقه است چراکه وجود اطلاعات بازارهای هدف و شناسایی چگونگی ورود به آنها و تسهیل توافقات دوجانبه از مهم‌ترین عوامل توسعه تجارت خارجی در کشورهاست و رایزن بازرگانی وظیفه دارد به توسعه روابط تجاری، روابط دوجانبه و تعامل با اتاق‌های بازرگانی بپردازد. اهمیت نقش رایزنان بازرگانی در سهولت تجارت را می‌توان در توجه کشورهای مختلف به این حوزه مشاهده کرد. به عنوان مثال تعداد رایزنان در کشورهایی نظیر سوئد ۲۳۵ نفر، چین ۲۲۱ نفر، آلمان ۲۱۳ نفر، هند ۱۹۸ نفر، فرانسه ۱۵۶ نفر و آمریکا ۱۵۰ نفر است. این در حالی است که هم‌اکنون ایران فقط دو رایزن بازرگانی در دو کشور عراق و افغانستان دارد. بر همین اساس شاهد این هستیم که تجارت ایران با کشورهایی مثل کشورهای عضو در اتحادیه اوراسیا قابل قبول نبوده است که در این زمینه به طور حتم انتخاب رایزنان بازرگانی و برگزاری برخی از نمایشگاه‌های تخصصی می‌تواند به توسعه تجارت ایران با این کشورها کمک کند.

جدیدترین گزارش اتاق بازرگانی تهران نشان می‌دهد که کاهش تجارت کل کشور در دوره کرونا بر تجارت مشترک ایران و اتحادیه اوراسیا نیز تاثیر گذاشته است. بر اساس این گزارش، در ۱۰ ماهه سال ۱۳۹۹ کل تجارت ایران با اوراسیا حدود ۱/۸ میلیارد دلار بوده که سه درصد از کل ارزش تجارت ایران بوده است. این سهم نسبت به مدت مشابه سال قبل حدود ۸/۴ درصد کاهش یافته است. در این رابطه مدیرکل دفتر اروپا و آمریکای سازمان توسعه تجارت ایران گفت: ظرفیت مبادلات تجاری ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا ۲۷ تا ۳۰ میلیارد دلار است که به دلیل عدم شناخت مناسب طرفین از یکدیگر تاکنون محقق نشده است. بهروز حسن‌الفت با بیان اینکه به دنبال اجرای موافقتنامه تجارت آزاد بین ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا در آبان سال گذشته، بیش از حدود ۸۲ درصد از اقلامی که از اتحادیه اوراسیا ترجیح گرفته بودیم افزایش صادرات داشتیم بنابراین روند تجاری ما با این منطقه از جهان مثبت بوده است. وی بیان کرد: تاکنون حدود ۷۸۰ قلم کالا بین ایران و کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا در قالب تثبیت یا تخفیف تعرفه مبادله شده است و با آغاز مذاکرات جدید که از بهمن‌ماه امسال آغاز شده به جز حدود ۲۰ درصد از کالاها که در اصلاح به آنها فهرست‌منفی گفته‌می‌شود کنار گذاشته‌می‌شود و در مورد مابقی اقلام در قالب تجارت آزاد مذاکره می‌شود تا تعرفه‌ها طی چند سال برداشته شود.

■ **نیاز به برنامه‌ریزی برای رقابت با ترکیه**

حسن‌الفت افزود: اولین نمایشگاه اختصاصی اوراسیا در تهران که در اردیبهشت سال ۱۴۰۰ برگزار می‌شود اولین گام جدی بعد از اجرای موافقتنامه برای شناخت طرفین از یکدیگر است و امیدواریم نمایشگاه در کنار سایر رویدادهای تجاری، شناخت بیشتری از یکدیگر را برای طرفین ایجاد کند. وی بیان کرد: ۸۰ درصد از کالاها براساس این توافق شامل تخفیف یا صفر شدن تعرفه می‌شود که این اتفاق در یک بازه زمانی ۱۰ ساله به صورت پلکانی انجام می‌شود بنابراین ما نیز در این زمینه ریل‌گذاری کرده‌ایم. حسن‌الفت گفت: ارمنستان یکی از اعضای اتحادیه اقتصادی اوراسیاست و زمینه خوبی نیز برای توسعه تجارت با ایران دارد.

وی با اشاره به مشکلات ایجادشده در روابط ترکیه و ارمنستان بیان کرد: گفته می‌شود حدود ۲۳۰۰ قلم کالا از طریق ترکیه به ارمنستان صادر می‌شد که اکنون با توجه به مشکلات مطرح شده تا بخشی از این کالا از طریق ایران به ارمنستان صادر شود اما برای اتمام این کالا مزیت صادراتی برای ایران وجود ندارد.

مدیرکل دفتر اروپا و آمریکای سازمان توسعه تجارت ایران گفت: ارزش بخش‌هایی که برای صادرات به ارمنستان ظرفیت داریم حدود ۶۰ میلیون دلار است. وی افزود: باید برای اقلامی که تاکنون به ارمنستان صادر نمی‌کردیم و ترکیه این صادرات را انجام می‌داده، برنامه‌ریزی کنیم تا در سال آینده در این خطوط کار کنیم.

■ **کاهش ۴ درصدی صادرات**

آمارها نشان می‌دهد میزان صادرات ایران به اوراسیا در این مدت ۸۲۴ میلیون دلار بوده که نسبت به مدت مشابه سال قبل کاهشی چهار درصدی داشته است. از نظر وزنی نیز میزان صادرات ۲/۲ میلیون تن بوده که در این حوزه نیز کاهش ۱۸ درصدی داشته است. در حوزه واردات نیز ایران ۲/۷ میلیون تن کالا از اوراسیا خریداری کرده که نسبت به مدت مشابه سال قبل هفت درصد افزایش یافته است. از نظر ارزشی اما با کاهش ۱۲ درصدی، میزان کل واردات ایران حدودا ۹۵۶ میلیون تن تخمین زده می‌شود. صادرات ایران به دو کشور روسیه و ارمنستان از سایر کشورهای این اتحادیه بیشتر بوده است (به ترتیب ۳۸۷ میلیون دلار و ۲۶۵ میلیون دلار) و نسبت به ۱۰ ماهه ۱۳۹۸ به ترتیب افزایش ۲۹ درصدی و کاهش ۲۷ درصدی را تجربه کرده است. طی مدت مورد بررسی، مقدار وزنی صادرات ایران به دو کشور بلاروس با افزایش ۴۴ درصدی و به کشور روسیه با افزایش ۲۶ درصدی همراه بوده و صادرات ایران به مقصد سایر کشورهای ارمنستان، قرقیزستان و قزاقستان با افت وزنی مواجه شده است. همچنین به جز کشورهای ارمنستان و قرقیزستان، صادرات ایران به سایر کشورهای اتحادیه اوراسیا از لحاظ ارزشی با افزایش همراه بوده است. میانگین قیمت صادرات ایران به اوراسیا طی ۱۰ ماهه ۱۳۹۹ برابر با ۳۷۵ دلار در هر تن و میانگین قیمت واردات ایران از این منطقه برابر با ۳۵۱ دلار در هر تن است. بالاترین میانگین قیمت صادراتی ایران به مقصد بلاروس با رقم ۲۹۸۸ دلار در هر تن، قزاقستان با رقم ۵۲۷ دلار در هر تن و به مقصد روسیه با رقم ۴۷۸ دلار در هر تن است.

■ **اعزام ۵ رایزن بازرگانی جدید تا پایان سال**

از مزایای پیوستن ایران به اتحادیه اقتصادی اوراسیا می‌توان به ایجاد پل ارتباطی برای اتصال به بازار با بیش از ۱۸۰ میلیون نفر و بازار بالقوه‌ای برای افزایش صادرات کشور اشاره کرد. همچنین تنها روسیه یعنی بزرگ‌ترین کشور اتحادیه اوراسیا بازاری ۱۴۰ میلیون نفری پیش‌روی تجار ایرانی قرار می‌دهد و ارمنستان نیز بازار جذابی برای کالاهای ایرانی خواهد بود.

در همین رابطه معاون سازمان توسعه تجارت گفت: پنج رایزن به کشورهای روسیه، عمان، آذربایجان، ارمنستان و چین آماده اعزام هستند که تلاش داریم تا قبل از سال جدید این افراد به محل ماموریت خود اعزام شوند. سیدمجتبی موسویان اظهار داشت: در حال حاضر دو رایزن بازرگانی در دو کشور افغانستان (کابل) و عراق (بغداد) داریم و پاسپورت پنج رایزن دیگر نیز برای اعزام به کشورهای روسیه، عمان، آذربایجان، ارمنستان و چین تهیه شده و این افراد آماده اعزام هستند که تلاش داریم تا قبل از سال این افراد به محل ماموریت خود اعزام شوند. وی افزود: تنها مشکلی که وجود دارد مربوط به ویروس کرونا و لزوم واکسینه شدن این افراد و خانواده‌هایشان است و از آن طرف نیز برخی از کشورها قرنطینه‌های سفت و سختی دارند که ممکن است مدتی این افراد در کشور مقصد قرنطینه شوند. همچنین باید تامین مالی مناسبی برای این افراد انجام شود.

موسویان ادامه داد: برای سه کشور ترکیه، هند و پاکستان نیز برنامه اعزام رایزن داریم که رایزن ترکیه انتخاب شده و منتظر تایید صلاحیت امنیتی این فرد هستیم. برای پاکستان و هند نیز کاندیداهایی در نظر گرفتیم که روند تایید صلاحیت و... تا مرداد ماه سال آینده انجام می‌شود که امیدواریم پس از طی این مراحل، نیمه نخست سال آینده رایزنان بازرگانی به ترکیه، هند و پاکستان نیز اعزام شوند. در نتیجه تعداد رایزن‌های بازرگانی ایران به ۱۰ نفر خواهد رسید. معاون توسعه بازارهای صادراتی سازمان توسعه تجارت ایران افزود: برخی از کشورها درجه اهمیت بالایی برای ما دارند و جزو شرکای اصلی تجاری ما محسوب می‌شوند. در واقع اولویت تجارت ما ۱۵ کشور همسایه به اضافه چین و هند است.

گزارش ۲

آسیب‌شناسی برنامه‌های توسعه کشور

اثربخشی حداقلی

«جهان‌صنعت»- با عنایت به آنکه هم‌اکنون در آستانه تدوین برنامه هفتم توسعه قرار داریم، آسیب‌شناسی برنامه‌های توسعه گذشته ضرورت دارد تا بر اساس درس‌های حاصل شده، برنامه هفتم توسعه با ایجاد تحولات اساسی در ساختارها و سازوکارهای تدوین تا اجرای برنامه، بسترساز بهبود شرایط اقتصادی شود. بر همین اساس اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران به عنوان نماینده بخش خصوصی در خصوص برنامه هفتم توسعه اقدامات گسترده‌ای را آغاز کرده است. در این راستا مرکز پژوهش‌های اتاق ایران در گزارشی به آسیب‌شناسی برنامه‌های توسعه قبلی، بر اساس مجموعه پژوهش‌های انجام‌شده در این زمینه، پرداخته است که بخش‌های مهم آن در ادامه تشریح شده‌اند.

به طور کلی می‌توان گفت معضل اصلی برنامه‌های توسعه در ایران عدم اجرا و نبود اثربخشی است که ناشی از رویکرد حاکم بر نظام برنامه‌ریزی کشور است. ایرادات اصلی این رویکرد از یک جهت، ماقبل برنامه‌ریزی رخ می‌دهد که بی‌توجهی به شرایط محیطی حاکم بر برنامه‌های توسعه کشور است و از جهت دیگر، در فرآیند برنامه‌ریزی، تدوین و سپس در مرحله اجرای برنامه‌های توسعه رخ می‌نماید.

الف) ایرادات ماقبل برنامه‌ریزی (بی‌توجهی به شرایط محیطی حاکم بر برنامه‌های توسعه)

- فقدان فهم مشترک در سطح مفاهیم توسعه: در هیچ‌یک از برنامه‌های توسعه تعریف روشنی از توسعه و برنامه توسعه داده نشده به طوری که در ۱۰ سال اخیر مفهوم برنامه‌ریزی به تخصیص بودجه پنج‌ساله و رقابت بخش‌ها برای اخذ منابع بیشتر تقلیل یافته است.

- عدم وجود آمار و اطلاعات بهنگام و در دسترس: برنامه‌ریزان کشور علاوه بر فقدان اطلاعات و آمارهای دقیق و بهنگام، گاهی با اطلاعات و آمارهای متناقض مواجه هستند. گزارش عملکرد اقتصادی دولت طی سال‌های برنامه یا منتشر نمی‌شود یا با تاخیر منتشر می‌شود. بدتر آنکه بعضی ارقام در گزارش‌های آماری بانک مرکزی با مشابه آنها در گزارش مرکز آمار ایران که دو مرجع رسمی آمار کشور هستند، با یکدیگر متعارض یا متضاد است.

- ساختار سیاسی و اجتماعی کشور: سیاست‌ها، ابزار و راهکارهای عقلانی برنامه توسعه در دل ساختار سیاسی- اجتماعی مفروض کار می‌کنند. ملاحظات سیاسی جدید و متغیر، به جهت‌گیری‌ها و رهنمودهای اقتصادی جدید منجر می‌شود که در برنامه توسعه پیش‌بینی نشده یا با اهداف آن همخوان نیست. در نتیجه، برنامه‌های توسعه اجرا نمی‌شوند یا بی‌اثر هستند.

- ناهماهنگی‌های قانونی در خصوص برنامه‌ریزی: مجموعه قوانین و مقررات حاکم بر برنامه‌ریزی توسعه در ایران فاقد انطباق و انسجام لازم است که گاه با هم‌پوشانی، تناقض و گاه با خلأهای قانونی روبه‌رو است. به عنوان مثال، مشخص نبودن محدوده عمل قانونی مجلس شورای اسلامی در مورد تغییر لوایح برنامه‌های توسعه، نامشخص بودن سازوکار قانونی جلب مشارکت بخش‌ها و مناطق در تدوین برنامه‌های توسعه و... از جمله کاستی‌های قانونی برنامه‌ریزی توسعه در کشور محسوب می‌شود.

ب) ایرادات مربوط به فرآیند برنامه‌ریزی توسعه

ابتدا سیاست‌های کلی برنامه توسعه توسط رهبری به دولت به عنوان مجری ابلاغ می‌شود. سپس دستگاه‌های اجرایی نیازها، برنامه‌ها و پیشنهادهای خود را برای یک دوره پنج‌ساله تدوین و برای تلفیق به سازمان برنامه می‌فرستند و این سازمان پس از تلفیق نیازها و پیشنهادها آن را به صورت لایحه برنامه توسعه برای تصویب به مجلس می‌فرستد. هفت آسیب در این فرآیند دیده می‌شود:

- تمرکزگرایی در برنامه‌ریزی و به مشارکت نگرفتن تمامی ذی‌نفعان در فرآیند برنامه‌ریزی: بی‌توجهی به اولویت‌بندی نیازهای اقتصادی- اجتماعی ۳۱ استان کشور از چالش‌های اساسی مربوط به فرآیند برنامه‌ریزی است. اهمیت توجه به این مساله آن است که به واسطه تمرکزگرایی شدید برنامه‌های توسعه، مشارکت و مسوولیت استان‌ها در تدوین تا اجرای برنامه تاکنون نادیده گرفته شده است. بخش خصوصی (اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، اتاق تعاون و اتاق اصناف)، سازمان‌های استانی، نخبگان و نمایندگان جریانات فکری در مرحله طراحی اولویت‌ها، احکام، اجرا، نظارت، ارزشیابی و تامین مالی برنامه توسعه نادیده انگاشته شده‌اند. بدین ترتیب کنشگران اصلی به دلیل دخیل نبودن در مرحله طراحی برنامه برای اجرای آن انگیزه‌ای نداشته‌اند یا اصولا درک درستی از برنامه پیدا نکرده‌اند.

- وجود اختیار برای مداخله قانونی دیدگاه‌های غیرکارشناسی: بارزترین نمونه این مداخلات غیرکارشناسانه، تغییراتی است که در جداول کمی برنامه در مجلس، به شیوه رای‌گیری اعمال می‌شود. حال آنکه این ارقام انتخابی نیستند و حاصل محاسبات اقتصادسنجی و بر اساس شرایط موجود و امکانات در دسترس کشور برآورد شده‌اند.

- ملاحظات مرتبط با زمان‌بندی فرآیند برنامه‌ریزی: برخی سیاست‌های کلی برنامه در ظرف زمانی پنج‌ساله قابل تحقق و اجرا نیستند

- عدم رعایت تقدم و تاخر زمانی در فرآیند تدوین برنامه‌ها: تدوین سیاست‌های کلی در مجمع تشخیص مصلحت و تدوین محتوای برنامه (احکام) در دولت، هم‌زمان با هم جلو می‌روند و فرصت مناسب برای اطلاع و همسویی سیاست‌های کلی برنامه با محتوای برنامه وجود ندارد. همچنین معمولا دولت‌ها با ارائه دیرهنگام برنامه به مجلس، فرصت بررسی مجلس را محدود می‌کنند.

- نگاه بودجه‌ای به برنامه در دستگاه‌ها و بخش‌ها: میان بودجه‌های سالیانه و برنامه‌های توسعه کشور هماهنگی وجود ندارد. اهداف، راهبردها و سیاست‌های برنامه‌ها تحت‌الشعاع تخصیص منابع و تصمیمات موقت و بودجه‌ای قرار دارد و ادبیات، ابزارها و شیوه‌های بودجه‌ریزی بر نظام برنامه‌ریزی حاکم است. به همین دلیل، اجرای برنامه در دستگاه‌ها، عمدتا به صرف هزینه تعبیر می‌شود و به این ترتیب در برنامه‌های توسعه رفته‌رفته شاهد آن هستیم که جایگاه برنامه‌های توسعه به اجرای تعدادی طرح عمرانی تقلیل یافته است.

- نگاه دوره‌ای به برنامه و عدم استمرار فرآیند برنامه‌ریزی: فرآیند برنامه‌ریزی به صورت دوره‌ای و در قالب کمیته‌هایی هر پنج سال یک بار انجام می‌گیرد و پس از تصویب برنامه، این لایه به‌طور کامل به دلیل فصلی بودن گسسته می‌شود و تجربیات آن به حافظه سازمانی دستگاه اجرایی منتقل نمی‌شود. همچنین، جایگاه کمیته‌های نظارت دائمی و اصلاح برنامه در فرآیند برنامه‌ریزی کشور مغفول است.

- فقدان راهبردهای بلندمدت برای نظام برنامه‌ریزی کشور: الزام قانونی در تدوین برنامه‌ها از نظر جامعیت، نگرش‌های منطقه‌ای- بخشی، عمق و حد تفصیل، وجود ندارد. از اینجا خطر پیروی برنامه‌های توسعه از سلیقه‌های شخصی مدیریت هر دوره و انحراف از راهبردهای بلندمدت بروز می‌کند.

ج) ایرادات مربوط به محتوای برنامه

- ابهام در نحوه ارتباط اسناد بالادستی و برنامه‌های میان‌مدت: نحوه ارتباط میان اسناد بالادستی (قانون اساسی، سند چشم‌انداز ۲۰ ساله، سیاست‌های کلی نظام) با برنامه‌های میان‌مدت پنج‌ساله مبهم است. در واقع، چتر سیاستی بلندمدت بر برنامه‌های میان‌مدت کشور حاکم نیست و این خلع برنامه‌های توسعه را دستخوش افراط یا تفریط کرده است.

- تعدد اهداف و عدم اولویت‌گذاری صحیح در اهداف برنامه: تعداد زیادی هدف و سیاست‌های غیرمنعطف برای تعداد بی‌شماری از بخش‌ها و زیربخش‌ها در برنامه‌ها دیده می‌شود که ضمانتی برای اجرای آنها نیست.

- کلی، تفسیرپذیر و تفصیلی بودن برخی مواد برنامه‌ها: کلی بودن مواد و تهیه نشدن آیین‌نامه اجرایی سبب ابهام در پیاده‌سازی و نیز توجیه عملکرد نامطلوب برنامه‌های توسعه شده است.

- عدم وجود الگوی روشن و رابطه علت و معلولی صحیح میان اجزای برنامه: در واقع، بین بخش‌ها (اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و...) و حتی بین اجزای داخلی بخش‌ها (زیربخش‌های اقتصادی مانند صنعت، بازرگانی، کشاورزی و...) در برنامه‌های توسعه ارتباط منطقی و تکمیل‌کننده دیده نمی‌شود. این چالش عمدتا ناشی از آن است که تدوین یک ماده قانونی بدون حضور ذی‌نفعان اصلی انجام گرفته یا در مواردی که ذی‌نفعان حضور داشته‌اند نیز یکی از طرفین دارای نفوذ و اعتبار بیشتری بوده، بنابراین وزن سیاست‌ها به سمت آن سنگینی کرده و در نهایت به گسست در چارچوب منطقی برنامه انجامیده است.

- عدم توجه به سناریوهای احتمالی در آینده: در نظام برنامه‌ریزی ایران آینده‌نگری و تدوین سناریو برای وضعیت‌های محتمل مانند تحریم، محدودیت تامین منابع مالی یا نوسانات درآمدهای نفتی دیده نمی‌شود.

- بلندپروازانه بودن اهداف برنامه: تعیین هدف‌های برنامه‌ها بر اساس توان اجرایی کشور و امکانات واقعی آن نیست یا محدودیت‌های آتی به‌درستی پیش‌بینی نمی‌شود.

- عدم همخوانی با برنامه‌های توسعه قبلی: بین برنامه‌های مختلف ارتباط روشن محتوایی، ساختاری و تکمیل‌کننده ضعف‌های برنامه‌های گذشته وجود ندارد.

- عدم توجه به برنامه‌ریزی فضایی و منطقه‌ای: در برنامه‌های توسعه، برنامه‌ریزی فضایی بر مبنای آمایش سرزمین و تقسیم کار ملی بین مناطق یا تقسیم کار منطقه‌ای بین نواحی مورد توجه نیست.

- عدم وجود برنامه‌های اجرایی و عملیاتی: برنامه‌های توسعه کشور فاقد برنامه‌های اجرایی هستند و بنابراین عنصر مهم تعهد و حسابرسی در آنها غایب است.

- فقدان ارتباط منطقی بین جداول کمی و محتوای برنامه‌ها: جداول و احکام در برنامه‌ها هر یک به راه خود می‌روند. جداول در برنامه‌ها ترجمه مواد آن به عدد و رقم نیستند و بنابراین مجریان تکلیف خود را نمی‌دانند و امکان ارزیابی و نظارت بر کار آنان در عمل وجود ندارد.

د) ایرادات مربوط به اجرا و نظارت بر برنامه‌های توسعه

- تداخل تقویم زمانی برنامه‌ها با تقویم سیاسی کشور: با توجه به اینکه مجلس شورای اسلامی و دولت هر چهار سال یک بار عوض می‌شوند و برنامه‌های توسعه نیز هر پنج سال یک بار تدوین و تصویب می‌شوند، بنابراین هر برنامه دو دولت و دو مجلس را ملاقات خواهد کرد. این مساله با توجه به اختلاف دیدگاه‌های احتمالی دولت‌ها و مجالس مختلف با هم، موجب تغییرات گسترده در برنامه‌ها، نوسانات زیاد در اجرا یا برخورد گزینشی با مفاد برنامه می‌شود.

- سرعت و گستردگی تحولات سیاسی- اقتصادی در کشور: یکی از ریشه‌های وجود مشکلات بسیار و از جمله عدم وجود برنامه‌ها و سیاست‌های واحد در اداره کشور، تحولات سیاسی مداوم است.

- قابلیت‌های اداری ضعیف دولت جهت اجرای برنامه‌های گسترده: گسترش بی‌رویه سند برنامه و افزودن لایه‌های مختلف به آن، حتی با فرض درست بودن این رویه، به دلیل محدودیت مدیریت و نظارت بر آن در بدنه اداری کشور یکی از دلایل عدم توفیق در اجرای برنامه‌ها محسوب می‌شود.

- ضعف سازوکارهای نظارتی: ضعف یا فقدان نظارت کارآمد، جدی، سریع، بهنگام امروزی و معطوف به نتیجه در سطوح مختلف هرم نظارتی، در عین تعدد مراجع نظارتی و نظارت‌های غیرقابل موثر قبل و بعد از اجرای برنامه از چالش‌های اصلی پیش‌روی اجرای برنامه محسوب می‌شود.

■ **جمع‌بندی**

بر اساس گزارش مرکز پژوهش‌های اتاق ایران، این نتیجه حاصل می‌شود که روال برنامه‌ریزی در کشور (قبل، حین و پس از برنامه‌ریزی)، دارای چالش‌های اساسی است. عدم تحقق اهداف پیش‌بینی شده در برنامه‌ها را می‌توان به‌طور عمده و اساسی ناشی از کیفیت نظام تدبیر از جمله در فرآیندهای برنامه‌ریزی و قانونگذاری و در ساختار مدیریت و نظام اجرایی برنامه‌ها دانست. عملکرد شش برنامه توسعه بعد از انقلاب گویای این واقعیت است که فرآیند برنامه‌ریزی «طراحی- تصمیم‌گیری- اجرا- نظارت» از شایستگی و توانایی کافی برخوردار نیست. همچنین، فرآیند تدوین تا اجرای برنامه‌های توسعه، قادر به ایجاد پیشرفت و توسعه پایدار نیست و باید به‌گونه‌ای جدی و قبل از تهیه و تنظیم و تصویب برنامه‌ها و راهبردها، مورد بازبینی و بازسازی قرار گیرد و اجزا و عناصر انسانی و سازمانی این فرآیند در سطوح مختلف دیوانی و اجرایی، از نظر صلاحیت درک شرایط و مسوولیت‌های فردی و جمعی، در قبال الزامات تغییر و شناخت راهبردها و راهکارها حل مسائل و مشکلات، آموزش‌های جدیدی را کسب کنند.

شرکت گاز استان فارس

نوبت اول

فراخوان مناقصه عمومی شماره K-99-225

خرید لوازم حفاظت کاتدی بر اساس مجوز شماره ...

از کلیه تولیدکنندگان و تامین‌کنندگان واجد شرایط که دارای استانداردهای مورد تایید مربوط می‌باشند، به منظور شرکت در این مناقصه دعوت به عمل می‌آید.

مناقصه‌گزار: شرکت گاز استان فارس

شماره تلفن واحد مناقصات: ۰۷۱۳۸۱۱۴۰۴۵ - ۰۷۱۳۸۱۱۴۰۳۵

شماره نمابر: ۰۷۱۳۸۲۴۴۸۳۳

شماره دفتر امور کالا (تاییدیه نمابر): ۳۸۱۱۴۰۱۴ - ۰۷۱

موضوع مناقصه: خرید لوازم حفاظت کاتدی

نحوه شرکت در مناقصه، مهلت و محل ارسال مدارک:

* شماره فراخوان مناقصه در سامانه ستاد، ۲۰۹۹۰۹۲۵۸۶۰۰۰۱۷۷ می‌باشد.

متقاضیان برای شرکت در مناقصه می‌بایست:

الف: نامه اعلام آمادگی خود را به این شرکت نمابر نمایند.

ب: برای دریافت اسناد مناقصه، از طریق نشانی اینترنتی https://setadiran.ir (کد فراخوان ۲۰۹۹۰۹۲۵۸۶۰۰۰۱۷۷) به مدت ۷ روز از تاریخ درج آگهی نوبت اول اقدام نموده و اسناد لازم به منظور ارزیابی کیفی، ارزیابی شکلی، پیشنهاد فنی و پیشنهاد مالی را به مدت ۱۴ روز پس از دریافت اسناد و حداکثر تا تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۳۰ در سامانه مذکور بارگذاری نموده و در همین بازه نسبت به ارسال ضمانت‌نامه شرکت در فرآیند ارجاع کار و سایر مدارک لازم به نشانی شیراز، بلوار استقلال، تقاطع باغ حوض، ساختمان مرکزی شرکت گاز استان فارس، دبیرخانه حراست، کدپستی: ۵۷۱۱۱-۷۱۷۵۹ اقدام نمایند. مناقصه‌گران می‌بایست تا پایان فرآیند مناقصه، به منظور آگاهی از هرگونه تغییر در اسناد مناقصه، زمان گشایش پاکت‌ها و... سامانه فوق را زیر نظر بگیرند.

* ذکر شماره تلفن، شماره نمابر و آدرس یک پست الکترونیک فعال در نامه اعلام آمادگی ضروری است.

تاریخ چاپ نوبت اول: ۹۹/۱۲/۰۹ تاریخ چاپ نوبت دوم: ۹۹/۱۲/۱۱

شناسه آگهی: ۱۰۹۹۷۷۵

روابط عمومی شرکت گاز استان فارس

پژوهشگاه صنعت نفت

نوبت اول

تجدید آگهی استعلام ارزیابی کیفی مناقصه عمومی

(دومرحله‌ای) به شماره RIPI-T- ۹۹۰۳۸۴۹

۱- موضوع مناقصه: خرید دستگاه FTIR Analyzer Gasoline Module

۲- نام و نشانی مناقصه‌گذار و محل تحویل کالا: پژوهشگاه صنعت نفت به نشانی تهران، بلوار غربی مجموعه ورزشی آزادی کدپستی ۱۴۸۵۶-۱۳۱۱۱ صندوق پستی ۱۳۷-۱۴۶۶۵

۳- مبلغ سپرده شرکت در مناقصه: (در صورت قرار گرفتن در فهرست کوتاه و دریافت دعوتنامه) توان ارائه ۷۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال، به صورت ضمانتنامه بانکی با اعتبار ۳ ماهه و یا واریز وجه نقد به حساب پژوهشگاه صنعت نفت.

۴- مبلغ پیش‌پرداخت: برنده مناقصه می‌تواند پس از انعقاد قرارداد خرید ۲۵٪ کل مبلغ قرارداد را در قبال ارائه ضمانتنامه بانکی به عنوان پیش‌پرداخت دریافت نماید.

۵- مهلت و نحوه دریافت و ارسال اسناد مناقصه: واجدین شرایط می‌توانند با مراجعه به پورتال پژوهشگاه صنعت نفت به نشانی WWW.RIPI.IR قسمت همکاری‌ها - مناقصه و مزایده، نسبت به تهیه اوراق استعلام ارزیابی کیفی اقدام نموده و حداکثر تا پایان وقت اداری روز **شنبه** مورخ **۹۹/۱۲/۲۳** نسبت به تکمیل و الحاق مدارک درخواستی و تحویل آن با ذکر موضوع و شماره مناقصه در پاکت دربسته لاک و مهر شده به دبیرخانه کمیسیون معاملات پژوهشگاه صنعت نفت به نشانی مناقصه‌گذار تحویل و رسید دریافت نمایند.

* شایان ذکر است هزینه چاپ آگهی بر عهده برنده مناقصه می‌باشد.

شناسه آگهی: ۱۰۹۹۳۶۷

دبیرخانه کمیسیون معاملات

نخست

تنش آبی در انتظار ۲۰۰ شهر کشور

زنگ خطر برای تابستان ۱۴۰۰

معاون راهبردی و نظارت بر بهره‌برداری شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور گفت: برای تابستان ۱۴۰۰ هنوز تعداد شهرهای دارای تنش آبی مشخص نشده و باید دید تا پایان سال میزان بارندگی‌ها چقدر خواهد شد اما قطعا تعداد شهرها و روستاهای دارای تنش آبی افزایش می‌یابد و پیش‌بینی می‌شود این عدد به بیش از ۲۰۰ برسد.

حمیدرضا کشفی در گفت‌وگو با ایسنا، با بیان اینکه با اقداماتی که طی چند سال گذشته انجام شده تعداد شهرهای دارای تنش آبی را از ۵۴۷ در تابستان سال جاری به ۱۷۰ شهر رساندیم، اظهار کرد: بدین معنا که تعداد شهرهای دارای آب پایدار که در سال ۱۳۹۴ تنها ۵۷۱ شهر بود اکنون به ۹۸۷ شهر رسیده است‌وی افزود: تابستان سال ۱۳۹۹ با اقدامات گسترده‌ای که انجام شد شهرهای دارای تنش آبی ۱۷۰ شهر شد اما به دلیل عدم بارش باران و برف و بدین خاطر که امسال تاکنون کمتر از ۵۰ درصد باران را ذخیره کرده‌ایم، تعداد شهرهای دارای تنش آبی افزایش خواهد یافت و پیش‌بینی می‌شود بیش از ۲۰۰ شهر دارای تنش داشته باشیم.معاون راهبردی و نظارت بر بهره‌برداری شرکت مهندسی آب و فاضلاب با اشاره به وضعیت شهرهای دارای تنش آبی در تابستان سال ۱۳۹۹، گفت: از ۱۷۰ شهر دارای تنش آبی در تابستان سال جاری معادل ۹۵ شهر در وضعیت زرد، ۲۳ شهر در وضعیت نارنجی و ۵۲ شهر در وضعیت قرمز بودند.

به گفته کشفی شهرهایی که وضعیت قرمز دارند یعنی کمبود بیش از ۲۰ درصد آب مورد نیاز در آن مناطق وجود دارد، در وضعیت نارنجی ۱۰ تا ۲۰ درصد نسبت به آب مورد نیاز کمبود دارند و به کمتر از ۱۰ درصد کمبود نسبت به نیاز نیز وضعیت زرد گفته می‌شود.

زمزمه‌های بازگشت نفت ۱۰۰ دلاری

ورق بازار برمی‌گردد؟

در حالی که خاطره ریزش قیمت نفت هنوز در ذهن بسیاری از معامله‌گران بازار تازه است، زمزمه‌هایی به گوش می‌رسد که قیمت هر بشکه نفت تا پایان سال آینده بار دیگر به بالای ۱۰۰ دلار صعود خواهد کرد.

بر اساس پیش‌بینی‌ها و تحلیل‌های «بانک آمریکا» قیمت نفت‌خام طی سال‌های آینده به بشکه‌ای ۱۰۰ دلار می‌رسد که بیشترین قیمتی است که نفت‌خام از سال ۲۰۱۴ تاکنون ندیده است.

بر اساس گزارش این بانک، افزایش قیمت نفت‌خام به لطف افزایش تقاضا و نیز اقدامات حمایتی و محرکی کشورها اتفاق می‌افتد. علاوه بر این «بانک آمریکا» با تجدیدنظر درباره چشم‌انداز نفت در سال ۲۰۲۱ پیش‌بینی کرده قیمت نفت برنت در نیمه دوم امسال احتمالا به ۷۰ دلار در هر بشکه برسد و میانگین قیمت نفت‌خام به ۶۰ دلار می‌رسد که در واقع نسبت به پیش‌بینی‌های قبلی ۱۰ دلار کاهش یافته است. بانک آمریکا همچنین قیمت نفت وست‌تگزاس آمریکا را به طور میانگین ۵۷ دلار در هر بشکه پیش‌بینی کرده است.

از آنجا که زمستان بسیار شدید برخی مناطق آمریکا از جمله ایالت تگزاس را به شدت تحت تاثیر قرار داده، قیمت نفت برنت روز پنجشنبه یک درصد دیگر افزایش داشت و به بشکه‌ای ۶۷ دلار رسید که بیشترین میزان از زمان شیوع ویروس کرونا در جهان است. نفت آمریکا هم رشد ۰/۷ درصدی داشت و هر بشکه از این نفت به ۶۳ دلار رسید.

در این میان تنها «بانک آمریکا» نیست که پیش‌بینی‌های مثبتی نسبت به افزایش قیمت نفت در جهان دارد بلکه «سوکار» بزرگ‌ترین مرکز تجارت انرژی دنیا در آذربایجان امکان افزایش قیمت نفت‌خام را رد نمی‌کند و معتقد است نفت برنت به ۸۰ دلار در هر بشکه در پایان سال جاری خواهد رسید و در فاصله ۱۸ تا ۲۴ ماه آینده ۱۰۰ دلار در هر بشکه را خواهد دید.

بانک آمریکا انتظار دارد قیمت نفت تا چند سال دیگر تحت تاثیر بهبود عوامل بنیادین و تدابیر محرک مالی جهانی به بالای ۱۰۰ دلار در هر بشکه صعود کند. سفته‌بازان هم دست به کار شده و قراردادهایشان در بازار آپشن یا اختیار معامله را با این حساب که قیمت هر بشکه نفت تا دسامبر سال ۲۰۲۲ به ۱۰۰ دلار صعود خواهد کرد، افزایش داده‌اند.

اوایل هفته گذشته گلدمن‌ساکس نیز پیش‌بینی خود از قیمت نفت را ۱۰ دلار افزایش داد و معتقد بود روند رو به افزایش تقاضای طلای سیاه می‌تواند دوره بحران تقاضای زمان کرونا را بهبود بخشد.

گلدمن‌ساکس پیش‌بینی کرد که قیمت نفت برنت در سه ماهه بعد به ۷۰ دلار و در سه ماهه سوم سال به ۷۵ دلار برسد. آخرین باری که جهان شاهد قیمت نفت ۱۰۰ دلاری بود سال ۲۰۱۴ و قبل از ریزش شدید قیمت‌ها با افزایش عرضه زیاد بود و منجر به این شد که کشورهای موسوم به اوپک‌پلاس طرح کاهش تولید نفت را اجرایی کنند.

این دیدگاه‌ها بسیار خوش‌بینانه است اما اعتماد فزاینده در بازار نفت را پس از رشد بیش از ۲۰۰ درصدی قیمت نفت برنت پس از اینکه در دوران اوج پاندمی به پایین‌ترین رکورد ۱۸ سال گذشته سقوط کرد، منعکس می‌کند. تقاضا در بازارهای بزرگ آسیایی بهبود یافته است و همزمان اوپک‌پلاس تولیدش را محدود نگه داشته و عدم سرمایه‌گذاری هم مانع رشد قوی تولید نفت شیل می‌شود. گلدمن ساکس هفته جاری قیمت مورد پیش‌بینی برای هر بشکه نفت برنت در سه ماهه سوم امسال را ۱۰ دلار بالا برد و ۷۵ دلار برآورد کرد.

قراردادهای اخیر در بازار با پیش‌بینی صعود نفت برنت به بالای ۱۰۰ دلار تا دسامبر ۲۰۲۲ افزایش پیدا کرده است.

قیمت ۱۰۰ دلار جای ویژه‌ای در ذهن بسیاری از معامله‌گران دارد زیرا قیمت نفت در اوایل دهه گذشته تحت تاثیر تقاضای قوی بازارهای نوظهور، سالیان متمادی در همین حدود بود و باعث تشویق شرکت‌های حفاری به عملیات‌های گسترده‌تر در همه نقاط از بستر آب‌های عمیق اقیانوس گرفته تا ماسه‌های نفتی در مناطق دوردست کانادا شد.

این دوران در سال ۲۰۱۴ که شرکت‌های شیل آمریکا ثابت کردند می‌توانند میزان زیادی نفت را با هزینه‌های بسیار پایین‌تر تولید کنند، خاتمه پیدا کرد. اما اگرچه قیمت ۱۰۰ دلار از آن زمان از دسترس بازار دور شد اما از یاد معامله‌گران نرفته است. همین دو سال پیش بود که شرکت‌های بازرگانی نفت پیش‌بینی نفت ۱۰۰ دلاری را مطرح کردند که درست از آب درنیامد.

پیش‌بینی‌ها برای نفت ۱۰۰ دلاری هنوز با نظرات فعلی فاصله دارد. تحلیلگران در نظرسنجی بلومبرگ پیش‌بینی کرده‌اند قیمت نفت برنت تا پایان سال ۲۰۲۵ پایین ۶۵ دلار در هر بشکه خواهد ماند. دلایل زیادی برای بدبینی نسبت به چنین افزایش قیمتی وجود دارد.

یک دلیل آن مصنوعی بودن کاهش عرضه اوپک و مازاد ظرفیت تولید قابل توجه این گروه است که پس از احیای جهان از پاندمی، می‌تواند تقاضای بهبودیافته را تامین کند.

بهای معاملات نفت برنت روز پنجشنبه آخرین بار با ۴۴ سنت افزایش، به ۶۷ دلار و ۱۴ سنت در هر بشکه و وست‌تگزاس اینترمدییت با ۴۴ سنت افزایش، به ۶۳ دلار و ۶۶ سنت در هر بشکه رسید. هر دو شاخص اواسط معاملات به بالاترین حد از ژانویه سال ۲۰۲۰ صعود کردند و در مسیر ثبت بالاترین قیمت نهایی در ۱۳ ماه گذشته هستند.

نفت

تولیدکننده آمریکایی ارزیابی کرد

شیل آمریکا دیگر تهدیدی برای اوپک نیست

مدیرعامل شرکت آمریکایی پایونیر نچرال ریسورسز اظهار کرد تقاضای قوی برای نفت‌خام و نرخ رشد اندک شیل به معنای آن است که اوپک و متحدانش دیگر ضرورتی ندارد نگران رقابت تولیدکنندگان آمریکایی بر سر سهم بازار باشند.

اسکات شفیلد مدیرعامل شرکت آمریکایی پایونیر نچرال ریسورسز در کنفرانسی اظهار کرد: همچنان بر این باورم که تقاضا در بخش ایرلاین‌ها و همچنین در سراسر جهان پس از دستیابی به ایمنی جمعی، بهبود قوی پیدا خواهد کرد و مطمئنم که می‌توانیم فرض بگیریم نفت ایران به تدریج به بازار بازخواهد گشت و شیل آمریکا دیگر تهدیدی برای اوپک و اوپک‌پلاس نخواهد بود.

شیوع کووید۱۹ و متعاقبا سقوط تقاضا برای نفت، کاهش حدود دو میلیون بشکه در روز تولید نفت آمریکا را در پی داشت و این عرضه از دست رفته با توجه به مشکلات مالی صنعت نفت در چند سال گذشته، ممکن است هرگز احیا نشود. سرمایه‌گذاران خواستار رشد تولید پایین‌تر و بازدهی بیشتر تولیدکنندگان در قیمت‌های بالاتر هستند.

بر اساس گزارش بلومبرگ، شفیلد گفت: شرکت پایونیر رشد تولید سالانه خود را در بلندمدت به پنج درصد محدود می‌کند و قصد دارد سه‌چهارم از نقدینگی آزاد خود را به جای هزینه حفاری جدید، به سهامداران دهد.

در همین حال اداره اطلاعات انرژی آمریکا روز چهارشنبه اعلام کرد تولید نفت آمریکا در یک هفته گذشته به دلیل یخبندان تگزاس بیش از یک میلیون بشکه در روز کاهش یافت که بزرگ‌ترین کاهش هفتگی تاکنون بوده و تولید پالایشگاهی نیز کاهش چشمگیری داشت. مجموع تولید نفت‌خام در هفته منتهی به ۱۹ فوریه، به میزان ۱/۱ میلیون بشکه در روز کاهش پیدا کرد و به ۹/۷ میلیون بشکه در روز رسید. تولید پالایشگاهی در همین مدت ۲/۶ میلیون بشکه در روز و نرخ استفاده از ظرفیت پالایش به میزان ۱۴/۵ درصد کاهش داشت. فعالیت تاسیسات پالایشی متعدد در منطقه گلف کاست در یخبندان اخیر متوقف شد. بسیاری از آنها در حال ازسرگیری فعالیت هستند اما تحلیلگران می‌گویند چند هفته زمان می‌برد تا تولید نفت و پالایش نفت به سطح پیش از طوفان احیا شود.

تحلیلگران شرکت آرگوس:

مصرف نفت در دو دهه آینده رشد می‌کند

تحلیلگران شرکت آرگوس انتظار دارند گذر انرژی و رشد سهم برقی شدن حمل‌ونقل به کاهش تقاضای جهانی برای نفت منجر نشود و هر گونه کاهش مصرف بسیار تدریجی خواهد بود. یوئن کِرک مدیر جهانی نفت شرکت آرگوس در مجمع نفت آرگوس در کنفرانس IP Week اظهار کرد: ترند تقاضای جهانی برای نفت، کشمکشی بین تلاش‌های فزاینده برای احیای سبز و برقی‌سازی در اروپا، آمریکا و تا حدودی چین در برابر رشد تقاضا برای نفت تحت تاثیر رشد اقتصادی قوی اقتصادهای نوظهور خواهد بود.

آرگوس انتظار دارد تقاضای جهانی برای نفت تا سال ۲۰۴۰ نزدیک به مرز ۱۰۰ میلیون بشکه در روز باشد که تقریبا سطح مصرف سال ۲۰۱۹ است که آخرین سال معمولی پیش از شیوع ویروس کرونا بود.

اوپک هم در گزارش اکتبر ۲۰۲۰ خود اعلام کرد انتظار دارد تقاضا در دو دهه آینده رشد کند و در سال ۲۰۲۲ از سطح تقاضا پیش از شیوع ویروس کرونا فراتر رود و تا اواخر دهه ۲۰۳۰ رشد مستمری داشته باشد و پس از آن روند ثابتی پیدا کند.

شرکت ای‌اچ‌اس‌مارکت برآورد کرده تقاضای جهانی نفت برای بنزین و دیزل برای خودروهای سبک در سال ۲۰۱۹ به پیک خود یعنی ۲۹/۱ میلیون بشکه در روز رشد کرد. با این حال نفت همچنان منبع انرژی اصلی برای حمل‌ونقل در سال‌های آینده خواهد بود. تحلیلگران این موسسه برآورد می‌کنند استفاده از برق در حمل‌ونقل جاده‌ای تنها باعث کاهش ۳۷۰ هزار بشکه در روز تقاضا برای نفت معادل ۰/۴ درصد از مصرف نفت جهان تا سال ۲۰۲۰ شده است و این رقم تا سال ۲۰۲۵ به ۱/۵ میلیون بشکه در روز رشد می‌کند.

بر اساس گزارش اویل‌پرایس، برقی‌سازی فزاینده به همراه رشد اقتصاد سوخت و استانداردهای آلایندگی، نقش مهمی در یکنواخت شدن تقاضای جهانی برای نفت و سپس کاهش آن ایفا خواهند کرد و ای‌اچ‌اس‌مارکت در سناریوی پایه خود فرض گرفته است که چنین اتفاقی در ۱۰ تا ۱۵ سال آینده روی خواهد داد.

زاویه

بررسی افزایش تولید نفت در دیدار آینده اوپک‌پلاس

تولیدکنندگان نفت اوپک‌پلاس با در نظر گرفتن بهبود قیمت‌ها، در نشست ماه آینده تسهیل ملایم محدودیت عرضه نفت از آوریل را بررسی خواهند کرد.

اوپک و متحدانش در قالب گروه اوپک‌پلاس در اوج پاندمی ویروس کرونا به دلیل فروپاشی تقاضا، تولیدشان را ۹/۷ میلیون بشکه در روز محدود کردند و این محدودیت عرضه را تا فوریه به ۷/۱۲۵ میلیون بشکه در روز معادل حدود هفت درصد از تقاضای جهانی تسهیل کرده‌اند.

اوپک‌پلاس در ژانویه به دلیل قرنطینه‌های جدید و ضعیف ماندن تقاضا، به جای حدود دو میلیون بشکه در روز افزایش برنامه‌ریزی شده، تولیدش را تنها ۵۰۰ هزار بشکه در روز افزایش داد.

به علاوه عربستان سعودی کاهش تولید یکجانبه یک میلیون بشکه در روز را در ماه‌های فوریه و مارس اعلام کرد.

سه منبع آگاه در اوپک‌پلاس به رویترز گفتند افزایش تولید به میزان ۵۰۰ هزار بشکه در روز از آوریل بدون اینکه باعث افزایش سطح ذخایر نفت شود، امکان‌پذیر است.

با این حال وزرای این گروه در نشست چهارم مارس پیش از تصمیم‌گیری درباره سطح تولید آوریل، جدیدترین آمار عرضه و تقاضا را بررسی خواهند کرد.

یکی از این منابع آگاه گفت: قیمت‌های نفت قطعا بالاست و بازار به نفت بیشتری برای ملایم کردن قیمت‌ها نیاز دارد.

افزایش تولید به میزان ۵۰۰ هزار بشکه در روز از آوریل یک گزینه بوده و گزینه خوبی به نظر می‌رسد.

پیشروی قیمت نفت به مرز ۶۷ دلار در هر بشکه، بالاترین قیمت از ژانویه سال ۲۰۲۰ است. عرضه واکسن‌های کووید ۱۹ و امیدواری به احیای اقتصادی، اطمینان به اینکه بازار می‌تواند نفت بیشتری جذب کند را تقویت کرده است. هند که سومین واردکننده بزرگ نفت جهان است، از اوپک‌پلاس خواسته محدودیت عرضه خود را تسهیل کند.

کاهش تولید یکجانبه یک میلیون بشکه در روز عربستان سعودی ماه آینده به پایان می‌رسد. اگرچه ریاض به برنامه تولید خود پس از مارس اشاره نکرده اما انتظار می‌رود عربستان سعودی عرضه نفت را از آوریل احتمالا به صورت تدریجی افزایش دهد.

برخی از اعضای اوپک‌پلاس پیش‌بینی می‌کنند سعودی‌ها تمایل دارند محدودیت عرضه تسهیل شود اما معلوم نیست این تولیدکنندگان ارتباط مستقیمی با ریاض دارند یا خیر.

عربستان سعودی به تولیدکنندگان هشدار داده فوق‌العاده محتاط بمانند و برخی از اعضای اوپک‌پلاس نسبت به تجدید سقوط تقاضا نگران هستند. یک منبع آگاه در یک کشور عضو اوپک گفت: بازگشت کامل تولید نفت عربستان سعودی به بازار در آوریل به معنای آن خواهد بود که سایر اعضای اوپک‌پلاس نباید نفت بیشتری تولید کنند.

بر اساس گزارش رویترز، روسیه یکی از کشورهای عضو اوپک‌پلاس است که اجازه یافت تولیدش را در فوریه افزایش دهد و مایل است عرضه خود را به میزان بیشتری افزایش دهد. یک منبع آگاه هفته گذشته گفت: اگر اوضاع پیش از نشست مجازی چهارم مارس تغییر نکند، مسکو پیشنهاد خواهد کرد نفت بیشتری تولید شود.

خبر

رویترز مدعی شد

توقف روند افزایشی صادرات نفت ایران

شرکت پترو لجستیک که به ردیابی نفتکش‌ها می‌پردازد، به تازگی اعلام کرد صادرات نفت‌خام ایران در ماه فوریه حدود ۲۵۰ بشکه در روز کاهش یافته که نشان‌دهنده توقف روند جهشی صادرات نفتی این کشور است. با وجود تحریم‌های ایالات‌متحده علیه ایران، صادرات نفت ایران پس از افزایش در سه ماهه چهارم، در ماه ژانویه نیز افزایش یافت و این نشان می‌دهد که پایان دوره رییس‌جمهوری دونالد ترامپ می‌تواند رفتار خریدار را تغییر دهد.

اما شرکت پترو لجستیک مستقر در ژنو که صادرات نفتی کشورها را با ردیابی محموله‌های نفتکش ارزیابی می‌کند، به رویترز گفت محموله‌های نفتی ایران نسب به افزایشی که در ماه ژانویه داشتند، در ماه‌های نوامبر و دسامبر کاهش یافته‌اند. پترو لجستیک در تاریخ ۲۶ ژانویه اعلام کرد صادرات ایران برای اولین بار از آوریل ۲۰۱۹ میلادی پس از افزایش روزانه ۱۰۰ هزار بشکه‌ای در سه ماهه چهارم، در ماه ژانویه بیش از ۶۰۰ هزار بشکه در روز بود. این شرکت در گزارش جدید خود رقم به روز شده محموله‌های صادراتی ایران در ژانویه را ارائه نداد.

بحران کمبود بنزین در بزرگ‌ترین ایالت تولیدکننده نفت آمریکا

با گذشت یک هفته از یخبندان بی‌سابقه تگزاس که فعالیت پالایشگاه‌ها و کامیون‌ها را فلج کرد، از هر هفت جایگاه سوخت در این ایالت، یک جایگاه بدون سوخت است.

انجمن غذا و سوخت تگزاس و شرکت GasBuddy اعلام کرده‌اند شمار جایگاه‌های سوخت و فروشگاه‌های رفاه با مخزن سوخت خالی در سراسر تگزاس تا روز چهارشنبه به ۱۵ درصد رسید. پاتریک دوهان تحلیلگر شرکت GasBuddy اظهار کرد: کمبود در لوبوک، ال‌پاسو و اودسا در غرب تگزاس شدیدتر است.

پس از یخبندان تاریخی هفته گذشته که بزرگ‌ترین پالایشگاه‌های نفت قاره آمریکا را فلج کرد، کمبود دیزل و جاده‌های صعب‌العبور باعث شده‌اند تحویل سوخت از طریق کامیون به بسیاری از جایگاه‌های سوخت به تاخیر افتاده یا متوقف شود. یک تانکر نفت می‌تواند حدود ۱۰ هزار گالن سوخت حمل کند که برای پر کردن باک ۴۰۰ خودروی پیکاپ کافی است.

انجمن غذا و سوخت تگزاس از رانندگان خواست صبور باشند و از خرید وحشت‌زده بپرهیزند. مشکل عرضه بنزین باعث جهش بهای بنزین در معاملات روز چهارشنبه شد و بهای بنزین اواسط معاملات بازار نیویورک تا رکورد یک دلار و ۹۰ سنت در هر گالن صعود کرد.

بر اساس گزارش بلومبرگ، پل هاردین رییس این انجمن گفت: ذخایر کافی بنزین و دیزل در خطوط لوله و مخازن ذخیره‌سازی برای تامین نیازهای کوتاه‌مدت وجود دارد که می‌تواند از طریق کامیون حمل شود اما اگر اختلال فعالیت پالایشگاهی بیش از یک ماه ادامه پیدا کند، مردم تگزاس به تامین سوخت از ایالت‌های دیگر نیاز پیدا خواهند کرد.

پایان عصر خودروهای بنزینی

تسلا با ارزش حدودی ۶۰۰ میلیارد دلار در حالی با ارزش‌ترین خودروساز جهان در سال ۲۰۲۰ شد که شرکت تویوتا با ارزش یک‌سوم تسلا در رتبه دوم قرار گرفت.

استقبال روزافزون از خودروهای برقی و پیشرفت‌های تسلا موجب شده نه‌تنها سایر خودروسازان بلکه شرکت‌هایی همچون اپل، هوآوی و شیامی سرمایه‌گذاری‌های گسترده‌ای در تولید این خودروها انجام دهند. عصر خودروهای بنزینی زودتر از آنچه تصور می‌شد به پایان رسیده است.

قرارداد ۱۵ ساله روسیه با چین برای صادرات LNG

شرکت نواتک روسیه قراردادی با شرکت چینی شنرژی گروپ برای عرضه بیش از سه میلیون تن گاز طبیعی مایع طی ۱۵ سال امضا کرده است.

به گزارش پایگاه خبری آرمان اقتصادی به نقل از راشا تودی، شرکت نواتک بزرگ‌ترین تولیدکننده مستقل گاز در ترکیه یک قرارداد بلندمدت با یکی از شرکت‌های چینی امضا کرده است تا حضور خود را در منطقه رو به رشد آسیا- پاسیفیک گسترش دهد.

شرکت چینی شنرژی گروپ قراردادی با نواتک امضا کرده که طبق آن این شرکت روسی بیش از سه میلیون تن گاز طبیعی مایع را طی ۱۵ سال به پایانه‌های چین می‌فرستد.

لئونید میخلستون مدیرعامل شرکت نواتک طی بیانیه‌ای اعلام کرد: «استراتژی اقتصادی گاز طبیعی مایع ما متنوع کردن مشتریان‌مان و هدف قرار دادن مصرف‌کنندگان در منطقه رو به رشد آسیا- پاسیفیک است. بازار چین یکی از مناطق کلیدی در استراتژی بازاریابی گاز طبیعی مایع ماست و قصد داریم عرضه این محصول را به این کشور بیش از پیش افزایش دهیم.»

آرکتیک ال‌ان‌جی ۲ دومین پروژه بزرگ گاز طبیعی مایع در قطب شمال روسیه است که شامل ساخت سه بخش مایع‌سازی گاز با ظرفیت کل سالانه ۱۹/۸ میلیون تن می‌شود. این پروژه توانسته چند سرمایه‌گذار خارجی از جمله شرکت‌های چینی CNOOC و CNPC، شرکت توتال فرانسه و کنسرسیومی از شرکت میتسوئی و جاگمک ژاپن را جذب کند. هر کدام از این شرکت‌ها ۱۰ درصد در این پروژه سهم دارند.

صنعت جهان

فرم اشتراک روزنامه

کلیه متقاضیان محترم می‌توانند هزینه اشتراک خود را بر اساس مبلغ مندرج در جدول ذیل :
به حساب شماره ۶۳۹۳۸۰۴۲ بانک رفاه شعبه میدان فردوسی کد ۱۸۰
و یا به شماره شبای IR۴۵۰۱۳۰۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۶۳۹۳۸۰۴۲
به نام روزنامه جهان صنعت
واریز و اصل سند بانکی مربوطه را به همراه فرم تکمیل شده به دفتر امور مشترکین روزنامه جهان صنعت ارسال نمائید .
آدرس : میدان آرژانتین- بلوار بیهقی- خیابان دهم غربی- پلاک ۱۰ - واحد ۲ و یا ارسال از طریق نمابر : ۸۸۷۳۱۴۳۱

« فقط تهران بزرگ »

دوره اشتراک	۶ ماهه	یک‌ساله
هزینه اشتراک (ریال)	۳/۰۰۰/۰۰۰	۶/۰۰۰/۰۰۰

با توجه به اینکه توزیع روزنامه جهان صنعت توسط موسسه اطلاعات انجام می شود از مشترکان شهرستانی تقاضا می‌شود جهت دریافت اشتراک به دفاتر نمایندگی روزنامه اطلاعات در سراسر کشور مراجعه نمایند.

شرایط اشتراک :
- ساعات تحویل روزنامه از ۶ الی ۱۱ صبح
- شروع اشتراک (متقاضیانی که درخواست خود را به طور کامل تحویل نمایند) اول و شانزدهم هر ماه می باشد.
- مبلغ مندرج در جدول فوق بابت روزانه یک نسخه اشتراک می باشد .
- لطفا کپی فیش بانکی را تا پایان اشتراک نزد خود نگهداری فرمائید .
- در صورت عدم تحویل روزنامه حداکثر تا ساعت ۱۴ همان روز مراتب را با تلفن ۸۸۷۳۱۹۸۱ اعلام فرمائید .

نام و نام خانوادگی : ..... شرکت / موسسه : ..... کدپستی : ..... تلفن : .....
فاکس : ..... تعداد درخواستی : ..... مدت اشتراک: ۶ ماهه ☐ یک ساله ☐
آدرس : .....
شماره فیش بانکی : ..... بانک : ..... تاریخ واریز فیش : .....

خبر

آخرین آمار قربانی‌ها و مبتلایان کرونا

مجموع جان‌باختگان به مرز ۶۰ هزار نفر رسید

سخنگوی وزارت بهداشت با اشاره به فوت ۶۹ فرد مبتلا به کرونا در شبانه‌روز گذشته گفت: با این حساب مجموع جان‌باختگان به ۵۹ هزار و ۸۹۹ تن رسید.

سیماسادات لاری گفت: از روز پنجشنبه تا دیروز و بر اساس معیارهای قطعی تشخیصی، ۸۱۰۳ بیمار جدید مبتلا به کووید۱۹ در کشور شناسایی شدند. که ۵۹۲ نفر از آنها بستری شدند.

وی افزود: مجموع بیماران کووید۱۹ در کشور به یک میلیون و ۶۱۵ هزار و ۱۸۴ نفر رسید. متاسفانه در طول ۲۴ ساعت گذشته ۶۹ بیمار کووید۱۹ جان خود را از دست دادند و مجموع جان‌باختگان این بیماری به ۵۹ هزار و ۸۹۹ نفر رسید.

وی در ادامه تصریح کرد: خوشبختانه تاکنون یک میلیون و ۳۷۹ هزار و ۹۲۲ نفر از بیماران، بهبود یافته و یا از بیمارستان‌ها ترخیص شده‌اند. همچنین متاسفانه ۳۷۲۰ نفر از بیماران مبتلا به کووید۱۹ در بخش‌های مراقبت‌های ویژه بیمارستان‌ها تحت مراقبت قرار دارند.

به گفته وی تاکنون ۱۰ میلیون و ۷۳۴ هزار و ۳۷۵ آزمایش تشخیص کووید۱۹ درکشور انجام شده است. در حال حاضر ۱۱ شهرستان قرمز، ۳۱ شهرستان نارنجی، ۲۵۲ شهرستان زرد و ۱۵۴ شهرستان آبی هستند.

به گفته وی شهرهای آبادان، اهواز، بندر ماهشهر، خرمشهر، دزفول، دشت آزادگان، رامهرمز، شادگان، شوشتر، کارون و هویزه در وضعیت قرمز قرار دارند.

نگرانی از شعله‌های سرکش کرونای جهش‌یافته

وزیر بهداشت گفت: امروز به دیدار چندین تن از علما و مراجع عظام تقلید در قم آمدیم و در ایام همه‌گیری کرونا، بیشترین مرحمت و همراهی را از سوی جامعه روحانیت معزز شیعه و در راس آنها، مقام معظم رهبری داشتیم، چه در رعایت پروتکل‌ها، هدایت مردم به سوی رعایت دستورالعمل‌ها و چه در حمایت‌های ایشان از کادر بهداشتی و درمانی این همراهی وجود داشت.

سعید نمکی گفت: در مورد واکسن نیز دیروز همزمان با روز پدر خدمت پدران عزیز در سرای سالمندان کهریزک رسیدیم و در آنجا به شکل نمادین، واکسیناسیون گروه‌های آسیب‌پذیر برای گروه سالمندان را در کنار کادر بهداشتی و درمانی آغاز کردیم.

وزیر بهداشت خاطرنشان کرد: واکسیناسیون گروه‌های آسیب‌پذیر را با واکسن وارداتی دنبال می‌کنیم و با همت همکارانمان به عنوان یک مژده بسیار ارزشمند، پیشرفت‌ها به قدری چشمگیر است که در بهار سال آینده علاوه بر تولیدکننده واکسن، یکی از صادرکنندگان واکسن خواهیم بود. در مورد داروهای مورد نیاز، ماسک، ونتیلاتور و تجهیزات مورد نیاز نیز کشور در مرز خودکفایی است و حتی صادرات هم می‌شود.

نمکی یادآور شد: نگرانی ما شعله‌های بیماری در اثر ویروس سرکش جهش‌یافته است که امیدواریم آن را هم با همان مدلی که در موج‌های قبلی مدیریت کردیم، با همکاری و رعایت بیشتر مردم و مسوولان، بتوانیم مدیریت کنیم.

وی همچنین در دیدار با آیت‌الله سعیدی گفت: خدا را شاکریم که بعد از یک سال مبارزه بی‌امان و بی‌وقفه، موفقیت‌های ارزشمندی در کشور داشتیم در حالی که انگلیس یکی از قوی‌ترین زیرساخت‌های سلامت جهان را دارد و برای بخش سلامت در این شرایط تا شش ماه پیش ۲۲ میلیارد پوند و آمریکا نیز ۱۱۱ میلیارد دلار اختصاص داده‌اند در حالی که ما هنوز از محل یک میلیارد دلار که مقام معظم رهبری موافقت کردند، شاید تا امروز حداکثر ۶۰ تا ۷۰ درصد آن را گرفته باشیم.

وزیر بهداشت خاطرنشان کرد: تحریم‌ها و فشارهای ظالمانه‌ای بر ما روا داشتند اما با عنایت خداوند، حمایت، عنایت و هدایت ویژه مقام معظم رهبری و همراهی بخش‌های مختلف جامعه به ویژه روحانیت معزز شیعه با وزارت بهداشت، توانستیم به موفقیت‌های چشمگیری برسیم و دیدیم که مقام معظم رهبری به تنهایی در یک حسینیه نشستند تا این پیام را به همگان بدهند که رعایت شیوه‌نامه‌ها، واجب است و همه باید تبعیت کنند.

نمکی افزود: ایران با وجود همه فشارها، در نقطه سرافرازانه ایستاده است. دکتر المنظری مدیر کل دفتر مدیترانه شرقی سازمان بهداشت جهانی که هفته پیش به ایران سفر کرده بود، اذعان کرد: توفیقات ایران، حیرت‌انگیز است و ایران نشان داده که نه در حد منطقه بلکه در حد جهان می‌تواند الگویی برای مدیریت بیماری کووید۱۹ باشد.

وی خاطرنشان کرد: افتخار عظیمی برای ایران است که در ۶۰ روز از یک واردکننده ماسک، گان و ونتیلاتور به تولیدکننده و بعد صادرکننده تبدیل شدیم و می‌شود در اوج تحریم در عرض ۶۰ روز، تعداد مرگ و میر بیماران را از حدود ۵۰۰ نفر، دو رقمی کرد و این کار با استفاده از تجارت شیوه‌های مدیریت جهادی در دوران دفاع مقدس بود.

بنا بر اعلام وبدا، وزیر بهداشت در خاتمه گفت: امروز گرفتار نوعی ویروس جهش‌یافته شده‌ایم و این ویروس در کل کشور در حال چرخش است و دیروز هم گزارش‌هایی از این ویروس در قم به ما رسید. قدرت سرایت این ویروس حدود ۱۰ تا ۱۲ برابر ویروس قبلی است. مدتی که بیمار را به بیمارستان و بخش ICU می‌کشاند بجای ۷ تا ۱۰ روز، ۷۲ ساعت است و به شدت هم بیمار را به سمت مرگ و میر می‌برد و بیشتر هم جوان‌ترها را گرفتار می‌کند.

ورود سامانه بارشی جدید به کشور طی هفته آینده

مدیرکل پیش‌بینی و هشدار سریع سازمان هواشناسی با اشاره به ورود سامانه بارشی جدید به کشور طی هفته پیش رو گفت: روز سه‌شنبه (۱۲ اسفند) سامانه بارشی جدیدی از مرزهای غربی وارد کشور می‌شود و فعالیت این سامانه بارشی در شمال غرب، غرب، سواحل دریای خزر، دامنه‌های جنوبی البرز مرکزی، مرکز و شمال شرق کشور خواهد بود.

وی افزود: شنبه و یکشنبه (۹ و ۱۰ اسفندماه) در اکثر مناطق کشور جوی آرام و پایدار حاکم خواهد بود و در ارتفاعات زاگرس مرکزی بارش برف و باران پیش‌بینی می‌شود. دوشنبه (۱۱ اسفند) در برخی مناطق شمال غرب، غرب، سواحل دریای خزر، دامنه‌های زاگرس مرکزی و جنوبی، جنوب شرق و شرق بارش پیش‌بینی می‌شود. روز سه‌شنبه (۱۲ اسفند) سامانه بارشی جدیدی از مرزهای غربی وارد کشور می‌شود و فعالیت این سامانه بارشی در شمال غرب، غرب، سواحل دریای خزر، دامنه‌های جنوبی البرز مرکزی، مرکز و شمال شرق کشور خواهد بود.

وی در پایان درباره وضعیت جوی تهران طی دو روز آینده تصریح کرد: آسمان تهران در ۹ اسفند صاف، در بعضی ساعات غبار محلی با حداقل دمای ۲ و حداکثر دمای ۱۰ درجه سانتیگراد و طی روز یکشنبه (۱۰ اسفند) نیز صاف، در بعضی ساعات غبار محلی با حداقل دمای ۴ و حداکثر دمای ۱۲ درجه سانتیگراد پیش‌بینی می‌شود.

واکسیناسیون ۵۴ میلیون ایرانی در ۱۴۰۰

معاون بهداشت وزارت بهداشت با اشاره به اینکه کرونا یک RNA ویروس است، گفت: با گذشت یک سال از شیوع بیماری در کشور قطعا انتظار داریم که جهش‌هایی در آن صورت گرفته باشد. برای درک بهتر موضوع می‌توانیم در مورد ویروس آنفلوآنزا صحبت کنیم که واکسن آن با توجه به جهش‌های مداوم آن باید هرساله تغییر کند تا اثربخشی مناسب را داشته باشد. این موضوع مثالی برای شناسایی بهتر ویروس است که به طور طبیعی پس از یک سال، تغییر و جهش در آنها طبیعی است. اما اینگونه نیست که جهش‌های انگلیسی، آفریقای جنوبی و... تنها جهش‌های ویروس باشند و قطعا در نقاط مختلفی از دنیا از جمله کشور ما جهش در ویروس کرونا رخ داده است، اما این جهش‌ها از آن جهت اهمیت کمتری داشته‌اند که نتوانستند بیماری‌زایی ویروس را افزایش دهند.

■ تفاوت گونه انگلیسی کرونا با ویروس ووهان

علیرضا رییسی درباره جهش ویروس کرونا در انگلستان ادامه داد: جهشی که در انگلستان بر ویروس کرونا اتفاق افتاد در قسمتی از ویروس بود که بیماری‌زایی (چسبندگی بیشتر ویروس به سلول‌های بدن) و کشندگی ویروس را افزایش داده است. به این ترتیب اگر یک فرد مبتلا به گونه قبلی کرونا (ویروس ووهان) می‌توانست بیماری خود را در بین ۱۰ نفر به ۳ نفر انتقال دهد، در صورت ابتلا به ویروس جدید می‌تواند ۸ نفر را بیمار کند.

وی افزود: بر اساس مطالعات صورت گرفته در جهان، بین ۷۰ تا ۹۰ درصد قدرت سرایت ویروس انگلیسی بیشتر است و حدود ۳۰ دصد قدرت کشندگی آن نسبت به نوع پیشین بالاتر است. می‌گویند ویروس انگلیسی بیشتر جوانان را درگیر می‌کند که این موضوع هم می‌تواند درست باشد و هم غلط. در واقع اگر به کل جامعه بیماران نگاه کنیم الان جوانان بیشتر بستری و درگیر می‌شوند، اما این به معنی آن نیست که ویروس قبلی جوانان را درگیر نمی‌کرد، شکل صحیح جمله اینگونه است که ویروس جهش‌یافته باعث نمود بیشتر درگیری علامتدار افراد جوان می‌شود؛ یعنی در نوع قبلی (ووهان) جوان مبتلا می‌شد و علامت نداشت، اما در نوع جهش‌یافته حتی ابتلای جوانان هم با بروز علائم آشکار می‌شود و منجر به بستری شدن آنها می‌شود و از آنجایی که مرگ و میر بیماران هم تابعی از تعداد بستری‌شدگان است، برخی می‌گویند مرگ و میر در جوانان افزایش یافته و این نشان‌دهنده اهمیت مراقبت از جوانان و کودکان است.

■ ۱۱۲ ابتلا و ۸ فوتی ناشی از کرونای انگلیسی در کشور تا ۵ اسفند

رییسی افزود: بر اساس بررسی‌های صورت گرفته تا روز ۵ اسفند ماه سال جاری ۱۱۲ نفر مبتلا به ویروس جهش‌یافته انگلیسی کرونا در کشور شناسایی کردیم که هشت نفر آنها فوت کردند. این جهش در استان‌های خوزستان، تهران، مشهد، البرز، قزوین، فارس به‌ویژه شهرستان لارستان و هرمزگان شناسایی شده است. بنابراین این یک پیام مهم دارد که ویروس در سطح کشور در حال گردش است. زمانی شاهد هستیم که فردی از اروپا یا حتی کشورهای همسایه به ایران آمده و به نوع جهش‌یافته مبتلا است که این یک نوع نگرانی دارد، اما زمانی شاهد هستیم که افرادی که حتی در تماس با فرد از خارج برگشته هم نبودند به کرونای انگلیسی مبتلا هستند؛ این یعنی گردش ویروس در جامعه اتفاق افتاده است. وضعیت کشور اکنون از نظر آمار و ارقام خوب است اما به شدت نگران نوع جهش‌یافته ویروس هستیم که خدایی‌نکرده وضعیت بیماری را شعله‌ور کند و به سوش غالب بیماری در کشور بدل شود.

■ هزینه واکسیناسیون کرونا چقدر است

رییسی در پاسخ به این سوال که واکسن کرونا برای چه کسانی رایگان است، گفت: فعلا گروه‌های پرخطر واکسن را به شکل رایگان دریافت می‌کنند و این رایگان بودن را باید تا اتمام واکسیناسیون گروه پرخطر ادامه دهیم. نگاه ما واکسینه کردن رایگان کل کشور است اما همه چیز بستگی به شرایط پیش روی ما دارد، واکسن هم ارزان نیست اما دولت با این فشار اقتصادی فعلا تعهد کرده که گروه پرخطر رایگان واکسینه شوند.

■ زمان تزریق دوز دوم واکسن کرونا

رییسی افزود: دوز دوم واکسن‌ها معمولا سه تا چهار هفته پس از تزریق اول انجام می‌شود، دوز دوم ۱۰ هزار واکسن اولی که تزریق شد، دپو شده و دوز دوم ۱۰۰ هزارتایی که اخیرا به دستمان رسیده هفته آینده به کشور می‌آید تا در موعد مقرر به افراد تزریق شود.

■ محموله ۲۵۰هزار دوزی واکسن «سینوفارم» در راه است

رییسی درباره محموله بعدی واکسن کرونای وارداتی بیان کرد: محموله بعدی ۲۵۰ هزار دوز واکسن «سینوفارم» چین است که مورد تایید بوده و آن را برای گروه درمان شاغل در مطب‌ها شامل متخصصان عفونی، داخلی و... استفاده می‌کنیم. سپس باقی‌مانده افرادی که جانبازی کمتری دارند و افراد شاغل در زندان‌ها، سربازخانه‌ها و قسمتی از افراد سالمند را واکسینه می‌کنیم. دسته‌بندی افراد سالمند برای ما به این شکل است که بالای ۸۰ سال، ۷۵ تا ۸۰ سال، ۷۰ تا ۷۵ سال، ۶۴ تا ۷۰ سال و گروه بعدی اولویت‌دار افراد دارای بیماری مزمن ۱۶ تا ۶۴ سال هستند. سالمندان ساکن در منازل خودشان از طریق شبکه بهداشتی و بستر پرونده الکترونیک سلامت شناسایی می‌شوند البته در عین حال این امکان را هم درنظر گرفته‌ایم تا اگر نام فردی در سیستم ثبت نبود با ارسال یک پیامک اقدام به ثبت‌نام در سیستم کنند.

■ دریافت ۴/۲ میلیون دوز واکسن «آسترازنکا» در اواخر اسفند و اول فروردین

رییسی تاکید کرد: واکسن بعدی که اواخر اسفند یا فروردین ۱۴۰۰ به دستمان می‌رسد ۴/۲ میلیون دوز واکسن « آسترازنکا» است که از طریق سبد کوواکس به دستمان می‌رسد که حجم مناسبی دارد و عمده افراد سالمند و بیماران زمینه‌ای را با آن واکسینه خواهیم کرد. در مجموع قرار است ۱۶/۸ میلیون دوز واکسن از سبد کوواکس به دست ما برسد.

■ دسترسی به واکسن‌های داخلی کرونا از اردیبهشت‌ماه

رییسی در خصوص اقداماتی که پیرامون تولید واکسن کرونا در کشور صورت گرفته است نیز به ایسنا گفت: واکسن تولید مشترک انستیتو پاستور و کشور کوبا در اواخر اسفندماه فاز سوم خود را آغاز خواهد کرد و از اردیبهشت‌ماه کم‌کم واکسن‌های داخلی به دستمان می‌رسد. در ابتدا واکسن انستیتو پاستور به دستمان می‌رسد و سپس از اواخر خرداد ماه واکسن «کووبرکت» با حجم زیاد به دستمان می‌رسد. خوشبختانه قدرت تولید واکسن بنیاد برکت تا ماهانه ۱۵ میلیون دوز خواهد بود که ظرف چهار ماه به ما امکان می‌دهد ۶۰ میلیون دوز واکسن تزریق کنیم. به همین دلیل است که امیدواریم تا پایان ۱۴۰۰ حدود ۵۴ تا ۵۰ میلیون نفر را واکسینه کنیم.

معاون بهداشت وزارت بهداشت درباره فرآیند توزیع واکسن کرونا گفت: مجموع نیاز واکسن در هر منطقه را جمع می‌کنیم و تعداد به دست آمده را با لیست مشخص به دانشگاه علوم پزشکی ارائه می‌کنیم.

■ امیدواری برای واکسیناسیون یک میلیون و ۳۰۰هزار فرد بسیار پرخطر در کشور تا پایان فروردین ۱۴۰۰

رییسی ادامه داد: یک میلیون و ۳۰۰ هزارنفر افراد بسیار پرریسک داریم که امیدواریم تا پایان فروردین‌ماه کار واکسیناسیون آنها به اتمام برسد. متاسفانه ۷۴ درصد از مرگ و میر کرونا یک میلیون و ۳۰۰ هزار نفر است و باید واکسیناسیون آنها به سرعت انجام شود تا به هدف اولمان که کاهش مرگ و میر با واکسینه کردن افراد در معرض خطر است، برسیم. هدف دوم نیز قطع زنجیره انتقال ویروس است که با واکسیناسیون حدود ۷۰ درصد مردم یک جامعه محقق می‌شود. الان یکی از توصیه‌های اصلی سازمان بهداشت جهانی این است که اگر در کشوری هدف اول محقق شد واکسن را در اختیار سایر کشورها قرار دهند که مرگ و میر آنها هم کاهش یابد، اما کجاست گوش شنوا؟ اینکه الان برخی کشورهای اروپایی حد واکسیناسیون پایینی دارند به دلیل بی‌پولی یا نداشتن واکسن نیست بلکه منتظر ماندند تا ببینند واکسن عوارضی نداشته باشد و سپس به سرعت تزریق آن را آغاز کنند.

■ وضعیت واکسیناسیون کرونا در بهبودیافتگان کووید

معاون بهداشت وزارت بهداشت در مورد تزریق واکسن به بهبودیافتگان کرونا نیز گفت: توصیه سازمان بهداشت جهانی این است که فعلا افرادی که یکبار مبتلا شدند را از اولویت خارج کنیم اما در نهایت باید واکسن بزنند. دو توصیه در این زمینه وجود دارد» یکی آنکه این افراد فقط یک تک‌دوز دریافت کنند چون آنتی‌بادی در بدنشان وجود دارد. توصیه دوم این است که این افراد هم مانند افراد عادی واکسن بزنند. واکسن تولیدی انستیتو پاستور یک مودالیته دارد که تک‌دوز است و مخصوص مبتلایان بهبودیافته بیماری است.

■ شفاف‌ترین آمارها را داریم

رییسی در ادامه به گذشت یک سال از حضور بیماری در کشور اشاره کرد و افزود: اینکه کشوری بگوید ویروس به آنجا وارد نشده، افتخار نیست چون ویروس به همه کشورها رسید. افتخار مدیریت مناسب کرونا است. ما و دنیا سال قبل در چه شرایطی بودیم که ویروس ظهور پیدا کرد؟ ویروسی ناشناخته که هیچ تستی برایش وجود نداشت و تنها شناخت ما از اجداد کووید۱۹ بود و نسبت به خود آن آگاهی نداشتیم. ما ۳۰ بهمن ۱۳۹۸ با شناسایی بیمارانی در قم و گیلان متوجه ورود ویروس به کشور شدیم.

نمی‌توان گفت ما از ورود ویروس به کشور آگاه بودیم و اعلام نمی‌کردیم، ما به محض شناسایی ویروس اعلام کردیم آن هم یک روز قبل از انتخابات مجلس شورای اسلامی. یکی از شفاف‌ترین ارائه آمارها توسط کشور ما صورت گرفت. حتی در مورد ویروس جهش‌یافته نیز به محض شناسایی مبتلا به نوع جهش‌یافته، این موضوع را اعلام کردیم ولی یادمان باشد انگلستان ویروس جهش‌یافته را شهریورماه شناسایی کرد اما آذرماه شیوع آن را اعلام کرد.

■ شروع واکسیناسیون سالمندان

رییس مرکز اطلاع‌رسانی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی گفت: هنوز برای قضاوت درباره مدت زمان ایمنی‌زایی و مصونیت پس از تزریق واکسن‌های کرونا زود است اما در مورد همه واکسن‌های موجود در دنیا مدت زمان بیش از هفت یا هشت ماه مصونیت پیش‌بینی نمی‌شود.

کیانوش جهانپور در پاسخ به این پرسش که واکسن‌های کرونا چند مدت ایمنی و مصونیت ایجاد می‌کنند، افزود: در مورد همه واکسن‌های کرونای موجود در دنیا تصور ایمنی و مصونیت بیش از چند ماه وجود ندارد البته قضاوت در این مورد هنوز زود است و نمی‌توان اظهارنظر قطعی در این مورد داشت.

وی توضیح داد: یک نوع ایمنی هومورال داریم که بر اساس وجود آنتی‌بادی‌های خنثی‌کننده است و یک نوع ایمنی سلولی داریم که قاعدتا در مورد کووید۱۹ ایمنی هومورال مثلا بعد از تزریق واکسن چند ماه پیش‌بینی می‌شود و ایمنی سلولی نیز بیش از هفت تا هشت ماه پیش‌بینی نمی‌شود. البته واکسن‌های کرونا همگی در یکی دو ماه اخیر تزریق شده‌اند و هیچ مطالعه‌ای در مورد مدت زمانی ایمنی‌زایی آنها هنوز انجام نشده و اکنون هیچ کس نمی‌تواند اظهارنظر قطعی درباره مدت زمان ایمنی‌زایی این واکسن‌ها داشته باشد. سخنگوی سازمان غذا و دارو گفت: همه پیش‌بینی‌ها درباره مدت زمان مصونیت و ایمنی‌زایی واکسن‌های کرونا در حد حدس و گمان است. امیدواریم حداقل واکسن اسپوتنیک‌وی روسیه که یکی از بهترین واکسن‌های دنیاست و میزان اثربخشی و ایمنی‌زایی آن حتی برای افراد بالای ۶۵ سال حدود ۹۲ درصد برآورد شده و سایر واکسن‌هایی که وزارت بهداشت تایید کرده و به آنها مجوز مصرف اضطراری داده، مدت زمان قابل توجهی ایمنی ایجاد کنند. اما ممکن است برای ادامه ایمنی‌زایی این واکسن‌ها به دوز یادآور نیاز باشد.

جهانپور پیش از این به خبرنگار ایرنا گفته بود: فقط واکسن‌هایی به کشور وارد می‌شوند که از کمیسیون تشخیص صلاحیت دارو و مواد بیولوژیک سازمان غذا و دارو مجوز داشته باشند.

سازمان غذا و دارو تاکنون برای پنج واکسن خارجی مجوز مصرف اضطراری صادر کرده است. اولین آنها واکسن اسپوتنیک‌وی بود که تاکنون دو محموله این واکسن شامل یک محموله ۲۰ هزار تایی و یک محموله ۱۰۰ هزار تایی وارد کشور شده است. بعد از آن مجوز مصرف اضطراری برای سه واکسن دیگر شامل واکسن کوواکسین ساخت موسسه باهارات بیوتک هند، واکسن آسترازنکا - آکسفورد تولیدی R-pharm روسیه و واکسن آسترازنکا - آکسفورد ساخت شرکت SKBio کره جنوبی را صادر کرد.

آخرین واکسن خارجی که سازمان غذا و دارو برای آن مجوز مصرف اضطراری در ایران صادر کرده، واکسن شرکت سینوفارم چین است. سازمان غذا و دارو چهارم اسفند مجوز ورود و مصرف اضطراری مشروط واکسن BBIBP-corV ساخت شرکت سینوفارم چین را صادر کرد تا سبد خرید مستقیم واکسن کرونا در کشور از پنج منبع خارجی مشخص شود. قرار است هفته آینده ۲۵۰ هزار دوز از این واکسن چینی نیز وارد کشور شود. علاوه بر تلاش برای تولید واکسن کرونا در کشور که به گفته وزیر بهداشت بهار سال آینده وارد بازار می‌شود، واردات حدود ۱۶/۸ میلیون واکسن از سبد کوواکس نیز قرار است در بهار سال آینده به کشور انجام شود.

واکسیناسیون کرونا در ایران همزمان با دهه فجر و از روز ۲۱ بهمن با واکسیناسیون حدود ۱۰ هزار نفر از کادر درمان با اولویت کارکنان بخش‌های ای‌سی‌یو شروع شد. بعد از آن بر اساس اعلام وزیر بهداشت، واکسیناسیون حدود ۱۰۰ هزار نفر از کادر درمان از هفته گذشته در مرحله دوم واکسیناسیون شروع شد که البته در این مرحله قرار است علاوه بر کادر درمان گروه‌های آسیب‌پذیر دیگری از جمله سالمندان، معلولان و جانبازان نیز مشمول این واکسیناسیون قرار گیرند. بر همین اساس واکسیناسیون سالمندان نیز از روز پنجشنبه هفتم اسفند با حضور وزیر بهداشت در آسایشگاه سالمندان کهریزک شروع شد.

■ شروع واکسیناسیون گروه‌های هدف ۲ با شروع سال جدید

رییس مرکز روابط‌عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت بهداشت گفت: با شروع سال جدید شاهد واکسیناسیون گروه‌های هدف فاز ۲ به ترتیب اولویت مندرج در سند ملی واکسن کرونا خواهیم بود.کیانوش جهانپور درباره آغاز واکسیناسیون سالمندان گفت: در ادامه فاز یک واکسیناسیون علیه بیماری کووید ۱۹ و به دنبال آغاز واکسیناسیون کادر درمان، در سالروز ولادت مولای متقیان علی(ع) و روز پدر واکسیناسیون سالمندان و جانبازان و کارکنان آسایشگاه‌ها با حضور وزیر بهداشت در آسایشگاه سالمندان کهریزک عملا آغاز شد.

رییس مرکز روابط‌عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت بهداشت ادامه داد: واکسیناسیون ۱۱۰ هزار نفر از نیروهای خط مقدم درمان و سالمندان و جانبازان مقیم آسایشگاه‌ها، تا قبل از نیمه اسفندماه، انجام می‌شود که تنها ۰/۲ درصد کل جمعیت هدفی است که تا پایان برنامه واکسیناسیون باید واکسینه شوند. همچنین دوز دوم واکسیناسیون نیز ۱۲ اسفند طبق برنامه زمان‌بندی و سه هفته بعد از دریافت دوز اول انجام خواهد شد.

جهانپور تاکید کرد: تلاش می‌شود با محموله‌های بعدی واکسن که ظرف روزهای آتی به تدریج وارد کشور خواهد شد تا قبل از سال جدید، واکسیناسیون در گروه‌های هدف فاز یک انجام شود و با شروع سال جدید شاهد واکسیناسیون گروه‌های هدف فاز ۲ به ترتیب اولویت مندرج در سند ملی واکسن کرونا خواهیم بود.واکسیناسیون کرونا در ایران با استفاده از واکسن «اسپوتنیک‌وی» روسی روز سه‌شنبه ۲۱ بهمن ماه در مراسمی با فرمان حسن روحانی رییس‌جمهوری و با حضور سعید نمکی وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی آغاز شد.

واکسن «اسپوتنیک‌وی» روسیه ۱۶ بهمن‌ماه وارد کشور شد و واکسیناسیون آن در ایران طی مراسمی در تالار امام بیمارستان امام‌خمینی(ره) تهران به‌طور رسمی آغاز شد.

■ خروج پرستاران باردار و شیرده از بخش‌ها و بیمارستان‌های کرونایی

معاون پرستاری وزارت بهداشت گفت: از همان آغاز شیوع کرونا در کشور طی ابلاغی از دانشگاه‌های علوم پزشکی خواسته شد پرستاران آسیب‌پذیر مانند پرستاران باردار و شیرده، پرستاران دارای هر نوع بیماری زمینه‌ای از بخش‌های کرونایی خارج شوند.

مریم حضرتی افزود: سلامت جسمی، روحی و روانی همکاران گروه بهداشتی و درمانی برای ما اولویت همیشگی است.

وی با اشاره به ابلاغی که در نیمه نخست اسفند سال گذشته و در آغازین روزهای شیوع کرونا در کشور به دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی از سوی معاونت پرستاری ارسال شد، گفت: براساس این ابلاغ بر حفظ ایمنی کادر پرستاری آسیب‌پذیر تاکید و از روسای دانشگاه‌ها خواسته شد پرستاران آسیب‌پذیر مانند پرستاران باردار و شیرده، پرستاران دارای هر نوع بیماری زمینه‌ای، پرستاران دارای نقص ایمنی بدن یا افرادی که داروی سرکوب‌کننده سیستم ایمنی مصرف می‌کنند، در بیمارستان‌های ریفرال و کووید ۱۹ به کار گرفته نشوند که خطری برایشان نداشته باشد و بتوان از خدمات این افراد در امر آموزش، مشاوره و پیگیری امور بیماران مبتلا پس از ترخیص در بیمارستان‌های ریفرال بهره گرفت.

به گفته معاون پرستاری وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ۸۰ هزار و ۸۵۶ پرستار معادل ۶۵درصد پرستاران بخش دولتی در خط مقدم مراقبت از بیماران کرونا هستند

ناهماهنگی معاونت گردشگری با ستاد ملی مقابله با کرونا موجب شد

سفرهای نوروزی در بلاتکلیفی

«جهان‌صنعت»-وضعیت سفرهای نوروزی هنوز هم مشخص نیست. اگرچه ولی تیموری معاون گردشگری از امکان برگزاری دو نوع سفر خبر داده، اما سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا تاکید کرده است که اگر وضعیت به همین منوال کنونی پیش رود اجازه برگزاری هیچ سفری را در نوروز نخواهیم داد.

او تاکید کرده که در حال حاضر هیچ‌کس نباید سفرهای نوروزی را رزرو کند چراکه در یک جنگ نابرابر با ویروس کرونا هستیم. این در حالی است که ولی تیموری تاکید کرده که اگر تورهای سفر، اماکن اقامتی و بلیت‌های حمل‌ونقل خود را رزرو کنید به شما اجازه سفرهای نوروزی داده می‌شود. اما علیرضا رییسی سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا تاکید کرده که تنها در صورتی سفرهای نوروزی امکان‌پذیر است که شهرها در وضعیت آبی قرار بگیرند. به گفته او ستاد ملی مقابله با کرونا نمی‌تواند اجازه سفر کردن به شهرهایی که در وضعیت قرمز، نارنجی و زرد هستند را صادر کند. شهرهای آبی نیز روزبه‌روز در حال کاهش هستند.

او معتقد است که باید وضعیت پروتکل‌های بهداشتی در روزهای آتی رصد شود و اگر پروتکل‌های بهداشتی رعایت شدند مسافران می‌توانند به رزرو سفرهای نوروزی بپردازند. این در حالی است که حتی معاون گردشگری استان مازندران نیز از امکان رزرو تورها و اماکن اقامتی این استان برای سفرهای نوروزی خبر داد.

■ سفرهای نوروزی فعلا منتفی است

علیرضا رییسی سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا با اشاره به آمارهای مربوط به شیوع کرونا در ایران به ویژه گونه انگلیسی آن، سناریوهای مختلف مقابله با موج چهارم کرونا را تشریح کرده و هشدار می‌دهد که با وضعیت فعلی میزان رعایت پروتکل‌های بهداشتی، سفرهای نوروزی منتفی خواهد بود.

او با تاکید بر اینکه مردم با نوروز امسال، سه سال است که ایام عید را به سفر نرفته‌اند و در خانه مانده‌اند بیان کرد: شخصا ترجیح می‌دهم فرزندانم در خانه بمانند تا اینکه به سفر بروند و برایشان اتفاقی بیفتد.

رییسی گفت که بیش از سه هفته است که میزان بستری کرونا کمتر از هزار نفر است. میزان مرگ‌ومیر نیز کمتر از صد نفر است. بنابراین وضعیت کشور ما فعلا نه دچار خیز چهارم شده و نه بحرانی است. بدون در نظر گرفتن ویروس جهش‌یافته.

او افزود: تاکنون ۱۱۲ مورد مبتلا به ویروس جهش‌یافته انگلیسی پیدا کرده‌ایم که در استان‌های خوزستان، تهران، البرز، مشهد، فارس به ویژه لارستان، هرمزگان و قزوین است. در اهواز روزانه هزار نفر مبتلا به کرونا شناسایی می‌شوند که از این تعداد ۱۲۰ تا ۱۴۰ نفر آنها بستری می‌شوند. شیب صعودی نمودار مبتلایان به کرونا در استان خوزستان بسیار شدید است. سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا از شیوع ویروس جهش‌یافته اظهار نگرانی کرد و گفت: ویروس جهش‌یافته مانند بنزینی می‌ماند که روی آتش بریزید. اگر شهری در پیک بیماری قرار گرفته است، موثرترین راه ایجاد محدودیت شدید است.

سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا معتقد است که مسوولان نیز نسبت به شیوع کرونا مقصر هستند و به مردم این احساس را القا می‌کنند که خطر شیوع کرونا کم شده است. آن هم در شرایطی که ویروس جهش‌یافته انگلیسی در کشور شیوع یافته است.

رییسی بیان کرد: نباید در شدت شیوع ویروس کرونا فقط مردم را مقصر بدانیم. مسوولان نیز در این امر بسیار مقصرند. اکنون بسیاری از مسوولان نظارت‌ها را کاهش داده و حساسیت‌ها نسبت به لزوم اجرای پروتکل‌های بهداشتی را از دست داده‌اند. مردم هم زمانی که می‌بینند عروسی، عزا و سفرها برقرار است نتیجه می‌گیرند که ویروس از بین رفته و مشکلی وجود ندارد.

■ سهل‌انگاری موجب پیک چهارم در فروردین ماه می‌شود

سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا با اظهار نگرانی از احتمال پیک چهارم کرونا در فروردین ماه تاکید کرد: اگر سهل‌انگاری کنیم موج چهارم کرونا را در فروردین ماه خواهیم داشت اما اگر چندماه این پیک چهارم را عقب بیندازیم گروه‌های حساس واکسینه می‌شوند و آمار مرگ‌ومیر کاهش می‌یابد.

رییسی با تاکید بر این امر که با این وضعیت پروتکل‌ها سفرها منتفی است بیان کرد: تنها در صورتی سفرها در فروردین ماه برقرار می‌شود که تعداد شهرهای آبی افزایش یابند. آنچه اکنون مشاهده می‌کنیم کاهش روزافزون شهرهایی است که در وضعیت آبی قرار دارند.

رییسی تاکید کرد: به هیچ وجه اجازه نخواهیم داد مسافران به شهرهایی که در وضعیت قرمز، نارنجی و زرد هستند سفر کنند. اکنون تعداد شهرهای آبی به شدت در حال کاهش است.

■ سفرهای نوروزی فعلا منتفی است

سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا با تاکید بر اینکه باید واقع‌نگر باشیم بیان کرد: اکنون سه عید پیاپی است که مردم مسافرت نرفته‌اند. عید اول سیل بود، عید قبلی کرونا و امسال هم ویروس جهش‌یافته کرونا. با این شرایط نمی‌توانیم پیشنهادات ارائه‌شده درباره سفر هوشمند یا سفر سلامت را بپذیریم. با این روند فعلی سفرهای نوروزی منتفی است.

■ نباید سفرهای نوروزی را رزرو کنید

رییسی در رابطه با رزرو سفرهای نوروزی تاکید کرد: در حال حاضر هیچ‌کس نباید سفرهای نوروزی را رزرو کند. در یک جنگ نابرابر هستیم. هربار که تلاش می‌کنیم ویروس را کنترل کنیم، با یک ویروس جهش‌یافته جدید مواجه می‌شویم. هرلحظه ممکن است خبر جدید یا تغییر رفتار ویروس ایجاد شود. مهم‌تر از تغییر رفتار ویروس، تغییر رفتار خودمان است.

او تاکید کرد: اگر پروتکل‌های بهداشتی رعایت شوند به دو نوع از سفرها می‌توانیم اجازه برگزاری دهیم. نوع اول اینکه افراد با تور سفر کنند، شرایط سختگیرانه و تست را هم می‌توانستیم در نظر بگیریم. نوع دوم افرادی که با وسیله نقلیه شخصی سفر می‌کنند اما با تور هماهنگ کرده‌اند.

سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا افزود: در نوع سوم سفرها، افراد به خانه شخصی یا اقوام می‌روندکه غیرقابل کنترل است. افرادی هم هستند که در مناطق مختلف چادر می‌زنند که امسال این نوع سفر ممنوع است. در واقع مشکل اصلی با گروه سوم است.

او در رابطه با سفرهای نوروزی توصیه کرد: اگر بتوانیم پروتکل‌ها را در دو هفته باقی‌مانده رعایت کنیم می‌توانیم به نوع اول و دوم از سفرها اجازه دهیم که برگزار شوند اما اگر نتوانیم پروتکل‌ها را رعایت کرده و وضعیت شهرها را به وضعیت آبی تغییر دهیم اجازه برگزاری سفرها را نمی‌دهیم. من ترجیح می‌دهم خانواده‌ام سال دیگر سفر بروند اما باشند. سال آینده واکسیناسیون کشور کامل می‌شود.

■ مردم از پروتکل‌های بهداشتی مطمئن باشند

با وجود گفته‌های سخنگوی ملی مقابله با کرونا، معاون گردشگری از امکان رزرو اقامتگاه‌ها و تورهای گردشگری خبر می‌دهد.

معاون گردشگری کشور با بیان اینکه شیوه‌نامه‌های بهداشتی به همه بخش‌ها و تاسیسات مرتبط به صنعت گردشگری ابلاغ شده است، گفت: مردم و گردشگران از رعایت این شیوه‌نامه‌ها مطمئن باشند.

ولی تیموری با اشاره به مذاکرات و موافقت‌های مشروط ستاد ملی مقابله با کرونا تصریح کرد: مقرر شده در صورتی که شرایط فراهم شود سفرهای نوروزی به صورت محدود و کنترل شده انجام شود. در نوروز ۱۴۰۰ فقط سفرهای از پیش برنامه‌ریزی شده توسط گردشگران انجام خواهد شد.

او بیان کرد: در یک مدل، گردشگران باید حتما از طریق دفاتر و شرکت‌های خدمات گردشگری برای سفر اقدام و برنامه‌ریزی کنند و این دفاتر توجیه شده‌اند که باید همه مسائل و موارد در این روش را به صورت دقیق، بررسی و کنترل کنند. در مدل دیگر سفرهایی انجام می‌شود که گردشگران خودشان از قبل محل اقامت خود را در مراکز اقامتی (دارای مجوز از وزارتخانه) در مقصد رزرو و ثبت کرده‌اند.

تیموری با تاکید بر ضرورت آماده‌سازی و ایمن‌سازی بهداشتی تاسیسات گردشگری برای سفرهای نوروز ۱۴۰۰ گفت: باید شیوه‌نامه‌های بهداشتی کرونا در حین سفر به گردشگران و فعالان صنعت گردشگری آموزش داده شود و تجارب مقابله با ویروس و مهار آن به اشتراک گذاشته شود تا بیشتر از این، صنعت گردشگری به ورطه رکود و خسارت فرو نرود.

او با بیان اینکه ظاهرا کرونا تصمیم ندارد به این زودی سایه سنگین خود را از سر صنعت گردشگری بردارد، اظهار کرد: آموزش شیوه‌نامه‌های بهداشتی به همه بخش‌ها و تاسیسات مرتبط به صنعت گردشگری ابلاغ شده تا آمادگی‌های اولیه و لازم برای سفر هوشمند، کنترل‌شده، محدود و برنامه‌ریزی‌شده در نوروز ۱۴۰۰ فراهم شود، مردم هم از همان مجاری که به صورت فنی و حرفه‌ای برای سفرهای نوروزی اعلام شده است، سفرهای خود را برنامه‌ریزی، کنترل و مدیریت کنند.

■ سفرهای نوروزی به مازندران

چندی پیش معاون گردشگری اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی مازندران از برپایی ستاد تسهیل سفر در استان پس از یک سال وقفه خبر داد و گفت که نوروز امسال سفر با شرایط خاص و الگوهای جدید ورود به استان در مازندران برقرار است.

مهران حسنی افزود که ستاد مقابله با کرونا اجازه فعالیت واحدهای گردشگری و همچنین برقرار بودن سفر را داده و بر همین اساس استان مازندران می‌تواند همانند سنوات گذشته برای پذیرایی از مهمانان نوروزی ستاد تسهیلات سفر را برقرار کند و به ارائه خدمات نوروزی به گردشگران و مسافران بپردازد.

وی به تشکیل نشدن ستاد سفر در نوروز ۹۹ نیز اشاره کرد و گفت: در آن زمان ویروس کرونا کاملا ناشناخته بود و ستاد مقابله با کرونا برای سلامت مردم دستور به لغو ستاد سفر و همچنین ممنوعیت مسافرت داد ولی در حال حاضر نه‌تنها شاهد سطح مناسبی از رعایت پروتکل‌های بهداشتی و آگاهی عمومی هستیم بلکه واحدهای گردشگری نیز در شرایط مطلوبی برای اجرای صحیح پروتکل‌ها و راهنمایی گردشگران هستند که می‌توان با هوشیاری سفر را مدیریت کرد.

■ سفر به مازندران فقط از طریق رزرو

معاون گردشگری اداره کل میراث فرهنگی مازندران همچنین تاکید کرد که برقرار بودن سفر در نوروز ۱۴۰۰ به معنای سفر عادی به شکل سال‌های گذشته نیست و حتما محدودیت‌هایی برای آن اعمال خواهد شد.

وی افزود: مهم‌ترین شرطی که برای ورود گردشگران به استان مازندران در نوروز ۱۴۰۰ وضع شد، مسافرت به شکل رزرو اقامتگاه پیش از سفر است و بر این اساس تمامی گردشگران و مسافران به هر شکل که می‌خواهند نوروز ۱۴۰۰ به مازندران سفر کنند باید دارای برگه رزرو اقامتگاه‌های گردشگری شامل هتل، مسافرخانه، اقامتگاه بومگردی، مهمانسرا یا دیگر اقامتگاه‌های رسمی باشند.

حسنی با اعلام اینکه شیوه سفر هم می‌تواند با خودروی شخصی، وسایل حمل‌ونقل عمومی یا تورهای گردشگری باشد، گفت: گردشگران به هر طریقی که وارد مازندران می‌شوند باید پیش از سفر برای حضورشان اقامتگاه مشخص کنند تا معلوم شود به عنوان گردشگر وارد استان می‌شوند.

■ ناهماهنگی نهادها

این نخستین‌بار نیست که ستادها و نهادهای مختلف با یکدیگر هماهنگ نبوده و هرکدام ساز خود را می‌زنند. در این میان مردم با رزرو بلیت تورها و هتل‌ها دچار دردسر شده و اگر از برگزاری سفرها جلوگیری شود متضرر می‌شوند.

دفاتر مسافرتی نیز با این شرایط در تنگنای مالی قرار می‌گیرند. اگرچه شیوع ویروس انگلیسی کرونا بسیار نگران‌کننده است اما اگر قرار است از برگزاری سفرها جلوگیری شود نباید رزرو تورها و اماکن اقامتی نیز انجام شود.

خبر

مرمت و بازسازی قنات شحنه در یزد با ۳۰۰ میلیون تومان

ایسنا – مدیر آب و خاک و امور فنی مهندسی سازمان جهادکشاورزی استان یزد اظهار کرد: طی سال‌های ۹۶ تا ۹۸ بیش از ۳۰۰ میلیون تومان برای مرمت و بازسازی قنات روستای شحنه هزینه شده است.

عباس بشارتی در بازدید از مسیر ۱۲ کیلومتری قنات روستای شحنه گفت: با درخواست مالکین و شاربین قنات این روستا در سال‌های گذشته و به منظور حفظ و صیانت از قنات و بخش کشاورزی این روستا در سال‌های ۹۶، ۹۷ و ۹۸ اعتباری بالغ بر ۳۱ میلیارد ریال به این قنات تخصصی داده شد. در بخش‌های بازسازی کوره قنات، لایروبی و پیشکارکنی هزینه شده و در سال جاری با تامین هزینه و تخصیص اعتبار لازم اقدام به حفر یک میله چاه در مادر چاه این قنات خواهد شد.

وی با بیان اینکه با اقدامات انجام‌شده آب‌دهی قنات از ۱۰ لیتر در ثانیه سال‌های گذشته، هم‌اکنون به ۱۸ لیتر در ثانیه رسیده، از دهیاری روستا به خاطر بازسازی و زیباسازی مظهر این قنات قدردانی کرد.

حدود ۷۵۰۰ هنرمند صنایع‌دستی در لرستان مجوز فعالیت رسمی دارند

ایرنا – مدیر کل میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری لرستان با بیان اینکه حدود ۷۵۰۰ هنرمند صنایع‌دستی در این استان مجوز فعالیت رسمی دارند، گفت: مجموع شاغلان رسمی و مشاغل خانگی در بخش صنایع‌دستی و هنرهای سنتی حدود ۳۰ هزار نفر است. چهاردهمین نمایشگاه گردشگری و صنایع‌دستی تهران با شعار سفرهای ایمن و مسوولانه از روز سه‌شنبه پنجم اسفند ۹۹ در محل دائمی نمایشگاه‌ها با حضور فعالان صنعت گردشگری و هنرمندان صنایع‌دستی و هنرهای سنتی در تهران افتتاح شد و در این نمایشگاه حدود ۱۶۰ شرکت فعال در حوزه گردشگری حضور دارند. سه سالن به حوزه گردشگری و یک سالن به صنایع‌دستی و هنرهای سنتی اختصاص دارد. مدیر کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان لرستان گفت: حدود ۷۵۰۰ هنرمند صنایع‌دستی استان لرستان دارای مجوز رسمی فعالیت هستند که با در نظر گرفتن مشاغل خانگی و افرادی که به صورت پاره‌وقت در این بخش فعالیت می‌کنند، مجموع شاغلان در این حوزه به ۳۰ هزار نفر می‌رسد. سیدامین قاسمی گفت: با توجه به ظرفیت اشتغال مستقیم و غیرمستقیم در صنایع‌دستی، حدود ۸۰ هزار نفر در بخش‌های مختلف در این حوزه شاغل یا به این حوزه مرتبط هستند که البته با اشاره به شرایط سختی که کرونا برای صنعت گردشگری و صنایع‌دستی ایجاد کرد و بر اساس برآوردها بیش از هزار شغل مربوط به صنایع‌دستی و گردشگری در این استان از دست رفته است.

وی گفت: بالغ بر ۱۱۰۰ میلیارد تومان برای تاسیسات گردشگری در دولت دوازدهم در استان لرستان سرمایه‌گذاری شده که برخی از این طرح به بهره‌برداری رسیده‌اند، برخی از آنها نیز در حال تکمیل و پیشرفت هستند که قبل از پایان دولت تدبیر و امید به بهره‌برداری خواهند رسید. مدیر کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی لرستان گفت: شیوع کرونا منجر به محدودیت سفر و کاهش گردشگر و خالی شدن هتل‌های استان شد، دفاتر خدمات گردشگری تعطیل و کارمندان آنها بیکار شدند، راهنمایان گردشگری عموما یا خانه‌نشین شدند یا تغییر شغل داده‌اند که در مجموع بر اساس برآوردها بیش از ۱۰۰ میلیارد تومان خسارت به سرمایه‌گذاران و فعالان بخش گردشگری و صنایع‌دستی وارد شده است.

توصیه وزیر گردشگری ونزوئلا به دیدار از ایران

ایسنا– وزیر گردشگری ونزوئلا که دومین سفرش را به ایران تجربه می‌کند، پس از دیدن کرمان و اصفهان، آنچنان شگفت‌زده شد که نه‌تنها به مردم ونزوئلا که به مردم کشورهای دیگر پیشنهاد کرد حتما به ایران سفر کنند.

ایران و ونزوئلا که با یکدیگر لغو ویزا شده‌اند، قصد دارند بخت خود را در گردشگری نیز بیازمایند، در نتیجه پس از مذاکرات مجازی مقامات گردشگری دو کشور در مهرماه ۹۹، دولت ونزوئلا هیات گردشگری خود را به ایران فرستاد که به دنبال آن، تفاهمنامه‌ای که تا سال ۲۰۲۳ اعتبار دارد امضا شد. دو کشور تفاهم کردند علاوه بر انتقال دانش خود در زمینه گردشگری به یکدیگر، تبادل گردشگر داشته باشند.

علی پادرون وزیر گردشگری ونزوئلا که از طرف دولتش مامور به تحکیم روابط گردشگری با ایران شده است، به محض اینکه وارد تهران شد، گفت: «اینجا را خانه خودمی‌دانم.» او بعد از تهران به کرمان رفت؛ منطقه‌ای با طبیعتی متفاوت از کشورش و سپس به تماشای اصفهان در یک روز برفی نشست و این‌گونه ابراز احساسات کرد: از دیدن زیبایی‌های این شهرها شگفت‌زده شدم؛ سه شهر بسیار زیبا و تاریخی که برای سفر به آنها از همه گردشگران دعوت می‌کنم.

وزیر گردشگری ونزوئلا گفت: بسیار خوشحال هستم که به ایران سفر کرده‌ام و بار دیگر که بیایم حتما و دوباره تهران، اصفهان و کرمان را می‌بینم. در مدت سفر به ایران لذت بردم و تمایل دارم دوباره این لذت را تجربه کنم.

پادرون که پیش‌تر با ایران به خاطر تحریم‌های آمریکا همدردی کرده بود، اظهار کرد: ایران کشوری است که ملت مستقلی دارد، مردمانش بسیار مهمان‌نواز و دوست‌داشتنی هستند که با مردم ونزوئلا دوستی دارند. من سلام ملت و دولت ونزوئلا را به ملت و دولت ایران می‌رسانم و از همه گردشگران دعوت می‌کنم به ایران سفر کنند و زیبایی‌ها و تاریخ آن را از نزدیک ببینند. هیات گردشگری ونزوئلا پس از دیدن تعدادی از مجموعه‌های تاریخی تهران، پس از چهار روز، ایران را به مقصد کاراکاس ترک خواهد کرد. علی‌اصغر مونسان وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی گفته به‌زودی هیات گردشگری ایران راهی ونزوئلا خواهد شد. روابط ایران و ونزوئلا تاکنون بیشتر سیاسی و اقتصادی بوده و دو کشور برای نخستین بار روابط فرهنگی را در این سطح تجربه می‌کنند که البته جنبه‌های اقتصادی هم دارد.

ج د و ل ۱۸۹۶

افقی:
۱- شهری در حومه تهران – نزدیک به هم
۲- عنوان استاندار در عهد قاجاریه – شهری در شمال غربی آلمان - قطار شهری
۳- مزدور – جایگزین واژه فاکس – رنج‌ها و غم‌ها
۴- بدون استثنا – سرایت – قرمز مایل به قهوه‌ای
۵- نقش‌های برجسته که روی چوب ایجاد کنند – از زوجات حضرت ابراهیم (ع) – در مثل از آن کوه می‌سازند
۶- لوله دم و بازدم – آیین و نقش – بالکن
۷- درس درست نوشتن – گاز تنفسی – مسلک سیاسی
۸- مورد پسند – ستایش و تمجید – نظریه معروف چارلز داروین طبیعی‌دان انگلیسی
۹- جانشین – آغاز امری – لحاف‌دوز
۱۰- تدریس‌کننده دانشگاهی – درخت آبنوس – گرو رفتن ملک
۱۱- آنچه اهمیت داشته باشد – قاعده‌ها و اصول پذیرفته شده – سرسرای هتل
۱۲- شناسه کالا – همسر رستم – از فنون ورزش کشتی آزاد
۱۳- امیدها و آرزوها – به نوبت کاری را انجام دادن – از تمدن‌های کهن خاورمیانه
۱۴- فیلسوف و نویسنده فرانسوی و بنیانگذار رمانتیسیسم – امیدواری – سرای فانی و ناپایدار
۱۵- سرافرازی و سربلندی – نخستین انسانی که پای بر قله اورست گذاشت

عمودی:
۱- تصدیق مجوز رانندگی – کلمه برحذر داشتن
۲- از مصالح پرمصرف ساختمانی- در پناه – عرضه شدنی در بورس
۳- به صورت زیاد – شهری در شمال ایتالیا – رنج و سختی
۴- نوعی خرما – ایالتی در هندوستان – تکه‌ای گل رس خشک‌شده
۵- باران‌زا – ظلم و ستم – پسوند مشابهت
۶- از مهم‌ترین رودهای آسیا در چین – نقیض باخت – کاروان مسافرتی
۷- مجروح – جنس کندو – از اقسام پارچه نخی
۸- ساحل دریا – خوی نیکو – نوعی کشت موسمی
۹- نام گوشه‌هایی در چند دستگاه موسیقی – گمان – نوعی حرکت در فیزیک
۱۰- واحد سنجش طول – کار خلاف – از ورزش‌های گروهی
۱۱- نمناک – گرما – نیروی حیات
۱۲- لقب پادشاهان مغول – ثابت و بی‌حرکت – شجاع و دلیر
۱۳- همراه مستغلات – محبتش معروف و بی‌دلیل است – از انواع ریاست
۱۴- احادیث – قمرآسمانی – خصلت و منش
۱۵- از خورش‌های ایرانی – از وسایل ارتباطی روزگار ما

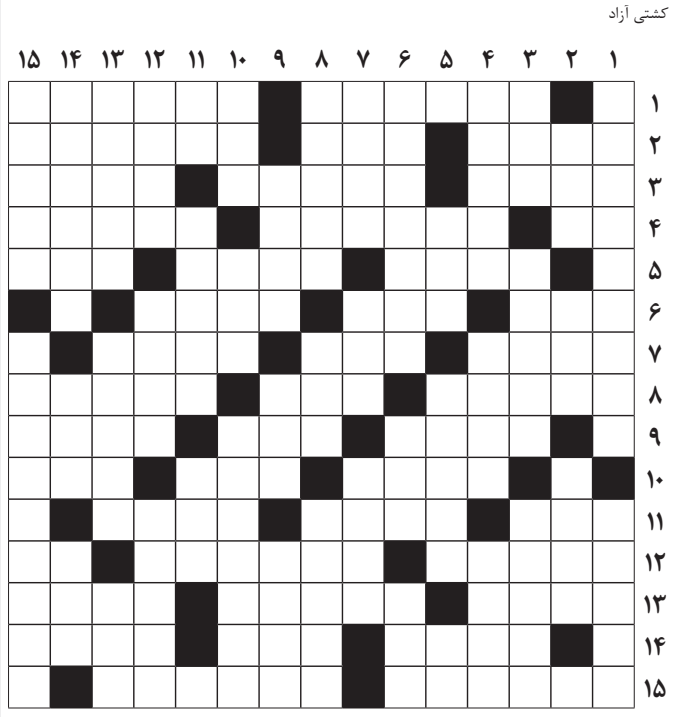

۴۸۱

حل سودوکو ساده

۷	۶	۲	۳	۴	۵	۹	۱	۸
۵	۱	۳	۸	۷	۹	۶	۲	۴
۹	۴	۸	۱	۲	۶	۵	۷	۳
۲	۹	۵	۴	۱	۷	۳	۸	۶
۳	۷	۱	۶	۵	۸	۴	۹	۲
۴	۸	۶	۹	۳	۳	۱	۵	۷
۱	۳	۷	۲	۹	۴	۸	۶	۵
۶	۲	۹	۵	۸	۳	۷	۴	۱
۸	۵	۴	۷	۶	۱	۲	۳	۹

حل سودوکو سخت

۲	۴	۱	۸	۵	۹	۷	۶	۳
۸	۵	۶	۷	۴	۳	۱	۲	۹
۷	۳	۹	۶	۱	۲	۸	۴	۵
۳	۹	۲	۴	۸	۱	۶	۵	۷
۴	۶	۷	۹	۲	۵	۳	۸	۱
۵	۱	۸	۳	۷	۶	۴	۹	۲
۱	۲	۳	۵	۶	۸	۹	۷	۴
۶	۷	۵	۱	۹	۴	۲	۳	۸
۹	۸	۴	۲	۳	۷	۵	۱	۶

جواب جدول شماره ۱۸۹۵

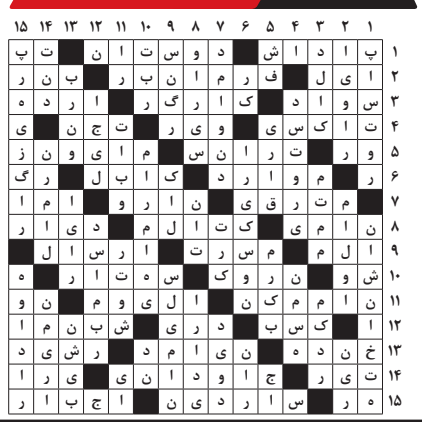

طراح: محمود کیمیایی

سودوکو ساده

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

۵				۶			۳	
				۲	۳	۸		
		۷					۴	
	۵		۹			۷		
۷	۸						۱	۶
		۹			۸		۲	
	۹					۶	۵	۴
		۴	۲	۵	۶			
	۱			۳				۸

۴۸۲

سودوکو سخت

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

۷	۳	۱						
۸					۴		۲	
				۹		۸		
					۸		۳	
۹		۴				۷	۸	۵
	۲		۶					
		۵		۱				
	۸		۷					
						۳	۶	۹

روزنامه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
شماره ۴۶۷۸
صنعت جهان
۹ اسفند ۱۳۹۹ | ۱۵ رجب ۱۴۴۲ | ۲۷ فوریه ۲۰۲۱
عضو انجمن صنفی روزنامه‌های غیر دولتی و تعاونی مطبوعات
شنبه
پایان‌نامه
آیین نامه اخلاق حرفه‌ای: http://www.jahanesanat.ir

اذان صبح ۰۵: ۲۲ | طلوع خورشید ۰۶: ۳۷ | اذان ظهر ۱۲: ۱۷ | غروب خورشید ۱۷: ۵۸ | اذان مغرب ۱۸: ۱۳ | نیمه شب شرعی ۲۳: ۴۰

- صاحب امتیاز و مدیر مسوول: محمدرضا سعدی
- تلفن ویژه مدیر مسوول: ۸۸۷۶۶۱۵۱
- تلفن تحریریه: ۸۸۷۳۱۹۸۱ ، ۸۸۷۳۱۹۵۲ ، ۸۸۷۳۱۹۱۶
- نمابر: ۸۸۰۶۰۳۱۷ ، ۸۸۰۵۰۸۹۳ ، ۸۸۲۱۰۷۵۳
- تلفن سازمان آگهی‌ها: ۵- ۴- ۸۸۵۳۴۷۷۳
- نشانی: خیابان شیخ بهایی جنوبی، روبه‌روی مسجد بقیه‌الله- بن‌بست سامان- پلاک ۴
- شماره پیامک: ۳۰۰۰۸۳۸۸
- روابط عمومی: ۸۸۷۳۱۲۳۵
- لیتوگرافی و چاپ: ایرانچاپ

www.jahanesanat.ir | jahan1383@yahoo.com

سینمای جهان

«منک» و «تنت» در میان بهترین فیلم‌ها از نظر طراحی تولید

انجمن طراحان تولید بهترین فیلم‌های سال از این نظر را معرفی کردند و «منک» و «تنت» را از بهترین‌ها خواندند.

به گزارش ورایتی، اسامی نامزدهای دریافت جوایز سالانه انجمن طراحان تولید (ADG) آمریکا اعلام شد. مراسم اهدای جوایز بیست و پنجمین دوره این جوایز ۱۰ آوریل در مراسمی مجازی انجام می‌شود.

«منک»، «بلک باتم مار ینی»، «مولان»، «اخبار جهان» و «دادگاه شیکاگو ۷» نامزدهای بخش بهترین فیلم بلند هستند.«پینوکیو»، «زن شگفت‌انگیز ۱۹۸۴»، «پرندگان شکاری»، «تنت» و «آسمان نیمه شب» نیز در بخش فیلم بلند فانتزی نامزد شده‌اند. در بخش فیلم بلند معاصر «۵ هم‌خون»، «به پایان چیزها فکر می‌کنم»، «پالم اسپرینگز»، «زن جوان امیدبخش» و «جشن پایان سال تحصیلی» انتخاب شده‌اند.

در بخش بهترین انیمیشن‌ها «یک فیلم از شان گوسفنده: فارماگدون»، «به پیش»، «روح»، «کرودها: عصر جدید»، «گرگ‌ران‌ها» جای گرفته‌اند.برای دریافت جایزه بهترین فیلم یا سریال کوتاه تلویزیونی نیز از «فارگو»، «هالیوود»، «ترس‌های کوچک در هر جا»، «فرشته تاریکی» و «گامبی وزیر» جای دارند.در فهرست نامزدها اسامی فیلم‌هایی چون «اما»، «تاریخ شخصی دیوید کاپرفیلد» و «یک شب در میامی» که از مدعیان اسکار هستند، جایی نیافته‌اند.همان طور که پیش‌تر اعلام شده بود امسال رایان مورفی که با فیلم‌های سینمایی و تلویزیونی‌اش بالاترین کیفیت‌های تولید را ارائه کرده، جایزه ویژه این انجمن را دریافت می‌کند.

«شهر اشباح» میازاکی روی صحنه می‌رود

«شهر اشباح» انیمه معروف و برنده اسکار «هایائو میازاکی» در قالب یک اقتباس نمایشی به روی صحنه تئاتر می‌رود.

به گزارش هالیوود ریپورتر، این اقتباس نمایشی با همکاری کامل استودیو جیبلی ژاپن ساخته خواهد شد و «جان کایرد» که پیش از این با تئاتر «بینوایان» برنده جایزه تونی شده بود نیز کارگردانی آن را بر عهده خواهد داشت.

این نخستین باری است که اقتباسی از انیمه معروف «شهر اشباح» روی صحنه تئاتر می‌رود و قرار است این نمایش اولین بار در فوریه ۲۰۲۲ در توکیو رونمایی شود و کمپانی بزرگ و ژاپنی «توهو» نیز تهیه‌کننده این نمایش خواهد بود.

انیمه «شهر اشباح» در سال ۲۰۰۱ برای نخستین‌بار به نمایش گذاشته شد و خیلی زود با کسب موفقیت‌های بین‌المللی از جمله جایزه اسکار بهترین انیمیشن و خرس طلای بهترین فیلم جشنواره برلین به یک پدیده فرهنگی بدل شد و توانست به فروش جهانی ۳۵۵ میلیون دلاری دست یابد.

شبیه بیشتر آثار «میازاکی»، قهرمان داستان «شهر اشباح» نیز یک دختر جسور و باهوش است و در این جا دختری ۱۰ ساله به نام «چیهیرو» است که به همراه پدر و مادرش به یک خانه جدید نقل مکان می‌کنند و خیلی زود درگیر دنیای اشباح می‌شود و «چیهیرو» باید از همه هوش و ذکاوت خود برای رهایی از این دنیا و بازگشت به دنیای انسان‌ها استفاده کند.

سینمای ایران

«مجبوریم» درمیشیان در فستیوال پونا

فیلم سینمایی «مجبوریم» ساخته رضا درمیشیان در چهارمین حضور جهانی خود، در نوزدهمین فستیوال فیلم پونا به نمایش درخواهد آمد.«مجبوریم» پیش از این در فستیوال توکیوی ژاپن(TIFF)، چنای هند و آستیکای رم به نمایش درآمده که در آستیکا سه جایزه اصلی بهترین فیلم، بهترین از نگاه تماشاگران و بهترین فیلم هیات داوری نتپک، شبکه ارتقای سینمای آسیاپاسیفیک را به خود اختصاص داد.فستیوال پونا از ۱۴ تا ۲۱ اسفند برگزار می‌شود.بازیگران «مجبوریم» عبارتند از: فاطمه معتمدآریا، نگار جواهریان، پارسا پیروزفر، بهمن فرمان‌آرا، پردیس احمدیه، مجتبی پیرزاده، بابک کریمی، همایون ارشادی، پریوش نظریه، رضا بهبودی، احمد حامد، مریم بوبانی، رامونه شاه، هوشنگ قوانلو، مسیح کاظمی، سپیده علی‌محمدی، غزل شجاعی، خورشید چراغی‌پور، مهدی نصرتی، رویا بختیاری، محمدرضا مالکی، محمد حیدری، نسیم جمشیدی، محسن خوئینی‌ها، حامد رحیمی‌نصر، حسین مسلمی، سیامک ادیب، یگانه ظرافتی، نازی خاتمی، شراره رنجبر، یاسمین پازوکی، حسام زارع‌مقدم، مهناز کرباس‌چیان، حیدر طلوعی‌نیا، سید داود مرتضوی، سهیل قناعتی، فرهاد ریش‌سفیدی، بشیر ادریسی، سعید اکبری، سپهر سهرابی، علی بلوردی و... با حضور ژاله علو.پخش‌کننده بین‌المللی این فیلم مستقل‌های ایرانی (محمد اطبایی) است. «محبوریم» به سرمایه‌گذاری و تهیه‌کنندگی رضا درمیشیان تولید شده است.

چالش

بیانیه بنیانگذاران مجله «فیلم» درباره حواشی اخیر این نشریه

میراث بدوارث

عباس یاری و هوشنگ گلمکانی با انتشار بیانیه‌ای در مورد حاشیه‌های اخیر مجله «فیلم» درباره وضعیت صاحب امتیازی این مجله قدیمی سینمایی بعد از درگذشت مسعود مهرابی، اظهارنظر کردند. در چند روز گذشته، یک اظهار نظر عباس یاری در فضای مجازی، اعلانی شد مبنی بر جدایی او به‌عنوان دبیر تحریریه و هوشنگ گلمکانی سردبیر مجله «فیلم» از این مجله در پی اختلاف با وارث مرحوم «مسعود مهرابی» صاحب امتیاز مجله. این اعلان واکنش‌های مختلفی در فضای مجازی در پی داشت و اکنون هوشنگ گلمکانی و عباس یاری در بیانیه‌ای آورده‌اند:

«سپاس از همکاران و همراهان همیشگی ماهنامه فیلم که با شنیدن شایعه‌ها و خبرهای نصفه‌نیمه درباره رویدادهای مجله اظهار تاسف و همدلی کرده‌اند، انتظارشان را هم برای شنیدن توضیحی شفاف در این زمینه، کاملا درک می‌کنیم و حق‌شان می‌دانیم.

واقعیت این است که تا همین چند ماه پیش، فکر نمی‌کردیم امتیاز نشریه هم که یک مجوز فرهنگی است و دارنده‌اش باید «شرایط» لازم را برای دریافت آن داشته باشد، مثل اموال منقول و غیرمنقول به ارث برسد به خصوص امتیاز نشریه‌ای با نزدیک به چهل سال قدمت که نقش و جایگاه سه بنیانگذارش بر کسی پوشیده نیست. در واقع ما سه نفر بنیانگذار مجله، حتی پیش از شروع انتشار «ماهنامه فیلم» همکاری‌مان را شروع کرده بودیم و هنگامی که تصمیم به انتشار مجله گرفتیم، در تقسیم کار بین خودمان، مسوولیت دریافت امتیاز به آقای مسعود مهرابی سپرده شد. ماهنامه «فیلم» این طور شکل نگرفت که چند سال پیش از آن کسی رفته باشد تقاضای امتیاز داده باشد و بعد که امتیاز را گرفت محلی و امکاناتی فراهم کند و کسانی را یک به یک فرابخواند و کم‌کم هسته مرکزی یک مجله را شکل بدهد. چنین شخصی می‌تواند ادعای مالکیت داشته باشد. اما «فیلم» این گونه شکل نگرفت و مسعود مهرابی هیچ‌گاه در فکر انتشار مجله سینمایی نبود و البته چند سال پیش از آن درخواست انتشار یک نشریه طنز و کاریکاتور به نام «عبید» را کرده بود. حتی در سه شماره اول مجله «فیلم» که یک گاهنامه راهنمای فیلم بود کمترین نقش را داشت و از شماره چهارم در تابستان سال ۶۲ مسوولیت قانونی را به عهده گرفت تا سال ۶۹ که سرانجام امتیاز مجله صادر شد. اما با مسامحه می‌پذیریم که انتشار «فیلم» همزمان توسط سه نفر آغاز شد که هر کدام وظیفه‌ای را به عهده گرفتند.

پس از سال‌ها انتشار مجله، به دلیل اختلاف‌نظرهایی که در جمع وجود داشت، نیاز به تدوین مشارکت‌نامه‌ای احساس شد که نقش و وظیفه هر یک از شرکا و شیوه اداره مجله و آینده آن را روشن کند. در بهار سال ۱۳۸۶ این مشارکت‌نامه زیر نظر همکار عزیز و دوست مشترک‌مان آقای جهانبخش نورایی که منتقد فیلم و در ضمن وکیل دادگستری و مشاور حقوقی است تنظیم شد و شخص ایشان به عنوان حَکَم و داور مرضی‌الطرفین در این مشارکت‌نامه تعیین شدند. در یکی از مواد این مشارکت‌نامه آمده که با مرگ یکی از سه نفر، مشارکت منحل می‌شود و در ماده دیگری تصریح شده که چنانچه آقای مهرابی به هر دلیلی قصد ادامه کار مطبوعاتی نداشته باشد و بخواهد امتیاز مجله را به شخص دیگری واگذار کند، اولویت با دو شریک دیگر - یاری و گلمکانی - است.

در مجموع، با توجه به شناختی که از سابقه پنجاه‌ساله مطبوعاتی ما و پیشینه ماهنامه «فیلم» و روند انتشار آن و همچنین نقش و جایگاه هر یک از ما سه نفر در مطبوعات، سینما و کل جامعه فرهنگی وجود دارد، تصور نمی‌کردیم که با مرگ هر یک از ما تردیدی برای ادامه کار وجود داشته باشد و حتی اگر قانون چیز دیگری بگوید می‌توان از تبصره‌ای استفاده کرد که حقوق افراد در موردی چنین روشن، رعایت شود. اما بعد معلوم شد قانون به این چیزها توجه ندارد و پس از مرگ مسعود مهرابی، با شتابی که وارثان به خرج دادند، امتیاز مجله به‌سرعت به فرزندش پویا مهرابی منتقل شد؛ هرچند که به نظر می‌رسد مقدمات این انتقال شاید پیش از مرگ مسعود مهرابی آغاز شده بود. با این حال، ما برخوردی منفی با این روند نکردیم و از این انتقال استقبال کردیم. اما از همان آغاز، وارث محترم که سنی کمتر از عمر مجله دارد، بدون تجربه و شناخت از دنیای سینما و مطبوعات و روال کار تقریبا چهل‌ساله مجله «فیلم»، قصد دخالت در مدیریت مجله را کرد و به توصیه‌های ما برای چند سال تجربه‌اندوزی و سپس گرفتن نقش موثر در مدیریت اعتنا نکرد. هر روز که به دفتر مجله می‌رفتیم، می‌دیدیم کارکنان دفتر، حکایت‌ها از برخورد نامتعارف او دارند. چند جلسه‌ای هم که برای توضیح و توجیه و رفع مشکل داشتیم، بی‌فایده بود.

تیر خلاص در اواخر تدارک انتشار شماره ۵۸۱ زده شد. همچنان که همه می‌دانند سال‌هاست در پایان هر دوره جشنواره فجر از نویسندگان و منتقدان مجله برای انتخاب برگزیده‌هایشان، نظرخواهی می‌کنیم. این نظرخواهی هم متکی به سابقه نویسندگان و شناخته شده بودن نام و نگاه‌شان برای خوانندگان است. آقای پویا مهرابی هم مایل به شرکت در این نظرخواهی بود. هر چه توضیح دادیم که این نظرخواهی همیشه از کسانی انجام می‌شود که سابقه‌ای در نقد و ادبیات سینمایی دارند و کسی شما را در این عرصه به یاد نمی‌آورد، بی‌فایده بود. گفتیم علاوه بر سنت جهانی این گونه نظرخواهی‌ها، در مجله فیلم هم نویسندگان پس از اینکه چند سال از نوشتن‌شان می‌گذشت مجاز به شرکت در این نظرخواهی‌ها می‌شدند و پدرت بیش از همه اصرار بر این قاعده و روال داشت.

بی‌فایده بود و همچنان اصرار کرد، با این استدلال که: «من مدیر مسوولم.» و هر چه می‌گفتیم این نظرخواهی از منتقدان و نویسندگان است نه از مدیران مسوول، اصرار ادامه پیدا کرد. پس از سه روز کشمکش و تلاش نامبرده برای وارد کردن نظرهایش به فهرست برگزیدگان، و مقاومت ما، پویا مهرابی در حضور تعدادی از همکاران در اتاق صفحه‌بندی فرمان به اخراج گلمکانی و یاری و شجری کهن داد.

از شرح جزئیات بامزه ماجرا می‌گذریم. پس از دوسه روز، سرانجام با وساطت یکی از همکاران، او رضایت داد که مجله بدون ورود به نظرخواهی منتشر شود، اما به عنوان آخرین شماره. ما با توجه به شناختی که از نامبرده پیدا کرده‌ایم، ادامه همکاری را مطلقا ناممکن می‌دانیم و او هم بر این تصور است که با در دست داشتن امتیاز انتشار ماهنامه «فیلم»، بدون توجه به حقوق معنوی دو شریک دیگر و سایر نویسندگان مجله مالک مطلق آن است و می‌تواند شخصا درباره‌اش تصمیم بگیرد. همان طوری که قانون، عنوان «فیلم» را متعلق به وارث مسعود مهرابی دانسته، منتظر می‌مانیم تا همان قانون درباره حقوق معنوی تاریخ «فیلم» برای دو شریک و بنیانگذار دیگرش تصمیم بگیرد.بی‌هیچ تردیدی ما در میراث «فیلم» سهیم هستیم و در ادامه راه، «فیلم» هم جایی است که ما و نویسندگان آشنای مجله حضور داریم؛ حتی اگر قانون، این اسم را متعلق به دیگری بداند و ما با عنوان دیگری کارمان را ادامه بدهیم. فرصت برای تدارک شماره نوروز که از دست رفته، اما شماره بعدی مجله با نامی دیگر، اردیبهشت آینده با حضور فیلمی‌ها منتشر می‌شود. و - گفتیم و بارها تکرار کردیم که - کشتی به راهش ادامه می‌دهد.»

جشنواره فجر

افشاگری داوران و شرکت‌کنندگان جشنواره شعر فجر در خصوص ترجیح روابط بر ضوابط

دعوای خودی‌ها با خودی‌ها!

یکی از داوران جشنواره شعر فجر می‌گوید در داوری دو بخش این جشنواره روابط دوستانه و ملاحظات سیاسی داوران تاثیرگذار بوده است. پس از آنکه محمدرضا روزبه به عنوان برگزیده بخش شعر نو جشنواره شعر فجر (به صورت مشترک با سیداکبرمیرجعفری) به انتقاد از تاثیر روابط دوستانه و برخی ملاحظات در داوری جشنواره‌ها پرداخت و همچنین از اعلام برگزیده‌های مشترک در جشنواره‌ها انتقاد کرد، حالا امید مهدی‌نژاد از داوران این جشنواره ضمن اینکه می‌گوید داوری جشنواره شعر فجر در این دوره سالم و دموکراتیک بوده در عین حال اظهار می‌کند در دو بخش روابط دوستانه و ملاحظات سیاسی داوران در داوری و انتخاب‌هایشان تاثیرگذار بوده است. او اتفاقا برگزیده شدن مجموعه شعر روزبه را به روابط دوستانه با دو داور ربط می‌دهد. البته محمدرضا روزبه هم در پاسخ به مهدی‌نژاد با یادآوری نسبت خانوادگی او با سیداکبر میرجعفری (باجناقش) می‌گوید با داوران رابطه دوستانه نداشته و هدفش از بیان آن حرف‌ها اصلاح روش‌ها بوده است.

داوران بخش شعر بزرگسال جشنواره شعر فجر در این دوره علی هوشمند، مصطفی علی‌پور، امید مهدی‌نژاد، محمدمهدی سیار، مصطفی محدثی خراسانی، فریبا یوسفی و محمدسعید میرزایی بودند.

امسال بعد از اعلام نتایج پانزدهمین جشنواره شعر فجر، محمدرضا روزبه برگزیده مشترک جشنواره (با سیداکبر میرجعفری) در گفت‌وگو با ایسنا با انتقاد از تاثیر روابط دوستانه و برخی ملاحظات در داوری جشنواره‌ها، گفت: مشکل اصلی این است که در امر داوری این کنگره‌ها پاره‌ای معیارهای غیرشعری و غیرهنری هم لحاظ می‌شود که نباید باشد؛ اولا داوران غالبا از یک سنخ فکری و ذوقی هستند و تنوع و تکثری وجود ندارد و از طیف‌های مختلف فکری و ذوقی نیستند. درثانی رابطه‌ها و ارتباطات عاطفی و دوستانه گاه در داوری داوران اثر می‌گذارد. علاوه بر این متاسفانه گاه با مدخلیت معیارهای فراشعری در امر داوری آثار مواجه هستیم.

روزبه همچنین از اعلام برگزیده‌های مشترک در نتایج جشنواره‌ها انتقاد و اظهار کرد: گویا سیاست خاصی وجود دارد که باید برای هر حوزه‌ای برگزیدگان مشترک انتخاب کنند؛ برگزیدگان مشترکی که اصلا هم‌سنگ و هم‌وزن نیستند و متاسفانه ارتباطات دوستانه و رعایت پاره‌ای ملاحظات باعث این‌گونه انتخاب‌ها و گزینش‌ها می‌شود. این مشکلات در روند برگزاری جشنواره‌ها و داوری آثار وجود دارد و نیاز به اصلاحاتی است؛ باید فقط به جان و جوهر ادبی آثار توجه کرد نه گرایش‌های خاص ادبی و غیرادبی شاعر و نویسنده، و ارتباط دوستانه آن شاعر و نویسنده با آنها. چرا باید لزوما برگزیدگان مشترکی را اعلام کنند که اصلا در یک قد و قواره نیستند؟

حالا امید مهدی‌نژاد از داوران این دوره از جشنواره شعر فجر در واکنش به سخنان روزبه، با تایید تاثیر روابط دوستانه در بخشی از داوری جشنواره شعر فجر، انتخاب مجموعه شعر روزبه را به این موضوع ربط داده و در صفحه شخصی خود نوشته است: «آقای محمدرضا روزبه (برگزیده بخش شعر نو پانزدهمین جشنواره شعر و به‌طور مشترک) اگر خواسته باشند با این فرمایش‌ها اعتبار داوری جشنواره را زیر سوال ببرند، پراشتباه کرده‌اند. چرا؟ چون مجموعه شعر ایشان هم در همین داوری - که از نظر ایشان متاثر از «رابطه‌ها و ارتباطات عاطفی و دوستانه و پاره‌ای از ملاحظات» بوده - به عنوان مجموعه برگزیده انتخاب شده است. این یک.

اگر خواسته باشند قدر آن مجموعه شعر دیگر را - که با کتاب ایشان برگزیده شده - کوتاه جلوه دهند، مرتکب اشتباه دیگری شده‌اند. چرا؟ چون اولا شایسته شأن یک شرکت‌کننده و برگزیده جشنواره نیست که برگزیده شدن مشترک اثرش را مصداق «داوری ناسالم و تضییع حقوق شاعران برتر» ادعا کند. و تازه کدام «برتر»؟ ثانیا شاید ایشان خبر ندارند که اتفاقا حضور دو تن از دوستان ایشان در جمع داوران (با آرای کاملا هماهنگ) بود که موجب شد کتاب ایشان در جمع نامزدهای نهایی بالا بیاید و هم‌طراز دیگر کتاب برگزیده بخش شعر نو قرار بگیرد. این هم دو.

اما ادعای آقای روزبه حاوی تعرض آشکار، اول به داوران و دوم به فرآیند داوری جشنواره شعر فجر است. [نمی‌دانم چرا دبیرخانه جشنواره پاسخی به بخش دوم این تهمت نمی‌دهد.] من به عنوان یکی از داوران این دوره از جشنواره شعر فجر، شهادت می‌دهم که فرآیند داوری آثار با تدبیر دبیر و کارشناسان دبیرخانه جشنواره فرآیندی سالم و دموکراتیک بود و به‌جز در دو مورد - که رفتار غیرحرفه‌ای دو تن از داوران مانع از آن شد که این فرآیند صحیح به نتیجه منصفانه منتج شود - از مدار اعتدال خارج نشد.

یک موردش همین کتاب جناب روزبه، که به‌واسطه «ارتباطات عاطفی و دوستانه» دو تن از داوران به صدر آرای شعر نو رسید و در کنار برگزیده دیگر قرار گرفت و مورد دیگر (که درباره آن مفصل خواهم نوشت) کتابی دیگر، که به‌واسطه رفتار حسابگرانه دو داور دیگر و دخالت دادن پاره‌ای ملاحظات سیاسی در امر ارزیابی شعر، از راهیابی به جمع نامزدهای نهایی بازماند. کتابی که حتی همان دو داور در ارزیابی اولیه و فارغ از «پاره‌ای از ملاحظات»شان، به آن بالاترین نمره را داده بودند!

در پایان بیاییم وقتی در بازی شرکت کرده‌ایم، اگر نتیجه بازی مطلوب‌مان نبود، زیر میز نزنیم، کافه را به هم نریزیم، و در همه حال پروتکل‌های بهداشتی را رعایت کنیم!»

محمدرضا روزبه هم در پاسخ به امید مهدی‌نژاد نوشته است: جناب آقای مهدی‌نژاد با این توهم که اینجانب نسبت به انتخاب مشترکم با آقای میرجعفری معترض بوده‌ام، در دفاع از باجناق عزیزتان - که دوست عزیز من نیز هست و پیش و پس از اعلام نتایج به ایشان تبریک گفتم- سخن من در جهت اصلاح روش‌هاست زیرا چندان قانع‌کننده نیست که بلااستثنا همه زمینه‌ها برگزیدگان مشترک داشته باشد بی‌هیچ متر و ملاکی دقیق. هیچ‌کدام از داوران محترم با من رابطه عاطفی و دوستانه نداشته‌اند و ندارند. برخی را نیز هرگز ندیده‌ام. شما بر چه مبنایی چنین قضاوتی را روا داشته‌اید؟ لطفا آن دو داور را اگر صلاح می‌دانید معرفی بفرمایید تا من ببینم چه دوستانی بهتر از آب روان دارم که خودم بی‌خبرم. چه من برگزیده باشم چه نباشم، حق دارم نسبت به روند برگزاری جشنواره اظهارنظر کنم مگر این‌که جنابعالی نپسندید. در اغلب زمینه‌ها برگزیدگان مشترک را هم‌وزن ندیدم. همین. هیچ‌انگیزه شخصی هم نداشته‌ام. معیار دقیق اثر هنری، حیات و حرکت آن در حافظه جمعی است نه این‌گونه انتخاب‌ها.»

همه اینها در حالی است که مریم جلالی دبیر علمی پانزدهمین جشنواره شعر فجر اطمینان داده بود که در داوری چیزی جز متنیت در انتخاب آثار تاثیر نداشته و به ایسنا گفته بود: کار داوری جشنواره گروهی بوده و در نهایت تصمیم جمعی وضعیت نهایی را تعیین کرده است. مطمئنم در داوری‌ها هیچ چیز جز متنیت آثار رسیده دخیل نبوده است.

مصطفی راضی جلالی دبیر اجرایی جشنواره هم در واکنش به اظهارات محمدرضا روزبه اظهار کرده بود: داوری جشنواره شعر «فجر» اجماعی است (ملاک انتخاب آرای داوران است). در بخش شعر بزرگسال جمعا ۱۵ نامزد و در هر بخش پنج نامزد می‌توانند انتخاب شوند که این برای بخش‌های دیگر هفت نامزد است. سپس توسط داوران بین نامزدها رای‌گیری انجام می‌شود، اگر یکی از آثار فائق بر دیگری باشد، یکی برگزیده و دیگری شایسته تقدیر می‌شود، اما اگر در یک سطح باشند و ایراداتی هم داشته باشند هر دو شایسته تقدیر می‌شوند. اما گاهی هم هر دو به یک اندازه برگزیده هستند، آن وقت به عنوان برگزیده مشترک معرفی می‌شوند چون اعتبار برای هر دو برگزیدگی است. اما این‌طور نیست که دو اثر برگزیده مشترک لزوما ویژگی‌های مشترکی داشته باشند، ممکن است هیچ وجه اشتراکی هم با هم نداشته باشند.

گمان می‌کنم خطای دید آقای دکتر روزبه هم در این زمینه این بوده که گمان می‌کنند باید آثار در چیزی مشترک باشند.

تقویم تاریخ

روزی که شهر «مَرو» هم از دست رفت

۲۸ فوریه ۱۸۸۱ نیروهای روسیه شهر تاریخی مَرو را تصرف و ضمیمه قلمرو آن کشور کردند. «مَرو» بارها حاکم‌نشین خراسان بزرگ، از شهرهای باستانی ایران و مهد فرهنگ ایرانی و احیای زبان و ادبیات فارسی بود و سامانیان بزرگ‌ترین کتابخانه عمومی را که الگوی کتابخانه‌های امروز جهان شده است در آنجا تاسیس کرده بودند. کتابخانه مرو در عین حال بزرگ‌ترین کانون پژوهشی قرون وسطا و نیز مرکز تالیف و ترجمه و تکثیر کتاب به زبان فارسی بود. روس‌ها قبلا بخارا و خیوه را تصرف کرده بودند. دولت وقت تهران دو واحد نظامی برای دفاع از مرو به فرماندهی دو شاهزاده قاجار روانه ساخته بود که بین راه در حوالی قوچان، میان این دو شاهزاده اختلاف شخصی بروز کرد و به علت رنجش یکی از آنان از دیگری و بازگشت، ماموریت به اجرا در نیامد.

استالین هنگام مرز بندی مجدد و ایجاد جمهوری در منطقه فرارود برحسب ملیت و زبان محلی، مرو و بخارا را به تاجیکستان پارسی‌زبان نداد که مبادا روزگاری با ایران و افغانستان، بار دیگر امپراتوری ایران را تشکیل دهند.

تهران نه تنها اعتراضی به این تقسیم‌بندی استالین نکرد بلکه درصدد برنیامده تا تلفظ عامیانه «عشق آباد» را اصلاح کند و دست کم از روزنامه‌ها بخواهد تا آن را با رسم‌الخط درست «اشک‌آباد» بنویسند که بنای آن مربوط به دوران اشکانیان و زمان پادشاهی اشک یکم است.

تجسمی

حل معمای پیام مرموز روی تابلوی «جیغ»

کارشناسان موزه ملی نروژ با استفاده از فناوری مادون قرمز و تحلیل دستخط، پیامی که بامداد در گوشه‌ای از تابلوی معروف «جیغ» نوشته شده است را به «ادوارد مونک»، نقاش این اثر، منسوب کردند.

به گزارش روزنامه نشنال، این نقاشی که فقط از یک مرد دیوانه برمی‌آید پیام مرموزی است که در گوشه بالا سمت چپ تابلوی جیغ، شاهکار ادوارد مونک نقاش معروف نروژی، با خطی ناخوانا حک شده است.

برای دهه‌ها، این سوال که چه کسی این پیام را نوشته! ذهن تاریخ‌دانان هنر را به خود مشغول کرده بود. وقتی یک منتقد دانمارکی در سال ۱۹۰۴ میلادی برای اولین بار این پیام را کشف کرد، جامعه هنر در فرض اولیه آن را به عنوان نمونه‌ای از شعارنویسی و آسیب رساندن به آثار فرهنگی در نظر گرفت. اما در هفته جاری کارشناسان موزه ملی هنر، معماری و طراحی نروژ با استفاده از اسکن‌های مادون قرمز و تکنیک تحلیل دستخط، تایید کردند این پیام اسرارآمیز نوشته خود نقاش است. در این مطالعه از نامه‌ها و دفتر خاطرات مونک به عنوان مرجع استفاده شد.

مای بریت گولن از متصدیان موزه ملی اسلو در گفت‌وگو با بی‌بی‌سی انگلیسی در این باره گفت: بدون تردید این جمله را خود مونک نوشته است. دستخط پیام و اتفاقاتی که در سال ۱۸۹۵ پیرو آن که مونک برای اولین بار در نروژ از نقاشیش رونمایی کرد، رخ داد، همه و همه این ادعا را ثابت می‌کنند.

به گفته گولن، ممکن است مونک این جمله را در واکنش به انتقاداتی که به اثرش شد، نوشته باشد؛ جیغ آن زمان برای جامعه اثری آزاردهنده و دیوانه‌کننده بود و باعث شد به خالقش انگ دیوانگی و جنون بزنند. به عنوان نمونه یک دانشجوی جوان پزشکی یک بار همه جا جار زد که این اثر ثابت می‌کند مونک از نظر روانی سالم نیست. فضای به وجود آمده، تاثیر عمیقی روی این هنرمند گذاشت تا جایی که بارها در نامه‌ها و خاطرات خود به آن اشاره کرده است.

سفر شخصیت‌های مشهور کارتونی به بیت‌المقدس

یک مهندس معمار اهل بیت‌المقدس، باقراردادن شخصیت‌های مشهور کارتونی در کنار خیابان‌ها و ساختمان‌های شهر، سعی دارد تا توجه مردم را به رنج‌ها و مشکلات ساکنان این منطقه اشغالی جلب کند.

به گزارش الجزیره، دنبال‌کنندگان «اسیل ابو رمیله» در شبکه‌های اجتماعی، به واسطه تماشای تصاویری که این زن جوان و معمار فلسطینی خلق کرده است، بیت‌المقدس را شهری پر از شخصیت‌های کارتونی تصور می‌کنند.

این فکر در سال ۲۰۱۹ به ذهن این هنرمند خطور کرد و باعث شد تا توجه کاربران زیادی را در فضای مجازی به تصاویرش جلب کند.سیندرلا، شیرشاه، علاءالدین و اسپایدرمن از جمله شخصیت‌های معروف کارتونی هستند که معمار فلسطینی آنها را با تصاویری از بیت‌المقدس ترکیب کرده است. این دختر جوانِ فلسطینی از شخصیت‌های کارتونی که در دهه‌های ۸۰ و ۹۰ مِیلادی خلق شدند، استفاده کرده تا بدین طریق مختصات سیاسی و اجتماعی ساکنان قدس اشغالی را به تصویر بکشد.

اسیل ابو رمیله در سال ۱۹۹۳ در بیت‌المقدس متولد و در همین شهر بزرگ شد. او پس از فارغ‌التحصیلی در رشته معماری به عکاسی که رشته مورد علاقه‌اش بود روی آورد و با خرید یک دوربین حرفه‌ای این علاقه را به طور جدی ادامه داد.

این دختر فلسطینی می‌گوید، در ابتدا به عکاسی از بناها و معماری شهر اقدام کرده و بعد به عکاسی از خیابان‌ها و زندگی مردم عادی روی آورده است.او ادامه می‌دهد که بعد از مدتی با گذراندن یک دوره طراحی گرافیک، به این فکر افتاده تا با ترکیب شخصیت‌های کارتونی مشهور با خیابان‌های قدس اشغالی، توجه مردم را به این شهر جلب کند.اسیل ابو رمیله از این ایده که برخی در کشورهای دیگر به آن پرداخته‌اند الهام گرفته و اولین جوان فلسطینی است که این کار را انجام می‌دهد.